Erich von Däniken
KIRIBATI

Titlul original: REISE NACH KIRIBATI
1981 by Econ Verlag GmbH
1997 Editura Lucman

CUPRINS

I. Expediţie în Kiribati 11
II. Dintr-un oarecare motiv 73
III. Spiritul – cauză primordială a materiei 107
IV. La vânătoare de omuleţi verzi şi exagerări gazetăreşti 125
V. În ţara lăudată? 756
VI. Amurgul zeilor 205

Scrisoare către cititor

„Este cu neputinţă să ştergi praful fără ca o mulţime de oameni să înceapă să tuşească”.

Prinţul Philip, duce de Edinburgh, soţ al Reginei Elizabeta II

Dragă cititoare, dragă cititorule.

Un om inteligent, care se ocupă cu obiceiurile noastre în privinţa lecturii – cred că era profesorul Alphons Silbermann – mi-a comunicat că o „generaţie de cititori” se formează în patru ani. Dacă stăm să socotim, pare să fie adevărat. Influentele cărţi cu poze formează, între al doilea şi al şaselea an al vieţii, prima generaţie de cititori. Apoi

urmează manualele şi cărţile cu basme, până când, pe la zece ani, vin – e adevărat, doar în ziua de azi! – cărţile comice, iar pentru fetele şi băieţii precoce romane pentru tineri, povestiri cu aventuri şi călătorii, ilustrări din viaţa animalelor. De pe la 14 ani deja, adolescenţii se familiarizează cu romane de toate felurile şi cu primele cărţi interesante de cercetări. Cu vârsta de 18 ani se anunţă prima tendinţă marcantă către teme mai speciale, care însoţesc poate întreaga viaţă sau – prin profesie, viaţa privată, hobby-uri şi evenimente deosebite – înnoiesc ritmul generaţiei de cititori.

Soarta oricărei ipoteze – chiar şi a celei mai ştiinţifice! – este aceea că trebuie dezvoltată în mod continuu. Şi, o mărturisesc, aici mă găsesc de fiecare dată într-o dilemă: pentru cititorii mei vechi poziţiile de plecare sunt clare. Ce „instrument” trebuie însă să le procur noilor mei cititori pentru a sta cu picioarele pe o temelie solidă între cer şi pământ? Nu vreau să-i plictisesc pe vechii mei cititori, dar nici nu vreau să-i trimit pe cei noi într-un labirint fără să le ofer nicio busolă.

Îmi rămâne să notez, telegrafic, ceea ce susţin de 14 ani:

— În timpuri preistorice pământul a primit vizita unor fiinţe necunoscute din univers. În literatura aferentă sunt numiţi „extra-pământeni” sau „extratereştri”.

— Extratereştrii au creat inteligenţa omenească prin transformarea materialului ereditar al locuitorilor încă primitivi ai Pământului. Oamenii de ştiinţă au desemnat această transformare produsă în mod artificial a masei genetice prin termenul „mutaţie”. După părerea mea, naşterea inteligenţei omeneşti nu este un accident, o şansă într-o loterie, obţinută printr-un joc al întâmplării dintr-un miliard de posibilităţi, ci o intervenţie plănuită de fiinţe

necunoscute din univers.

— Vechile religii au luat naştere de asemenea prin vizitele pe Pământ ale acelor străini şi astfel s-a ajuns la crearea de mituri şi legende, care transmit, încifrată în miezul lor, realitatea evenimentelor de demult.

Dacă aceste ipoteze, circumscrise pe scurt, nu ar fi fost o „explozie" de proporţii, nu ar fi putut să dea naştere la o discuţie care a cuprins întreaga planetă. De fapt, nu fac altceva decât să tai perseverent stâlpii de susţinere ai construcţiilor tradiţionale ale gândirii.

Înzestrat cu cunoştinţe câştigate timp de 20 de ani, am devenit un fel de santinelă între domeniile inalienabile ale arheologilor, etnologilor, filogeneticienilor, astrofizicienilor şi în chip necesar şi ale… teologilor. E de la sine înţeles că în călătoria mea a trebuit să calc pe mulţi pe bătături, era inevitabil. Bineînţeles că, în anumite cazuri, am căzut şi eu pradă erorii. Recunosc şi acest lucru.

Dar – şi asta îmi justifică strădaniile – este multă substanţă în ipotezele mele: În toate limbile pământului au apărut cărţi care mă atacă. O întreagă falangă de autori s-au căţărat pe succesul meu mondial cu atacuri, în mare parte, sub centură. Cei gata să se înece băteau sălbatic apa din jur. Am fost tolerant. Pe de altă parte au apărut pe piaţă destule cărţi care au acceptat în chip serios şi chiar binevoitor tezele mele. Savanţi recunoscuţi se numără printre autorii lor.

Tema şi-a găsit imediat un nou ecou mondial în secolul nostru. La aceasta nu au ajutat doar filmele mele **Amintiri din viitor** şi **Ambasador al zeilor**. Superproducţiile americane Războiul stelelor şi Imperiul contraatacă s-au nutrit din cărţile mele. Cititorii mei fideli au reîntâlnit pe ecran situaţii care le erau familiare.

Grupul pop Exiled a ajuns, cântând englezeşte, în culmea succesului cu cea mai nouă melodie a lor.

Iată, în traducere textul acesteia: „În urmă cu mii de ani, o puternică armată de nave spaţiale străbătea oceanul de stele. Era în căutare de planete fertile întreţinerii şi dezvoltării vieţii. Acestui scop i se conforma şi descoperirea şi colonizarea planetei Pământ. Abia acum suntem pe cale de a dezvălui semnele păstrate ale acelui eveniment fantastic… şi de acum încolo vom înţelege mai bine ceea ce se va întâmpla veşnic pe pământ şi în cer…”

Autorul se bucură că tezele sale au devenit într-atât de populare încât au pătruns în muzica pop, el neavând niciun amestec în text. Acest lucru mă asigură că tocmai tânăra generaţie este deschisă ideilor purtătoare de viitor.

Să ascultăm, iubite cititor, pe profetul Iezechiel, care a trăit în jurul anului 592 î.e.n.

„Fiu al omului, locuieşti înăuntrul unui neam contradictoriu, care are ochi de văzut şi nu vede şi urechi de auzit şi nu aude”.

Dar ce mă priveşte pe mine? Voi curăţa în continuare praful, chiar dacă va începe să tuşească o mulţime de oameni.

Îi invit pe cititorii mei şi pe cei statornici să mă însoţească în câteva călătorii. Astfel, vor afla multe lucruri noi şi vor citi despre vicisitudinile întâmpinate de un cercetător de duminică, în călătoriile sale prin lume.

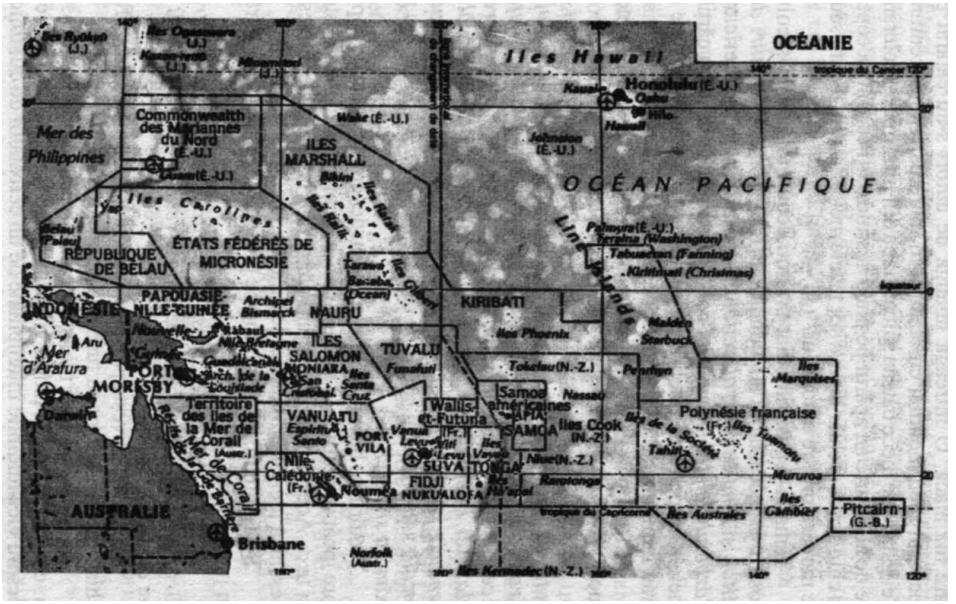

I. Expediţie în Kiribati.

„Surpriza şi uimirea sunt începutul oricărei înţelegeri”.

Ortega y Gasset

Un pastor mă ademeneşte către un ţel îndepărtat Unde se găseşte Kiribati? * Noaptea în care am petrecut ca şeicii Grevă pe o insulă a păcii Teorii despre originea aşezării Kiribati Teeta, îngerul nostru întunecat o bibliotecă scumpă descoperită în Bairiki Despre Nareau şi alţi extratereştri Expediţie la Abaiang în faţa mormântului unui uriaş, în Arorae Pietre de navigaţie pe Arorae Zei creatori din negrul întuneric Cum au devenit uriaşii nemuritori Despărţire de prieteni noi şi enigme străvechi *

Fără următoarea scrisoare din Kapstadt, Africa de Sud, nu aş fi ajuns niciodată în Kiribati:

„Dragă domnule von Däniken.

Sunteţi un om ocupat, de aceea voi trece direct la subiect.

Mi-am exprimat intenţia de a vă scrie că există dovezi edificatoare pentru existenţa zeilor care vin din cer. În timpul misiunii mele în zona Pacificului mi s-au arătat mormintele a doi uriaşi care, după tradiţia locală, proveneau din cer.

Mormintele s-au păstrat bine şi fiecare are în jur de cinci metri lungime. Pe stânci există şi urme de picior întipărite în piatră. Sunt atât de numeroase că pot fi fotografiate.

Puţin mai departe este o „busolă de piatră" şi, în sfârşit, chiar un loc unde, după spusa legendelor, au coborât zeii. Acest spaţiu este plin de interes: e vorba de un cerc unde nu creşte niciun fel de vegetaţie.

În cazul că sunteţi interesat de aceste informaţii, mă voi simţi onorat să vă comunic şi alte detalii. Dacă însă cunoaşteţi aceste lucruri din altă sursă, voi fi înţelegător în cazul când nu voi mai auzi nimic din partea dumneavoastră.

Cu toate urările de bine şi cu mulţumiri pentru frumoasele ore prilejuite de lectura cărţilor dv., al dv. reverend C. Scarborough”.

Această scrisoare mi-a picat în mână la sfârşitul lui mai 1971. Un pastor protestant care pare receptiv faţă de ideile mele?

I-am mulţumit imediat şi-am cerut informaţiile promise, întrebându-l totodată dacă există literatură sau măcar fotografii cu privire la locurile misterioase, şi m-am oferit, bineînţeles, să suport toate cheltuielile. Peste o lună reverendul Scarborough mi-a răspuns:

„Dragă domnule von Däniken.

Vă mulţumesc pentru scrisoarea dumneavoastră. Permiteţi-mi să vă lămuresc că nu doresc nicio recompensă pentru cheltuielile mele. Sunt bucuros dacă pot să vă ajut în cercetările dumneavoastră.

Cât priveşte întrebarea despre literatura disponibilă, trebuie să vă comunic că, aşa cum despre Kiribati şi despre punctele speciale pe care le-am pomenit nu există literatură, nu există niciun fel de mărturie scrisă. Din păcate.

Acum sunt pastor al Congregaţiei, în Sea Point, Africa de Sud”.

Înainte am trăit în Insulele Kiribati, împreună cu sotia mea şi cu cei doi copii, ca misionar pentru London Missionary. Am trăit timp de trei ani şi jumătate pe insulă şi stăpâneam curent limba insularilor. În acest timp am vizitat toate cele şaisprezece insule, petrecând deseori câteva săptămâni, chiar luni pe minusculele insule. Fiindcă le stăpâneam limba, mi s-a încredinţat şi trecutul istoric straniu, deseori neclar al insularilor.

Primul fapt care m-a nedumerit a fost acela că insularii foloseau două cuvinte pentru „om”. Ei îşi spuneau Aomata şi de cele mai multe ori cuvântul era folosit pentru „om”. Orice om de o altă culoare a pielii decât a lor, în special dacă este înalt, este numit Te-I-Matang – tradus textual: „om din ţara zeilor”. Cu cât i-am cunoscut mai bine pe insulari, am înţeles că această distincţie între ei înşişi şi străini era făcută pe toate insulele.

Dacă veţi cerceta cândva şi dumneavoastră înşivă aceste lucruri, vă spun de pe acum: insularii pot fi foarte încăpăţânaţi faţă de străini, dacă nu ştii să găseşti relaţiile potrivite. Sunt foarte religioşi, educaţi de pastori protestanţi şi catolici, mulţi autohtoni. Un străin care nu se înţelege cu ei şi nu le urmează sfatul mai bine rămâne

acasă.

Nu vă arătaţi prea european între insulari, şi nici ca reprezentant al autorităţii. Totuşi aveţi nevoie de ajutorul autorităţilor pentru că pe anumite insule călătoriile necesită aprobarea acestora. Sunt sigur că, graţie experienţei dumneavoastră, sunteţi un maestru în acest gen de diplomaţie”.

În scrisoare se găseau indicii asupra locurilor unde se găseau mormintele uriaşilor şi o descriere a stâncii-busolă, în sudul unei insule, stânci care, după observaţia misionarului lăsau să se zărească linii gravate indicând scopuri depărtate. Demnă de remarcat era şi observaţia conform căreia stâncile fuseseră aduse de altundeva, fiindcă pe insula respectivă nu se găsea rocă de aşa natură.

Despre „locul de aterizare al zeilor”, partenerul meu de dialog mi-a explicat:

„Trebuie să vă ofer două posibilităţi, fiindcă am uitat pe care insulă se găseşte cercul. Era fie insula Tarawa-Nord, fie Abaiang. Cele două insule se află atât de aproape încât se zăreşte cu ochiul liber de pe una pe cealaltă.

Dacă memoria nu mă înşală era insula Abaiang. Acolo, băştinaşul Tabunia – vrăjitorul – păzeşte locul tainic. Insularii o ştiu – şi vă vor spune şi dumneavoastră – din ce parte este permis să te apropii de cerc. Este o porţiune de teren cu solul acoperit abundent. Când pastorii nu prind de ştire, locuitorii insulei se strecoară într-acolo pentru a aduce jertfe „zeilor" străvechi.

Ăsta e motivul datorită căruia aveţi nevoie de ajutorul acelui Tabunia. Vă va purta prin tufăriş, cum a făcut-o şi cu mine, până când veţi ajunge la cerc. Acolo nu creşte nimic, niciun tufiş, niciun pom, nu se zăreşte nimic viu în acel cerc. Vrăjitorul vă va spune

că orice fiinţă vie care pătrunde în acel cerc va muri în curând. De ce? Din cauza radioactivităţii?

Dacă veţi fi acolo veţi face şi observaţia interesantă că ramurile acelor copaci, care iniţial creşteau spre interiorul cercului, s-au îndreptat prin volute elegante în afară. Nimic nu creşte în centrul cercului.

Când a vizitat locul, în 1965, comisionarul rezident a fost de părere că trebuie să fi fost radioactiv, însă cum a ajuns radioactivitatea pe o asemenea insuliţă? Amintesc tradiţia băştinaşilor, după care acest loc ar fi fost „locul de aterizare al zeilor”.

Reverendul depărtat şi necunoscut m-a incitat. Am luat startul: unde se află Kiribati?

Unde se află Kiribati?

În rafturile bibliotecii mele stăteau patru atlase. Nu scria nimic în ele despre Kiribati. Trei lexicoane celebre – Brockhaus, Larousse, Encyclopaedia Britannica – cunoşteau 1200 de specii de purici, dar despre Kiribati – nimic. Cărţile de informaţie din anii şaptezeci nu menţionează aceste insule, pierdute în imensitatea oceanului. Ele există – am fost acolo – şi sunt „puricii” interesanţi ai mării nesfârşite.

Fiindcă piosul meu furnizor de informaţii în această privinţă a trăit în Kiribati, insulele trebuiau să fie de găsit. Am întrebat pe toată lumea: „Aţi auzit de Kiribati?” şi am primit drept răspuns mereu aceeaşi privire lipsită de înţelegere. Kiribati? Într-un târziu am scris la Kapstadt şi l-am întrebat pe pastorul cunoscător al locului:

Unde se găseşte Kiribati? Cum se ajunge acolo? Există vreo legătură aeriană? Se poate locui acolo? Există vreun hotel, întreprinderi?

Ce legislaţie e valabilă în Kiribati?

Ce cadouri trebuie să ducem preotului, vrăjitorului şi

băştinaşilor?

Trebuie să ne apărăm de primejdii deosebite – şerpi, scorpioni veninoşi sau păianjeni?

Mai aveţi legături cu prieteni, cunoscuţi de acolo? Îmi puteţi da adresa unde să mă prezint ca prieten al dumneavoastră?

Reverendul Scarborough mi-a răspuns prompt şi informat. Ceaţa care plana peste Kiribati s-a destrămat.

E vorba de un arhipelag de 16 insule, care au aparţinut coloniei regale britanice Gilbert Islands până în 1977, când şi-au obţinut independenţa şi şi-au schimbat numele. Cu numai 973 km² se găsesc în oceanul Pacific şi dau adăpost la circa 52.000 de micronezieni.

Insula-reşedinţă Tarawa, cu un port şi ou sediul administrativ poate fi atinsă pe cale aeriană din Nauru, republica-insulă, ca şi din Suava, capitala insulelor Fidji.

În ceea ce priveşte cadourile, reverendul recomanda, pentru băştinaşii nobili, cuţite de bucătărie universale, pentru pescari ochelari de soare scumpi, iar pentru preot şi populaţia feminină de pe insulă – aspirină.

Şerpi şi păianjeni – scrie liniştitor Mr. Scarborough – nu sunt, ci doar scorpioni, ale căror înţepături nu sunt însă mai primejdioase decât cele de viespe. La avertisment scria însă:

„Pericolul real ameninţă dinspre mare! Nu faceţi niciodată baie în mare, chiar dacă locuitorii de pe insulă va sfătuiesc în alt chip. Rechinii, ca şi alte vieţuitoare subacvatice, sunt un pericol real pentru orice înotător. Acest sfat mă străduiesc să vi-l fac cât mai prezent în inimă: Never bathe in the sea!”

Dacă stau să-mi amintesc, îmi dau seama că fără această conjurare am fi intrat în mare, cu siguranţă.

Protectorul meu m-a îndemnat să iau legătura cu vechii prieteni, pastorii Kamoriki şi Eritaia; aceştia sunt nişte persoane amabile, care în mod sigur m-ar ajuta, aşa

cum şi căpitanul Ward de pe vaporul Moana-Roi ar putea să-mi dea ajutor ca bun cunoscător al insulelor, totodată Ward fiind familiarizat cu legendele locale şi cu locurile sfinte ale locuitorilor insulelor.

De trei ori la Kiribati şi retur

În ciuda credinţelor larg răspândite cum că aş fi un om bogat, care-şi poate permite astfel de întreprinderi cu banii de buzunar, totdeauna mi-am propus mai multe scopuri deodată într-o regiune, încât cheltuielile pentru excursie să nu depăşească veniturile proprii. Prea adesea informaţiile primite s-au dovedit false la faţa locului, simple năluciri ale „informatorilor”, cum scria reverendul, şi astfel timpul şi banii erau aruncaţi degeaba. Iată că în 1980 s-a anunţat o combinaţie fericită: În vară a avut loc în Noua Zeelandă al 7-lea Congres Mondial al Asociaţiei Ancient Astronaut Society. Ancient Astronaut Society este o organizaţie internaţională de folos obştesc, care se apropie de cercul tematic al propriei mele munci.

Noua Zeelandă! Asta însemna jumătate din „chiria” în vederea ţintei finale: Kiribati!

Am dictat o scrisoare pastorului Kamoriki din Tarawa. La începutul anului 1980 am primit un răspuns scris de o mână tremurătoare, care vădea vârsta înaintată a preotului. Căpitanul Ward se pensionase de câţiva ani şi se întorsese în Anglia, dar el şi familia lui s-ar fi bucurat să ne primească, pe mine şi pe prietenii mei, şi bineînţeles trebuia să le fim oaspeţi. Aşa se cuvenea. După călduroase salutări am descifrat un scris mărunt, scrijelit: „Aveţi cumva o aprobare de călătorie?”

Secretarul meu Willi Dunnenberger a făcut să se înroşească liniile telefonice: Cine ne dădea o viză? În ultimii zece ani am călătorit în cătune de la capătul lumii, dar întotdeauna existau în capitalele noastre federale ambasade şi consulate care să ne reprezinte ţelurile îndrăzneţe. În peisajul diplomatic al cosmopolitei Elveţii,

Kiribati este o pată albă. La ministerul de externe, un funcţionar ne-a răspuns cu şablonul: „Mai bine telefonaţi la australieni sau la englezi!”. De la ambasada australiană am aflat că deşi tara lor făcea comerţ cu grupul de insule şi le oferea mijloace de dezvoltare, totuşi nu avea competenţă cu privire la viză. La Londra, Serviciul pentru problemele Pacificului ne-a dat următorul sfat: permisul de reşedinţă pentru elveţieni se primeşte la sosirea în Tarawa, cu condiţia să te obligi să nu rămâi pe insulă mai mult de trei luni şi să poţi prezenta un bilet de avion dus-întors, deja plătit. Trei luni! Dar nu aveam de gând să ne facem colibe în Kiribati!

Ne-am aranjat bagajul: patru aparate de fotografiat, filme, reportofon, o farmacie de călătorie, cuţite de masă, ochelari de soare, aspirină. Ca întotdeauna, ne-am zgârcit în alegerea fiecărui lucruşor. Însă a rămas un morman în faţa căruia braţele şi genunchii a doi bărbaţi s-au dovedit prea slabe. Când disperasem, s-a anunţat vechiul, dar tânărul nostru prieten Rico Mercurio, unul din acea rară specie de tineri pentru care nimic nu este prea mult şi care uită de orice program când e vorba de a întreprinde ceva. Rico şlefuieşte diamante şi pietre preţioase şi mai costisitoare pentru o firmă distinsă din Zürich, pe care le introduce apoi în ceasuri bogat ornamentate, cu care şeicii petrolului – cine altcineva şi-ar putea-o permite? – îşi fericesc haremul. Rico era de părere că, după doi ani petrecuţi fără concediu, o „escapadă” la Kiribati i-ar prinde bine, oriunde s-ar afla. L-am întărit în convingerea lui.

Pe 3 iulie 1980, trioul nostru, încărcat de bagaje, a zburat către Singapore, pe deasupra Bombay-ului, cu un DC-10 al cursei 176 Swiss-Air. Acolo ne-am urcat în cursa 28 a companiei Air New Zeeland, cu ţinta Auckland. Între Zürich şi Auckland sunt 25 de ore numai de zbor.

Zborurile de lungă durată sunt îngrozitoare. Mai întâi

citeşti o grămadă de ziare pe care în ultimele zile nici nu le luaseşi în seamă. Apoi, mai mult de plictiseală decât de foame, îţi îndesi pe gât prânzul. Îţi lipeşti căştile pe urechi, încerci să dormi, dar nu reuşeşti fiindcă ai ieşit din ritmul temporal obişnuit. Vedem filmul de suspans realizat după Moarte pe Nil, romanul Agathei Christie, dar nici măcar tensiunea slabă de acolo nu omoară timpul. La viteza de 850 km/h totul pare neverosimil, fiindcă nu ai niciun punct de reper: dedesubt este numai apă, apoi pustiul australian şi apoi iarăşi apă. De la Zürich echipajul s-a schimbat de trei ori, pasagerii zac în continuare în fotolii, hrăniţi la intervale, aprovizionaţi cu informaţii la scaun. Timpul bate pasul pe loc, oare de ce conservatorii aceştia au renunţat la Concorde-ul mai rapid decât oricare altul? De ce nu e încă în construcţie super-avionul american S ST, plănuit îndelung?

Ne jucam fiecare jocul nostru. Ne gândeam la ce li s-ar putea oferi pasagerilor. Jocuri electronice, de exemplu. Poate o terapie de ocupare a timpului, cu broderii pentru femei şi muncă de puşcăriaş pentru bărbaţi. Ar ieşi ceva din asta. Şi la livrarea muncii de la bord, preţurile biletelor de avion, ridicate la cote astronomice sub dictatura OPEC, s-ar reduce mult. Poate la 11.000 de metri înălţime ne gândeam chiar la un cazino. Rien ne va plus. Într-adevăr, după o asemenea călătorie de lungă durată, jocurile sunt făcute definitiv.

Noua Zeelandă

Iubesc Noua Zeelandă. Are ceva din verdele peisaj colinar al Jurei elveţiene, cu pajiştile sale curate; au şi ei Alpii lor, stâne, se practică ture alpine, au teleschi şi lacuri limpezi de munte – la fel ca acasă! Dar Noua Zeelandă are şi ceea ce noi nu putem oferi: marea! Cine vrea să aibă Elveţia plus marea, să călătorească în Noua Zeelandă. Prin briza statornică dinspre, ocean, aerul de aici este mai curat şi mai tare decât în Elveţia, în ciuda celor 40 de

milioane de oi. 40 de milioane de oi şi numai 4 milioane de neozeelandezi! Să sperăm că oile nu vor pretinde într-o zi guvernarea după motto-ul revoluţionar: „patru picioare – bine, două picioare – rău!” al lui George Orwell din Ferma animalelor.

Zborul următor, din Auckland către insula Nauru, cu Air Nauru, este programat pe 13 iulie. Nu a avut loc pe 13, fiindcă a fost amânat o zi. Linia cea mai puţin umblată din lume nu se ţinea de un orar fix. Am aşteptat. Eram obosiţi şi câteodată puţin înfometaţi, o stare care se vădea în faptul că înghiţeam în restaurantul aeroportului o specialitate a casei îngrozitoare: sandvişuri-spaghetti: Între două felii prăjite moi ca vata se lipeau, învârtindu-se, viermi albi, într-un sos dulce şi lipicios. Nici încălzite nu aveau un gust mai bun. Aşteptam şi înghiţeam, în compartimentele studenţeşti, această găselniţă a bucătăriei neozeelandeze, foarte proastă din toate privinţele.

O noapte în Nauru în zborul de la Auckland spre Nauru erau la bordul Boeingului 737 al companiei Air Nauru trei pasageri: Rico, Willi şi cu mine şi nouă membri ai echipajului. Air Nauru funcţionează cu trei avioane de pasageri tu două reactoare, de tip Boeing 727 şi două cu trei reactoare, de tip Boeing 737. Preşedintele republicii Nauru ar fi zis că e nevoie de flota Air Nauru pentru transportul de fosfat, în vederea obţinerii de cecuri, pentru ingineri şi echipe de intervenţie. Dacă doreşte, i se permite şi unui pasager „normal” să călătorească cu avioanele companiei. Fără îndoială lucrul se întâmplă rar, fiindcă bogata insulă nu dezvoltă turismul.

Cu cei 21 de km², insula Nauru este de fapt o insuliţă, aşezată puţin sub ecuator şi la 167° est de Greenwich. Nauru este înconjurat de un recif care coboară abrupt în mare, format din calcar superior, de corali, străbătut de vine de fosfat. În condiţiile climei tropicale,

bogăţia insulei se bazează numai pe acest fosfat. Toţi cei aproximativ 6.000 de locuitori trăiesc direct sau indirect din fosfat, despre care pretind că este cel mai bun şi cel mai curat din lume. În port, nişte benzi transportoare prăfuite zăngăneau, pline de indispensabilul îngrăşământ, încărcat de macarale pe cargoboturi, cu direcţia Australia şi Noua Zeelandă. După raportul companiei Nauru-Phosphat din 1979, stocurile ajungeau pentru încă 14 ani, şi numai în anul din care data raportul se vânduse fosfat în valoare de 79.444.463 dolari australieni. La ritmul de livrare de până acum, provizia de fosfat ar trebui să se epuizeze în circa cinci ani. Atunci se va termina şi cu bogăţia insulei. Exportul de nuci de cocos şi de zarzavat aduce puţine venituri.

Acum câţiva ani, guvernul a construit singurul hotel acceptabil, Meneng, special pentru piloţii companiei Air Nauru, pentru ingineri şi partenerii de afaceri ai Phosphat Company, astfel încât voiajorii obişnuiţi cu cele mai bune condiţii să aibă măcar parte de un loc răcoros. Aşa se face că, la intrare, instalaţia de aer condiţionat îţi răcoreşte faţa transpirată.

În sufragerie, servitoarele aveau chipuri serioase şi mândre, purtând în mâini o listă de bucate, care făcea pe prima pagină o ofertă modestă: peşte cu cartofi dulci şi porumb fiert în unt. Dar pagina următoare oferea o senzaţie: trei vinuri australiene, două neozeelandeze şi un Château Mouton Rothschild, anul 1970, pentru 35 de dolari australieni, asta înseamnă abia 70 de franci elveţieni!

Am luat oferta ca pe o glumă sau o greşeală de tipar. Anul 1970 a culminat pentru acest vin de colecţie din regiunea Bordeaux. Acasă nu este de găsit sub 400 de franci, iar în restaurantele de prima clasă trebuie să ajungă la un preţ dublu. Château Mouton Rothschild este o băutură pentru şeici, care se roagă lui Mohammed să-şi ia

o clipă faţa de la ei atunci când nu ţin cont de interdicţia asupra alcoolului fixată de el. Nu este o băutură pentru muritorii de rând.

Rico a zis: „Prieteni, este ultima noapte înainte de a ajunge la Kiribati. Nu ştim ce ne aşteaptă acolo, aşa că fac cinste cu o sticlă!”

Servitoarea a privit consternată arătătorul lui Rico, rămas asupra vinului renumit. Nu se mişca din loc. Fiindcă degetul lui Rico sfredelise hârtia, iar ochii lui provocatori se opriseră pe tânăra fată îngrozită, aceasta s-a întors în sfârşit după bufet, sporovăind cu colegele ei drăguţe, care au început imediat să chicotească şi să se holbeze la noi fără nicio jenă.

Rânjind şi bucuros de pagubă, chelnerul ne-a destupat sticla. Ne îndoiam deja de conţinut, până când ne-a înmânat costisitorul recipient – „sticla”, în cazul de faţă, ar fi o desemnare inadecvată! – un Château Mouton Rothschild ’70 veritabil, înregistrat şi cu un desen de Marc Chagall pe etichetă. Rotschilzii îşi ornau Mouton-ul cu desenele unui pictor celebru. Când am dus paharele la gură, tinerele care ne observau au început să murmure şi să chicotească. Am făcut eu cinste cu a doua sticlă vinul era nectarul cel mai pur, o adevărată băutură zeiască. În spatele femeilor vesele din Nauru a răsărit un bucătar asiatic, a cărei bucurie surâzătoare făcea să-i tremure căciula albă de pe cap. Fetele râdeau, ca şi cum am fi băut ulei de ricin, care ne-ar fi pregătit o noapte agitată. În chip decent ne-am controlat îmbrăcămintea, poate era ceva ridicol, nepotrivit cu noi. Eram îmbrăcaţi corect pentru tropice.

Pilotul de pe Air Nauru, care ne adusese acolo, a păşit în sală. Fiindcă vorbea limba localnicilor, l-am rugat să se intereseze din ce cauză se râdea de noi de două ore. A încuviinţat şi a păşit spre cercul găinuşelor bârfitoare, de unde s-a întors curând cu răspunsul la masa noastră:

„Râd, domnii mei, fiindcă au găsit trei străini zăpăciţi, destul de proşti pentru a bea un vin atât de vechi şi pe deasupra de a cheltui şi atâţia bani pe el. Terminat! Bye-bye!”

Nu ne-a fost ruşine de prostia noastră. Willi a comandat a treia sticlă, iar eu am scris în carnetul meu de notiţe numerele de pe etichetă, ştiind că a fost prima şi ultima mea întâlnire cu de neuitatul Château Mouton Rothschild ’70: 242/443, 242/444 şi 242/445.

La plecare l-am pierdut pe Rico. Interceptase – fără cuvinte, în situaţia în care ne aflam – o privire lipsită de echivoc a unei servitoare drăguţe. „Esperanto” pe care îl înţeleg toţi bărbaţii şi toate femeile de pe pământ.

Grevă în Kiribati

Pe 15 iulie, la cinci şi jumătate dimineaţa, Boeingul 727 al Air Nauru trebuia să decoleze către Tarawa, principala insulă din Kiribati, dar a luat startul cu o întârziere de o oră. Timpul are aici – şi vom mai constata acest lucru – o altă valoare decât în lumea noastră mereu grăbită.

La şapte stăteam pe micul aeroport din Tarawa, în mijlocul unor oameni negri şi cafenii, care-şi începeau ziua veseli şi fără grabă. Nu au luat nicio notă cu privire la noi. Nimeni nu ne-a smuls – ca în ţările arabe sau sud-americane – geamantanul din mână, nimeni nu ne-a împins, cu un şuvoi de vorbe, către vreun taxi. În soarele matinal al Ecuatorului, ne simţeam puţin în plus lângă bagajele noastre.

Căutând adresarea corectă potrivit preocupărilor mele, m-am adresat unui tinerel brun care privea visător forfota pestriţă. Purta, precum toţi cei din insule, un Tepe, o cârpă dreptunghiulară, colorată, legată înjurai coapselor, iar în rest nimic.

Când i-am vorbit, a zâmbit şi a spus cu o voce guturală:

„Ko-na-mauri!”

Nu înţelegeam nimic şi nu aveam habar că încă de mâine vom prelua în limbajul nostru obişnuit acest „Ko-na-mauri”, acest retorism de genul „Domnul să te aibă în pază”.

Insularul a întrebat:

„You speak English?”

Limba folosită, moştenire a timpurilor coloniale britanice, m-a scos din încurcătură, dar la întrebarea mea despre vreun taxi, mi-a răspuns compătimitor: „No taxi here!”

M-am interesat dacă există vreun hotel. La această întrebare, pastorul Kamoriki nu-mi dăduse răspuns. Cu o grimasă jenată şi plină de compasiune, băiatul a recunoscut că nu există niciun hotel, ci doar un han al guvernului. „Wait here!” a zis şi a luat-o la trap, în picioarele goale. Avea unghii încarnate care, după cum fugea, probabil nu-l dureau.

Aparatul companiei Air Naura zburase mai departe. Lumea adusă de cei care aparţineau neamurilor lor, se răspândise. Câţiva, care se părea că voiau să-şi petreacă ziua acolo, şi-au îndreptat către noi curiozitatea, oferindu-se să ne ajute. Am aşteptat pe băiatul nostru, care într-un sfârşit a venit cu un camion mic, vechi şi dărăpănat. Ne ducea la hanul Otintai!

La recepţie moţăia un bărbat vizibil nervos, pe a cărui frunte înaltă se scurgeau stropi de sudoare, care-i intrau în ochi şi pe care şi-i ştergea cu o zdreanţă de batistă mare şi albastră. Într-o engleză surprinzător de inteligibilă, ne-a explicat că guvernul va hotărî abia după-amiază dacă şi hotelul va ieşi din grevă, el neputând primi pe nimeni în lipsa ajutoarelor. Prevăzător, m-am informat despre ce era vorba cu greva.

„Oamenii vor să lucreze mai mult”, a zis obosit şi şi-a îndepărtat un strop de sudoare de pe ochi.

„Vor să lucreze mai mult?” am întrebat, fiindcă aveam încă proaspete în minte cererile cu privire la săptămâna de lucru de 30 sau 35 de ore, concediu la fiecare şapte-opt săptămâni sau pensionarea la maximum 60 de ani. „Să lucreze mai mult?” am repetat.

Domnul cel nervos a explicat că în Kiribati, cei care primesc salariu sunt pensionaţi la 50 de ani, fiindcă situaţia economică slabă nu oferea, pe nicio insulă, posibilitatea unei munci înlocuitoare, nu există industrie, cobra, manufacturile insularilor şi fosfatul din insula Banaaba fiind singura bază a exporturilor. Singura care se găsea din belşug acolo era mâna de lucru.

În timpul călătoriei, după prima impresie, m-am întrebat spontan: de ce vor cei din insule să muncească mai mult? Natura oferea găzduire pentru aproape tot ceea ce e necesar unei vieţi paşnice: peşti din mare, palmieri pentru construcţia de colibe într-o climă mereu caldă, fructe hrănitoare. De când aceste insuliţe au avut noroc de autorităţi şi administraţie, a trebuit să se exporte, gândul profitului a apărut, iar bacilul „bolii englezeşti”, greva, a fost importat. Nu, civilizaţia nu aduce fericire.

A fost o reacţie favorabilă a domnului negru plin de transpiraţie să ne permită să ne aşezăm bagajul într-un colţ, în spatele pupitrului său. Ar fi fost penibil să ajungem la pastor cu tot cu bagajele după noi.

Pastorul Kamoriki e mort

Insula Tarawa este un atol tipic, o insulă de corali în formă de potcoavă, care, pornind de la mare adâncime din marea tropicală, urca doar câţiva metri deasupra nivelului mării. În mijloc, între nordul şi sudul insulei Tarawa, se află laguna, legată de mare printr-o trecătoare naturală. Pe partea nordică a insulei se ajunge doar cu barca şi este aproape nepopulată, fiindcă uscatul este mereu inundat de apă. Partea sudică însă este destul de dens populată. Aici, camionul nostru se poticnea pe fâşia îngustă de corali.

Din locul nostru, de sus de pe bagaj, am văzut doar puţine case de piatră – clădiri ale guvernatorului, biserici, spitalul, câteva locuinţe ale insularilor înstăriţi. Palmierii ofereau materialul pentru modul în care se construia la faţa locului: colibe asemănătoare bungalow-urilor, făcute din trunchiuri de palmier şi frunze. Cel mai adesea nu aveau decât o cameră. Cei mai aşezaţi îşi permiteau chiar două, trei. „Centrul de comunicare" este întotdeauna odaia de locuit, aici se sporovăieşte, se mănâncă, se cântă, se doarme şi chiar se naşte, nu ştiu alt loc pentru asta.

În ciuda orei matinale şi a vântului blând, căldura umedă ecuatorială ne deschidea porii, lăsând să iasă sudoarea limpede, în timp ce cămaşa şi pantalonii ni se lipeau de corp.

Fâşii de fum provenind de la focurile publice condimentau aerul sărat şi mucegăit. Vehiculul. nostru cotea printre palmieri, arbori de pâine şi colibe, pe o stradă îngustă. Insularii ne făceau cu mâna, copiii alergau pe lângă maşina fornăitoare. Tarawa, din arhipelagul Kiribati, părea să fie o insulă a păcii, dar şi aici ajunsese greva.

În dreapta priveam către apa liniştită a lagunei, pe stânga erau mici sate, iar imediat în spatele acestora, din timpuri imemoriale şi fără întrerupere, valurile grele ale Pacificului se aruncau tunător asupra recifului. Aici nu existau secole. În fiecare zi, soarele răsărea la aceeaşi oră, spuma oceanului era mereu la fel.

Băiatul a oprit maşina în faţa a doua case pipernicite şi murdare. În cadrul ferestrelor deschise fluturau perdele roşii, pe care apoi nu le-am mai văzut…

„Asta este casa pastorului Kamoriki", ne-a spus şoferul.

De la o fereastră ne priveau nişte femei, una bătrână şi două tinere. Au dispărut ca nişte fantome, când le-am privit. Casa nu avea uşi în cadrul intrărilor, ci acestea erau

deschise, şi pentru că perdelele trandafirii erau împinse în interior, am putut să ne uităm în interiorul casei: la dreapta, în cea mai mare dintre cele trei camere, se afla un pat mare, bătrânesc, cu o plasă de ţânţari întinsă deasupra, pat care supravieţuise din timpuri mai îmbelşugate, fiindcă celelalte două camere păreau să fie nemobilate. Şoferul nostru a intrat în casă şi a vorbit ceva cu una dintre femeile tinere. Faţa lui prietenoasă căpătă o expresie plină de îngrijorare. Păşi încet către noi, şi i-a fost greu să redea ceea ce tocmai auzise:

„Reverend Kamoriki is dead!”

Un şoc. Pastorul Kamoriki mort. Mi-am amintit de scrisul tremurător al atât de amabilelor sale scrisori, scris al unui om foarte bătrân. Reverendul Scarborough a pomenit în scrisoarea sa şi numele colegului sau Eritaia. M-am interesat de el. Da, mi-a spus Ciceronele nostru, pastorul Eritaia locuieşte în casa apropiată, însă este un domn foarte bătrân, care sigur nu poate primi niciun vizitator. A întrebat apoi dacă nu cumva copiii celui de-al doilea preot nu ne pot ajuta şi ne-a condus în curtea casei alăturate.

Am călătorit prin fața unor sate în spatele cărora, din timpuri străvechi, valurile grele ale Pacificului se izbeau cu zgomot de țărm.

Locuitoare drăguțe ale insulelor stau în fața colibelor și pregătesc pentru prânz pește uscat.

Pe o rogojină de cocos stătea ghemuit la pământ un bărbat de vreo 35 de ani, cu părul negru şi des al tuturor

locuitorilor insulelor. Când ne-a perceput, scos fiind din meditaţia lui, s-a ridicat şi a spus cu eforul unui surâs:

„Ko-na-mauri!”

„Bună dimineaţa, şir”, am răspuns.

Bwere, fiul lui Eritaia, înţelegea şi vorbea destul de bine englezeşte, aşa că am putut să-l informez despre corespondenţa mea cu reverendul Scarborough, despre scrisoarea pastorului Kamoriki şi despre preocupările mele, şi înainte de toate să-i spun că mă interesez de mitologia insulei şi că am făcut o călătorie atât de îndepărtată pentru a observa locurile cu aură misterioasă din insulă:

Cu răbdare chibzuită, Bwere şi-a luat vizitatorii în vizor: pe Willi şi Rico, care stăteau modeşti în spatele meu şi asudau liniştiţi, şi pe mine care îmi expuneam intenţiile. După ce şi-a terminat inspecţia, a întrebat:

„Cât timp vreţi să rămâneţi pe insulă?”

Surprins am răspuns: „Vreo săptămână!” şi m-am gândit în sinea mea că ne putem prelungi şederea dacă e nevoie.

Bwere s-a lăsat din nou pe rogojina şi a început să zâmbească superior, s-a mai uitat o dată la noi măsurându-ne, pentru ca apoi să izbucnească într-un râs nestăvilit:

„O săptămână! Sunteţi nebuni! De unde veniţi voi de fapt, de luaţi timpul cu atâta uşurinţă? Vreţi să aflaţi ceva important şi aveţi răgaz de o săptămână. Doar pentru a ne vizita insulele, risipite până departe în mare, aveţi nevoie de luni de zile!” Ne-a privit supărat: „Leneviţi la soare câteva zile şi apoi mai veniţi, dacă aveţi mai mult timp… În timpul grevei oricum nu puteţi face nimic, nu există nicio cameră de hotel în Otintai, nici măcar posibilităţi de transport nu există…”

M-am supărat pe mine însumi, pe viaţa noastră dusă într-o continuă agitaţie, în corsetul termenelor de tot felul, sub constrângerile profesionale, familiale şi financiare, în

care atârnăm precum păianjenii în propria lor plasă. Bwere avea dreptate.

Totuşi eram deja acolo, la faţa locului, şi nu era vorba de o călătorie neînsemnată De aceea nimic nu trebuia să ne împiedice să ne încolţim ţelurile propuse, să le vedem, să le verificăm în ciuda grevei, în ciuda faptului că nu aveam la dispoziţie luni de zile. Reverendul Scarborough recomandase multă diplomaţie în relaţia cu insularii. Am examinat rapid şi am sortat tot ceea ce spusesem până atunci. L-au impresionat cumva pe Bwere Eritaia în mod neplăcut răspunsurile mele prea directe? Stăteau oare secretele insulei sub vreun tabu, erau ele păzite de privirea străinilor? Am luat-o mai diplomatic.

„Puţinul pe care am apucat să-l văd până acum în aceste minunate insule m-a impresionat profund. Oamenii locului sunt amabili şi gata oricând să ofere o mână de ajutor. Regretăm că nu putem să petrecem aici mai mult timp. Nu am vrea să producem greutăţi. Ar fi important pentru noi de ştiut dacă există vreo şcoală dotată cu bibliotecă, de unde să ne procurăm informaţii despre mitologia insulei. V-am fi îndatoraţi!”

Încă supărat, Bwere a zâmbit totuşi pe sub mustaţă: el însuşi este funcţionarul cu probleme culturale al guvernului, biblioteca şi arhiva stau sub jurisdicţia lui, dar ni le va deschide şi este gata să ne ajute în căutarea noastră legată de tradiţia insulei.

Primul şi probabil cel mai uşor ţel fusese atins. Mi-am amintit de nişte insuliţe din arhipelagul micronezian Caroline, la nord de ecuator. Există acolo piste naturale pe care pot ateriza mici avioane cu elice. Există asemenea piste, am încercat eu terenul, şi pe insulele Kiribati?

Cu o vizibilă mândrie, Bwere mi-a împărtăşit că pe insulele cele mai mari există piste naturale şi chiar o mică societate aeriană, Air Tungaru, care are curse regulate între insule, însă acum nu, în timpul grevei nu se circulă.

Aş putea totuşi să-l întreb pe pilotul şef, dacă este destul de curajos să spargă greva, dar să nu ne facem prea multe iluzii…

Dinspre casă s-a apropiat de noi o frumuseţe fermecătoare şi a aşezat în faţa lui Bwere trei nuci de cocos. Acesta le-a desfăcut cu lovituri sigure de maceta şi ne-a întins jumătăţile pline de sucul răcoritor. E uimitor câte se pot face din cojile goale ale fructului (pulpa albă e bogată în vitamine): recipiente pentru băuturi, oale pentru plante, felinare înăuntrul cărora înoată în ulei fibre arzând mocnit, iar pentru fetele care au depăşit o anumită vârstă chiar sutien.

Sporovăială la un lapte de cocos

Bwere ne-a invitat, cu un gest larg, să luăm loc pe rogojina de cocos. Ne-a dat apoi raportul despre locurile natale. El, ca şi băştinaşii, este micronezian, dar limba lor e înrudită cu melaneziana.

Despre originea insulelor Kiribati există, după cum ne-a informat Bwere, câteva teorii: una susţine că strămoşii timpurii ar fi venit din Indonezia şi s-ar fi amestecat la sud de ecuator cu o rasă străveche, cu pielea întunecată, în timp ce alta susţine că ar proveni la origine din continentul sud-american, în timp ce o a treia stabilea ascendenţa direct din fiinţe divine, care ar fi vizitat insula pentru prima – dată. Am ciulit urechile.

O parte a vieţii celor din Kiribati înseamnă magie, a spus Bwere. Deşi fiu al unui preot şi el însuşi creştin practicant, ochii i-au dobândit în acel moment o strălucire venită de dincolo, aproape fantastică. Peste această simplă constatare Bwere nu a trecut. Nu am insistat, pentru a nu irita începutul de încredere ce-mi fusese oferit. Citisem de altfel despre acest lucru înaintea călătoriei, ceea ce există în literatura de informaţie în domeniu şi subiectul (magia populaţiilor din insule) era amplu tratat.

La începutul secolului nostru, Arthur Grimble a trăit

în colonii ca trimis al coroanei britanice. A învăţat limba celor din Kiribati, a luat parte la obiceiurile şi nevoile lor şi a fost socotit de-al locului într-o atât de mare măsură, încât a fost acceptat – e vorba de o excepţie – în clanul Soarelui, exclusivul Karongo, un fel de lojă secretă. Am citit cartea lui Grimble şi pe cea a fiicei sale Rosemary, care a editat însemnările lăsate de tatăl ei în domeniul ştiinţific. Iată ce ştia cu privire la ritualurile magice ale locuitorilor insulelor – despre care păstra tăcerea prietenul nostru Bwere:

„Există o formulă magică pentru protejarea nucilor de cocos, iar o alta asemănătoare ajută pentru a putea fura nucile vecinului, şi iarăşi, încă una, care împiedică venirea hoţilor; există o formulă magică pentru a introduce otrava în hrana duşmanilor, şi o alta care împiedică acest lucru. Există apoi „Wawi", magia mortală, şi „Bonobon", pentru a o face inofensivă pe prima".

Azi, şase biserici se străduiesc să canalizeze tendinţele magice ale insularilor: cea catolică, cea protestantă, cea adventistă, cea mormonă, Biserica lui Dumnezeu şi Bahaai, toate concurând pentru drumul drept către mântuirea sufletului, pentru puterea de muncă şi puţinii bani ai celor din Kiribati. Ocupă viaţa cotidiană, distrug secole de moravuri şi nevoi încetăţenite, se însufleţesc când aud de numărul oiţelor lor şi se întrec cu privirea la realizarea celei mai numeroase biserici. În consideraţiile sale cele mai sumbre, Bwere însuşi nu vede în această dezvoltare ceva prea bun pentru oamenii lui.

Apărut din pământ: Teeta, salvatorul nostru

Deodată apăru în spatele nostru un uriaş desculţ îmbrăcat într-un şort alb a cărui ţesătură începea să se destrame. Sub tricoul cu inscripţia Teeta se vădea coşul pieptului, musculos şi masiv. Din ochii negri ne zâmbea un copil şi în prima pauză ivită în discuţie ne-a întins mâna fiecăruia:

„Ko-na-mauri! Sunt Teeta, fiul reverendului Kamoriki!” Engleza lui sonoră, baritonală era greu inteligibilă şi trebuia să te obişnuieşti cu ea, dar Bwere ne-a tradus că Teeta şi familia lui ne invita la cina şi că cei din familia Kamoriki ar fi fost bucuroşi să ne ofere un adăpost.

Am mulţumit în cuvinte politicoase şi alese, dar i-am rugat să ne permită să vedem mai întâi dacă putem obţine camere în hotelul guvernamental Otintai. Am pomenit de bagajul nostru şi de faptul că nu am dori să-i obosim peste măsură şi în mod neplăcut pe gazde. Refuzul plin de grijă a avut nevoie de zece ori mai multe propoziţii decât invitaţia lui Teeta.

Bwere ne-a dus la Otintai cu o camionetă Toyota. Când a vorbit, după o tăcere prelungită, ne-am dat seama că vrea să ne ajute:

„Trebuie să puteţi să vă deplasaţi independent, aveţi nevoie de o maşină. Am un prieten care-şi închiriază maşina!”

Nu a aşteptat încuviinţarea noastră, a oprit în faţa unei colibe lângă care era parcat un mic Datsun sub un acoperiş de frunze de palmier-japonezii erau cu ochii şi pe Kiribati. Pentru câţiva dolari australieni am mers la hotel cu „propria” noastră maşină.

Managerul transpirat ne-a indicat camerele 102 şi 103, doar pentru o noapte, fiindcă abia mâine trebuia să se hotărască dacă hotelul va fi eliberat de către grevişti. La capătul nervilor, ne-a întins cheile. Am urcat la etajul întâi cu bagajul şi am deschis uşile celor două camere, care păreau de nelocuit. După buna tradiţie elveţiană am făcut ordine. Am deşertat coşurile murdare de hârtie, am strâns conţinutul scrumierelor răsturnate, am curăţat podeaua de coji de nucă, mucuri de ţigară şi zdrenţe de haine, am adunat cutiile goale de conserve, am aşezat cu vârful degetelor cearşafurile murdare şi batistele negru-cenuşii pe duşul din hol – asta ca revenire după starea de grevă.

Deasupra noastră, instalaţia de aer condiţionat îşi zumzăia cântecul monoton şi ne furniza aer răcoros – de aceea, în ciuda tuturor, camerele erau ca nişte oaze în căldura umedă dimprejur. După o curăţenie temeinică, am părăsit camera din hotelul statului şi ne-am dus la cina la Kamoriki. Eram curioşi. Ne vom apropia oare, chiar cu paşi mici, de ţelul nostru?

Cină la văduva Kamoriki

Teeta şi Bwere se îmbrăcaseră pentru seară – în jurul şoldurilor purtau pânze dreptunghiulare – a unuia roşie ca focul, a celuilalt albastră ca marea. Înainte de a intra în spaţiul locuinţei, ne-am lepădat pantofii şi ciorapii, fiindcă toţi mergeau desculţi, chiar şi o doamnă bătrână, care ne-a salutat cu un gest al mâinii şi cu o reverenţă adâncă. Ne-a vorbit cu o voce melodioasă, s-a plecat în faţa noastră, noi ne-am plecat în faţa ei, am zâmbit când ne zâmbea şi ne-am străduit să presărăm câteva formule de salut englezeşti, lucru care nu ne-a reuşit deloc. Bwere ne-a şoptit că era văduva pastorului Kamoriki, mama lui Teeta.

Fiul cel bine educat, care în prezenţa mamei îşi modera glasul baritonal aspru până ajungea la un ton obişnuit, ne-a invitat să luăm loc pe trei scaune aşezate în dreptul peretelui stâng, în partea cea mai plăcută a camerei, învăluită de curentul de aer al unui ventilator. Bwere şi Teeta s-au aşezat pe jos, lângă noi, în poziţie turcească.

A început o pantomimă de un comic nespus. Stăteam muţi ca peştii, de parcă am fi înghiţit ouă de struţ. Feţişoara cu obraji bucălaţi a văduvei emana bunătate şi bucurie. Era oare sub efectul unui drog dulce? Ne fulgera scurt cu privirea, dădea din cap familiar, semne de prietenie cărora le răspundeam la rândul nostru încuviinţând. Câteodată, dar nu ştiu dacă era intenţionat, închidea scurt o pleoapă ca şi cum ar fi făcut cu ochiul. Pentru a nu lăsa fără răspuns un gest des remarcat, i-am

clipit şi eu bucuros. Marcel Marceau, încântătorul pantomim francez, ar fi trebuit să vadă scena: şi-ar fi găsit numărul surpriză pentru programul său.

Reprezentaţia a fost întreruptă de patru tinere fermecătoare. Au pătruns înăuntru dansând, pentru a rostogoli pe rogojina cafenie de cocos un preş pestriţ confecţionat tot din cocos. Şi ele ne-au făcut plecăciuni de mai multe ori, au dispărut tăcute un moment, pentru a reveni apoi cu castroane şi coji goale, pe care le-au aşezat pe podea alături de nişte farfurii şi pahare, care formau laolaltă un serviciu divers.

Fiindcă eram flămânzi, râvneam nepoliticoşi la prânzul abundent, desfătător, care făcea să ne lase gura apă: legume verzi, galbene şi roşii, miez de nucă de cocos, gătit sau crud, cartofi dulci de culoarea mierii, peşte fript sau fiert, bucăţi de carne din sos de plante, fructe prăjite de arbore de pâine, orez. Numai procedura oficială ne împiedica să ajungem la ele.

Trei fetiţe dulci, de şase-şapte ani, au păşit pe neaşteptate în faţa noastră şi ne-au aşezat pe capetele nevrednice cununiţe de flori multicolore, mirosind a iasomie şi orhidee. Înainte de a putea avea vreo reacţie, micuţele zâne au şi dispărut. Atunci văduva Kamoriki, în îmbrăcămintea ei roşie, presărată cu flori albe, s-a ridicat dinspre peretele opus, unde stătuse, şi a început o cuvântare, pe care ne-a tradus-o Bwere şi care a ocupat un loc deosebit pe banda de magnetofon a călătoriei noastre acasă. Văduva Kamoriki ne-a spus:

„Soţul meu mort, care se odihneşte afară, în grădină, v-a oferit, după obiceiul şi tradiţia locului, ospitalitatea noastră. El m-a însărcinat să vă urez bun venit – după cum e obiceiul. Coroniţele din părul vostru semnifică prietenie şi pace – după cum e datina şi obiceiul. Fiicele mele sunt bucuroase să poată să gătească şi să spele pentru voi, iar fiii mei sunt onoraţi să aibă voie să vă ajute – căci aşa e

obiceiul şi datina. Eu sunt doar o femeie simplă, bătrână şi neputincioasă, care îndeplineşte dorinţa soţului ei – după datini şi obicei. Casa noastră e şi a dumneavoastră, familia noastră e gata să vă satisfacă trebuinţele – după datină şi obicei”.

Doamna Kamoriki s-a aşezat şi ne-a zâmbit. Eram emoţionaţi de ospitalitatea dovedită de blajina femeie. Fiindcă mă încerca o foame de lup, m-am ridicat spre a-i exprima recunoştinţa noastră şi a o asigura că noi, vizitatori dintr-o ţară mică situată la antipozi, de cealaltă parte a pământului, am fi fericiţi să putem învăţa la Kiribati, în zilele pe care le vom petrece aici, ceea ce nu putusem învăţa în altă parte. Le-am transmis apoi cuvinte de consolare şi compasiune cu privire la moartea soţului şi tatălui. Nu vom face nimic din cele care i-ar fi displăcut fericitului pastor.

Bătrâna femeie m-a încuviinţat prieteneşte şi cu bucurie în suflet, apoi ne-a invitat la masă cu un gest binevoitor. Ne-am părăsit scaunele şi ne-am ghemuit, lângă Bwere şi Teeta, pe podea, de-a lungul bufetului aşezat pe covorul gros. Străchinile pline şi castroanele au început să circule, ne serveam cu mâna şi îngrămădeam bunătăţurile pe farfurii, luând de mai multe ori. La început, după obiceiul european, am vrut să le servim pe femeile care şedeau la distanţă, lângă perete. Au reacţionat abordând nişte feţe serioase şi şi-au reluat surâsul lor firesc abia când au văzut că mâncărurile ne plac. Ne-am ghiftuit, savurând fiecare fel de bucate. Nu doar pentru a şterge amintirea îngrozitoarelor sandvişuri cu spaghetti, masa aceasta s-a dovedit excepţională! Când ne-am potolit, după o siestă de durată, femeile au adunat resturile de mâncare de pe covorul colorat şi au început să clefăie. Dacă am fi avut habar de acest obicei, ne-am fi îmblânzit pofta şi am fi lăsat mai multe deoparte.

În timpul ospăţului femeilor, am discutat cu Teeta şi

cu Bwere, la o ţigară, ceea ce aveam de făcut a doua zi; Bwere credea că cercul de piatră se afla într-un loc sfânt de pe insula Abaiang, aşa cum părea să-şi amintească şi reverendul Scarborough în scrisoarea sa. Teeta va încerca, ne-a spus Bwere, să facă rost de o barcă şi de benzină suficientă pentru a putea căuta insula situată la 50 de kilometri în larg.

Teeta s-a interesat dacă nu am cumva tutun negru din Papua. Nu – dar de ce? Am întrebat şi am aflat că locul căutat stă sub un tabu şi că trebuie adusă o ofrandă de tabac pentru a ni-l face favorabil pe vrăjitorul locului. La rugămintea mea de a face rost de tutun, Teeta mi-a răspuns cu un refuz hotărât: ca să fie folositor în vreun fel trebuie să ni-l procurăm noi înşine.

În timpul convorbirii noastre, mai bine de o duzină de băieţi şi fete s-au îngrămădit, şuşotind, în cameră, toţi îmbrăcaţi cu tepes multicolore strânse în jurul coapselor, trimiţând priviri curioase, pe furiş, către străinii încoronaţi cu fiori. Niciodată nu am văzut oameni mai frumoşi! Însufleţiţi, – am uitat cu totul de cercurile, stâncile şi miturile noastre învăluite de mister – natura vie, debordantă, ne prinsese în vraja ei.

Grupul se aşează într-un rând. În acest timp am putut admira în voie farmecul senzual al corpurilor lor şi mişcările graţioase ale insularilor. Sunt creaturi dintr-un paradis pierdut. Am început să-i înţeleg pe uriaşii biblici şi pe fiii zeilor, de ce au păcătuit cu fiicele oamenilor. Încăperea vibra de erotismul corpurilor negre, de zâmbetul lor, cu lucirea albă a dinţilor, de siguranţa naturală a mişcării. Ştiau ei cât sunt de excitanţi şi frumoşi? Erau conştienţi cât de mult îi admiram?

Ei au cântat. Întâi au început gingaş apoi au Cântat ca un cor pe mai multe voci. Doi băieţi ciupeau corzile chitarelor iar al treilea bătea ritmul într-un trunchi de copac scobit. În cântecul melodios erau multe vocale. După

al treilea cântec, cântăreţele şi cântăreţii s-au aşezat pe pământ. O fetiţă mică a venit în genunchi spre noi să ne spună în engleză:

— It’s your turn!

Noi am cântat. Foarte rapid am ajuns la concluzia că trioul nostru este de fapt un duo. Rico ne-a explicat că încă de la şcoală fusese rugat să-şi ţină gura, fiind complet afon.

Gazdele şi corul se uitau încordaţi la noi. Cu curaj am cântat împreună cu Willi „Trebuie să ies din oraş”, nu aşa fermecător cum l-ar fi cântat Elvis Presley, dar ascultătorii noştri au cerut un bis. Willi şi cu mine am cântat în continuare „Un băiat a văzut un armăsar!” A fost un mare succes, s-a ovaţionat, s-a aplaudat, s-a râs şi o hoardă de copii fericiţi din paradis au ţopăit.

Tinerii insulari şi-au continuat programul pestriţ, când deodată s-au întrerupt, iar fetiţa aceea a venit iar spre noi:

— It’s your turn!

Deoarece totul părea că nu se mai sfârşeşte, iar repertoriul nostru se cam terminase, căutam cu deznădejde un final onorabil. Mi-a venit o idee. Am alunecat în genunchi spre cântăreţ şi l-am rugat să le explice că am vrea să cântăm împreună un vechi cântec popular din Europa, „Frère Jacques”, o melodie simplă şi frumoasă. Întâi l-am fredonat, apoi l-am cântat mai tare cu cuvinte inteligibile şi nu a trecut un sfert de oră până când locuitorii din Kiribati cântau ca la concert „Frère Jacques”.

Cu acest concert comun seara Kamoriki a luat sfârşit şi s-a terminat şi prima noastră zi, care a fost pentru noi un Sesam deschide-te! Peste noapte am devenit cunoscuţi.

Când mergeam pe stradă ni se făceau semne cu mâna, iar în centrul comunei la marele Maneba, casa comunală, am avut parte de strângeri de mâini. Acestea erau gesturile unei prietenii deosebite făcute sub un

acoperiş din frunze de cocos şi care avea pe toate părţile spaţiu deschis. În aceste locaşuri unde se adună lumea întâi li se dă cuvântul bătrânilor, cei tineri au voie să vorbească numai dacă sunt întrebaţi, femeile nu au voie să spună nimic. Ele se ocupă cu educaţia copiilor, au grijă să fie ordine în colibele lor familiare. Atunci când ne salutau vesel li se păreau că nu lasă să le scape nimic, iar când ne uitam în colibele lor deschise, auzeam cum purtau conversaţii vioaie cu fiicele şi vecinele lor. Ele cântau şi câteodată auzeam şi „Frère Jacques”.

Descoperire în biblioteca satului Bairiki în dimineaţa următoare Teeta ne-a spus la micul dejun, pe care l-am servit la el acasă, că marea este prea agitată pentru o barcă mică iar pentru o barcă mai mare, din cauza grevei, s-ar putea să nu putem face rost de benzină destulă.

Am mâncat din fructul copacului de pâine. Fiecare pom face într-un an aproximativ o sută de fructe de mărimea unei mingi de rugby. Pe Kiribati cresc diferiţi pomi la care atât fructul cât şi coaja se pot folosi. Tăiat ca ananasul în felii şi copt pe pietre fierbinţi, iese o turtă care are un gust mai bun decât pâinea noastră industrială.

Cu toate că avea gust bun, mie nu mi-a plăcut. Gândul că greva ar putea să ne încurce treburile mi-a tăiat tot apetitul. Am luat o înghiţitură de lapte de cocos rece şi am spus:

— Ai pomenit ieri despre o mică companie aviatică. Am putea oare zbura la Abaiang?

Teeta se uită la mine cu ochii lui întunecaţi şi răspunse pe un ton baritonal:

— Okay. Let’s try it!”

Teeta a fost îngerul nostru negru, tot timpul care l-am petrecut pe insulă. El a venit cu noi la aeroport să ne facă cunoştinţă cu pilotul şef al companiei australiene Air Tungara. Am întâlnit un pilot într-o dispoziţie foarte proastă, care turaia la adresa grevei ca o vrabie gureşă,

întrebându-ne sarcastic dacă noi elveţienii nu am putea face o vrăjitorie care să aibă efect asupra insularilor. Să zboare la Abaiang? Nu, din cauza grevei nu ar putea face asta, dar un coleg de-al său duce o delegaţie guvernamentală la Abaiang şi dacă mai rămân locuri libere am putea urca, iar seara să ne întoarcem înapoi. Binecuvântat fie best-sellerul meu. Gil Butler a citit Amintiri despre viitor şi m-a invitat la cină în seara următoare acasă la el. Am acceptat cu plăcere, deoarece puteam să am un motiv în plus, cu toate că era grevă, să ajung cu Gil Butler şi pe alte insule.

Noi am observat că Teeta se jena în privinţa grevei, se străduia să ne abată gândurile şi să ne menţină bine dispuşi. Ne-a condus într-o colibă şi ne-a arătat din ochi o legătură de beţişoare de tabac lungi cât palma, negre şi lipicioase, care miroseau dezgustător, ca un amestec de extract de rădăcini din lemn dulce şi – asta trebuie să scriu – miros de transpiraţie de picioare. Acest tabac a fost introdus din Noua Guinee. Am cumpărat o legătură fiind convins că mirosul acesta va putea alunga spiritele cele rele, imediat ce treceam pragul locurilor sfinte. După ce am cumpărat tabacul Teeta ne-a dus în satul Bairiki unde surprinzător am găsit o bibliotecă foarte bine asortată. Mulţumesc lui Dumnezeu, aici nu era grevă. Aveam literatură din spaţiul geografic al Oceanului Indian. Politicoase, angajatele ne-au aprovizionat cu cărţile dorite.

Pe mine m-a interesat în mod deosebit o lucrare scrisă de douăzeci şi cinci de autori autohtoni, care cuprindea legende despre facerea lumii şi a insulelor Kiribati. Sub zumzetul ventilatoarelor care mişca aerul înăbuşitor în încăpere, am citit mituri şi legende preistorice remarcabile care mi-au îmbogăţit colecţia personală.

La început, de mult, cu mult timp înainte, exista zeul Nareau, creatorul. Nimeni nu ştia, de unde venea, nimeni

nu ştia cine erau părinţii lui, fiindcă el, Nareau, zbura prin univers singur şi dormind. El a auzit în somn cum numele lui a fost strigat de trei ori, dar cel ce l-a chemat era un „nimeni”. Nareau se trezi şi se uită împrejur. Nu era nimic decât vidul, dar jos a observat un obiect mare. Era Te-Bomatemaki ceea ce însemna „pământul şi cerul împreună”. Curios, Nareau a zburat în jos şi a păşit cu atenţie pe Te-Bomatemaki. Acolo nu era nicio fiinţă, niciun om, era numai el, Creatorul. De patru ori a înconjurat el această lume descoperită, de la nord la sud, de la est la vest şi era singur. În sfârşit Nareau a făcut o groapă în Te-Bomatemaki şi a umplut-o cu apă şi cu nisip, le-a amestecat împreună şi a făcut stânci şi a dispus împreună cu vidul ca stâncile să nască Nareau Tekikiteia. Aşa a luat naştere la indicaţia lui Nareau Creatorul, Nareau Tekikiteia, ceea ce înseamnă Nareau cel înţelept.

Nareau, creatorul, stăpânea acum asupra lui Te-Bomatemaki, în timp ce Nareau înţeleptul era în pământ. Puteau să vorbească unul cu altul şi să hotărască să despartă cerul de pământ. Cu mari străduinţe planul a reuşit. Apoi Nareau înţeleptul a creat primele fiinţe dotate cu raţiune şi le-a dat nume precum acestea:

Uka – forţa concentrată care face să se mişte aerul;

Nabawe – puterea concentrată a vârstei;

Karitoro – forţa concentrată a energiei;

Kanaweawe – forţa concentrată a dimensiunii (distanţei);

Ngkoangkoa – forţa concentrată a timpului; Auriaria – forţa concentrată a luminii; Nei Tewenei – cometa.

Acesta este mitul cunoscut despre Nareau, creatorul, care este povestit în câteva variante. Arthur Grimble aduce o completare importantă:

„Şi când munca a luat sfârşit, Nareau creatorul a zis: «Destul! Totul a fost făcut. Plec şi nu mă voi mai întoarce niciodată înapoi!» Şi s-a dus pentru a nu se mai întoarce

niciodată şi niciun om nu ştie de atunci unde se află”.

În această tradiţie strălucesc pietre de mozaic care se integrează magnific în panorama teoriei despre zeii-astronauţii.

Zeul creator Nareau plutea prin univers singur şi adormit, când cineva, care era nimeni, l-a strigat pe nume şi l-a trezit. Privind lucrurile cu ochiul nostru de azi se poate închipui o navă spaţială perfectă, cu un pilot care a fost afundat în somn printr-o metodă proprie unui scop deosebit, astfel încât celulele organismului să-şi menţină activitatea la un nivel care să permită repunerea organismului în funcţiune la un moment predeterminat. Somnul adânc provocat de nişte variante fizico-chimice diverse a fost îndelung discutat de medicina spaţială pentru a menţine în viaţă astronauţii în decursul unor perioade îndelungate în spaţiile vaste parcurse. Când computerul de bord constată pe radar apropierea navei de un sistem solar atunci somnul este întrerupt. „A fost rostit numele său, şi Nareau s-a trezit”.

Pilotul trezit la o viaţă conştientă se uită împrejur şi vede doar întunericul cosmosului, dar jos, sub el, vede o planetă – neapărat jos unde are înrâurire forţa de gravitaţie a unui sistem solar. „Atunci Nareau s-a uitat dedesubtul lui şi a observat un obiect de mari dimensiuni”.

Aflat din nou în deplinătatea forţelor sale, pilotul hotărăşte o vizită pe a treia planetă, cea ideală, a sistemului solar. „Nareau şi-a îndreptat membrele. Dorea să afle ce fel de obiect era... A luat-o în jos şi s-a aşezat prevăzător deasupra”.

Din atmosferă, astronautul cercetează întreaga planetă, recunoaşte chiar condiţii favorabile vieţii, dar nu vede nicăieri viaţă. Hotărăşte să implanteze germeni de viaţă. „Nu erau pe atunci nici spirite, nici oameni, ci doar atotputernicul Nareau. A făcut ocolul lumii de patru ori... şi a văzut că nicăieri nu era viaţă”.

Mitul nu povesteşte felul în care Nareau a făcut să se dezvolte viaţa. Probabil procedeele erau prea complicate pentru a putea fi incluse în mit şi înţelese.

Nareau ar fi putut, de exemplu, să răspândească de pe navă alge albastre şi bacterii, deşi este improbabil să risipească seminţe ale unor feluri de plante străvechi. „Nareau a făcut o gaură în pământ şi a umplut-o cu nisip şi apă, le-a amestecat într-o stâncă... a poruncit să se împreuneze cu pământul gol (Nareau Tekikiteia). Aşa a luat naştere Nareau înţeleptul".

Probabil caracteristica de înţelept se referea iniţial la „spirit" sau „însufleţire". Acolo unde stăpânise doar pustiul sterp, a răbufnit acum viaţa. În acest început străvechi două au fost elementele creatoare – Nareau creatorul tuturor celor care există şi Nareau înţeleptul, pentru începutul dezvoltării pământene. „Nareau-creatorul era acum deasupra lui Te-Bomatemaki, în vreme ce Nareau-înţeleptul era înăuntru, în pământ".

Este uluitor să întâlneşti într-o cosmogonie concepte precum „forţa concentrată a energiei", „forţa concentrată a dimensiunii", „forţa concentrată a timpului", sau „forţa concentrată a luminii".

Nu pot să-mi imaginez ce îşi vor fi închipuit primii locuitori din Kiribati despre toate acestea. Fără să ştie au transmis indicii asupra capacităţilor dezvoltate de inimaginabilii zei ai creaţiei. Cu cunoştinţele de azi, nu este greu să vedem că forţa concentrată a luminii provine din forţa concentrată a energiei. Ştim din cercetările cu privire la navele spaţiale ale profesorului Eugen Sängers (1905 – 1964) despre activitatea fotonilor care ar fi în stare să dezvolte viteze neverosimile prin univers în afara forţei de gravitaţie a unui sistem solar. Ştim azi că orice accelerare a procesului e în relaţie cu „forţa concentrată a dimensiunii".

Întotdeauna, viteza sporită a însemnat depăşirea şi

survolarea unor distanţe uriaşe, un proces legat în mod regulat de timp („forţa concentrată a timpului”) şi de vârstă (forţa concentrată a vârstei). Transformarea (dilatarea) timpului, este o lege fizică dovedită empiric.

Completarea lui Arthur Grimble este de mare însemnătate: „Şi când munca a luat sfârşit, a rostit: «Destul! Totul a fost făcut! Plec şi nu mă voi mai întoarce niciodată!» Astfel se duse pentru a nu mai reveni, şi niciun om nu ştie de atunci unde se află”. În cadrul unei călătorii interstelare unde intervin viteze foarte ridicate, dispariţia fără întoarcere e plauzibilă! Îmi vine în minte cântecul fantastic al grupului pop Genghis-Khan: Li s-a spus zei fiindcă nu s-a găsit alt nume pentru străini.

Dar în cărţile celor vechi stă scris că atunci când străinii vor veni pentru a doua oară ei nu ne vor mai face cadouri.

Doar urma lor a rămas pe pământ, nisipul şi apa au acoperit totul şi nimeni nu ştie ce solie aduc ei, străinii, li s-a spus zei fiindcă nu s-a găsit alt nume pentru străini. Nu ştiu cine i-a influenţat pe autorii acestui text. Prietenilor care mă întreabă dacă am fost eu autorul, pot să le spun pe cuvânt: nu am fost eu!

Mereu acelaşi refren

4

În toate miturile originare se adună aceleaşi nedumeriri: de unde ştiau strămoşii nostru că viaţa de pe pământ este de origine extraterestră, că a fost importată în mod accidental sau a urmat realizarea unui program? Nici în cazul actului creator al insulei Kiribati – Nareau zbura adormit prin sistemul nostru solar şi a dat naştere vieţii – nici în altă parte, nu au existat martori. Cui putea să povestească Nareau istoria sa, cui să-i încredinţeze, cui să-i împărtăşească misiunea sa? Ţelul e doar fantezie nestăpânită a povestitorilor – sau are o bază reală?

Biblia transmite că Dumnezeu a creat cerul şi

pământul pe când acesta din urmă era „pustiu şi gol” şi „întunericul domnea deasupra apelor”.

Fiindcă actele cosmogonice mitice nu au avut niciun martor ocular şi niciun cronicar care să le istorisească, şi cu toate astea peste tot în lume miturile de creaţie sunt centrate asupra unui singur eveniment şi purtătoare ale acestuia, răspunsul logic la toate aceste întrebări vine de la sine: după milioane de ani de la creaţie, zeul creator s-a reîntors la locul faptei şi a dat de ştire oamenilor creaţi de el însuşi despre evenimentele petrecute cu multă vreme în urmă şi despre propria lor geneză.

Am văzut feţele acre ale etnologilor, de parcă ar fi trebuit să muşte dintr-o lămâie, când au luat cunoştinţă de explicaţia mea atât de simplă cu privire la originea atât de unigenetică a miturilor. E nevoie, spun ei, să cântărim toate relatările, să combinăm multe posibilităţi, să acceptăm pentru început cele mai simple interpretări. După un galop sănătos pe tabla de şah, interpretarea absolut ştiinţifică sfârşeşte în ceaţa densă a tămâiei psihologiste, în care ochii încep să lăcrimeze. Ce sumă poţi obţine dacă aduni numai zerouri?

Miturile supravieţuiesc în variante. Evident că au fost repovestite la nesfârşit din neam în neam, din familie în familie, unele lucruri au fost lăsate deoparte, altele adăugate, oricărui criminalist îi este cunoscut faptul că declaraţiile martorilor cu privire la acelaşi eveniment diferă în mod considerabil. Abia comparaţia şi îndepărtarea adaosurilor, a ornamentelor subiective, eliberează sâmburele provenienţei faptului.

În Kiribati am găsit o legendă despre bebeluşul Terikiato, care a fost furat şi dus zeiţei Nei Tetange-niba. Aceasta a zburat cu sugarul şi l-a transformat în semizeu. În vestul insulei – care se cheamă „Pasărea din Biiri” – el a devenit adolescent, i-a spus zeiţei „Priveşte ce minunate sunt aceste păsări care seamănă cu oamenii!” Printr-o

vrajă, mama grijulie i-a făcut tânărului braţul tare şi puternic. Terikiato s-a aşezat pe spinarea unei păsări şi s-a prins de ea cu putere. Pasărea a trasat nişte cercuri, apoi a zburat către cer şi „au ajuns în ţara zeilor”. Acolo, Terikiato s-a oprit în faţa casei lui Nei Mango-Arei, o locuitoare a cerului. Aceasta l-a întrebat pe tânăr: „De unde vii şi ce fel de fiinţă eşti? Niciun om nu are voie să mă viziteze fiindcă sunt altfel decât oamenii”. În ciuda vizibilei diferenţe, au avut împreună patru copii. Pe primul l-au numit Niraki-Karawa ceea ce e sinonim cu bolta cerească. Legenda menţionează explicit faptul că Terikiato, după mărturii clare, s-a reîntors pe pământ şi s-a lăsat mai întâi în Samoa.

Această istorie aminteşte de ascensiunea în cer a babilonianului Etana, care s-a ridicat pe spinarea unui vultur şi a descris pământul de la mare înălţime, dar şi de legenda japoneză despre copilul din insulă, răpit de o zână în câmpiile cereşti şi întors apoi acasă. Ca un refren, tema revenea în foarte multe legende populare.

Există oare, m-am gândit în seara acelei zile „teoretice” petrecute în biblioteca din Kiribati, urme proaspete ale miturilor prevestitoare? Poate acele urme pe care mă pusese reverendul Scarborough? Zilele următoare am râvnit să aflu răspuns la aceste întrebări.

Un vrăjitor „dezvrăjit”.

Dimineaţa la şase, Teeta, îngerul nostru negru, ne-a dus la aeroport. „Aeroport” este o denumire care induce în eroare dacă ne gândim la unul de dimensiunile celor de la noi. Un aparat cu elice şi motor dublu ne-a transportat peste marea agitată până pe insula Abaiang, care scotea deja aburi în arşiţa apăsătoare, deşi era încă dimineaţă. Teeta a intrat într-o colibă de bambus de lângă clădirea aeroportului, unde a vorbit cu câţiva bărbaţi gesticulând şi arătând mereu înspre noi. Doi dintre aceştia s-au pus pe fugă amuzaţi şi au oprit curând în faţa noastră cu o

camionetă Toyota, ne-au încărcat bagajele şi pe noi şi au pornit în zgomote asurzitoare fără să cruţe vehiculul, peste găurile adânci ale drumului neamenajat.

Abaiang este un atol îngust de 32 de kilometri lungime, plat ca o scândură, acoperit aproape în întregime de palmieri de cocos de înălţimea unei case şi de arbori de pâine în care atârnau fructe grele. Pentru a parcurge două treimi din lungimea insulei ne-au trebuit două ore de mers.

„Tu ştii cumva, Teeta, unde este cercul tabu?” l-am întrebat când am poposit în satul Tuarabu. A încuviinţat, mărturisind că nu îl cunoaşte propriu-zis. A trăit când era copil în Abaiang, pe când tatăl său era pastor aici, dar mama sa, gazda cea prietenoasă, îi spusese cui să i se adreseze pentru a ne conduce la ţintă. Aşa deci! Teeta ne-a părăsit cu un picior uşor de gazelă.

Am cercetat aşezarea de 451 de suflete. Ca peste tot micile colibe sunt ridicate cu ajutorul materialelor din palmieri de cocos, unele sunt aşezate pe blocuri de corali, care menţin podelele aerisite şi păstrează la distanţă crabii şi verminele care mişună prin acele locuri, dar mai presus de orice împiedică putrezirea rapidă a trunchi urilor de palmieri pricinuită de solul mlăştinos. Puştii se căţărau în palmierii care, înalţi de treizeci de metri, îşi împleteau frunzele lor lungi cu acoperişurile caselor, aruncau nuci pe care bărbaţii le desfăceau îndemânatici pentru a ne oferi laptele ca băutură de bun venit. Pe o arşiţă ca aceea de acolo, laptele de cocos potoleşte setea mai bine decât o ladă întreagă de Cola – conţine 45% apă, restul fiind albumine, grăsimi, carbohidraţi şi minerale pe care natura le oferă gratuit, din abundenţă.

Teeta a reapărut într-o companie rară. Lângă el mergea târându-şi picioarele o femeie bătrână şi slabă, într-o pelerină neagră aidoma unei robe şi cu văl acoperindu-i părul, o creatură stranie. Însoţitorul ei era un moşneag zbârcit ţinând cu mâna stângă un sugar care

orăcăia, iar cu mâna dreaptă trăgea după el un băieţel care n-ajunsese încă la vârsta de dus la şcoală.

În cercul tabu este situat un dreptunghi, care este acoperit cu pietricele de corali. Insularii sunt convinşi că fiecare vietate care păşeşte în dreptunghi va muri în scurt timp

În afară de sugar, toţi erau muţi, şi copilaşul era probabil înfometat, dar pieptul bătrânei nu mai semăna cu un izvor hrănitor, dacă mai avea cumva aşa ceva pe sub pelerină.

Când am reluat drumul prin hârtoape, înghesuiţi unul în altul în cutia de marfă a camionetei precum heringii în conserve, Teeta şi-a pierdut seninătatea. „Dă-i femeii zece ţigări şi o cutie cu beţe de chibrituri” mi-a şoptit cu baritonul lui sec. Călugăriţa cu pelerină neagră a dat din cap, bătrânul şi-a arătat colţii şi am văzut că erau nişte cioturi galbene. E o consolare, m-am gândit atunci, faptul că în Kiribati bătrâneţea îşi ia tributul şi nu toţi insularii sunt oameni frumoşi.

În colţul sudic al insulei maşina a frânat. Cătunul se chema Tebanga, şi deodată, începând de aici, insularii noştri s-au schimbat, chiar şi tinerii care alergaseră pe

lângă noi. Râsul a amuţit. În ochi se zărea panica. Chiar faţa lui Teeta, mereu vesel, a îngheţat.

„Ce se întâmplă aici?” – am vrut să ştiu.

Teeta a arătat tăcut cu capul înspre vegetaţia verde, tropicală, din faţa noastră, dar nu a zis nimic. Călugăriţa în robă a luat-o cu paşi mari pe poteca strâmtă prin tufişurile dinainte. La distanţe regulate, am urmat-o într-o procesiune tăcută. În afară de sugar au început să smiorcăie şi băieţelul şi bunicuţul – le era frică.

Bătrânul s-a oprit, ne-a oprit apöi şi pe noi printr-o mişcare a mâinii, a privit din desiş spre un luminiş care era ferit de privirile noastre de o perdea de arbori tropicali opulenţi. S-a îndreptat către ceremonia sărbătorească ţinând în mână tabacul puturos. Lucrurile întâmplate în acele minute s-au desfăşurat pe fondul sonor al ciripiturilor stridente şi guturale ale păsărilor viu colorate, al zgomotului făcut de marea aflată în apropiere şi al plescăitului palmelor noastre care striveau pe piele ţânţarii bâzâitori. Am remarcat că ţânţarii preferau sângele dulce al străinilor. Măcar de o schimbare să aibă parte şi ei.

Fără să ne învrednicească cu vreo privire, bătrâna s-a întors cu o expresie fixă a feţei şi a trecut prin faţa noastră. Teeta, care îşi învinsese frica de vrăjitoarea cea rea, prin ofranda de tutun adusă, m-a împins încet în faţă: „Go on!”

Luminişul era doar un loc mic fără vegetaţie tropicală. De cum l-am văzut, mi-a fost limpede că acolo nu putea creşte nimic – şi fără vrăjitor: locul era pavat cu pietriş mărunt de corali. Nişte pietre mari, rotunde, marcau un unghi drept, unde se afla un monolit din stânci de coral, de statura unui om, asemănător unei pietre funerare, presupunere care s-a adeverit când am ocolit piatra. Am văzut dăltuită pe ea numele şi data morţii cuiva. Sub cochilia de mărimea unui craniu am văzut arzând mocnit ţigările de foi. Trioul nostru rămăsese singur.

Insularii ne cercetau curioşi şi temători, de la o distanţă considerabilă.

Ceea ce găsisem nu avea nimic de a face cu locul sacru şi plin de mister pomenit de reverendul Scarborough. Cu intenţia de a rămâne politicoşi faţă de insulari, ne-am înghiţit neagra dezamăgire, am făcut câteva fotografii şi ne-am alăturat grupului de băştinaşi care ne aşteptau. Bătrâna cu puteri magice se simţea confirmată sub înrâurirea ofrandei de tutun şi ne-a privit mândră pentru prima dată. Bunicuţul şi sugarul se smiorcăiau în continuare. Chiar şi Teeta, care era destul de luminat, ne-a aruncat o privire critică: se schimbaseră cumva prietenii lui? Părăseau locul mormântului fără nicio vătămare? În afară de o anume enervare, nu ne lipsea nimic.

Abia când Toyota s-a îndepărtat de locul funest şi aducător de nenorociri pentru insulari, chipurile însoţitorilor noştri s-au înseninat. Teeta făcea să circule o sticlă de plastic plină cu o zeamă lăptoasă şi călduţă. În afară de bătrâna vrăjitoare, de bătrânel şi de sugar, toţi au băut cu savoare din lichidul delicios devenind văzând cu ochii mai destinşi, mai vorbăreţi.

— Ce bem noi aici, Teeta?

— Toddy acru! mi-a răspuns cu o naturaleţe atât de perfectă de parcă s-ar fi referit la whisky.

— Ce este Toddy acru?

Teeta l-a rugat pe şoferul maşinii să oprească şi, cu unghia albăstrie de la indexul mâinii sale mi-a arătat înspre coroana unui palmier de cocos. Sub frunze, legănate de ramurile copacilor, erau sticle de toate mărimile: sucul dulce era colectat. Trebuie să fie ţinut timp de trei zile, apoi începe să fermenteze şi capătă un gust pişcător ca al mustului – o băutură extrem de plăcută care îi făcea neputincioşi pentru ore întregi pe insularii abstinenţi. Palmierii de cocos dădeau până şi băuturi

alcoolice!

Toddy acru a avut efectul unui sedativ – altfel, mi-aş fi ieşit din fire! Din nou în Tuarabu, satul de plecare. Bătrânii stăteau cerc şi pălăvrăgeau – la fel cum îi văzusem de dimineaţă. Cu un rest de politeţe europeană, de paradă, l-am rugat pe Teeta să mă informeze încotro vom mai rătăci. Îngerul nostru negru ne-a împărtăşit, după ce şi-a întrebat semenii, că vom vedea mormântul unui războinic puternic, al cărui spirit puternic îşi protejează până astăzi familia.

Al unui războinic puternic, am spus eu, dar scopul nostru ar fi un cerc de piatră fără piatră funerară, un sector steril care ar putea ţine la distanţă chiar şi palmierii.

S-ar fi putut auzi scârţâindu-mi în cap gânduri concentrice. Capetele bătrânilor păreau că fac un zgomot ca al pietrelor de moară. Se vedea pe feţele lor chinuite de gânduri cât de intens cugetau. În ochii unui moşneag pâlpâi o luminiţă. Da, gândea el, în Tarawa de Nord ar exista un astfel de cerc. Acolo locuieşte din timpuri străvechi un „spirit” puternic care vine din cer şi nu îngăduie să fie deranjat; ba chiar şi păsările care zboară deasupra ţinutului său se prăbuşesc fără viaţă la pământ.

Aceasta era muzica urechilor mele – dar oare reprezenta într-adevăr acesta scopul nostru?

Înaintând către scopul sperat, în ciuda grevei şi a benzinei puţine înainte de cea de-a patra zi a şederii noastre pe insulă, către seară, am dat curs invitaţiei pilotului şef Gil Butler. În linişte şi cu lux de amănunte i-am explicat dorinţele noastre. Gil n-avea nici cea mai vagă idee încotro ne-ar putea duce drumurile noastre şi ne-a spus că insula Tamana pe care o menţionase reverendul Scarborough se întinde la 544 de kilometri în linie dreaptă, în timp ce Tarawa de Nord ar fi mai accesibilă cu barca. Oricum, el ne-ar putea duce mâine către Tamana cu

avionul în doar o singură oră pentru suma de 225$ australieni (în jur de 410 DIN).

M-am hotărât să accept propunerea lui. Pista naturală de decolare nu arăta prea bine de aici de sus; dar de fapt nu era aşa. Pistele făcute de Air Tungaru pe insulă nu sunt precum fâşiile înguste şi defrişate din pădurea palmierilor, care doar sunt curăţate de vegetaţie şi prundiş în cel mai superficial mod. Locuitorii insulei trebuie să alunge zilnic câinii răspândiţi şi porcii râmători pentru a menţine pistele în bună stare. Ei bine, deja după o săptămână creşte din nou iarba, ploaia tropicală aduce iarăşi aluviuni şi împrăştie pietre, iarăşi huzuresc şi scormonesc în voie animalele sălbatice.

Fiecare aterizare, fiecare decolare cere pilotului cea mai mare măiestrie posibilă.

Tot într-un slalom printre animale şi pietre a aterizat şi maşinăria noastră.

Teeta se şi îndreaptă imediat către o colibă din palmieri în care leneveau trei oameni de la personalul terestru. Îngerul nostru negru ştia exact ce căuta şi îşi pregătise oamenii, le stimulase fantezia şi amintirea cu un puhoi de vorbe şi gesturi, şi, în sfârşit, iată-l apropiindu-se împreună cu paznicii pistei.

— Dincolo sunt morminte cu fiinţe uriaşe.

— Chiar aşa? am replicat eu.

Teeta îi luă la întrebări încă o dată pe fraţii lui de trib. Aceştia dădură din cap a salut, după care traversară pista înspre păduricea de palmieri.

Încărcându-ne cu echipament greu o pornirăm în marş mai departe. High noon. Soarele era deja în dreapta noastră şi ne ardea nemilos trupurile. Sudoarea ni se prelungea pe trupuri în jos până în pantofi. Palizi la faţă cum eram, nu aveam voie să dăm jos de pe noi cămăşile. Am fi devenit cât de curând tot o plagă arsă. Roiuri de ţânţari ne înţepau prin pânza cămăşii. Cordonul aparatului

de fotografiat ne tăia în carne vie umerii.

— Asta să fie ţelul nostru? am întrebat eu.

De sete şi uimire limba mi se lipise de cerul gurii.

— Tiaki-tiaki! Nu-nu, veniţi mai departe! au spus cei de la personalul terestru şi, făcând breşe în tufişul des şi neregulat al palmierilor curbaţi s-au suit pe stânci şi morminte până când s-au oprit radioşi:

— Asta-i!

Am schimbat priviri mirate, căci Teeta înţelesese că nici de data asta n-o nimeriserăm. Se întoarse confuz şi îşi netezi cu mâna creasta de păr des.

Cum aveam să pornim mai departe? Oamenii erau bine intenţionaţi şi, de altfel, îşi dăduseră osteneala până aici. Acum depindea numai de noi.

— Teeta, am început eu îngăduitor, spune-le oamenilor că le sunt recunoscător pentru faptul că ne-au condus până aici, dar mai spune-le că suntem surprinşi să vedem atât de multe morminte vechi. Asta pentru că mormintele pe care le căutăm sunt mult mai mari decât acestea. Au fost construite pentru coloşi care erau de două sau poate de trei ori mai mari decât mine sau decât tine. Iar aceste morminte trebuie să existe undeva numai pentru ele însele, iar nu în mijlocul unui câmp-cimitir precum acesta. Şi asta pentru că oamenii coloşi n-au îngăduit în preajma lor nici viaţa, dar nici moartea.

Translatorul nostru neobosit a păşit în cercul oamenilor, care, în ciuda soarelui pârjolitor şi înăbuşitor, păreau forte vioi. Iar Teeta le-a explicat din nou extrem de convingător – se vedea asta – ce doreau, de fapt, să vadă oamenii albi. Unul dintre ei îl atrase pe prietenul nostru în discuţie şi îl asigură că la capătul insulei ar exista morminte mai mari, mult mai mari decât cele de aici.

— Mai sunt şi alte morminte în apropiere? am întrebat eu.

— Eng-eng, da, da, au aprobat aceştia entuziasmaţi.

Eu însă am bănuit că vom căuta iarăşi în van, şi de aceea, lăsându-l pe Willi Block, m-am aşezat pe un mormânt şi am început să-i chestionez:

— Mormântul despre care vorbiţi este mai mare decât acesta de aici?

— Eng-eng!

Am chemat pe un puşti dintre ei şi l-am rugat să-mi deseneze tumulul. A făcut-o cu linii simple.

— Acum desenează-mi celelalte morminte, care sunt de jur-împrejurul mormântului cel mare!

Puştiul îmi desenă însă un întreg cimitir. Aşadar nu era nici acesta locul pe care îl căutam. Evident că există posibilitatea ca un localnic din Kiribati să răspundă cu „nu” unui prieten, atunci când acesta nu corespunde cu propria dorinţă, dar eu am procedat altfel. Mi-am scotocit imaginaţia şi am născocit o povestioară:

— Ascultaţi. Cu mult timp înainte existau doi oameni uriaşi, care erau mult mai mari decât Teeta. Veneau dintr-o ţară foarte îndepărtată, sau poate chiar din cer. Erau atât de puternici încât puteau arunca canoele taţilor voştri prin aer precum nucile de cocos. Oamenii noştri i-au îmbătat şi, rostind o incantaţie magică, i-au omorât şi le-au aruncat rămăşiţele într-o groapă adâncă, ca aceştia să nu, le mai poată pricinui niciodată vreun necaz. Ştiţi voi, deci, cam pe unde sunt aceste morminte?

Au ascultat traducerea lui Teeta cu mare atenţie. După o lungă tăcere, unul dintre ei a făcut un pas înainte:

— Un mormânt de uriaş există pe coasta de sud a insulei vecine, Aronae!

— Există cumva acolo şi stânci mari, care indică insulele departe, pe mare?

Omul ne asigură că ar fi văzut şi asemenea stânci în vremea când rătăcea pe Arorae împreună cu tatăl său. De aici, din acest loc de popas, insula Arorae nu era accesibilă. 80 de kilometri mai departe este partea cea mai

sudică a insulei Kiribati 16. Oare să ne asumăm riscul unui zbor într-acolo doar pe baza acestor vagi informaţii? Gil Butler făcuse rost doar de puţină benzină – şi asta din pricina grevei – dar între timp a fost el însuşi prins de febra căutărilor, astfel încât a acceptat să ne ducă în zbor până acolo.

Deja după o jumătate de oră, maşinăria se zdruncina şi hurducăia pe pista de decolare. Era ora două, iar soarele ecuatorului nu mai ardea cu aceeaşi putere ca în timpul prânzului.

Şi în Arorae ne aşteptau trei localnici în umbra unei marchize de palmieri; şi aici păşteau vite pe pista de decolare. Dar aici personalul terestru dispunea de biciclete.

Cerând informaţii, Teeta ajunse la un localnic bătrân, zice-se bun cunoscător al locurilor de pe aici. Ne-am aruncat în şeile scâlciate ale bicicletelor. Bătrânul, extrem de vioi, ne-a explicat prin gesturi şi descrieri bogate în imagini cam unde ar fi de găsit mormintele uriaşilor împreună cu stâncile navigatorilor.

Gândeam în sinea mea plin de speranţă că insula este lungă de numai patru kilometri şi jumătate şi lată doar de câteva sute de metri.

Trebuie să existe pe aici cineva în vârstă care să cunoască pe de rost locurile precum propriul buzunar, ori mai degrabă ca pe vreo ascunzătoare foarte la îndemână căci nădragii lor în trei colţuri nu prea aveau buzunare.

Rugămintea mea către Teeta de a procura mai multe biciclete se răspândi ca vântul. Ne-am cărăbănit înapoi într-o formaţie de 14 biciclişti către aşa-numitul aeroport. După ce le-am îndesat în palme monede celor care ne oferiseră vehiculele, expediţia noastră pe fâşia de 4 km a început.

În Arorae câmpul constituie un teren de raliu de cea mai mare dificultate – prin mocirla scârboasă şi prin

nisipul fin, peste câmpuri zdrumicate, prin vegetaţia abundentă, agăţaţi mereu şi atacaţi de roiurile de ţânţari.

Moşneagul nostru însă nu promitea prea multe. În piscul de nord al Aroraei, chiar în spatele Manebei se întindea un dreptunghi format din stânci golaşe, curate. Valul de stânci se înălţa cam un metru de la pământ. Dar morminte şi pietre funerare nu existau. La cinci paşi de aşa-zisul mormânt de uriaş se căsca o gaură pătrată, în al cărei adânc se reflecta lumina soarelui într-o oglindă formată de apa de infiltraţie.

Reverendul Scarborough scria despre două astfel de morminte de uriaş. Unde era cel de al doilea?

La întrebarea mea, Teeta află că înainte cu mulţi ani, când a apărut Maneba, a fost nevoie de mai mult loc şi astfel a fost dărâmat cel de al doilea mormânt. Băştinaşilor nu le-a fost teamă să facă asta, pentru că nu mai rămăsese nimic – nici din blestemul vrăjit al spiritului, nici din trupurile uriaşilor. Nu m-am mai întrebat dacă aici au existat coloşi tereştri sau extratereştri, din moment ce spiritul a îngăduit să fie îngropate oasele în apa subterană sărată. Deci stăteam în faţa unui tumul de 5 metri şi jumătate pe 2 metri nouăzeci.

Ce mai puteam găsi dacă am fi scormonit sub pietre? Nici nu-mi puteam imagina mai mult decât atât. Gil Butler trebuia să fie înapoi înainte de lăsarea întunericului. Aşa că am luat cu noi doar impresia care ne mai putea consola, anume aceea că aici existase un vechi mormânt mitologic. În timp ce călătoream, ne-am amintit de reverendul Scarborough şi ne-am întrebat unde ar putea fi stâncile navigatorilor.

Ne era dat să ajungem şi la polul opus al insulei, mult în spatele pistei de decolare.

Fără acea grevă omniprezentă, poate ne-am mai fi lăsat un răgaz, dar aşa trebuia să profităm de şansa şederii noastre unice în aceste ţinuturi.

Cursa a fost reluată, însă, de la pista de aterizare, de unde plecasem la prânz, nici nu mai putea fi vorba de biciclete. Fiind însetaţi de tot, marşul printre dune a fost de-a dreptul o tortură. Câteodată aveam halucinaţii, în care îi vedeam murind de sete pe căutătorii deşertului. Bătaia inimii îmi ciocănea în tâmplă, şi îmi vâjâia în cap.

Cu numai zece minute înainte de a ne atinge scopul, mi-am învins ticăloşia şi laşitatea care-mi ceruseră până atunci să renunţ.

M-am întors cu spatele la Teeta, dar nu i-am zărit pe Willi şi pe Rico, cei doi pe care eu îi ademenisem în această aventură; însă îi puteam auzi în spatele meu gâfâind şi îmi era uşor să-mi imaginez privirea lor plină de reproş. În imaginaţia mea se anima un fel de film cu figuri mitologice.

Dar deodată mintea mi se trezi sau, poate, ceea ce vedeam în imediata apropiere era o Fată Morgana?

Nu. De-a lungul brizanţilor mării se întrezăreau monoliţi, unul se întindea aici la pământ, unul stătea vertical în faţa mea. Uitasem brusc de tot chinul meu de până atunci. Blocuri mari de stânci spălate de vânt şi vreme se înălţau din pământ, dăltuite dreptunghiular de dinţii vremii; şi toate încadrate într-un dreptunghi de pietre mărunte. Un câmp de morminte nesemnificativ, aşa cum mai văzusem de nenumărate ori în alte locuri ale lumii?

Cu mintea iarăşi trează am observat că monoliţii de înălţimea unui stat de om erau împrăştiaţi în diverse direcţii, şi am descoperit pe coama pietrelor şănţuleţe late de numai câţiva centimetri şi perfect aliniate – un fel de indicatoare de direcţie pentru scopuri precise.

Am scos în grabă harta şi compasul. O linie dreaptă spre sud lungă de 1800 km atingea îndepărtata insulă Niutao, care aparţinea insulelor Ellice, o grupare a noilor recifuri de corali.

O altă linie ducea cam 1900 km în linie dreaptă spre sud-est la Samoa de Vest, situată la est de insulele Fidji.

Încercând o a treia linie, am găsit la 4700 km în linie dreaptă îndepărtata insula Tuamotu din Oceanul Pacific şi, în final, chiar insulele Hawaii.

Din nou am adresat salutări de mulţumire către Kapstadt reverendului Scarborough.

Două din stâncile navigatorilor sunt din granit; o rocă ce nu există în Arorae; trei au caracteristici ale rocilor vulcanice, iar celelalte sunt dintr-un material specific recifurilor de corali.

Mă jucam, combinând în minte datele ce tocmai mi se oferiseră; oare ce aş fi făcut dacă m-aş fi confruntat cu problemele de navigaţie din vremile trecute – precum aici în Arorae? Dar este de netăgăduit că localnicii au putut rezolva dintotdeauna uşoarele sarcini de navigaţie cu ajutorul stelelor şi cunoscând curenţii marini.

Această recunoaştere nu rezolvă marele mister, la fel ca şi primii navigatori care au atins ţinte despre a căror existenţă nu ştiau nimic. Când au plecat de pe coasta insulelor natale, ei nu au ştiut cât va dura călătoria lor şi nici unde vor debarca. Când au ajuns undeva, indiferent unde, experienţa căpătată pe drumul de plecare nu le-a fost de niciun folos la întoarcere, fiindcă poziţia stelelor, cursul curenţilor marini şi direcţia vântului nu mai erau aceleaşi. Trebuia să luăm în consideraţie că cunoştinţele lor de astronomie, cunoaşterea curenţilor marini şi mişcarea

Sub aceste pietre ar trebui să fie osemintele unui uriaş mitologic. În spate sunt participanţii la un raliu peste câmpuri.

O Fata Morgana? În arşiţa de la malul mării, apare un câmp cu monoliţi.

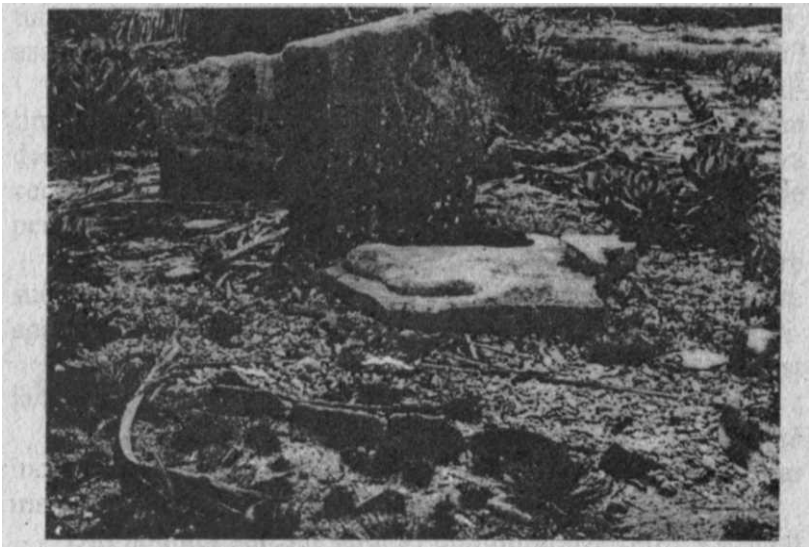

Pietre direcţionale, atacate de timp şi de intemperii, stau diagonal faţă de dreptunghiul încadrat

maselor de aer erau la un nivel destul de ridicat, ceea ce pare în general incredibil.

Îmi amintesc de o convorbire pe care am avut-o cu puţin timp în urmă la muzeul din Wellington, Noua Zeelandă, cu doctorul în etnologie Robin Watt. Maorii, populaţia băştinaşă din Noua Zeelandă, ar fi ştiut că la nord-est ar fi nişte grupe de insule, insulele Fidji, Tonga şi Samara de astăzi, şi le-ar fi fost suficientă indicaţia să navigheze spre nord-est unde s-ar afla o reţea întreagă de insule. De acolo ar fi fost ajutaţi în continuare de indigeni.

Dacă ne gândim foarte bine, există o nedumerire în această formă de rezolvare a problemei. „Startul” în direcţia generală nord-est ne spune că exista o indicaţie exactă şi era cunoscut că undeva în această direcţie există nişte insule care „înoată” în apă. Caiace, canoe, bărci, chiar şi cele cu pânze pot să navigheze în acest păienjeniş de insule, fără să aibă pământul sub picioare.

O călătorie spre un anume loc, fără întoarcere!

Desigur există pentru navigatorul experimentat mijloace ajutătoare de navigaţie atunci când nu se vede ţărmul. Pe valuri plutesc gunoaie, trunchiuri de copac, cadavre de animale. Acestea sunt ajutoare relative deoarece noaptea sau când marea este furtunoasă nu îi sunt de folos.

Dacă ascult şi examinez bine toate aceste explicaţii, atunci mi se pare că navigatorului preistoric îi era cunoscut destul de bine drumul la ţintă. Au operat ei cu cunoştinţe obţinute în decursul secolelor, sau au fost îndrumaţi de „zei" mitologici?

Cine a cărat aceste pietre? Cine le-a aşezat în această poziţie? Cine dispunea de cunoştinţele necesare ca să le spună în ce direcţie se aflau insulele „invizibile"? Singurul punct fix din noianul de întrebări sunt pietrele „direcţionale" care stau în faţa noastră… şi mitologiile din spaţiul Oceanului Pacific care ne relatează toate despre fiinţele zburătoare – zeii.

O legendă „centrală", cea apăsării Rupe, care este atribuită maorilor, apare cu numeroase transformări şi la alte popoare.

O versiune a legendei ne spune că Hina, sora lui Rupe, s-a măritat cu Tinirau, care şi-a dus soţia pe o insulă îndepărtată. După ce a rămas însărcinată a fost exilată într-o casă, care era înconjurată de un scut de protecţie, din care cauză nici Hina nu putea să iasă nicăieri şi nici altcineva nu putea să ajungă la ea. Când a venit vremea să nască, neavând pe nimeni lângă ea, a început să strige: Rupe! Rupe! Vino să mă ajuţi.

Imediat s-a auzit o hărmălaie mare peste acoperişul casei şi Rupe şi-a strigat sora: Hina, sunt aici!

Pasărea Rupe a putut ajunge la sora lui, abia după ce a lăsat o gaură în scutul de apărare. După o naştere destul de grea, ea l-a rugat pe Rupe să se întoarcă în ţara ei, dar mai întâi să-l evacueze pe Ţinirau şi pe oamenii lui, iar ea să zboare la urmă. Rupe a trebuit să „decoleze" de trei ori

pentru a efectua acest transport în masă. Insularii au luat loc pe pasărea Rupe, care a zburat departe în larg unde i-a răsturnat în apă.

După trei zboruri el i-a luat pe Hina şi bebeluşul ei. Zburând acolo sus Hina a văzut cadavrele şi resturi de haine ale poporului soţului ei şi l-a întrebat pe Rupe de ce i-a omorât? Rupe a răspuns: „Ei ţi-au făcut o nedreptate în ţara lor. De aceea m-am înfuriat şi i-am aruncat în apa mării”.

Ce cursă Charter neobişnuită, această Rupe!

După cum spune o legendă Te-Bongiro – întunecimea neagră –, locuitorii cerului au aterizat pe Kiribati, când încă nu existau oameni. Înainte să se întoarcă au lăsat pe fiecare insulă câte un bătrân. Numele acestor bătrâni sunt interesante – Bai-matoa* Matinaba, Matiriki şi cum se mai numeau ei corespund denumirilor de stele şi constelaţii. Nu este aceasta o urmă caldă care duce la făuritorii pietrelor de navigaţie?

Pe insula Raivavae din Polinezia Franceză există un vechi exemplu Te-Mahara, în care în care încă şi astăzi se spune că există un loc unde a aterizat zeul Maui după o călătorie cosmică. O relatare asemănătoare vine de la vechii locuitori din Atu Ona, o insulă din grupul Marchizelor. Acolo există un munte mic Kei-Ani, care este considerat un templu, cu toate că acolo nu se observă nicio construcţie artificială. Străvechii polinezieni au denumit muntele Mouna tuatini-etua – muntele zeilor cei mulţi sau Mouna tautini-etua – muntele unde au aterizat zeii.

Nu mi-a făcut o plăcere deosebită să compar ipotezele mele cu atâtea mituri şi legende din spaţiul Oceanului Pacific. Se îngrămădesc şi se potrivesc aşa de bine cu teoriile mele aşa că pot scoate la iveală alte câteva atuuri bune din jocul meu de cărţi.

Despre Ta’aroa, zeul creator de pe Insula Societăţii din Oceanul Pacific, se spune:

Ta aroa şedea în scoica sa, în întuneric, de-o veşnicie.

Scoica era cu un ou, care gonea prin universul nesfârşit.

Nu existau nici cerul, nici pământul, nici marea, nici luna, nici soarele, nici stelele.

Totul era întuneric, o întunecime atotcuprinzătoare.

În ultimul secol călugări venerabili au relatat etnologilor despre străvechiul zeu Jo:

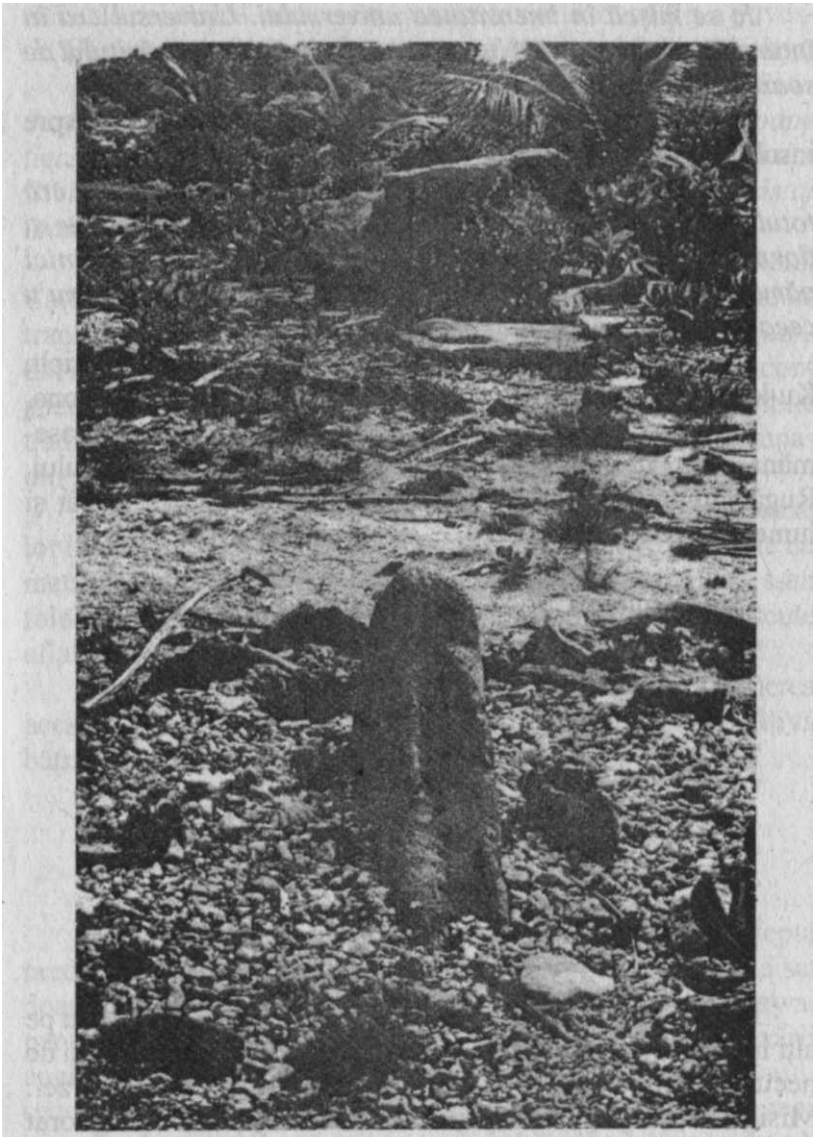

Pietre de statura unui om, ne indică insule îndepărtate, unele sunt răsturnate şi sunt mâncate de timp şi vreme

Jo se mişcă în imensitatea universului. Universul era în întuneric, nicăieri apă. Nu exista nicio licărire a

răsăritului de soare, nu era claritate, nu era lumină.

Cea mai veche legendă din insulele Samoa ne spune despre insulele Samoa:

Zeul Ţagaloa înota în nimic, el a făcut totul, el singur era totul. Nu existau nici cerul, nici pământul, el era singur şi dormea în imensitatea universului. Nu exista marea, nici pământul nu era atunci. Numele lui era Tagaloa-fa atutupu-nu u ceea ce înseamnă „Cauza creşterii”.

În Hawaii există, sub influenţa misionarilor străini, zeul triplu Ku-kau-akahi, o unificare a trei nume de zei, Ku, Kane şi Lono.

Kane este creatorul care a făcut omul după chipul şi asemănarea sa. Desigur Kane a venit din întunecimea universului. Rugăciunile care i se atribuie cuprind atât originea sa cât şi lumea stelelor.

Stele călătoare.

Stele de neatins.

Stelele mişcătoare ale lui Kane.

Nenumărate sunt aceste stele.

Stele mari, stele mici.

Stelele roşii ale lui Kane.

Un univers nesfârşit!

Luna cea mare a lui Kane < Soarele cel mare al lui Kane. Se mişcă în depărtările Universului.

Dacă astăzi îi întrebăm pe cei din Kiribati, pe maori sau pe alţi insulari despre tradiţiile lor, ne lovim de neînţelegerea şi de necunoaşterea lor. Ei nu mai ştiu nimic despre vechii zei. Misionarii creştini din spaţiul Oceanului Pacific au ignorat vechile culturi au „introdus” altele noi şi au interzis răspândirea orală a legendelor exotice. Ceea ce este demn de reţinut li se datorează etnologilor care, în perioada de trecere de la secolul trecut la cel actual, au scris cu meticulozitate tot ce li s-a povestit. Ce muncă de Sisif s-a făcut ne arată etnologul Robert Aitken:

A fost foarte greu, pentru că cei mai mulţi nu ştiau

nimic despre legendele care circulau înainte de Cristos. Aproape fiecare era în măsură să recite psalmi sau citate mai lungi din Biblie, dar puţini ştiau sau voiau să ne spună ceva ce a existat înainte de apariţia Bibliei.

Aşa dispare o ştiinţă veche şi importantă în negura timpului. Că în războaie nebuneşti oraşe şi monumente importante se transformă în ruine este o absurditate. Că mărturii importante din întreg trecutul nostru se radiază cu seninătate asta este inconştienţă. Eu nu pot să demonstrez, dar sunt sigur că în vechile tradiţii ar fi existat încă informaţii, ca cele despre pietrele-compas din Arorae, dacă nu ar fi fost distruse cu hărnicie.

Aşa stau vertical cinci pietre şi ne indică prin şănţuleţele lor locuri îndepărtate, iar alţi opt monoliţi stau la o jumătate de metru înfipţi în pământ. Niciodată nu vom şti de ce tehnică s-au folosit vechii locuitori ai insulei ca să vizeze puncte necunoscute aflate departe în mare.

Tânărul guvern din Kiribati nu face nimic pentru întreţinerea acestor monumente. Legendele lor sunt întreţinute de câţiva bătrâni, care nici ei nu au viaţă veşnică.

Misterul rămâne un mister

Am ajuns spre asfinţit la Tarawa. La „aeroport” ne aştepta preotul Hegglin, un compatriot elveţian, împreună cu soţia sa, doamna doctor Rosina Hässig, care lucra la spitalul Tarawa, pentru Organizaţia Mondială a Sănătăţii. Ca în timpul colonizării englezeşti, am băut împreună cu doamna doctor Hässig ceaiul, ceea ce ne-a mai umezit gâtlejul şi ne-a făcut să ne simţim mai bine. Desigur cu această ocazie, nu am scăpat prilejul să o întreb pe compatrioata mea despre cercurile magice care ar fi trebuit să existe pe insula Tarawa de Nord.

— N-am auzit niciodată nimic! mi-a spus ea după un scurt timp de gândire. Dacă cineva poate să ştie ceva acesta este medicul nostru şef. El este originar de aici, a

crescut pe insula Tarawa, a studiat în America şi s-a întors în ţara sa.

Lejer şi neconvenţional, cum se poartă lumea aici, doamna doctor ne-a condus la spital la medicul şef, pe care l-am întrebat direct ce mă frământa, fără să mai încep cu formulele de politeţe. El a lăsat să treacă o clipă, ne-a măsurat cu privirea lui cum îi stă bine unui medic şef şi ne-a diagnosticat cazul:

— De ce vreţi să căutaţi acest cerc?

— Din întrebarea dumneavoastră înţeleg că acest cerc există.

— Da, acest cerc există. De un număr necunoscut de generaţii el stă sub semnul unui tabu şi concetăţenii mei sunt convinşi că este mortal pentru fiinţele care îl calcă. Să nu vă faceţi iluzii sau o impresie greşită, nu este un cerc gigantic, e destul de mic, mijlocul lui este un dreptunghi pavat cu pietre mici. Dacă îmi daţi voie să vă dau un sfat, nu călcaţi în interiorul cercului”.

Aceasta nu mai era diagnosticare, era terapie, făcută de un doctor care umblă cu scalpelul.

— Sunteţi superstiţios? am întrebat zâmbind. Medicul şef a râs:

— Nu, a spus el, nu cred în stafii şi spirite, dar până va fi găsită o explicaţie ştiinţifică plauzibilă, să nu trecem aşa de uşor peste experienţa îndelungată a oamenilor de aici, care au observat că animalele care au trecut pe acolo s-au îmbolnăvit misterios.

— Să fie de vină radioactivitatea? am aruncat eu.

— Nu, este exclus, a spus doctorul, deoarece radioactivitatea artificială nu există decât din anul 1903, când a fost descoperită de Marie Curie, pe când aceste întâmplări ciudate au fost observate cu mult timp înainte. Pentru cele afirmate despre aceste cercuri magice, medicul şef nu avea nicio explicaţie, dar el le confirma la fel ca şi reverendul Scarborough.

Cu toate că nu se efectua niciun fel de servicii din cauza grevei, noi locuiam la hotel. Am fost lăsaţi să alegem, dar nouă ne era mai la îndemână hotelul, fiindcă locurile vizate erau mai uşor de atins, decât dacă am fi răspuns la invitaţiile repetate să locuim în casa părinţilor lui Teeta.

Dimineaţa la ora 7, îngerul nostru negru a venit după noi. Cu toate că era grevă, reuşise să facă rost de o barcă şi trei canistre cu benzină cu care am putut pleca în Tarawa de Nord. După o oră şi jumătate de navigaţie prin lagună am ajuns la o insuliţă de mărimea unui teren de fotbal. Teeta mi-a cerut să-i dau cinci beţişoare de tabac şi chibrituri, pe care le port permanent la mine. La început am crezut că mirosul ar alunga ţânţarii, dar am observat că aceştia „iubesc” izul tabacului destinat jertfei păgâne. Teeta a luat tabacul şi chibriturile şi le-a aruncat peste umărul lui stâng în apă.

— De ce faci asta? l-am întrebat eu.

În acest lac trebuie făcută o jertfă duhului apelor, ca întoarcerea noastră să fie sigură. Credinţa creştină a băiatului preotului nu era chiar aşa de puternică. Ca toţi ceilalţi, atunci când preotul nu era vigilent, el trăia mai departe cu spiritele sale. Eram la mijlocul drumului când duhul apelor şi-a primit ofranda.

Un număr foarte mare de raci se mişcau repede şi fără zgomot pe ştrandul din insula Tarawa de Nord. Noi eram deja preveniţi că aşa prevede politeţea insulară şi am fost binevoitori cu Teeta când acesta ne-a mărturisit politicos că un insular trebuie să ne întrebe despre rostul călătoriei. Am aşteptat timp de trei ore în soarele dogoritor. Fără atenţionarea reverendului Scarborough – „Never bathe in the sea!” – ne-am fi scăldat cu plăcere în apa limpede. Insulari zâmbind politicos ne-au făcut o vizită de curtoazie şi ne-au adus lapte de cocos rece să ne răcorim.

Teeta s-a întors iarăşi cu o camionetă Toyota. Un bătrân însoţitor care cunoştea drumul spre cercul magic ne-a condus într-un luminiş al desişului tropical, spre un dreptunghi care era ornat cu pietre iar în exterior era o îngrădire ca o scoică mică. Mulţumesc lui Dumnezeu că nu era un mormânt.

Trioul nostru a schimbat priviri ciudate, şovăitoare. Zvonul despre vrăjitorul cel periculos ne-a afectat, deodată ne-am simţit un pic laşi, dar am perceput că în ochii insularilor curioşi şi fricoşi noi eram înarmaţi cu curaj. Ochii plini de bunătate ai lui Teeta s-au odihnit pe feţele noastre şi ne-au rugat mut „Prieteni, lăsaţi asta! Nu încercaţi puterea duhurilor”.

Ne-am orientat. În faţa noastră era un cerc de 14 metri în diametru. În centru era marcat prin pietre lunguleţe un pătrat cu latura de 5, 10 metri, iar acest pătrat era singurul lucru demn de văzut. În el nu creştea niciun pai, nicio plantă. Cu toate că pătratul era ornat cu prundiş, între pietre erau spaţii destul de mari care să lase să crească verdeaţa. În vegetaţia tropicală creşte repede la loc ceea ce s-a tăiat. Dar faptul că în zona aceea nu creşte nimic poate fi o întâmplare.

Cu toate că medicul şef ne-a atenţionat să nu ne aşteptăm la nimic deosebit, am rămas decepţionat. Ca să facem şi noi ceva, am scos micul nostru contor Geiger şi l-am plimbat pe toate laturile pătratului. Acul aparatului nu s-a mişcat. Când Willi a vrut să păşească în pătrat, Teeta l-a tras cu un gest energic înapoi, deoarece aici nu puteam să îmbunăm spiritele cu tabacul nostru rău mirositor. La fel cum spectatorii urmăresc mingea de tenis în marea finală pe terenul central din Wimbledon, băştinaşii nu ne scăpau din ochi. Am păşit în spaţiul din spatele cercului magic, nu am dat peste nimic demn de văzut, doar vegetaţie sălbatică. Deosebit era faptul că vegetaţia se

oprea la marginea cercului. Există un clan familiar care întreţine acest loc prin tradiţie. Aşa ca să înnebunească pe alţii. De ce această familie şi-ar face de lucru să arunce asupra altcuiva această farsă? Aici te mişti şi te agiţi, condiţionat de climă, numai atât cât este necesar.

Am mers spre bătrân şi l-am întrebat dacă în sat nu sunt preoţi sau înţelepţi, care ne-ar putea povesti despre trecutul insulei. Eng-eng! a spus bătrânul şi m-a condus spre o colibă în care un băiat foarte gras trona ca un Buddha. Ca şi înainte am dat din rezerva mea lipicioasă beţişoare de tabac şi chibrituri.

Buddha al nostru a aprins tabacul dat ca ofrandă şi am îngenuncheat împreună cu ceilalţi în faţa lui.

Într-o engleză care îmi dădea dureri de cap, „Buddha" ne-a relatat că cercul pe care l-am văzut este stăpânit de cele mai vechi şi puternice spirite, care nu suportă niciun fel de viaţă lângă ele, şi ar lovi chiar şi păsările care zboară pe deasupra. Pe insulă ar mai exista câteva asemenea cercuri, dar acela pe care l-am văzut aparţine celui mai puternic spirit. Cine nu ţine cont de această atenţionare şi intră în pătrat trebuie în scurt timp să plătească cu viaţa.

— Cum se întâmplă aceasta? am vrut să ştiu. Vocea lui Buddha al nostru rosti cu viclenie:

— Noi nu ştim nimic, nimeni nu ştie, spiritul omoară cu puterea lui.

Timp de ani de zile am căutat în toate regiunile lumii locuri unde se întâmplă minuni. Aceste minuni există pe tot globul, la Lourdes, la Fatima, la mănăstirea San Giovanni Rotonda, în Guadelupe, la Iborra. Aceste vindecări miraculoase, atestate de doctori, trebuie să aibă un temei. Ideea principală care domneşte este aceea că credinţa puternică vindecă. Este o credinţă pozitivă, puternică, despre care numai necredincioşii spun că sunt superstiţii. M-am întrebat, dacă din motive psihologice

asemănătoare pot să apară şi influenţe negative. Pătrunşi de credinţă în duhuri şi spirite, aceste influenţe le pot cauza îmbolnăvirea, chiar şi moartea. Aceasta ar putea fi o explicaţie, privind ceea ce s-ar fi putut întâmpla cu insularii din vremuri în care ei mai cred şi astăzi.

După părerea medicului şef, cândva aceste evenimente misterios-magice au avut o explicaţie logic-ştiinţifică, dar mă îndoiesc că ele pot fi asociate cu actuala gândire ştiinţifică. Cercetarea, care măsoară, numără şi cântăreşte fiecare lucru, exclude categoric tot ce este nemăsurabil şi de necântărit. Dar există forţe care sunt măsurabile cu cele mai rafinate instrumente tehnice actuale.

Strămoşii din Kiribati au lăsat moştenire prin tradiţie ceea ce nepoţii lor iau acum în consideraţie – faptul că cercul magic din interiorul pătratului marcat aduce moartea. Nu am putut observa nimic deosebit şi nu sunt atât de arogant ca să spun că insularii sunt victime ale superstiţiilor. Atâta timp cât neobişnuitul nu poate fi măsurat, cântărit şi numărat se consideră că ar putea fi sau minune, sau superstiţie. Deci, la ora aceasta trebuie să considerăm aceste explicaţii, privind pietrele de la Arorae, ca o minune. În această privinţă Michael Faraday (1791 – 1867) formulează cu o rezervare sceptică: „Nimic nu este prea minunat, ca să fie adevărat”.

Teeta a făcut ceea ce eu ca străin nu îndrăzneam să fac. El l-a oprit pe guralivul Buddha şi ne-a împins spre plecare. Teeta a vrut să străbatem laguna înainte de lăsarea serii, ca să poată ocoli coralii ascuţiţi ca cuţitele, care nu puţine bărci au tăiat. În afară de aceasta, spre înserat, rechinii şi caracatiţele ies la cină.

L-am urmat pe îngerul nostru negru cu plăcere, fiindcă nu voiam să vedem o luptă între un indigen şi o caracatiţă: ca o momeală vie un om înoată spre braţele caracatiţei, în timpul scurt în care caracatiţa vrea să-l

prindă cu braţele ei, însoţitorul lui sare în apă şi omoară caracatiţa cu o muşcătură între ochi. Nu am asistat la o asemenea luptă, dar cred că ceea ce tocmai am descris, se consideră un fel de sport în insula Kiribati. Mulţumim lui Dumnezeu că nu am fost martori la prinderea unui rechin. El este ademenit cu bucăţi de carne, apoi înotătorii sar în apă şi cu cuţitele lor ascuţite îi taie burta. Organele genitale ale rechinilor sunt o delicatesă, insularii considerându-le întăritoare ale masculinităţii lor. Neschimbată a rămas prinderea şi omorârea unor peşti mai mici, de lungimea şi grosimea cotului. Pescarul bagă în gură foarte rapid peştele prins şi îl muşcă de cap. Asta înseamnă că unii insulari sunt peltici deoarece peştele a muşcat mai repede.

În timpul mareei, refluxul ne-a tras barca cu mai bine de un kilometru de la mal înapoi în mare. Zece insulari stăteau în apă şi ne aşteptau. Soarele a dispărut sub orizont ca o minge de purpură roşie. Pe picioare şi pulpe simţeam atingerea neplăcută a racilor. În întuneric se vedeau luminile din Bairiki, care se oglindeau în apă la intrarea în portul din insula Tarawa-Sud. Pe ţărm erau aprinse focuri. În colibe lumina uleiul în cojile nucilor de cocos. Printre frunzele de cocos stăteau îndrăgostiţii. Pe insula paradiziacă se auzeau” cântece. Era noapte în Kiribati.

Bilanţ în Kiribati

Curiozitatea mea încă nu era satisfăcută. Rămăsese nerezolvat un punct al căutării noastre, aşa că i-am dat lui Teeta să citească scrisoarea de la reverendul Scarborough:

Eu am amintit despre urme uriaşe de paşi, care se spune că ar fi urme de paşi ale zeilor ce au umblat pe insulă. Este vorba de amprente perfecte în stâncă, care se găsesc în afara satului Antebuka, pe litoralul insulei. Dacă mergem circa 275 de metri din Antebuka în direcţia grupului de case următor, atunci găsim aceste urme pe

stânca plată la 45 de metri de malul apei. Poate credeţi că aceste urme ar fi fost făcute de insulari, dar mă întreb care ar fi fost scopul lor, de ce ar fi făcut ei aşa ceva? Gândiţi-vă că înaintaşii actualilor locuitori ai insulei dispuneau de unelte făurite din materiale moi. Cred că această ipoteză are temei. Din ce motiv ar fi dăltuit locuitorii celor 16 insule urme de paşi uriaşi? Dacă examinăm legendele locale, atunci aceste urme de paşi ar fi fost făcute de zei, care au venit din cer.

Deşi nu văzusem urmele semnalate de reverendul Scarborough, aceasta nu însemna mare lucru, deoarece nu întrebasem încă de ele. Ne-am mirat foarte tare când bunul nostru Teeta ne-a privit cu ochii lui mari, dar eram prea prinşi în febra căutării, ca să dăm importanţă acestui lucru. Având aceste indicaţii, toţi patru ne-am apucat să adulmecăm.

Locul descris de reverendul Scarborough demonstra că există şi o parte urâtă a insulei. Dacă până acum am văzut că Tarawa este un loc plin de frumuseţi şi aer curat, deci un paradis adevărat, nu putea să lipsească nici contrariul Acel loc aflat la 45 de metri de ţărm era singurul closet de pe insulă.

În interiorul insulei sau pe lângă colibe insularii nu au closete. Din timpuri străvechi ei îşi fac necesităţile pe plajă. Pentru ca partea dorsală a corpului lor frumos să nu fie zgâriată de crăci, să nu fie atinsă şi pişcată de fauna din apă şi să nu fie deranjaţi în timpul efectuării necesităţilor fiziologice, există în apă nişte colibe suspendate, care atunci când graba o impune, pot fi folosite trecând peste două trunchiuri de palmieri care se balansează. La flux se pot vedea în apă diferite murdării, iar la reflux se poate cădea pe stânci. Aceste closete sunt centre de comunicare ale insularilor. Ore în şir ei stau aici, pălăvrăgesc şi fac schimb de noutăţi. Aici toţi sunt egali, în dorinţe, în pretenţii, în ţelurile lor.

Această obişnuinţă seculară, începută în zorii civilizaţiei, şi-a găsit aici o continuare logică. Cutii goale de conserve, sticle de Coca-Cola, ambalaje din plastic, unelte nefolositoare care nu putrezesc ca resturile naturale, nu sunt preluate de mare în timpul refluxului şi rămân pe plajă unde îşi schimbă din când în când locul.

Aşa arăta domeniul nostru de cercetare pe care reverendul Scarborough l-a localizat. După experienţa mea de până acum şi această indicaţie trebuie luată în serios. Temându-ne că din cauza grevei zborurile ar putea fi anulate, am părăsit ştrandul de lângă satul Antebuka, fără să dăm de urmele uriaşe.

Imediat după masa de prânz Teeta a apărut cu un zâmbet strălucitor. Folosise pauza ca să facă cercetări. El ne-a spus să plecăm în satul Banreaba unde există un teren, proprietatea unor neamuri de-ale sale, pe care există astfel de urme uriaşe. Fâşia de pământ s-ar chema „Te Aba-n-Anti" (Locul spiritelor), dar şi Te Kananrabo (Locul sfânt).

Aceste informaţii ne-au dus la nişte urme de picioare de diferite mărimi. O urmă de picior neînchipuit de mare măsura de la călcâi până la vârful degetului mare 1, 37 metri şi avea lăţimea era de 1, 14 metri. Urma arată ca o ştampilă pusă pe stâncă în vremuri preistorice. Un picior stâng are 12 degete şi în mijlocul labei creşte un palmier. În jurul acestor urme uriaşe erau şi urme normale şi urme de copii. Cele mai multe aveau şase degete la fiecare picior şi adâncimea lor în stâncă era de peste un centimetru.

În bibliotecă am găsit lucrarea The Footprints of Tarawa (Urmele din Tarawa) editată de Polynesian Society, în care se fac referinţe atât la urme de picior normale cât şi la urme gigantice. Legenda spune că uriaşul Tabuariki era aşa de mare, că putea să culeagă nuci de cocos fără să se întindă. În legenda Te-Bongi-Ro – „întunecimea neagră" – se spune că uriaşul făcea parte din al doilea echipaj de

extratereştri care au aterizat pe insula Baanaba. De unde provenea palmierul? Prin anii ’40 ai secolului nostru, un om al lui Dumnezeu l-a plantat acolo. Aşa a înţeles misionarul să lase să „crească” legende preistorice.

Le-aş fi examinat cu plăcere, dar cu toate că sunt apropiate, fără barcă şi avion, din cauza grevei ele nu pot fi cercetate. Aşadar, ceea ce am găsit în Baanaba trebuie să fie reprezentativ şi pentru celelalte locuri.

Din noile cercetări reiese că Kiribati este locuit de cel puţin 3.000 de ani. 3.000 de ani, fără tradiţii scrise, înseamnă un timp tare îndelungat. „Zeii” au făcut bine, urmele lor nu se pot şterge pe piatră, ceea ce ne arată că din timpuri străvechi ei şi-au anunţat prezenţa pe insulă.

Trebuie să ne întrebăm cum s-au format aceste urme pe stânci. Gândul plauzibil ne spune că ele au fost dăltuite de cineva. Colecţia de fotografii pe care am văzut-o nu mi-a făcut această impresie. Ele au în jurul călcâiului şi al degetelor „rotunjiri” naturale. Varianta că urmele au rămas din cauza marii lor greutăţi cade. Câte tone ar fi trebuit să suporte aceste picioare! Şi mai absurd ar fi ca unul din membri echipajului să coboare numai ca să-şi „eternizeze” urma. Mai plauzibilă este posibilitatea că urmele să se fi format când stânca se mai putea modela, ceea ce înseamnă că atunci ea nu era în forma actuală. Picioarele goale puteau fi apăsate într-o cenuşă vulcanică. Aşa s-au conservat urmele.

Şi în lut urmele de tălpi de picioare se pot usca în canturile lor, care peste secole se pietrifică. Nu ştiu când aceste urme uriaşe, care se găsesc pe tot globul nostru, îşi vor găsi o explicaţie ştiinţifică, atâta timp cât se exclude posibilitatea vizitatorilor extratereştri.

Rămas bun, Kiribati

De la Gil Butler am aflat că în dimineaţa următoare un avion de la Air Nauru va zbura la Nauru. Exista riscul să fie ultima cursă, din cauza grevei care s-ar fi putut

extinde şi asupra companiei aviatice. Cu plăcere am mai fi rămas câteva zile în plus, faţă de săptămâna petrecută aici. Ne molipsisem şi noi de sentimentul atemporal al insularilor, dar pragmatismul nostru occidental a fost mai puternic. Cu tristeţe am luat ultima cină, pe care am considerat-o ca masa luată înaintea execuţiei. Ne gândeam deja dacă meritase să facem această călătorie în Kiribati.

Am văzut unul din cele două morminte uriaşe, am văzut şi cercul magic. Ştim acum că există martorii unui trecut timpuriu, ştim de asemenea că ele sunt tabu pentru insulari, cu toate că recunosc că „aparţin” unei alte religii importante. Motivul pentru care nu trebuia să călcăm pătratul pietruit nu-l vom afla niciodată. Mai erau şi pietrele de navigaţie pe care le-am verificat cu ajutorul hărţilor şi a compasului. Cât timp vor mai sta ele aşa, fără să ne spună ce posibilităţi de navigaţie erau în timpurile acelea?

La marginea satului Banreaba am găsit urme de picioare gigantice şi normale. Cele mai multe au şase degete la picioare.

Expuse nisipului şi vântului, aceste mistere din piatră

se vor „dizolva”. Există şi urme uriaşe de paşi. Reverendul Scarborough, care a petrecut pe insulă trei ani şi jumătate, a fost cel care le-a descoperit.

Tradiţiile constituie dovezi de cea mai bună calitate despre existenţa extratereştrilor. Nareau care zbura dormind prin univers şi care s-a trezit printr-un strigăt. Pasărea Rupe, care a apărut cu zgomot şi a evacuat locuitorii unei insule. Nume de „sfinţi” din univers, sinonime cu cele ale vechilor zei.

La despărţire l-am găsit şi pe Bwere, care ne-a transmis salutări de la prietenoasa mamă a lui Teeta. El a zâmbit cu îngăduinţă şi ne-a spus:

— Aţi văzut în scurt timp locuri misterioase de pe insula noastră pe care eu în 35 de ani abia dacă am apucat să le văd. Aţi obţinut mult, dar nu vă invidiez. N-aş vrea să fiu un european! Când aveţi voi linişte? Simţiţi că trăiţi? De unde luaţi energia pentru viaţa voastră agitată? Voi vă atingeţi scopurile, dar nu Vă trăiţi viaţa.

La marginea pistei, în zgomotul motoarelor, nu am putut să-i explic lui Bwere de unde luăm noi această energie. Este pasiunea, care mă urmăreşte şi în somn, este dorinţa să ajung pe urmele „zeilor” indiferent în ce colţ al lumii se manifestă. Lângă el stătea Teeta, îngerul nostru negru. Ochii săi negri mă priveau cu-ncredere când m-a întrebat:

— Se vor întoarce vechii zei?

— Se vor întoarce, Teeta, precis se vor întoarce!

Sub noi „înoată” Tarawa, ca un paradis pierdut în ocean.

II. Dintr-un oarecare motiv

„Ce epocă tristă, în care este mai uşor să fărâmi un atom decât o prejudecată”.

Albert Einstein (1879 – 1955)

Stonehenge şi Rollright pe bancul de probă Realizări minunate în epoca de piatră Coloşii de piatră ne arată o astronomie perfectă Probleme de transport acum 5.000 de am Cea calculat computerul De unde aveau oamenii din epoca de piatră aceste cunoştinţe Vrăjitorul Merlin şi masa rotundă a regelui Arthur Ce relatează Moise despre somnul lui Iacob Despre profeţi şi pietrele lor sfinte Mistere neelucidate.

„Pietrele suspendate” din Stonehenge, comitatul Wiltshire, nu departe de orăşelul Salisbury, Anglia, au suscitat numeroase opinii despre provenienţa şi importanţa lor. Am crezut că despre ele s-a spus totul, dar cercetările întreprinse în ultimii ani asupra acestor fragmente şi a altora asemănătoare le-au adus din nou în actualitate. Este ca şi cum s-ar înscrie ele singure la cuvânt. Având atâtea noutăţi tulburătoare, simt că pietrele ar vrea să-mi vorbească, şi deocamdată nu le pot cataloga şi aşeza în fişierele mele.

Fiecare turist care vizitează Anglia este sfătuit să se întrebe care este provenienţa acestor martori muţi din epoca de piatră.

El nu trebuie să le caute. Împrăştiate în Irlanda, Scoţia şi Anglia există mai mult de 900 de cercuri de piatră demne de văzut. Atâta timp cât te obişnuieşti cu circulaţia pe partea stângă, drumurile curate sunt o plăcere, itinerariile lungi se parcurg ca aleile unui parc uriaş.

Dar plăcerea vacanţei se transformă în aventură, dacă pătrundem în lumea stranie a acestor megaliţi şi încercăm să ne transpunem în perioada de timp când au luat naştere aceste construcţii misterioase. Ne pierdem repede într-un labirint de întrebări: Ce vor să ne transmită

aceste pietre? Au ele pentru noi vreo importanţă?

Aveţi aici un catalog cu o mică selecţie a unor locuri care merită văzute.

Scoţia

— Cercurile de piatră din Brodgar şi Stennes sunt situate pe insula principală Orkney, la 16 kilometri vest de orăşelul Kirkwall.

— Cercurile de piatră din Garynahine, Cnoc Fillibhir şi Callanish, sunt situate pe insula Lewis, la circa 22 de kilometri vest de Stornoway.

— Cercul de piatră din Cullerlie şi Sunhoney se găsesc la 21 kilometri vest de Aberdeen pe drumul lateral B/9119, o ramificaţie a drumului A/944, care duce de la Aberdeen în direcţia Alford.

— La numai 5 km distanţă de Alford se găseşte cercul de piatră de la Old Keig.

— Cercurile de piatră din Balquhain şi Loanhead of Daviot se găsesc la 26 de kilometri nord-vest de Aberdeen, la 5 kilometri după mica localitate Inverurie la dreapta şi la stânga drumului A/96.

— Cercul de piatră din Temple Wood, situat la 1, 6 km sud de Kilmartin, pe o mică stradă laterală care se ramifică de pe A/816.

Irlanda

— Cercul de piatră din New Grange, situat la 42 de kilometri nord de Dublin, 5 km est de Slane pe drumul care duce în direcţia Drogheda.

— Cercul de piatră din Lios, situat la 19 kilometri sud de Limerick, la 5 kilometri nord de mica localitate Bruff.

Anglia

— Cercurile de piatră de la Swinside, situate la 8 kilometri distanţă la nord din Millom pe coasta de nord-vest.

— Cercul de piatră din Carles-Castlerigg este situat la 1, 6 kilometri sud-vest de Penzance.

— Cercul de piatră din Stanton Drew, situat la 11 kilometri sud de Bristol.

— Marile cercuri de piatră din Avebury, situate la 10 kilometri vest de Marlborough, în mijlocul satului Avebury.

— Cercul de piatră din Rollright, situat la nord de Oxford cam 3 kilometri nord-est de satul Chiping-Norton.

— Celebrul cerc de piatră de la Stonehenge, situat la nord de Salisbury, la 3 kilometri vest de Amesbury, imediat după bifurcaţia drumului A/303 şi A/344, pe foarte bine marcatul drum A/344.

Acestea sunt 15 din cele mai cunoscute monumente megalitice pe care le-am vizitat. După părerea mea, Stonehenge şi Rollright sunt reprezentative pentru celelalte 900 de centre megalitice. Aici s-au făcut descoperirile cele mai importante.

Peste Stonehenge stau 5.000 de ani de ceaţă şi umbră. Cel puţin în legătură cu vechimea lor, specialiştii sunt de aceeaşi părere. Ei situează prima etapă de construcţie cu 2800 de ani înainte de Cristos, în epoca de piatră timpurie, în neolitic, a treia epocă a istoriei omenirii, care a început în mileniul al şaselea înainte de Cristos. Atunci, în Egipt nu existau nici piramida şi nici Sfinxul din Gizeh.

Lucruri geniale în epoca de piatră

Dacă acceptăm aşa-zisele păreri avizate, atunci trebuie să admitem că arhitectul a gândit lucrarea înainte. Este greu de presupus că a realizat totul fără un plan, deoarece construcţia este grandioasă. Cine să fi fost antreprenorii: preoţi sau stăpânitori puternici din epoca de piatră? Trebuie să admitem că în perioada aceea nu se inventase încă scrisul şi de aceea era greu să se facă o planificare din timp a proiectului.

Genialul arhitect, o dată ce a început, a trebuit, aşa cum arată martorii de piatră, să se bazeze pe cercetări seculare asupra soarelui, lunii şi stelelor. Multe generaţii

au trebuit să marcheze pe pământ lumina şi umbra răsăritului şi apusului de soare, să studieze fazele lunii şi evenimentele petrecute în cer. Nu vom şti niciodată cum au fost obţinute aceste date, deoarece după cum am mai arătat nu se inventase încă scrisul. Este sigur că arhitectul orei zero la Stonehenge a dispus de nişte date astronomice precise, care să suplinească lipsa unor instrumente astronomice exacte şi a unei aparaturi tehnice adecvate.

Pe baza cunoştinţelor transmise prin tradiţie şi înzestrat cu mijloace nelimitate, arhitectul nostru a trecut în revistă toată gama de unelte de care dispunea – unelte din lemn, din cremene şi din oase. Lui i-a fost clar că misiunea lui este să construiască un templu pentru observaţii astronomice, care va trebui să dăinuie un mileniu. S-a bazat pe faptul că impunând un început grandios, generaţiile viitoare îi vor continua munca şi nu a lăsat să se facă nimic de mântuială. Este uimitor că deja în perioada aceea exista încrederea în viitor.

În prima etapă de construcţie s-a realizat o îngrădire circulară în teren iar la intrare au fost aşezate două blocuri mari de piatră şi o piatră – heels tone – în afara cercului. După aceea, pentru prezicerea exactă a evenimentelor celeste, de exemplu asfinţitul de soare la solstiţiul de iarnă, răsăritul lunii la solstiţiul de iarnă sau răsăritul lunii la solstiţiul de vară, în interiorul lui s-a construit o împrejmuire asemănătoare cu un val de apărare din pământ, s-a trasat un alt cerc de piatră marcat cu 56 de găuri, în care probabil erau înfipte nişte prăjini, care să indice nişte direcţii precise.

Pentru a se putea mişca în interiorul punctelor stabilite matematic, conducerea construcţiei a „preluat” de la institutul naţional de standarde un etalon numit „cot megalitic”, care a rămas timp de peste un mileniu etalon de lungime. El măsura 82, 9 cm.

Primul arhitect nu a fost numai un matematician şi

un astronom genial, ci şi un clarvăzător. El a aşezat coloşi de piatră în greutate de 4, 5 tone. Aceste „pietre albastre”, denumite aşa deoarece în perioadele umede capătă o „tentă” albăstruie, au fost cărate la 700 de ani după începerea construcţiei de la o distanţă de 400 de km. Demn de reţinut: Încă de atunci exista o planificare în construcţii.

Când m-am ocupat pentru prima dată temeinic cu studiul acestor construcţii deosebite, mi-am pus întrebarea cum s-a proiectat totul, deoarece pe vremea aceea scrierea încă nu apăruse. Că totul a existat dinainte în capul arhitectului este şi părerea arheologilor. Nu înţeleg cum se face că, deşi a apărut abia după 2000 de ani, teorema lui Pitagora este inscripţionată în pietrele de la Stonehenge. Pitagora a trăit în jurul anului 570 înainte de Cristos.

Ce a fost mai întâi, oul sau găina?

Cum a apărut şi ce se ştie

Regele Iacob (1603 – 1625) nu numai că s-a „împiedicat” de pietrele de la Stonehenge, dar a vrut să ştie ce au fost cândva aceste ruine de pe podişul din apropiere de Salisbury. Deoarece regele pe vremea aceea nu trebuia să ducă tratative cu parlamentarii, l-a însărcinat imediat pe arhitectul şi maestrul de ceremonii Íñigo Jones (1573 – 1652) să meargă acolo şi să studieze pietrele.

Această construcţie străveche i-a impus respect specialistului regal. El a înregistrat circa 30 de blocuri de piatră având o greutate de 25 de tone şi o înălţime de 4, 3 metri, care erau aşezate în cerc, iar unele din ele erau răsturnate. În pietre el a găsit nişte găuri făcute cu dalta, care îşi aveau corespondentul în piatra următoare.

John a schiţat un cerc de monoliţi format din 5 triliţi. Un trilit este format din două pietre verticale, formate dintr-un nisip gri-gălbui, şi o piatră uriaşă transversală neprelucrată, în exteriorul inelului interior.

Ce a raportat Íñigo Jones regelui său? Că este vorba

despre un templu roman.

La câţiva ani după această cercetare, un trilit, format din două pietre verticale şi una aşezată deasupra orizontal, s-a prăbuşit pe aşa numita piatră a altarului. Pe trei ianuarie 1779 s-a prăbuşit următorul trilit. Colţii timpului rod şi la Stonehenge.

Se pare că regii aveau mai mult interes faţă de trecutul nostru, decât potentaţii de astăzi, care abia se descurcă cu prezentul. Regele Angliei Carol al II-lea (1660 – 1685) l-a însărcinat pe John Aubrey, care a studiat timp de 30 de ani cercurile de piatră din Avebury, să meargă la Stonehenge. El a descoperit în anul 1678 cele 56 de găuri care de atunci îi poartă numele.

Ce a relatat Aubrey regelui său? Că nu e vorba nici pe departe de nişte ruine de la un templu roman, ci despre un vechi centru religios al druizilor.

Druizi (în irlandeză, fiinţe superioare)?

Aubrey a spus că preoţii celţilor ar fi avut o învăţătură secretă, erau cu mult mai înaintaţi în astronomia timpului şi de aceea ei ar fi putut fi constructorii enormelor ruine de la Stonehenge. Nicio contradicţie. Deci încă de atunci s-a emis părerea că Stonehenge ar putea fi un templu al druizilor. Şi astăzi se adună susţinători ai ordinului druizilor şi aşteaptă cântând răsăritul de soare la începutul solstiţiului de vară. Dacă ne uităm în dimineaţa solstiţiului prin mijlocul pietrei altarului spre est, atunci vedem soarele răsărind exact pe piatra de sus.

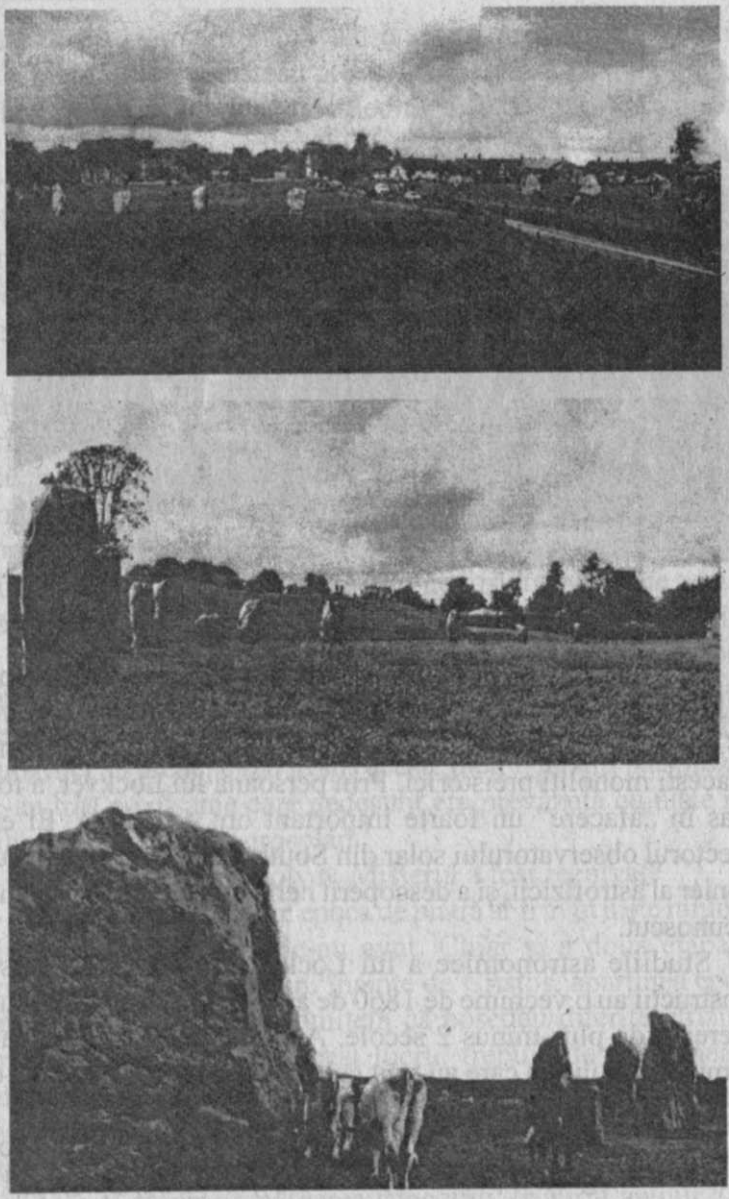

Cercurile de piatră din Avebury

Triliții din Stonehenge

Aproape cu 200 de ani mai târziu, adică în 1901, s-a ocupat de fenomenul de la Stonehenge Sir Joseph Norman Lockyer (1836 – 1920). El a fost primul astronom care s-a ocupat temeinic de aceşti monoliţi preistorici. Prin persoana lui Lockyer, a fost atras în „afacere” un foarte important om de ştiinţă. El era directorul observatorului solar din South Kensington, a fost un pionier al astrofizicii, şi a descoperit heliul, un element pe atunci necunoscut.

Studiile astronomice a lui Lockyer au arătat că aceste construcţii au o. vechime de 1860 de ani înainte de Cristos, cu o diferenţă de plus-minus 2 secole. Această dată era anterioară cu mult timpului în care au trăit celţii. Aşa a înflorit legenda că ar putea fi un centru al druizilor.

În secolul nostru informaţiile despre Stonehenge au fost mai vii. S-au găsit topoare din cremene şi ciocane din gresie şi s-a încercat să se ghicească provenienţa acestor materiale. Pe o rază de 30 kilometri s-au găsit bucăţi de gresie, dar nu există niciun loc de unde puteau proveni „pietrele albastre”. Ele erau aduse de la o mare depărtare

de Stonehenge.

Aflat în slujba serviciului regal de măsurători, dr. Thorn a preluat în anul 1923 cercetările asupra provenienţa ei „pietrelor albastre” şi a ajuns la concluzia că ele provin din dealurile Prescelly din comitatul Prembrokeshire, din sudul Ţării Galilor. Dealurile Prescelly se găsesc la o distanţă de 385 de kilometri de Stonehenge.

Dacă acceptăm cele spuse despre Prescelly, trebuie să ne gândim cum a fost rezolvată problema transportului. Aceşti uriaşi din piatră au fost traşi de pe dealurile Prescelly până la râu pe nişte sănii şi acolo au fost încărcaţi pe corăbii cu ajutorul unor plute. După ce au călătorit pe mare, este de părere profesorul Atkinson de la departamentul arheologic a universităţii din Cardiff, aceste „pietre albastre” au fost transbordate pe nişte bărci, care erau formate din mai multe trunchiuri de copaci.

În anul 1954 s-a făcut un test interesant. Pe trei pontoane din bârne s-a făcut o punte pe care s-au încărcat „pietre albastre” de mărimea şi greutatea celor din Stonehenge. Patru băieţi puternici au urcat pe râu în sus aceste pietre, iar alţi paisprezece le-au tras pe o sanie care dedesubt era prevăzută cu nişte role cilindrice prelucrate grosolan.

Misterul a fost rezolvat. Misterul a fost rezolvat?

Da, dacă oamenii din epoca de piatră ar fi avut nişte mijloace ajutătoare. Ei însă nu le-au avut. Chiar şi a doua etapă de construcţie, la 2100 de ani înainte de Cristos, aparţinea epocii de piatră. Ar trebui să admitem că posedau diferite utilaje şi unelte. Dacă acceptăm acest lucru, trebuie de asemenea să admitem că au existat un port de încărcare, ateliere pentru sănii, macarale, frânghii şi nu în ultimul rând o societate de transport, cu specialişti în navigaţie, încărcare şi, respectiv, muncitori.

Dar să facem următoarea supoziţie. În jurul anului 2100 înainte de Cristos locuitorii insulei trecuseră deja de

epoca de piatră. Se consideră ca demonstrat faptul că „pietrele albastre” erau acolo înainte de începerea celei de-a doua etape de construcţie, adică înaintea împrejmuirii din gresie. Rămâne deci ipoteza că oamenii din epoca de piatră aveau posibilităţi mai mari decât ne arată cercetările efectuate.

Această construcţie nu i-a scăpat nici profesorului Atkinson care a spus: „Nu vom şti niciodată exact cum au fost transportate pietrele”. Aceasta este o afirmaţie într-adevăr cinstit-academică. Mulţumesc.

Calculatorul controlează date din timpul epocii de piatră

Revista Nature a publicat la 26 octombrie 1963 un articol al astronomului Gerald Hawkins de la Observatorul Astrofizic Smithsonian, Massachusetts. Hawkins a declarat: „Stonehenge a fost cu siguranţă o staţie de observare astronomică – cele 24 de construcţii orientate ne arată că exista o legătură astronomică”. Hawkins a publicat aceste afirmaţii în cartea sa Stonehenge Decoded.

Hawkins a vrut să ştie dacă cele 56 de găuri – Aubrey sunt în legătură cu piatra exterioară, şi dacă sunt în legătură atât cu pietrele albastre cât şi cu triliţii. El a introdus în calculatorul său 7140 de linii de legătură posibile şi l-a lăsat să calculeze, dacă anumite linii au direcţii precise, dacă anumite conexiuni sunt mai abundente spre anumite stele decât lasă întâmplarea să fie.

Rezultatele au fost extraordinare! Stonehenge s-a dovedit a fi în totalitate un observator astronomic, care era în măsură să scoată la iveală un lanţ întreg de date astronomice importante. Aşa au ştiut astronomii din perioada aceea că luna pendulează între punctul ei cel mai nordic şi cel mai sudic în exact 18, 61 ani. Din centrul cercului se pot prezice eclipsele de soare şi de lună, putem şti exact când răsare soarele la solstiţiul de vară, de

asemenea este posibil să ştim exact timpul când apare luna în solstiţiul de iarnă şi vară.

Aceste dezvăluiri nu au rămas fără ecou. Cum s-a ajuns la ele?

Profesorul Atkinson, „papa" arheologilor preocupaţi de Stonehenge, a scris în revista Antiquity articolul „Razele lunii peste Stonehenge". Imaginea lui a avut de suferit.

Cum au putut fiinţele din epoca aceea să aibă cunoştinţe aşa de „complicate" pe care le-au „instalat" la Stonehenge? Hawkins şi Atkinson s-au urcat în „ring", dar nu a existat nici învingător, nici învins. În urma discuţiilor s-a ajuns la un compromis. După ce, cu pana lui elegantă, Sir Fred Hoyle, care este şi autor SF, a scris „Speculaţii la Stonehenge", şi a corectat nişte date în calculator, arătând că Stonehenge a fost un observator din epoca de piatră care a furnizat date astronomice importante.

Şi profesorul englez Alexander Thorn s-a folosit de un calculator când a cercetat câteva sute de astfel de ruine din Franţa şi din Anglia. Megaliţi marcaţi prin linii şi cercuri au umplut creierul electronic şi l-au întrebat unde se întâlnesc ele pe cerul înstelat.

Rezultatele nu îngăduie nicio îndoială. Peste 600 de monumente cercetate conţin date astronomice precise. Pietrele au vorbit şi ne-au transmis că vechii lor constructori nu au vizat numai soarele şi luna, ci şi orbitele stelelor fixe precum Capella, Castor, Pollux, Vega, Antares, Atari şi Deneb.

Profesorul Thorn a descoperit de asemenea unitatea de măsură pe care constructorii acestor lucrări au folosit-o peste tot. Felix R. Paturi deduce mai departe:

„Concordanţa aproape incredibilă care există la unitatea de lungime folosită în Scoţia, Galia, Prusia de Vest şi Bretania (diferenţele sunt de câţiva milimetri) duce la o foarte interesantă concluzie. Odată, cu 4 milenii în urmă, a

existat în Europa un «serviciu central» care fabrica etaloane din lemn şi le livra în toate părţile Europei. Dacă fiecare comună nu ar fi luat unitatea de măsură de la un serviciu central şi ar fi luat-o din satul vecin, atunci diferenţa ar fi trebuit să fie mai mare".

Geologul şi mineralogul rus Vladimir Ivanovici Avinski ne-a oferit ceva fantastic. Într-un interviu pe care l-a acordat agenţiei TASS el demonstrează geometric că cei 5 triliţi de la Stonehenge, cele 30 de pietre ale cercului şi cele 56 de găuri Aubrey formează o pentagramă din care se poate afla mărimea celor 5 planete mai apropiate de Pământ. Deviaţiile raportului de mărime pentru Mercur, Venus, Marte, Jupiter şi Saturn, măsurate cu aparate moderne, sunt sub un procent. Dar, vă rog! Oare cum au reuşit oamenii din acele timpuri să efectueze calcule, fără să folosească instrumentele de precizie de astăzi?

Avansare într-un domeniu nou

Astronomia este cea mai veche ramură a ştiinţelor naturii, iar arheo-astronomia una dintre cele mai noi, ea existând abia de câţiva ani. Este o ştiinţă interdisciplinară. Ea combină tehnica şi experienţa arheologiei moderne cu precizia numerică a astronomiei practice. Câteva zeci de cercetători dezvoltă deja această ştiinţă şi sunt experţi renumiţi în domeniul lor. Printre ei se numără astronomul Gerald Hawkins, Alexander Thorn, Anthony Aveny, fizicianul John A. Eddy şi iniţiatorul Edwin C. Krupp, director al observatorului Griffith din Los Angeles.

Bucuria mea privind arheo-astronomia se manifestă şi atunci când reprezentanţii ei nu sunt mereu prietenoşi. Înţelegerea mea pentru tot ce este omenesc ajunge până acolo, încât înţeleg că ei trebuie să se distanţeze în cercul lor academic de unii ca Immanuel Velikovski, Däniken şi alţii, pentru a nu-şi pierde reputaţia. În ochii lor noi suntem nişte fantezişti şi speculanţi. De aceea arheo-astronomia trebuie să-şi împânzească singură terenul cu

ipoteze şi speculaţii – ca şi noi – şi să găsească acceptarea pentru teoriile ei – ca şi noi.

Dacă te încumeţi să publici ceva nou, nu trebuie să fii gingaş, trebuie să accepţi atacurile, chiar şi atunci când te doare. Cu condiţia ca atacurile să fie conduse corect. Aceste premise nu par să fie valabile pentru această ramură nouă. Edwin C. Krupp joacă cu cărţi măsluite. El spune că eu aş trişa cu informaţiile. Domnul Krupp afirmă că pistele din câmpia Nazca au fost construite de extratereştri. El ori nu a citit cărţile mele, ori trişează. Cititorii mei ştiu că nu mă pun la adăpost de explicaţiile mele vechi, dacă există o explicaţie mai deşteaptă. Nu este o intrare bună pentru o ştiinţă tânără dacă joacă fals. Fair-play-ul trebuie învăţat, însă ştiinţa aceasta este extrem de tânără.

Ar fi foarte interesant ca descoperirile arheologice, atâta timp cât au legătură cu astronomia, să constate cum au ajuns strămoşii noştri să deţină asemenea cunoştinţe despre stele şi cer. Ca să-şi atingă ţelul această ştiinţă tânără ar trebui să-şi lă o porţie de curaj. Ea poate deja să mărşăluiască înaintea balastului ştiinţific cunoscut, neţinând cont de ochelarii de cal ai savanţilor „oficiali”. Deşi are voie, poate şi trebuie să-şi ia ideile pentru cercetare din „afară”, ea nu face aşa. Sunt mirat că în programul de cercetare al arheo-astronomiei nu se lasă nicio posibilitate ipotezei că am fi fost vizitaţi de extratereştri. Inteligenţa ar trebui să ne dicteze să gândim şi altfel, să nu ne lăsăm depăşiţi de evenimente. Poate atunci Edwin C. Krupp nu ar mai debita asemenea propoziţii fără sens: „Uimitor cum există din cele mai vechi timpuri cunoştinţe astronomice aşa de incitante., El ghiceşte ce ar putea fi la Stonehenge, dar nu reuşeşte să treacă peste propria-i mirare.

Dintr-un oarecare motiv

Profesorul Alexander Thorn şi băiatul lui. Alexander,

care cunosc Stonehenge ca pe propriul buzunar, sunt mai cinstiţi, lăsând uşa deschisă şi pentru alte posibilităţi.

„Este foarte greu să ne închipuim cum şi-au proiectat şi executat monumentele constructorii din megalitic fără aparatură astronomică. Aceştia au experimentat geometria şi. au alcătuit reguli de măsurare. Noi nu ştim ce relaţii aveau ei cu celelalte instituţii, dar dintr-un oarecare motiv aceste principii matematice erau destul de bine reprezentate şi au fost încredinţate pietrei”.

N-avem ce face. Stonehenge reprezintă un caz clasic, în care trebuie să luăm în consideraţie şi o vizită a extratereştrilor.

Unde sunt ei, unde au rămas aceşti vechi făuritori ai monumentelor de la Stonehenge şi Rollright? Totul se abate de la învăţătura evoluţiei. Vasăzică, cei ce au construit aceşti megaliţi au avut predecesori, care generaţie cu generaţie au adunat puţin câte puţin cunoştinţe ştiinţifice, le-au dezvoltat şi le-au transmis mai departe. Unde sunt aceste maimuţe căţărătoare pe scara evoluţiei? Ele nu există.

Ora de poveşti pseudo-ştiinţifice poate să înceapă!

În jurul anului 2800 înainte de Cristos înjumătăţea nordică a Europei a fost mai uscat şi mai cald decât astăzi. Părţi mari din Anglia erau acoperite cu păduri dese unde păşteau cirezi de vite, iar populaţia umană era relativ mică.

Aceste cirezi erau în acele vremuri o mare bogăţie. Demon* straţia noastră merge mai departe. Lecţia despre comerţ şi economie continuă. În anul 2500 înainte de Cristos, densitatea populaţiei era de numai 2 locuitori pe kilometru pătrat. Sate şi oraşe nu existau. De unde cererea de carne dacă pe piaţă nu era niciun cumpărător?

S-o> luăm mai uşor, căci această poveste economică are o poantă. Această bogăţie le-a dăruit crescătorilor de animale mult timp liber pe care l-au folosit să creeze idei

novatoare în lupta cu viaţa zilnică. Ideea clădirii edificiului de la Stonehenge nu aparţine crescătorilor de animale, viaţa lor desfăşurându-se uniform şi primitiv.

Trândăvia este începutul înţelepciunii!

Cultura acestor crescători de vite este o realizare a memoriei colective. Totul se păstra în memorie deoarece în timpurile acelea nu se inventase scrisul. Magicieni din toate ţările, uniţi-vă! Stonehenge este un produs al unei culturi noi, al culturii memoriei. Genii în epoca de piatră!

Crescătorii de animale şi ţăranii îşi lucrau ogorul cu unelte făcute din pietre ascuţite şi coarne de cerb. Peste ei domnea un rege singur sau unul asistat de preoţi elevaţi, care controlau totul, într-o zi frumoasă, el a ordonat să se facă nişte construcţii monumentale, care să împânzească toată insula britanică, cu cercuri de piatră à la Stonehenge.

De ce? Dintr-un motiv oarecare. Unul dintre motivele cele mai ridicole ar fi că preoţii au cerut să se facă aceste construcţii pentru ca ei să poată prevedea exact sosirea anotimpurilor, să calculeze fluxul şi refluxul şi să prognozeze eclipsele de lună şi soare. Preoţii au cerut un calendar. Urmarea: fără să existe niciun fel de scrieri, au trebuit clădite aceste pietre uriaşe, ca fiecare să poată observa fluctuaţiile mareelor, ritmicitatea la 2 săptămâni a valurilor, răsăritul soarelui la solstiţiul de vară şi de iarnă. Mai aproape de natură, oamenii preistorici au făcut aceste observaţii din colibele sau peşterile lor. Ca să precizeze periodicitatea evenimentelor cereşti, au avut nevoie de secole. Este o prostie.

Revista de înaltă ţinută ştiinţifică Science a relatat în anul 1979 despre un calendar simplu vechi de un mileniu, pe care l-a găsit la indienii din Chaco Canyon, New Mexico.

Indienii au observat că prin fisura unei stânci raza soarelui străbătea în timpul unui an aceeaşi curbă. Ei au

marcat această umbră şi au făcut cu dalta un semn unde curba atingea înălţimea cea mai mare. Când raza de soare străbătea spirala înaltă de 40 de cm în exact 18 minute, atunci începea solstiţiul de vară.

Dintr-o fisură alăturată, o a doua rază de soare străbate o spirală mai mică, de 13 cm – atunci sunt echinocţiile de primăvară şi de toamnă. Când ambele raze de soare, cea mare din stânga şi cea mică, sunt tangente, începe solstiţiul de iarnă. Ce simplu este!

Revista Science ne relatează că pentru nişte societăţi simple nu erau necesare asemenea construcţii monumentale care să servească drept calendar. După cum ne arată moştenirea lor, arhitecţii de la Stonehenge nu erau aşa de primitivi. Nu s-au cărat timp de secole pietre, numai ca preoţilor să li se dăruiască un calendar.

Ce minte aveau şi strămoşii noştri!

Un motiv important i-a îndemnat pe oamenii din toate timpurile la realizări extraordinare – religia. Apare întrebarea în cinstea căror zei s-au ridicat aceste construcţii monstruoase? Existau nişte locuri anume pentru amplasarea lor? De ce construcţiile s-au făcut din piatră grea şi nu dintr-un lemn mai uşor? De ce a fost preferat doleritul şi criolitul?

Acest produs ştiinţific secundar ne indică o urmă „caldă”.

Descoperiri la masa rotundă

Tradiţii vechi ne povestesc despre vrăjitorul şi profetul Merlin. El ar fi fost rănit într-o bătălie, după care a fugit în pădurile din nordul Scoţiei, iar acolo a trăit o jumătate de secol printre animale. În această perioadă, când era „prizonierul” naturii, se spune că i-au apărut acele însuşiri magice.

Magicianul Merlin apare ca sfătuitor al regelui legendar Arthur, care este prezent în cronicile vremii, în secolul al VI-lea. Nu se ştie exact cum legenda regelui

Arthur a căpătat un renume aşa de mare în literatură. De la naşterea lui, când Merlin l-a ocrotit, şi până la celebra masă rotundă, unde Merlin era sfătuitorul regelui, totul este cunoscut. Curtea lui Arthur era considerată un exemplu clasic al cavalerismului. Începând cu Wolfram von Eschenbachs (aprox. 1170) în „Parsival" şi terminând cu muzicalul „Camelot" în care a strălucit Richard Burton pe Broadway, această temă istorică a încântat mulţi spectatori.

În palatul Camelot din comitatul Monmouth, regele Arthur împreună cu doamne frumoase şi cavaleri nobili, cărora li s-a alăturat şi inteligentul Merlin, s-au adunat în jurul mesei rotunde. Doisprezece cavaleri ambiţioşi puteau să ia loc la masă. De atunci multe situaţii diplomatice neclare sunt etichetate aşa: La masa rotundă fiecare dintre puternici stă „sus".

Dacă Merlin ar fi apărut numai la curtea regelui Arthur, ar fi neinteresant în legătură cu Stonehenge.

Dar acest magician apare şi în lucrarea călugărului Geoffrey of Monmouth: Historia Regnum Britanicae. Nu este o carte de istorie, ci o poveste istorică veche în stilul epopeilor lui Homer şi Vergiliu.

Călugărul Geoffrey lasă pe Merlin să apară la curtea regelui uzurpator Vortigern, ca vrăjitor şi maestru de ceremonii. Acest rege a făcut să fie omorâţi la o întrunire 460 de cavaleri nobili. După ce şi-a pus el singur capul sub ghilotină, moştenitorul său Aurelian Ambrosium a vrut să facă un monument în memoria celor 460 de victime. Merlin i-a dat un sfat:

„Dacă doriţi să împodobiţi acest mormânt cu un monument care să reziste în timp, atunci trimiteţi după Dansul Uriaşilor care este în Killaraus, un munte în Irlanda. Acolo se găsesc pietre uriaşe, pe care nimeni din timpurile noastre nu poate să le ridice, dar eu am o minte destul de ascuţită să încerc să fac acest lucru printr-un

şiretlic. Dacă le vom aşeza într-un cerc aşa cum stau ele acum, atunci ele vor rămâne aşa încă multă vreme. Pietrele acestea sunt un mister, au puteri miraculoase, tămăduitoare împotriva multor suferinţe. În timpuri străvechi, uriaşi veniţi din Africa în Irlanda au aşezat aceste pietre aduse din ţara în care trăiesc ei”.

Regele a ascultat sfatul lui Merlin şi a trimis armata întreagă în Irlanda, însă au trebuit să capituleze în faţa pietrelor uriaşe. După cum spune călugărul Geoffrey, numai Merlin, după ce a rostit o frază magică, a reuşit să aducă pietrele la Stonehenge.

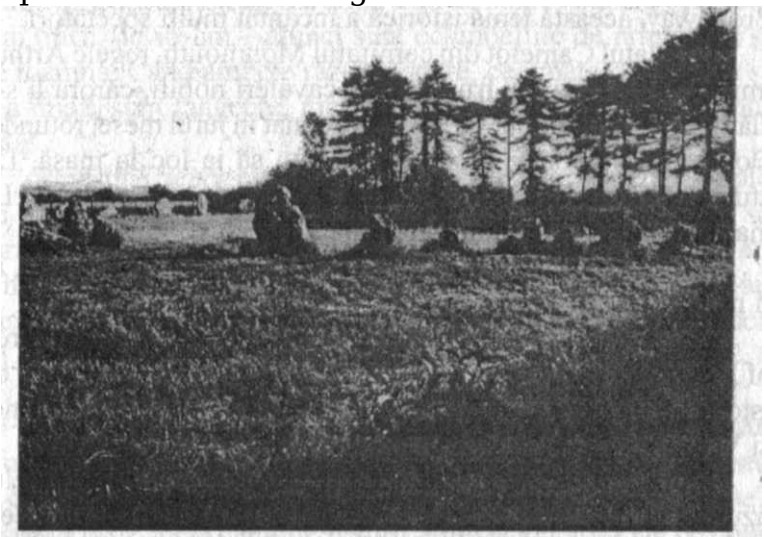

La numai o jumătate de zi de călătorie de la Londra se află pietrele străvechi de la Rollright

Ce este real sau fantastic în această legendă? Vrăjitorul Merlin a trăit în secolul al VI-lea al erei noastre. La Stonehenge construcţiile au început cu 2000 de ani înainte de Cristos. „Sâmburele” acestei legende trebuie datat cu mult timp înapoi.

Aşa se întâmplă. De când mă ocup şi de mituri şi poveşti populare, constat destul de des, că „sâmburele”

tare este acoperit de multe ori cu înfloriturі şi adăugiri fantastice. „Sâmburele” tare este istoria trăită şi ucisă. Generaţiile următoare nu l-au mai înţeles, pentru că nu au participat la eveniment. Ele fie au mai adăugat, fie au mai scăpat câte ceva, dar fiindcă punctul central lăsat prin tradiţie este aşa de ieşit din comun, el a rezistat multor versiuni. „Sâmburele” tare al legendei lui Merlin ne spune că anumite pietre, aşezate în anumite locuri, acţionează o forţă misterioasă. Aşa şi „cercul” de la masa rotundă a lui Arthur poate fi considerat mai mult decât o etichetă politicoasă: În „cerc” se comunică bine.

Întrebări rostite cu glas tare către martori muţi

— Ce au deosebit pietrele megalitice?

— Sunt ele numai materie moartă?

— Când sunt aşezate în cerc, se poate vorbi cu ele?

— Pot pietrele să „audă” sau chiar să răspundă?

Dacă numai la una din aceste întrebări găsim un răspuns pozitiv, cum ştiau oamenii acelor timpuri despre fenomenul cercurilor de piatră?

Astfel de întrebări şi-a pus şi chimistul britanic dr. G.V. Robins, care s-a specializat în cercetarea pietrelor. În revista Alpha, Robins a publicat primele rezultate asupra cercetărilor pe care le-a făcut la Rollright.

La pietrele Rollright se ajunge după o excursie agreabilă de o jumătate de zi. Din vestul oraşului se merge pe autostrada M/80 în direcţia Oxford, se ocoleşte oraşul universitar, ne abatem la nord de drumul A/34 până la Chipping Norton. De acolo se merge pe drumul A/44 mai departe. La 4 kilometri spre nord sunt situate monumentele la dreapta şi la stânga străzii în direcţia Adlestrop, pe un teren privat. Proprietarul terenului lasă cu plăcere ca turiştii din toată lumea să admire construcţia.

Construcţia din Rollright este formată din 3 părţi. Ea constă dintr-un cerc de piatră perfect cu diametrul de 31,

6 metri numit The Kings men. La 70 de metri de cerc, un monolit ras de vreme, care se menţine drept, este un produs tipic al epocii de piatră timpurie numită The King Stone. Cu toate că au trecut câteva milenii, el are o înălţime de 2, 60 metri şi jos, la nivelul solului, are o lăţime de 1, 44 metri. La răsărit de cercul de piatră există un grup de monoliţi răsturnaţi numiţi şi The Whisperings Knights, „cavalerii şoptitori”.

Ce spune legenda despre aceste locuri?

O legendă spune că pietrele Rollright reprezintă un rege împreună cu soldaţii lui, pe care un miracol i-a transformat în pietre, că există morminte unde regele şi oamenii lui dorm, iar într-o zi se vor trezi din nou la viaţă.

Legenda spune că aceşti „cavalerii şoptitori” mărşăluiesc în noaptea de Anul Nou spre un pârâu în josul dealului, ca să bea apă. Odată s-a încercat să se ia de acolo o piatră mare şi să fie aşezată la piciorul unui pod. Numeroşi oameni, împreună cu caii lor, au reuşit să ducă piatra, dar în fiecare dimineaţă o găseau răsturnată în iarbă. S-a încercat de câteva ori să fie aşezată, dar în cele din urmă constructorii podului au renunţat şi l-au adus înapoi la locul său. Pentru aducerea sa înapoi a fost nevoie în mod paradoxal de numai doi cai şi patru oameni.

În zilele noastre nu mai apar relatări aşa de nebuloase. Unii oameni care au atins pietrele susţin că au avut senzaţii de ameţeală, cei care trec pe acolo mai des vorbesc de halucinaţii, alternări ale simţurilor în diverse perioade ale zilei, dacă se opreau în cerc. Cei sensibili au avut parte chiar de şocuri.

Suficiente mistere, ca să lăsăm un cercetător ca doctorul G.V. Robins să intre în acţiune la Rollright.

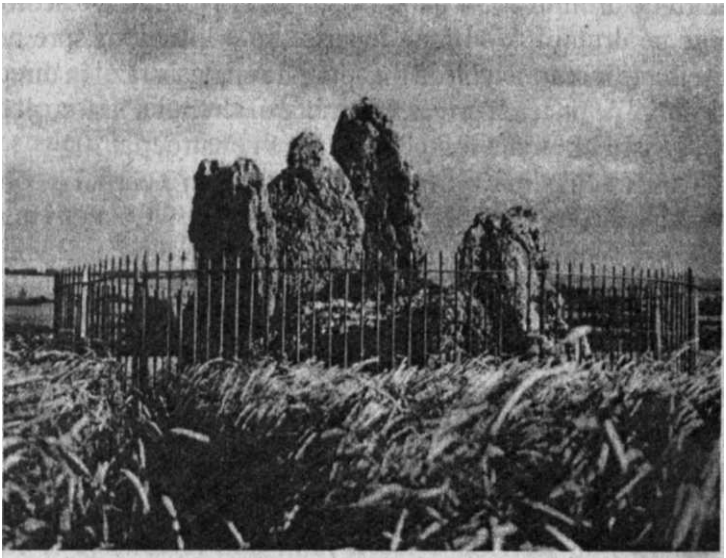

„Cavalerii şoptitori" nu mai pot să-şi părăsească locul

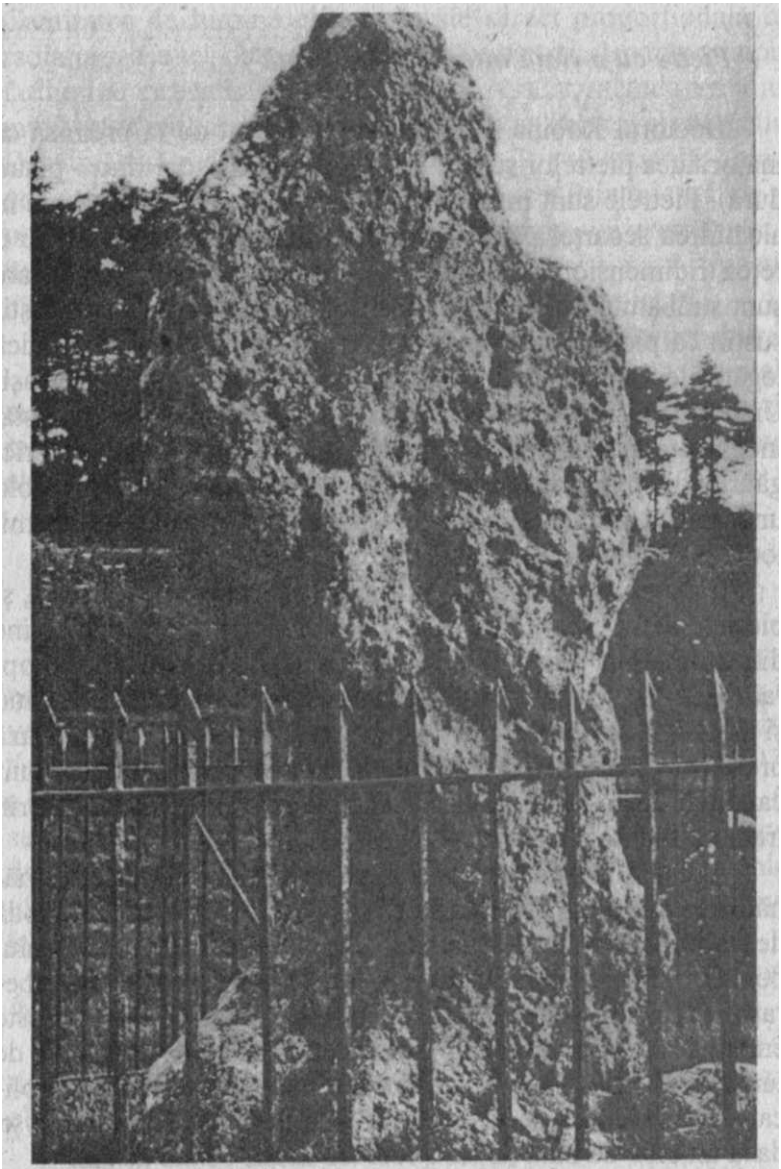

King Stone are şi astăzi o înălţime de 2,6 metri. Menhirul singuratic stă la aproximativ 70 metri depărtare de cerc.

Pietre cu o viaţă internă complicată

Doctorul Robins şi echipa sa au plecat de la premisa că majoritatea pietrelor sunt silicate (de la latinescul silex – piatră dură). Pietrele sunt în proporţie de 95 de procente prezente în alcătuirea scoarţei pământeşti. Structura lor ne arată că au o reţea tridimensională formată din lanţuri de siliciu-oxigen, care sunt străbătute de ioni de sodiu, potasiu şi aluminiu. Analiştii susţin că pietrele ar avea o „structură fizică eronată" fiindcă legăturile geometrice între atomii din piatră nu sunt aceleaşi. Un bob de nisip privit prin microscopul electronic este un cristal inegal, cu reţele atomice cu multe găuri. Să spunem metaforic: găurile din reţeaua atomică acţionează ca un filtru mare. Acolo unde există asemenea găuri, reţeaua (grătarul) prinde alţi atomi, ioni, molecule simple… şi electroni.

Ca şi omul, animalele, pomii şi toată materia organică, şi pietrele deţin o cantitate mică de radioactivitate care provine din atmosferă – şi anume o cantitate constantă de izotopi radioactivi de carbon. Radioactivitatea în piatră scade continuu şi asta duce la transformări în reţeaua sa atomică. Se formează breşe care sunt imediat umplute cu ioni şi electroni. Electronii captaţi lasă „să cadă" grătarul când piatra primeşte energie prin iradiere sau încălzire.

Acest model de bază, în care pietrele şi materialele asemănătoare lor opresc electronii „captaţi", a dus la o nouă metodă de stabilire a vechimii – analiza termoluminescentă. Materialul pe care vrem să-l examinăm este încălzit, electronii sunt eliberaţi, reducându-şi energia pe un nivel inferior şi diferenţa este emisă sub formă de energie în spectrul vizibil. Cantitatea de lumină emisă se măsoară cu un fotomultiplicator foarte complicat – un amplificator de electroni. Aşa se poate de exemplu şti dacă un ciob de oală de lut a fost ars acum o sută de ani.

Această metodă se poate aplica la orice piatră. Piatra

X, Y sau Z este încălzită, electronii o părăsesc şi ne dau lumină.

Cantitatea de lumină eliberată este direct proporţională cu radiaţia şi aşa se poate stabili vechimea pietrei, deoarece timpul de diminuare a radiaţiei este cunoscut. Aşadar, metoda termoluminiscentă reduce electronii eliberaţi pe un nou nivel energetic. Dacă măsurăm electronii la nivelul lor de provenienţă, atunci ne servim de metoda rezonanţei electronice. Prin microunde se poate rezolva trecerea între 2 stări de energie – şi avem iarăşi o radiaţie electromagnetică măsurabilă, care variază în funcţie numărul de electroni, pentru a determina vârsta pietrei.

De când există el, pământul are un câmp magnetic natural. Câmpuri magnetice suplimentare se formează prin zăcămintele metalice din subsol. Aceste forţe slabe sunt pietre care emit de milenii cantităţi infime de electroni prinşi în „grătar" care sunt eliberaţi printr-o radiaţie de durată.

Ce a încercat doctorul Robins

Pe baza acestor cunoştinţe, doctorul Robins a făcut un pas hotărâtor înainte. Transformarea energiei electromagnetice în sunet este un efect fizic cunoscut. Robins a căutat să determine dacă pietrele Rollright emit unde ultrascurte. În anul 1978/1979 a lăsat pe câmpul înconjurător, la diferite ore din zi şi noapte, să se facă măsurători cu un detector portabil de ultrasunete. Capul detectorului era apărat de paraziţi şi alte unde din domeniul ultrasunetelor. Scala detectorului era etalonată cu valori cuprinse între 1 şi 10.

Mai întâi Robins a măsurat frecvenţa ultrasunetelor în zona Rollright. Valorile oscilau pe scală între 0 şi 1.

Chimistul Robins ştia că pietrele radiază ceva mai tare în timpul zilei. Dimineaţa domină undele lungi, care activează electronii în pietre.

Şi a apărut prima surpriză!

Pietrele Rollright nu au început să radieze încet şi aritmie la răsăritul soarelui, ci cu o jumătate de oră mai devreme. O pulsaţie neaşteptată era la King Stone şi la grupul „cavalerilor şoptitori”, dar nu şi în zona cercului de piatră. Efectul pulsatoriu al pietrei şi al grupului a atins pe scală valoarea de neînţeles 7, pe când radiaţia de unde ultrascurte din cercul de piatră se situa sub valoarea normală din zonă. La două-trei ore după răsăritul soarelui, radiaţia s-a oprit brusc. Dar în timp ce valoarea de la King Stone scădea încă, în cercul de piatră creştea. În primăvara anului 1979 activitatea undelor ultrascurte a urcat continuu şi între King Stone şi „cavalerii şoptitori” s-a format un câmp magnetic, care pulsa sincronizat cu ultrasunetele. A urmat a doua surpriză!

Când în timpul măsurătorilor un om a intrat în cercul de piatră, pulsaţiile s-au întrerupt brusc. Pe lângă asta, doctorul Robins a constatat:

„La toate măsurătorile pe care le-am föcut când se lumina de ziuă, am observat că la pietrele ansamblului ca şi pe stradă sau pe câmpul situat între pietre şi cercul de piatră, pulsaţiile se întrerupeau imediat ce cineva păşea în cerc. Această variaţie a pulsaţiei între intens şi foarte slab (sub valorile de bază), s-a repetat în toată perioada când am făcut cercetările şi a fost observată de o mulţime de observatori”.

În raportul final asupra activităţii depuse, Robins a lansat ipoteza că cercurile de piatră erau „centre de reactivare a energiei” şi să luăm în consideraţie faptul că oamenii din epoca de piatră care au construit Rollright cunoşteau efectele energiei.

Aceasta este o descoperire extraordinară! Deschide noi perspective cu consecinţe directe asupra teoriei evoluţiei. Schema teoriei evoluţiei impune ca fiecare

proces evolutiv, indiferent în ce domeniu, să se facă cu paşi mici, ca fiecare dezvoltare să treacă prin „staţii” care cuprind mii de generaţii. Conform acestei scheme, nimic nu se poate întâmpla simplu şi imediat. Dacă oamenii din epoca de piatră timpurie au produs Rollright, Stonehenge şi alte asemenea lucrări, ar trebui să luăm în calcul că predecesorii lor erau şi mai primitivi. Numai că nu exista nimeni pe pământ de la care constructorii să poată prelua cărţi de studiu, aparate de măsură şi tabele pe care să le folosească şi care să poată rivaliza cu aparatele fizicii şi chimiei moderne, cu ajutorul cărora s-au descoperit acele pulsaţii.

Nimeni nu le-a arătat oamenilor din epoca de piatră ce fel de pietre, în ce loc şi în ce ordine se formează efectul energetic. Ei trebuiau să cunoască efectul înainte să-l folosească. Dar în afară de aceasta, faptul că pietrele comunicau cu stelele nu rezolvă misterul, ci îl face şi mai incert, din cauză că ştim că aceste pietre sunt răspândite pe tot globul.

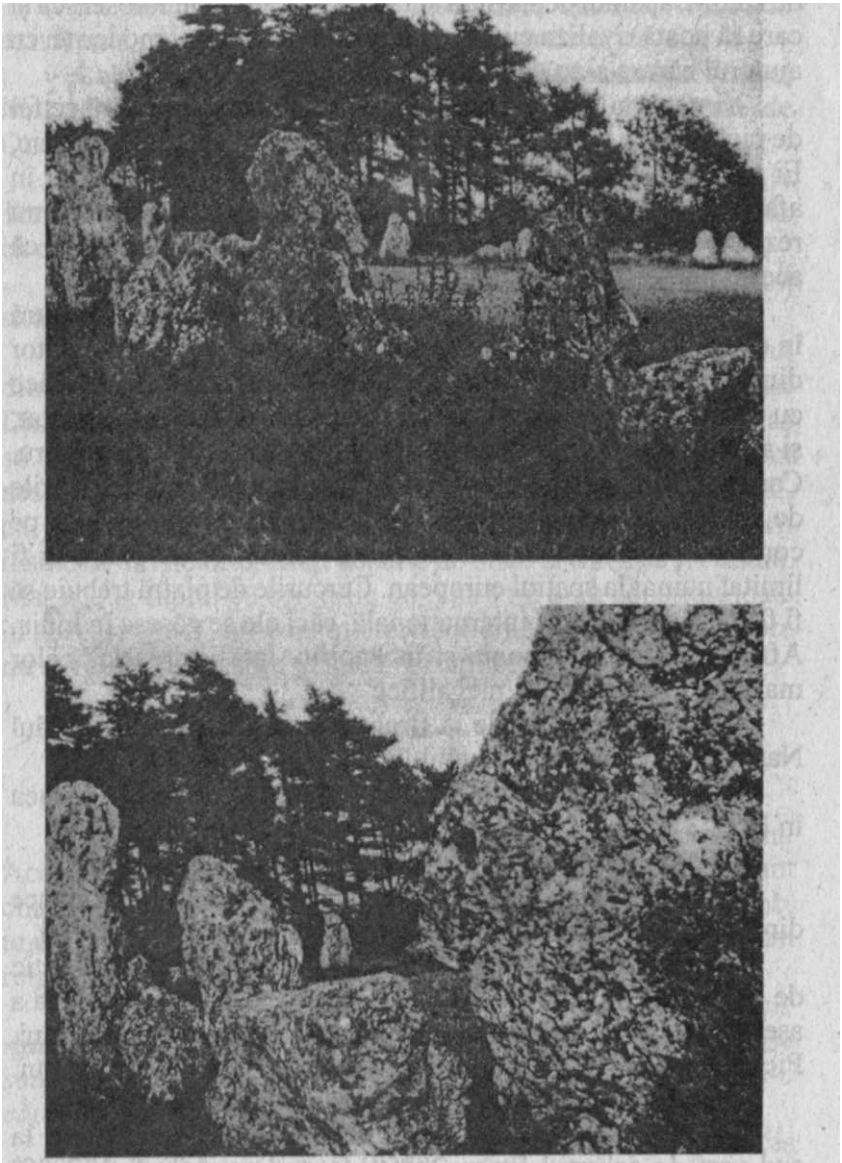

Martori de piatră din vremurile de demult

Da, am fost asigurat că o cooperare cu extratereştrii nu intră în considerare. Mintea monstruoasă şi bolnavă a

unui dictator din perioada aceea a hotărât să-i oblige pe supuşii lui să se joace cu pietrele uriaşe şi, fiindcă niciun dictator nu rămâne neimitat, şi alţi dictatori au cerut concetăţenilor lor să facă acelaşi lucru. Cam aşa, trebuie să mă credeţi, s-au format peste secole cercurile de piatră din Anglia, Scoţia, Irlanda şi din alte locuri de pe continent. Şi măcar dacă fenomenul cercurilor de piatră ar fi limitat numai la spaţiul european. Cercurile de piatră trebuie să fi fost cândva o modă internaţională, căci ele se găsesc în India, Africa, Australia, Japonia şi în Pacific. Iată „adresele" celor mai importante cercuri megalitice.

— Cercul de piatră de la Brahmagiri, situat la sud de râul Narmada şi Godavari în sudul Indiei

— Cercul de piatră de la Sillustani, situat pe lacul Titicaca în Perú

— Cercul de piatră din Msoura, în nordul Marocului

— Cercul de piatră din Nioro du Rip, în provincia Casamance din Senegal – la sud de fluviul Senegal.

— Cercul de piatră biblic din Gilgal, situat pe coridorul estic de la Ierihon. El este amintit şi în Biblie. Aici profetul Iosua a aşezat în cerc douăsprezece pietre în memoria trecerii Iordanului. Pietrele simbolizează cele douăsprezece seminţii ale Israelului.

— Cercul de piatră din Am la Zerka în estul Iordaniei

— Poziţia geografică a cercului de piatră australian la sud-vest de deşertul Emu: 28°58 latitudine sudică, 132°00 longitudine estică

— Pe insula principală şi pe insula Hokkaidō la Nonakado există mai multe cercuri şi roţi de piatră preistorice

— La nivelul mării la graniţa peruano-ecuadoriană profesorul Marcel Hornet a descoperit cercul de piatră Quebrada de Queneto

— Pe insula Naue, care aparţine de grupul de insule Tongareva, există un cerc de piatră. În literatură se spune

clar că cercul de piatră nu este nici mormânt, nici loc sfânt

— Cercurile de piatră din Portela de Mogos şi Boa Fe sunt situate la 16 km vest de Evora în Portugalia.

Dintr-un motiv oarecare, locuitorii acelor vremuri au făcut din cercurile de piatră un cult răspândit în întreaga lume. Dintr-un motiv care îmi este prea nebulos, prea inexact. Eu aş şti motivul pentru care triburile preincaşe din Perú au făcut acelaşi lucru ca aborigenii din Australia, ca negrii din Senegal, ca indienii, ca japonezii, izolaţi de lume, sau ca locuitorii insulelor din Pacific, aflaţi departe de orice civilizaţie şi cultură. Mai adaug faptul că cercurile de piatră nu s-au construit toate în aceeaşi epocă, iar constructorii lor erau oameni simpli, care nu aveau habar despre tehnica radiaţiilor.

Somnul adânc al lui Iacob înseamnă că pietrele au fost sfinte pentru acei oameni. Acesta este adevărul. Anumite pietre erau onorate, unele sunt chiar şi astăzi: pietre de mormânt, pietre pentru omagieri. Iacob, unul din cei trei întemeietori ai Israelului, a ridicat – după cum relatează Moise – un mormânt care i s-a arătat în vis:

„Iar Iacob ieşind din Beer-şeba a plecat spre Haran. Ajungând însă la un loc, a rămas să doarmă acolo, căci asfinţise soarele. Şi luând una din pietrele locului aceluiaşi punându-şi-o căpătâi, s-a culcat în locul acela". (Moise, XXVIII, 10 – 11)

Nu trebuie să interpretăm nimic. Iacob a ajuns la un lăcaş sfânt şi şi-a pus una din pietrele răsturnate sub cap. Era o piatră deosebită, din lăcaşul sfânt. Iacob a aţipit şi iată ce a visat:

„Şi a visat că parcă era o scară, sprijinită pe pământ, iar cu vârful atingea cerul; iar îngerii lui Dumnezeu se suiau şi se pogorau pe ea. Apoi s-a arătat Domnul în capul scării şi i-a zis: Urmaşii tăi vor fi mulţi ca pulberea pământului şi tu te vei întinde la răsărit şi la apus, la miazănoapte şi la miazăzi şi numele tău va fi binecuvântat

de toate neamurile pământului”. (Moise, XXVIII, 12 – 14)

Două rânduri mai jos:

„… şi nu te voi părăsi până nu voi împlini toate câte ţi-am spus”.

Ce a promis, ce a făgăduit Dumnezeu? Legenda spune că urmaşii lui Iacob se vor răspândi în întreaga lume şi Domnul nu îl va abandona pe Iacob. Pentru ca Iacob să-şi poată răspândi fiii, fiicele şi nepoţii în toate continentele, în decursul vieţii sale, a trebuit ca Domnul să-l ajute activ, deoarece el nu a promis ajutor decât pe o perioadă de timp limitată. El nu vrea să-l părăsească pe Iacob înainte de a îndeplini această însărcinare. Acest lucru i se pare lui Iacob neliniştitor. El nu bănuieşte că poate să vorbească „în aceste locaşuri” cu Dumnezeu:

„Iar când s-a deşteptat din somnul său, Iacob a zis: «Domnul e cu adevărat în locul acesta şi eu n-am ştiut!» Şi spăimântându-se Iacob a zis: «Cât de înfricoşător este locul acesta! Aceasta nu e altceva decât casa lui Dumnezeu, aceasta este poarta cerului. Apoi s-a sculat Iacob dis-de-dimineaţă, a luat piatra ce şi-o pusese la căpătâi, a pus-o stâlp şi a turnat pe vârful ei untdelemn”. (Moise, XXVIII, 16 – 18)

Concluzii:

— Iacob atinge în marşul lui un loc cu puteri sfinte.

— Iacob îşi ia o piatră şi adoarme, fără să ştie ceva despre magia „pernei” sale.

— Iacob trăieşte acest vis în imagini clare. Îngerii urcă şi coboară pe scara cerului.

— Dumnezeu îi face lui Iacob o promisiune colosală.

A fost acesta numai un vis sau o realitate trăită? Dacă a fost numai un vis, atunci promisiunea lui Dumnezeu nu are niciun sens. Visele nu ne obligă la nimic, sunt materiale fără substanţă.

Şi dacă nu a fost un vis? Dacă piatra pe care a dormit Iacob i-a format în vis o imagine cu scara care ajunge la

cer. Căldura corpului său a acţionat asupra pietrei emiţând pulsaţii.

În locaşurile sfinte, fiecare piatră era o piatră deosebită cu o istorie deosebită. Avea piatra capacitatea de a amplifica curenţii din creier? Şi, pe de altă parte, era Iacob un medium potrivit? O fiinţă privilegiată a putut comunica cu Iacob prin intermediul pietrei. Acţionează anumite pietre ca emiţătoare, unii oameni devenind mai sensibili ca o antenă, imediat ce sunt cuplaţi cu alte creiere omeneşti?

Acestea par a fi întrebări speculative. Dacă nu există, dacă este numai un zbor al unei idei spre albastru, trebuie încă dovedit.

Nu întotdeauna oamenii au ajuns singuri la ideea de a da o semnificaţie comemorativ-acestor pietre. De multe ori zeul (sau zeii) le-a cu) dat aceste gânduri. Aşa relatează şi Biblia, unde Dumnezeu îi recomandă lui Iosua să aşeze într-un anumit loc 12 asemenea pietre.

„Şi au făcut fiii lui Israel aşa cum le-a poruncit Iosua: au luat douăsprezece pietre din Iordan, precum Domnul poruncise lui Iosua, după numărul seminţiilor fiilor lui Israel, şi le-au dus cu ei în tabără şi le-au pus acolo. Iosua însă a pus alte douăsprezece pietre în mijlocul Iordanului, pe locul unde au stătut picioarele preoţilor, care duceau chivotul legământului Domnului, şi sunt acolo până în ziua de astăzi”. (Iosua, IV, 8 – 9)

Aceste pietre nu au numai valoare de amintire. Ele au sarcina să povestească peste timpuri istorice:

„Şi a scris Iosua cuvintele acestea în cartea legii lui Dumnezeu şi a luat o piatră mare şi a pus-o acolo sub stejarul care era lângă locaşul sfânt al Domnului. Apoi a zis Iosua către tot poporul: «Iată piatra aceasta ne va fi mărturie, căci ea a auzit toate cuvintele Domnului, pe care le-a grăit el cu noi astăzi. Să fie dar ca mărturie împotriva voastră în zilele viitoare, ca să nu minţiţi înaintea

Domnului Dumnezeului vostru!»” (Iosua, XXIV, 26 – 27)

A auzit piatra cuvintele? A luat-o Iosua ca pe un martor care a auzit discuţia? La ce foloseşte o piatră moartă, ca martor mut? Ştia Iosua despre menirea ei deosebită, de a transmite cândva altcuiva ceea ce a auzit? Credea Iosua că piatra are capacitatea de a stoca informaţii? Rămâne de văzut dacă suntem pe urmele unei benzi de magnetofon de calitate.

Despre puterea de constrângere a soarelui sfânt

În Asia Mică, zeiţa Cybele, „mama cea mare”, îi asigură pe cetăţenii greci cu profeţii, pe care le afla cu ajutorul unei „pietre sfinte”. În anul 250 î.e.n. obiectul râvnit a fost adus la Roma. Pe coasta siriană, colega ei Laodikaia folosea aceleaşi mijloace de prezicere ajutătoare. La Delfi Pythia lucra cu Omphalos, o piatră în formă de jumătate de ou, denumită „buricul pământului”, aşezată în mijlocul templului şi care avea grijă să existe ştiri de senzaţie – scuze! De fapt, era vorba de convorbiri zilnice despre trecut şi viitor, care erau garantate de această piatră.

Mahomed Ibn al-Chatib din Kufa relatează în „Cartea cu idoli” despre marile pietre arabe sfinte, despre pietre care fac minuni, din care cea mai importantă este înzidită la un metru şi jumătate înălţime în colţul sud-estic al cetăţii Meca. Această piatră este centrul mistic-religios al lumii islamice. Mahomed singur stabileşte că acolo este centrul religiei sale, iar „piatra neagră” (în arabă „Hadşar al-aswad) este locul de meditaţie a tuturor musulmanilor. Zilnic, 650 de milioane de musulmani veniţi din toate părţile pământului se închină în direcţia acestei pietre, pentru rugăciune. Gândurile lor poartă dorinţe şi speranţe peste munţi şi mări către „piatra neagră”, de la care aşteaptă un fel de răsplată pentru rugăciune. Cel puţin o dată în viaţă, fiecare musulman trebuie să facă un

pelerinaj la Meca şi să atingă piatra, ca să poată fi fericit. Şi asta deoarece, la fiecare atingere, credinciosul este „înregistrat" de piatră. Nu este nicio minune că milioane şi milioane de musulmani ating şi sărută „piatra neagră" îmbrăcată în argint, astăzi ca şi acum 1200 de ani.

Prin ce se distinge această „piatră neagră"? Ce are pe ea? Ce are în ea? Ce poate să facă? Ce poate să provoace? Are ceva deosebit, ceva ce cunoştea profetul?

Legenda afirmă că „piatra neagră" a căzut din cer şi la un moment dat şi-a întrerupt zborul. De fapt, este vorba despre un meteorit cu conţinut de fier, nichel şi piatră, de origine extraterestră, care la căderea prin atmosferă nu a ars de tot.

O acceptare deplină a analizelor chimice a „pietrei negre" nu există. Mahomedanii nu vor să lase necredincioşii să vină la Kaaba să cerceteze „piatra sfântă". Poate este vorba totuşi despre un meteorit obişnuit, şi nu înţelegem puterea de atracţie neîntreruptă exercitată de Mahomed (570 – 632). Meteoriţi de diferite mărimi cad zilnic peste tot pe suprafaţa pământului nostru. Ei cad şi în ţările arabe, fără să se audă că unul dintre ei a devenit sfânt. Se poate ca aceasta să fie o piatră deosebită, care nu a căzut din cer. Aceasta este mica mare diferenţă.

Să facem mistere unde nu sunt mistere în cartea cu benzi desenate despre cercurile de piatră preistorice din Anglia şi Irlanda, Burl Aubrey mă atenţionează: Von Daeniken approach of making mysteries out of non-mysteries – „Metoda lui Däniken de a crea mistere acolo unde nu sunt mistere". Arthur C. Clarke, cunoscut autor S.F., a scris într-o revistă o propoziţie generalizatoare: „Lumea este plină de lucruri adevărate. Mă irită acei idioţi care încearcă să facă un mister din orice lucru care are o explicaţie absolută".

Aceasta este o prostie, superstiţioşii sunt totuşi uşor de convins. Dacă fanteziile noastre sunt considerate

mediocrităţi, atunci de ce mai suntem luaţi în seamă? Deoarece întrebările noastre stăruitoare dor, iar anumite explicaţii le găsim ca fiind nelogice, şi nu suntem dispuşi să le înghiţim, nu considerăm anumite păreri îndoielnice ca fiind tabu şi le punem sub semnul întrebării.

Citesc cu plăcere un articol dintr-un ziar „Ştiinţa acum 100 de ani" şi mă cuprinde câteodată un gând vanitos. Care au fost atunci ultimele cunoştinţe ştiinţifice? Acestea au fost, la vremea aceea, cunoştinţele cele mai noi. Timpul a corectat erorile şi a aşezat rezultate noi, adevărate, în locul celor vechi, care după câţiva ani trebuie din nou lustruite şi înlocuite. Aceasta este o desfăşurare corectă a evenimentelor.

Criticii mei sunt demni de admiraţie prin superioritatea lor. Ei posedă ultimele cunoştinţe definitive despre tot ce cuprinde toată lumea. Aroganţa lor este demnă de invidiat, la fel şi curajul prostesc. Eu mă solidarizez cu curioşii care continuă să gândească, nu se sperie şi nu dau înapoi, considerând că ceea ce astăzi nu este credibil mâine se poate demonstra. Datuk Husein Onn, primul ministru al Malaysiei, a spus: „Nu trebuie să abandonăm motorul, numai că profetul Mahomed a călărit pe cămilă".

În cărţile deştepte problemele de construcţie şi transport la monumentele megalitice sunt considerate rezolvate. Problemele de construcţie şi transport se pot rezolva în diferite moduri. Ce mă deranjează la explicaţiile date este că totul porneşte de la posibilităţile care există acum, ei desconsiderând perioada aceea timpurie prin fantezia lor ştiinţifică. Dar nimeni nu a fost acolo. Ceea ce se pune pe masă drept soluţie bună, nu este decât una dintre multe alte posibilităţi. Unii care parcă au fost acolo, oferă mereu aceleaşi soluţii: sănii, frânghii, scripeţi şi planuri înclinate făcute din nisip sau lut. Deoarece închipuirea noastră este fixată pe aceste posibile mijloace

de transport ajutătoare, atunci îndoiala este un sacrilegiu resimţit. Deşi am o părere bună despre oamenii noştri de ştiinţă, nu pot să-i cred în totalitate. Suntem oameni şi suntem supuşi erorilor. Chiar dacă se aşază pe un tron grandios, ei nu vor deveni zei.

Ca să şochez, am întrebat: ce-ar fi dacă, cu mii de ani în urmă, pietrele se puteau transforma într-o pastă, care la locul construcţiei se putea iarăşi întări – aşa cum se face astăzi cu betonul. Cer îndurare atotştiutorilor, e doar o întrebare.

Deşi adversarii mei s-au grăbit să-mi ridiculizeze afirmaţiile, eu nu am susţinut că constructorii din megalitic ar fi lucrat în felul acesta!

Să se fi cărat acele pietre grele de câteva tone, cu frânghii petrecute pe grumazul gol al oamenilor din epoca preistorică, centimetru cu centimetru, sute de kilometri? Această idee utopică a fost acceptată, de teamă, de către arheologii „ortodocşi”.

Din timpuri străvechi s-a făcut o legătură între pietrele sfinte şi zei, cercurile de piatră erau aşezate într-o corelaţie precisă cu stelele de pe firmament. Deoarece „zeii” au promis că se vor întoarce, a existat o cercetare îndelungată a cerului! În spiritul unui cult religios, această muncă înfricoşătoare de aşezare a pietrelor ar fi constituit un motiv spiritual. Nota bene: Nu au fost explicate cunoştinţele astronomice, alegerea locurilor de staţionare şi a materialelor deosebite folosite.

Cultul religios nu lămureşte relatările mozaice despre rolul jucat de Dumnezeu şi de ce Iacob şi-a stropit cu ulei piatra sa de pictură după ce a folosit-o? De ce a uns el piatra? S-a conformat unui ritual sfânt, pe care îl înţelegeau călugării? Cum ştia Iacob, ce avea în cap, ştia el că uleiul se va evapora şi că va arde la soare? Fără îndoială că Iacob se afla în transă când şi-a ridicat capul de pe piatră. Aşa a făcut şi Pythia când a clocit piatra Omfalos? I-

au scăpat ei prorocirile despre „buricul pământului” din piatră? Toate scrierile ne transmit că Pythia a căzut într-o transă psihică din cauză că a inspirat aburi care ieşeau dintr-o fisură a stâncii. În templele delfice şi în jurul lor nu s-au găsit aburi scăpaţi prin fisurile pietrelor. A comunicat Pythia cu piatra Omfalos? Era ea un fel de medium, care putea da întrebărilor răspunsuri cu înţeles dublu?

Caut indicii despre influenţele extraterestre pe care le-ar fi putut suferi oamenii din perioada preistorică. După modul de a privi lucrurile de până acum, nu există demonstraţii asupra construcţiilor megalitice. Cine crede în spirite, trebuie să citească o singură carte deşteaptă despre Stonehenge ca să ştie că nu este necesar ca extratereştrii să fie soluţia misterelor. Se ştie tot. Dacă se gândeşte un pic mai departe, dincolo de metoda de gândire sigură, plauzibilă, atunci trebuie să constatam că, în situaţii complicate, extratereştrii au avut o poziţie predominantă.

Nenumărate legende relatează despre promisiunile „zeilor” de a se reîntoarce după ce au plecat. Oamenii au rămas cu speranţa întoarcerii lor. Nu s-a cercetat până acum dacă megaliţii ar fi o cheie matematică pentru timpul când se vor întoarce ei. Peste 600 de construcţii cercetate de profesorul Thorn sunt construite după reguli astronomice. Numai „zeii” ştiu de ce.

Nu există nicio îndoială că pietrele reprezintă un sistem de informaţii al extratereştrilor. Sunt numeroase construcţiile monumentale care, de milenii, ne atrag atenţia. În asta constă şi ipoteza mea:

Cu milenii în urmă, „zeii” au explicat locuitorilor de pe pământ cum să aşeze pietrele în cerc, ce materiale să folosească, în ce ordine şi unde să fie ele aşezate, ca să poată fi descifrate de alţi emisari.

„Zei”, care ne-au făcut după chipul şi asemănarea lor, au lăsat urme ale inteligenţei lor în alcătuirea urmaşilor

lor, pe care i-au manipulat genetic într-o formă nouă. Dar s-au păcălit, căci noi nu am înţeles nimic.

Dacă doctorul Vladimir Aviński are dreptate atunci când susţine că din construcţiile de la Stonehenge se poate deduce mărimea celor cinci planete, atunci o mână ajutătoare a intrat în joc. Nu există niciun drum lateral. Dacă oamenii care au trăit în epoca de piatră timpurie – aşa cum ne amintesc Louis Charpentier şi Robert Wernick – au construit importante puncte de intersecţie a curentului electric în interiorul Pământului, atunci extratereştrii şi-au băgat mâna, deoarece aceşti curenţi s-ar măsura acum cu aparate fizice moderne. Dacă se dovedeşte că preoţi învăţaţi sau „oameni cu calităţi de medium puteau intra în legătură cu pietrele pulsatoare, atunci extratereştrii au intrat în joc.

Dintr-un motiv oarecare.

Din care motiv?

III. Spiritul – cauză primordială a materiei întrebarea „de ce?” este pusă greşit. Trebuie să întrebăm mult mai mult: „de ce nu?”

George Bernard Shaw

Creaţia este nesfârşită în timp şi spaţiu Ştiinţa trebuie demitizată Micii păduchi au mereu păduchi mai mici o cotitură a gândirii Experiment cu electroni * Cine l-a creat pe creator? Gaura neagră a lui Moloch când moare o stea? Toată materia a fost cel puţin o dată în interiorul unei stele Einstein trăieşte Ce înseamnă tabu Mistere ale locaşurilor de cult polineziene Ştiinţa descoperă: pietrele preistorice au proprietăţi magnetice Cele mai noi cercetări despre simţul magnetic al omului Cum au acţionat extratereştrii pe planeta noastră

Intrând în discuţie cu un student de la institutul de tehnologie din Chicago, arh fost întrebat:

— Chiar credeţi în teoria dumneavoastră?

— Fiindcă sunt convins de ea, nu am voie să nu cred

în ea. Credinţa este dreptul autonom al religiilor, care au sentimentul încrederii într-o autoritate sau într-o învăţătură. Această meditaţie înseamnă „a crede”, misterul naturii trebuie să fie simplu. Eu trebuie să demonstrez faptele pas cu pas, fiindcă nu sunt conducătorul sau întemeietorul unei religii.

Eu sunt un colecţionar neobosit, îmi stau alături timpul, dezvoltarea şi cercetarea. Ce am început acum paisprezece ani, când am scris prima carte, erau numai ipoteze îndrăzneţe, supoziţii fără acoperire. Treptat ele au început să fie demonstrate de cunoştinţele ştiinţifice nou apărute. Aceasta nu este mereu o plimbare într-o grădină cu flori. Câteodată trebuie să vă invit şi la o ascensiune „alpinistă”. Când am ajuns în vârf, priveliştea devine mai clară şi putem vedea în vale poteca râvnită a teoriei sigure. Să nu creadă nimeni că acest asalt asupra cerului rămâne nerăsplătit. Să pornim pe un drum nou! Pentru mine din păcate este acum mai greu să schimb acest drum.

Să luăm ca „provizii” declaraţiile a şase savanţi de frunte la partida noastră de alpinism.

I. Profesorul Werner Arber, laureat al premiului Nobel şi cunoscut specialist în genetică moleculară, a spus:

Cunoştinţele asupra geneticii moleculare… ne arată, că creaţia este nelimitată în timp şi spaţiu… În plus, creaţia reacţionează acum, peste tot şi mereu tot mai departe, în alegerea liberă a detaliilor la dezvoltarea proceselor specifice de viaţă.

II. Profesorul Joachim Illies de la Institutul Max Planck a spus:

Cu toţii suntem nebuni după obiectivitate. Procedăm ca şi cum „demonstraţia obiectivă „ar fi cea mai înaltă dintre valorile percepute, ne închipuim că trăim într-o lume obiectivă şi suntem mândri să numim această ştiinţă modernă. Aici trebuie să demitizăm temeinic ca să nu ne

închidem singuri uşa spre adevăr, în spatele ştiinţei.

III. Profesorul şi fizicianul Mas Thürkauf de la universitatea din Basel a spus:

Ştiinţele naturii încearcă să reducă totul la proprietăţile fizico-chimice. Fenomenul paranormal este în legătură cu ceea ce noi numim viaţă spirituală şi aceasta stă deasupra proceselor fizico-chimice.

IV. Profesorul de biochimie Erwin Chargaff a spus:

O puternică barieră informaţională pătrunde pe toate căile în conştiinţa, noastră ca pălăvrăgeală atemporală a unei maşinării care funcţionează în ralanti, ne asurzeşte. Natural, mereu mai există ceva de făcut. Păduchii mici au mereu păduchi şi mai mici. Oare cât de mult mai putem descompune un atom? Am neplăcutul sentiment că, dacă nu ar exista premiul Nobel, nu s-ar mai descoperi alte particule elementare noi.

V. Fizicianul teoretician Jean E. Charon afirmă în cartea sa Spiritul materiei:

Oamenii de ştiinţă sunt mai rar pregătiţi să se preocupe de întrebările cu care se ocupă metafizica, pentru simplul motiv că păzitorii ştiinţei oficiale nu admit acest lucru. Întrebările metafizice sunt considerate neştiinţifice. Eu personal găsesc această atitudine scandaloasă.

VI. Profesorul A.E. Wilder-Smith, invitat să susţină cursuri la mai multe universităţi renumite din diferite ţări, a spus:

Ştiinţele naturii cercetează exclusiv obiecte, care se pot cerceta în „interiorul” dimensiunilor noastre materiale. Dacă cineva propune că Dumnezeu are o logică sau o gândire personală despre codurile care formează viaţa, atunci naturalista arată imediat şi hotărât că acestea se situează în afara posibilităţilor lor de cercetare. Ce s-ar întâmpla cu un astronom, care ar vrea să explice traiectoriile corpurilor cereşti cu ajutorul gravitaţiei, dar

nu ar lua în considerare această ipoteză, din motive filosofice? O asemenea forţă nu se poate crea în laborator. Efectele acestei forţe le-am putea studia sub lupă, dar produsul ei nu. De aceea întreaga temă a gravitaţiei nu se poate aborda ştiinţific.

O schimbare? O schimbare!

Facem o experienţă în camera obscură a unui oftalmolog: spre ochii noştri îndreptăm un microscop electronic. El străbate corneea, retina, ţesuturile. Sărim dincolo de limitele microscopului unde vedem o ţesătură de fibre fine, vedem un nerv al ochiului, care mărit de sute de mii de ori arată ca un copac cu un rămuriş des. Este o lume fascinantă. Pe fibrele nervilor spânzură cristale mici care apar la nişte stânci într-o privelişte bizară. Microscopul nostru ne arată lanţuri de molecule, cu sute de atomi înlănţuiţi. Dacă privim un atom, totul se luminează, vedem o lume în continuă mişcare, vedem nucleul atomului iar în jurul lui „fug” cu o viteză mare particule mici ca protonii, neutronii, electronii. Între nucleul atomic şi părţile sale este vizibil un univers asemănător cu cel existent între soare şi planete. Să prindem un electron! Dacă l-am putea cupla la un aparat de măsură, astfel încât viteza lui să se poată încetini ca în filme, atunci am vedea un electron care în timpul unei secunde pulsează, deci se măreşte şi se micşorează, de 1023 ori, ceea ce înseamnă un 10 urmat de 23 de zerouri. Acest fenomen în continuă mişcare şi radiaţie difuză constituie dimensiunea misterioasă a întregii materii.

Acest experiment cu ochiul se poate face şi cu o bucăţică de piele, o bucăţică de lemn sau piatră. Călătoria ar fi pornit din altă parte, dar am fi ajuns tot la atom şi la particule elementare. Aşa cum a postulat Albert Einstein cu 75 de ani în urmă, totul este energie, radiaţie şi mişcare.

Această realitate etern-invariabilă aduce pe unii

naturalişti la disperare, iar pe alţii îi obligă să fie modeşti.

Dintr-o sălbatică şi folositoare obsesie, descompunem (aproape) totul în părţi componente. Moleculele s-au destrămat în atomi, am studiat comportarea particulelor subatomice în acceleratoare uriaşe care au divizat atomii şi au emis radiaţii şi la sfârşit stăm iarăşi în faţa aceluiaşi rezultat: În spatele celei mai mici imitaţi stă o ordine nouă, cu legi noi, care par să asculte de nişte indicaţii noi, a celui care dă ordine, pe care filosofii îl numesc spirit.

Matematicianul şi fizicianul francez Jean E. Charon a reuşit să demonstreze că materia şi spiritul sunt strâns unite şi nu pot fi despărţite. Charon a vorbit în limbajul exact al matematicii. Colegii lui, care nu vor să ia în considerare lucrările sale, exponente ale unei gândiri complet noi, trebuie să înţeleagă că alt drum nu există. Deoarece drumul lui Charon duce şi înapoi spre preistorie, duce deci şi la zei. De aceea îl citez cu plăcere. Demonstraţia lui Charon înseamnă o schimbare.

Lucrul cu electronii

Materia este materialul, este masa, este substanţa vieţii pentru tot ce există. Materia se lasă „micşorată" de la existenţa sa pe care o percepem noi, până la atom şi particule elementare. Acestea sunt de mult banalităţi. De unde vine materia? Cum se formează, cum s-a format? Acestea sunt întrebări incitante.

La început nu a fost nimic, decât golul fără sfârşit – radiaţia neagră, cum spun fizicienii. Radiaţia se găsea de un timp nelimitat, înaintea aşa-zisului început, într-o stare de aşteptare. Se poate întreba ce a fost înainte de această stare, nu vom găsi un răspuns, totul ar fi într-o altă dimensiune – după moarte. Deoarece suntem „dresaţi" să gândim în patru dimensiuni – lungime, lăţime, înălţime, timp – conceptul despre timpul infinit nu-şi mai găseşte locul. Dacă aşezăm înaintea începutului un creator, apare iarăşi vechea şi mereu noua întrebare: Cine l-a creat pe

creator? Considerăm că un perpetuum mobile fizic nu există, dar întrebarea despre întrebare este un perpetuum mobile filosofic.

Contrapuncte ale filosofiei sunt matematica şi fizica. Calcule şi observaţii fizice ne-au arătat că din radiaţia neagră, deci din nimic, a apărut prima pereche de particule, un pozitron şi un electron.

Încărcaţi negativ şi pozitiv, le-a trebuit foarte puţină energie ca să se unească într-o pereche, să formeze prima materie. Primul electron a pulsat, aşa cum o face şi astăzi, într-un ritm de neînchipuit de 1023 pulsaţii în fiecare secundă, o mişcare care în electron duce la o temperatură foarte înaltă, de câteva sute de milioane de grade. Fizicienii numesc radiaţia electromagnetică eliberată prin căldură „radiaţie neagră”.

Pe baza acestor transformări fizice, pozitronul se poate lega de particula elementară neutron şi să formeze împreună un proton, una din cele două „cărămizi” ale nucleului atomic. Electronul se leagă de un proton şi formează un atom de hidrogen. 75 la sută din materia universului este hidrogen. Dar fiindcă fără electron nu ar fi niciun atom de hidrogen, înseamnă că electronul există în structura hidrogenului. Sloganul care ne spune „La început a fost hidrogenul” nu este valabil. La început a fost electronul, el a fost prezent la formarea primelor particule şi demonstrează rolul important în formarea materiei şi a spiritului.

Jean E. Charon ne-a demonstrat matematic că electronul posedă proprietăţi asemănătoare cu o „gaură neagră”. Să ne vedem mai departe de treabă dar să nu pierdem din ochi electronul.

Ce este o gaură neagră?

Trebuie să ne gândim mult înapoi. De la aşa numitul Big Bang, la formarea universului, când gaze, hidrogen şi praf cosmic rătăceau prin univers, particulele s-au găsit şi

s-au învârtit într-un fel de nor, care printr-o rotaţie neîncetată a format o sferă, care a atras tot mai multă materie la ea. Din cauza presiunii crescânde, frecarea a devenit tot mai mare, s-a format multă căldură şi aşa s-a format o stea roşu-încins. Noua stea şi-a mărit în continuare densitatea şi în sfârşit a luminat ca un soare. Atomii uşori s-au transformat în atomi grei. În creuzetul încins din hidrogen şi heliu s-au format carbonul, oxigenul şi azotul iar în cele din urmă elemente tot mai grele până s-a ajuns la fier.

În acest proces de topire, s-a produs şi s-a degajat în mod continuu energie – un proces care are loc în soare de miliarde de ani. Comparativ aşa l-a descris astrofizicianul american John Taylor: Soarele eliberează într-o secundă 4 milioane de tone de materie, de zece mii de ori mai mult decât cantitatea de apă care trece în acelaşi timp pe sub podul Waterloo.

La o asemenea eliberare de energie nu poate nici măcar soarele să reziste. Imediat ce elementele uşoare s-au consumat, se termină fuziunea nucleară, deoarece nucleele atomilor grei nu se mai formează din cei uşori, acestea topindu-se deja. Steaua se umflă, explodează, şi se formează o nouă stea, o supernovă. În timpul exploziei luminozitatea creşte de o sută de mii de ori. Masa stelară este aruncată în univers, dar în ultima fază a strângerii ei cea mai mare parte cade înapoi. Steaua care se formează va avea o circumferinţă mai mică şi noi o vom cataloga în grupa „pitice albe”, greutatea ei măreşte viteza de rotaţie în jurul axei proprii. Cu toată turbulenţa masei originale, diametrul se micşorează cu numai câţiva kilometri iar „pitica albă” se va transforma într-un pulsar, aşa denumit fiindcă la fiecare rotaţie emite scurte semnale electromagnetice. În sfârşit nu este sigur dacă se întâmplă aşa, dar în orice caz se roteşte şi pierde energie, iar după un timp lung viteza de rotaţie în jurul axei sale scade.

Titirezul se opreşte.

Steaua este terminată, are un colaps. Presiunea ei interioară nu poate să mai reziste forţei de gravitaţie. Ea cade în ea înăuntru, nici măcar o rază de lumină nu poate să scape, să ne arate ceva despre existenţa stelei. Astronomii numesc ceea ce rămâne „gaură neagră”.

Astrofizicianul Reinhard Breuer dă următoarea definiţie: „O gaură neagră este o stea care prin contracţie a devenit aşa de grea, încât nicio particulă, nici măcar lumina, nu poate să părăsească suprafaţa sa. Contracţia unei stele, care duce la naşterea unei găuri negre, se întâmplă într-o clipă – în fracţiuni de secundă, într-un aşa numit colaps gravitaţional”.

Putem să mulţumim astronomului Karl Schwarzschild (1873 – 1916) director al observatorului astro fizic din Potsdam, care a făcut descoperiri hotărâtoare asupra momentului naşterii găurilor negre şi a mişcării stelelor fixe. Valoarea limită la care trebuie comprimată steaua ca să se închidă în spaţiul ei se numeşte raza Schwarzschild. Astfel s-a confirmat ceea ce Einstein a calculat şi ceea ce astronomii şi astrofizicienii au văzut de nenumărate ori.

Dacă comparăm o bulă de aer în apă cu o gaură neagră, atunci ea este un spaţiu în spaţiu. Ce este prins odată într-o gaură neagră nu mai iese afară. Acest monstru nu vrea să lase să iasă afară nici măcar lumina, aşa că el este invizibil.

El îşi trădează prezenţa numai prin curbura spaţiului, care spaţiu „cade” spre gaura neagră sub forma unei pâlnii. În această lume străină domnesc cu totul alte legi fizice decât în spaţiul nostru vital.

— În comparaţie cu felul cum decurge timpul în universul nostru, într-o gaură neagră totul se petrece invers.

— În dimensiunea găurii negre, spaţiul are o natură temporală, iar timpul are o natură spaţială.

— În universul nostru, toate evenimentele tind spre o creştere a entropiei. La entropie este vorba de calculul acelei părţi a cantităţii de căldură care, la transformarea energiei, nu se mai transformă în lucru mecanic. Aceasta se bazează pe cel de-al doilea principiu al termodinamicii şi înseamnă că „ordinea” din interiorul fiecărui sistem închis stă într-o stare de echilibru de totală dezordine, care atinge o aşa numită „entropie maximă”. Explicaţie banală. Dacă turnăm o cană cu apă caldă într-o cadă cu apă rece se amestecă apa rece cu apa caldă. Această amestecare se numeşte „dezordine”.

— În spaţiul găurii negre totul se petrece invers – procesele decurg în sensul descreşterii entropiei.

— Într-o gaură neagră timpul decurge ciclic, ceea ce înseamnă că toate procesele se repetă mereu. Fiecare informaţie se întoarce la punctul ei de plecare. Deoarece nu mai poate să scape nimic, nu se pierde nicio informaţie, iar „ordinea” este atemporală. În acest ciclu informaţiile şi ordinea nu se dezvoltă – comparativ cu experienţa umană, ce se îmbogăţeşte câte un pic zi de zi.

În rolul vedetei – electronul

Deja din 1963 – 1964 laureatul premiului Nobel, Richard Philips Feynman, profesor la California Technology Institute din Pasadena a demonstrat că spaţiul în electron nu este gol, acolo există particule numite neutrino şi acţionează şi „radiaţia neagră”.

Jean E. Charon a reuşit o demonstraţie suplimentară, arătând că un electron se comportă ca o gaură neagră care deformează spaţiul său înconjurător. În micul electron spaţiul se curbează şi se închide, ca o bulă de aer în apă. Electronul posedă toate proprietăţile unei găuri negre… şi are încă o altă posibilitate pe deasupra. El poate, din spaţiul lui închis, să ia legătura cu alte spaţii închise de la alţi electroni. Este oare o contradicţie faptul că eu am arătat mereu că gaura neagră este un sistem închis?

Doi electroni care vin unul spre altul se resping.

Fiecare electron ascultă de forţa lui, care îl ţine departe de celălalt, care este consemnată ca o acţiune îndepărtată.

Fotonii negri, cuante de lumină fără masă, având o lungime de undă foarte scurtă, îşi schimbă vitezele cu fotonii negri de la alţi electroni. Ce este fascinant şi important pentru înţelegerea noastră este faptul că desfăşurarea proceselor în electron are loc în condiţiile unei entropii descrescătoare – deoi într-o ordonare progresivă. Dacă electronii schimbă între ei fotoni negri, ceea ce este demonstrat, nivelul schimbului de informaţii creşte, iar consecinţele sunt de neimaginat. Electronul era deja prezent la formarea universului. După câte stadii a trecut, el nu a uitat nimic, iar informaţiile sale s-au înmulţit mereu.

Electronul este o părticică stabilă dintotdeauna. El este considerat purtător de amintiri, el a „trăit” totul de la început. El a pătruns prin univers, a pătruns în toată materia, face parte din toate fiinţele vii, toate plantele, toate pietrele, toată mulţimea de sori şi toate creierele. Ordonarea lor a crescut, a strâns informaţii şi ştiinţă, pe care să le poată schimba cu alte particule asemănătoare.

În legătură cu formarea găurilor negre, profesorul de astrofizica şi astronomie Rudolf Kippenhahn din Göttingen a scris:

„Şi materia din care este format corpul nostru a fost cu siguranţă cel puţin o dată în interiorul altei stele”.

Acest lucru trebuie să-l admitem şi să-l înţelegem, deoarece este de cea mai mare importanţă. Materia din electron este nemuritoare. Deoarece nu uită nimic din trecut, iar în prezent participă la tot ce se întâmplă, înseamnă că ştiinţa şi experienţa sunt nemuritoare. Electronii conservă toate amintirile bucuriilor trăite şi ale necazurilor avute. Ei au pătruns în pământ, în fiecare

piatră, în fiecare plantă... şi totul şi tot sunt purtători de informaţie. Corpurile mor şi se descompun, electronul trăieşte mai departe şi predă ştafeta fără început şi fără sfârşit a ştiinţei şi informaţiilor din trecut spre viitor.

Jean E. Chanon a stabilit:

„Aceasta înseamnă că toată materia, care a făcut parte dintr-o structură vie sau gânditoare şi care în decursul timpului relativ scurt al acestei structuri a posedat nişte cunoştinţe, nu a putut să se întoarcă înapoi la forma cea veche după moartea structurii. Informaţiile odată obţinute sunt cunoştinţe dobândite, care nu se întorc înapoi. Nicio putere din lume nu poate, după moartea unei structuri complexe şi organizate, să acţioneze astfel încât aceste particule elementare să-şi piardă cunoştinţele obţinute printr-o dezvoltare în sens negativ".

Căderea cortinei

Dacă până acum nu am ştiut ce să facem cu multe probleme paranormale, parapsihologice şi metafizice, acum deodată în spatele lor apare un sistem cosmic. Zilnic în milioane de ziare din toată lumea este scris în diferite feluri: „Dragostea este..." – totul se reduce la contactul electronilor dintre doi parteneri. Totul este cât se poate de simplu.

Albert Einstein a dispus ca trupul său să fie ars, iar creierul lui să fie pus la dispoziţia ştiinţei pentru cercetări. În anul 1978 o ştire ruşinoasă a străbătut presa: moştenirea lui către ştiinţă, creierul său, se află într-un borcan plin cu formol, în biroul unui laborator de cercetare biologică în Wichita Kansas din Statele Unite. Atunci când am citit această ştire. credeam că, după moarte, celulele au murit şi astfel s-a pierdut o sursă imensă de informaţii. Acum se ştie că electronii acestui supercreier există, călătoresc prin univers, „parchează" în plante, în pietre, pătrund într-un creier, în care vor lăsa ştiinţa înmagazinată de ei. Acei electroni „clipesc" iarăşi, ştiinţa lui Einstein se

multiplică, stimulează un creier nou cu cunoştinţe pe care noul posesor nu le-ar fi obţinut prin experienţa proprie.

Fiecare dintre noi a avut o iluminare neaşteptată, o fulgerare a creierului. Am văzut spontan o imagine, o situaţie pe care am crezut că am trăit-o, dar din ce ne amintim nu am fost niciodată în acel loc-sau nu am participat la acel eveniment. Cu această descoperire despre nemurirea informaţiilor transmise prin electroni, a căzut şi acest mister. Electronii unor oameni care au murit demult îşi fac cuibul în creierul nostru şi ne trezesc amintiri vechi.

Ce este de nepătruns devine un eveniment! Confuzia, misterul, neclarul se pot acum înţelege. În electron timpul fuge înapoi la fel ca în gaura neagră, el poate să ne informeze despre evenimente care sunt situate în viitor, clarviziunea, anticipaţia, profeţia devin explicabile. Toţi vest-europenii au citit despre clarvăzătorul Gerard Croiset. Echipe de poliţişti din diferite ţări s-au servit de posibilităţile sale pentru găsirea urmelor care să ducă către un copil răpit sau pentru găsirea cadavrului unei crime. Cota de prezicere a lui Croiset era foarte înaltă. El nu îşi putea explica de ce era un medium, nu ştia ce se întâmplă în acele momente în creierul său. Ca şi alţi indivizi cu capacităţi paranormale, el era convins de originea divină a posibilităţilor sale. Puterea electronilor face acest fenomen explicabil. Amintirile încărcate cu electronii din mediul înconjurător duc la copilul răpit. Micii atotştiutori sunt peste tot, ei nu cunosc obstacole, nu cunosc bariere, prin care să nu poată să pătrundă. Creierul unui medium predestinat va prinde numai acei electroni care îi sunt necesari să-l ducă pe urmele bune, pe care alţii degeaba le-ar căuta, iar el ştie dacă victima mai trăieşte sau a fost omorâtă. Ca şi Croiset şi alte mediumuri pot să găsească un cadavru ascuns.

Probabil că creierul trebuie să aibă o afinitate

precisă, în contact cu ştiinţa electronilor, dar eu cred că fiecare dintre noi are această aptitudine.

Dacă electronul este considerat un purtător de informaţii, ceea ce ieri era utopic şi ştiinţifico-fantastic, astăzi este demonstrat. Ne punem întrebarea: Cine suntem noi? Şi răspundem brutal: Noi suntem – ca toată materia – vehicule şi locuri de parcare pentru electroni, strângem informaţii şi experienţă, pentru ca electronul atemporal să poată exista de la o eternitate la alta.

La mijlocul anilor cincizeci, Francis C. Crick împreună cu J.D. Watson au reuşit să şocheze lumea cu ştirea extraordinară că au descifrat misterul eredităţii.

Fiecare celulă a corpului conţine un cod genetic, planul de alcătuire a întregului corp. Această minune a naturii, spirala ADN, a ajuns de mult în viaţa noastră zilnică, cu toate că cei ce se ocupă de biologia moleculară nu au ridicat încă vălul ce maschează cauza determinantă pentru care molecula de ADN deţine informaţii despre construcţia corpului. Până acum nu există un răspuns la întrebarea după care legi ovulul feminin alege dintre 200 – 300 de milioane de spermatozoizi expulzaţi în timpul ejaculării pe unul singur. Motivul care acţionează aici este spiritul din materie, „ştiinţa" electronului. La unirea unui ovul cu un spermatozoid electronii schimbă informaţii prin protonii negri foarte rapid, în fracţiuni de secundă. Pentru evoluţie este căutat un purtător potrivit.

Utopie? Nu. Wernher von Braun a spus: „Nimic nu arată mai simplu ca o utopie adevărată".

Dumnezeu nu aruncă cu zarurile

„Materia lumii este materia spiritului!" a scris astronomul şi fizicianul englez Arthur Eddington (1882 – 1944) care a întemeiat cercetările despre construcţia interioară a stelelor.

Se face o deosebire între viu şi mort, deci între materia vie şi materia moartă. Această împărţire nu există

în materie. Şi ceea ce este viu şi ceea ce este mort este constituit din atomi, protoni, electroni.

Să ne aducem aminte de cercetările efectuate de doctorul Robins cu privire la pietrele gigantice. Pietrele pulsează, s-a construit un câmp electromagnetic – o lume a electronilor! Când o persoană a păşit în centrul cercului de piatră, pulsaţia s-a întrerupt brusc. Comunică electronii cu persoana situată în centru? După noile cercetări, nu este posibil ca un medium sensibilizat să poată recepţiona o solie de la pietre, cu care să poată vorbi? Pietrele pulsează, eliberează electroni, emit informaţii – oamenii, ca şi natura, ca şi îndepărtatul univers, le recepţionează. Deci, materia lumii este materia spiritului.

Pe aproape toate insulele din spaţiul melanezian şi polinezian există lăcaşuri sfinte străvechi, denumite Marae. Ele nu au o arhitectură coerentă. Astfel, pe insula Raiatea este vorba de un dreptunghi mare cu monoliţi uriaşi, pe insula Arahurahu din Tahiti este un templu construit în terase, în vreme ce pe insula Tubuai din sudul Oceanului Pacific sunt nişte monoliţi aşezaţi în ordine. Înaintea creştinării, aceste Marae au fost locuri oficiale de întâlnire între polinezieni şi realităţi din alte lumi.

Necunoscute sunt ritualurile care au fost celebrate în Marae dar insularii au relatat primilor europeni că aceste locuri sunt tabu, adică locuri foarte sfinte. Tabu înseamnă: cel foarte însemnat – ca opusul obişnuitului. Noi am preluat cuvântul „tabu” de la polinezieni.

Ce a fost în Marae „tabu”, ce a fost aşa de tare însemnat? Pietrele la care s-au adunat polinezienii? S-a ascuns spiritul în spatele materiei şi vorbea din pietre?

Pentru insularii din Marea Sudului un al doilea concept este sacrosanct: Mana (în traducere, util). În formularea din dicţionarul Brockhaus, Mana este o putere, o influenţă care nu este luată nici fizic şi într-un anumit sens nici supranatural. Conform lexiconului, Mana este în

om, în natura organică şi anorganică, care acţionează şi moşteneşte regulile sale. Mana este concentrată în om sau în alte obiecte. Mana trezeşte putere, groază, veneraţie.

Marae nu este numai „tabu”, ci dispune de foarte mult Mana. După cum spune Wilhelm Ziehr:

„Mana poate să apară în foarte multe locuri, în prăpăstiile din stânci, în locuri întunecate, pe munţi sau în pădure. Un Mana nepersonalizat se concretizează în spirite şi demoni, care există în jurul acestor locuri sfinte. În timpul unei ceremonii secrete, de exemplu, Mana poate să facă o peşteră într-o stâncă de corali, pe insulele Noile Hebride (Port Orly), invizibilă. O stâncă ieşită în afară îl adăposteşte pe Mana şi cel care se adăposteşte sub ea poate să-şi schimbe sexul. Pietre formate caracteristic se pot aşeza pe anumite locuri de cult, iar ele primesc puteri miraculoase”.

Când mureau personalităţi stimate – un preot înţelept, un conducător admirat, un erou temerar – posedau şi după moarte un Mana misterios, osemintele lor erau mai „tabu” decât cele ale muritorilor obişnuiţi, mormintele lor erau deosebite de celelalte morminte, fiindcă aveau mai multe Mana.

O lume străină, fantomatică, al cărei cult a fost până acum considerat esoteric, găseşte o explicaţie plauzibilă. Mana, care înconjura pe un conducător destoinic sau un preot înţelept, era constituită din electroni nemuritori. Un preot are mai multe „Mana” ca ceilalţi şi de aceea „radiază” mai multă înţelepciune şi ştiinţă. Ce s-a crezut că sunt superstiţii, evident erau cunoştinţe despre forţele care acţionează în spatele materiei. Multe Mana ale celor ce au murit nu se pierd, fiindcă în materia din corp electronii acţionează mai departe. De ce oare într-un cimitir ne simţim altcumva decât la teatru sau în altă parte? De ce într-o morgă avem mai multe amintiri despre trecut şi gândim spre viitor? Oare acolo are loc un schimb

de electroni mai intens?

Au avut aşa zişii primitivi un simţ nedeteriorat de la natură, simţeau ei vibraţiile electronilor? Puteau ei să vorbească cu plantele, animalele şi obiectele (fetişuri)?

O legendă polineziană spune: Zleul Maui a venit de pe insulele Tuamotu la Raivavae, să construiască o Marae mare. După ce şi-a terminat treaba, a cărat o piatră la Tubuai, a făcut şi acolo o Marae. Pe zeu trebuie să-l fi apucat o furie a construcţiilor, căci după terminarea construcţiei din Tubuai a luat iarăşi o piatră şi a zburat la Rurutu, după aceea mai departe la Rimatară, apoi la Rarotonga, în insulele Cook şi aşa mai departe. Peste tot a luat o piatră din construcţia terminată. Este o legendă absurdă? Astăzi se ştie de ce zeul Maui a procedat astfel. El a plantat câte o piatră Mana în fiecare nouă construcţie. Pentru aceasta Maui a căutat pietre deosebite.

Dar piatra nu este aceeaşi peste tot. Bazaltul are o altă structură atomică decât andezitul, granitul o altă structură decât stânca de coral. Până la urmă totul se termină în lumea atomică, lumea radiaţiei difuze şi a electronilor, dar există nişte grătare (grile) atomice – am vorbit despre ele când am descris pietrele de la Stonehenge – care diferă între ele într-o stare primară. Există tipuri de pietre care îşi schimbă electronii mai repede decât altele, altele care îi lasă mult mai greu să treacă.

Au ştiut aceasta „primitivii”? Din cauza asta să fi cărat. strămoşii noştri anumite pietre la locurile lor de cult? De asta au fost aduse la Stonehenge „pietrele albastre” de la o depărtare de 400 km? Iată părerea doctorului Hans Biedermann:

„Arheologilor care s-au ocupat de epocile preistorice în Guatemala, le sunt cunoscute mai multe plăci de piatră, care reprezentau capete sau figuri şezânde ale unor oameni foarte graşi. În legătură cu aceşti „fat boys” (băieţi

graşi), cunoscuţi aşa în jargonul arheologilor, geograful Vincent H. Malmstrom (de la colegiul Darthmouth Hannover/New Hampshire, Statele Unite) a descoperit că anumite părţi ale corpului sunt magnetice.

Cu 2000 de ani înainte de Cristos, cioplitorilor de piatră şi sculptorilor trebuia să le fie cunoscut fenomenul magnetic, deoarece şi-au căutat materia primă a operelor lor în depunerile de bazalt, care au în parte un magnetism natural mai accentuat.

La statuile care reprezintă capete de oameni, care ne amintesc ceva de plăcile olmecilor din Golful Mexic, zona de concentraţie a magnetismului natural este în cerebel, iar la figurile în care personaje foarte grase şed, zona de concentraţie a magnetismului natural este în jurul buricului".

That's it, a spus lordul şi şi-a băut whiskyul.

Asta este, spun şi eu. În magnetism se întrepătrund câmpuri electrostatice, electronii sunt schimbaţi. Proprietăţile magnetice ale pietrelor preistorice au fost stabilite de cercetători moderni cu aparate moderne. Cu ce fel de aparate puteau savanţii acum 4.000 de ani să ştie dacă stânca avea într-un anumit loc radiaţie magnetică. La această întrebare ar putea răspunde un atotştiutor!

Cercetările despre magnetism în omul viu tocmai au început.

În iunie 1979, la Barnard Castle, o localitate din comitatul Durham, 31 de băieţi şi fete au fost aşezaţi cu ochii legaţi într-un autobuz, într-o zi fără soare, care nu permitea nicio orientare, şi au fost duşi spre o ţintă necunoscută. Pe lateralul capului li s-au fixat nişte obiecte lunguleţe. La jumătate din ei s-au fixat nişte beţişoare magnetice, iar la ceilalţi obiecte asemănătoare nemagnetice. Legaţi la ochi, copiii trebuiau să indice ţinta călătoriei. Rezultatul experimentului trebuia să ne edifice dacă posibilitatea de orientare omenească era influenţată

de câmpurile magnetice. Rezultatele au fost extraordinare şi, aşa cum scria New Scientist în octombrie 1980, au trezit în Anglia un interes enorm. Căci copiii testaţi care purtau obiecte nemagnetice puteau indica direcţia, iar cei ce purtau magneţi s-au orientat greşit.

Robert R. Baker de la Universitatea Manchester a făcut şi alte experimente pentru a-şi întări convingerea că oamenii posedă magnetism, inclusiv magnetism perturbator.

Cu toate că nu există niciun dubiu asupra existenţei magnetismului la albine, porumbei, păsări migratoare, delfini şi altele, până acum acest mecanism biofizic a rămas misterios pentru ştiinţă. Cercetători de la Universitatea Princeton din New Jersey, Statele Unite, au putut demonstra deja de anul trecut că pe partea laterală a capului porumbeilor există permanent un material magnetic.

Neclar este – spun cercetătorii de la Science – dacă aceste structuri magnetice ale fiinţelor sunt detectoare ale câmpului magnetic terestru sau organe de simţ suplimentare pentru avertizare.

„Deja sunt cel puţin 6 laboratoare din toată lumea ocupate cu cercetări asupra magnetismului omenesc” – încheie actualul raport.

Cercul se închide

Imediat ce descoperirile epocale ale lui Jean E. Charon vor fi demonstrate prin cercetare, cercul se va închide. Câmpurile magnetice sunt zone de operare ale electronilor. Spiritul primar, spiritul lui Dumnezeu a ştiut aceasta! El a pregătit toate creaturile şi toată materia pentru eterna mişcare a electronilor. Nimic din ce s-a întâmplat în decursul mileniilor în univers nu a fost întâmplător, cedarea spiritului spre materie nu este întâmplătoare? Creaţia nu este un joc!

„Bunul Dumnezeu nu joacă zaruri!” spunea Albert

Einstein.

Criticii mei folosesc în unanimitate fraze demolatoare la adresa teoriei mele despre zeii-astronauţi. Numai distanţele până la o planetă care să permită viaţa fac să nu se ia în considerare o contribuţie a extratereştrilor la formarea vieţii pe pământul nostru. Niciodată, spun ei, nave cosmice nu vor putea avea o acceleraţie apropiată de viteza luminii, care să permită un transport de „viaţă”.

Fără să repet aici ceea ce am scris în această privinţă în cartea mea Ipoteza extraterestră – dovezile mele*, prin noile cunoştinţe apărute în acest domeniu, nu mai este necesar să considerăm zborul unei nave cosmice având la bord o inteligenţă tehnic superioară nouă, sau că este necesar să importăm experienţa şi ştiinţa lor pe planeta noastră. Atomul este un vehicul încărcat cu electroni atotştiutori care existau înainte de formarea Pământului. Creierul strămoşilor a primit de la electroni o lecţie despre formarea universului.

Poate electronii au fost mesagerul care a relatat despre sisteme solare îndepărtate şi fiinţe străine. „Întrebarea de ce? este pusă greşit. Trebuie să întrebăm mult mai mult: de ce nu?” – a spus G.B. Shaw.

Un răspuns suveran a dat Maxt Plank (1858 – 1947), care prin formula radiaţiei, a scris legea radiaţiei calorice negre în biblia fizicii. În anul 1918, el a primit pentru teoria cuantelor premiul Nobel. Max Planck a recunoscut în amurgul vieţii sale:

„Ca fizician, ca un om care şi-a închinat întreaga sa viaţă ştiinţei şi anume cercetării materiei, sunt dincolo de orice bănuială că aş fi un spirit visător. După ce am făcut cercetări asupra atomului pot spune: Nu există materie propriu-zisă! Toată materia se formează şi există numai prin energie, porţiunile atomice sunt în oscilaţii, care le ţin împreună ca un sistem solar a atomului. Dar ca în întreg universul să nu existe nicio forţă inteligentă şi niciuna

eternă, trebuie ca în spatele acestei forţe să existe un spirit inteligent. Acest spirit este baza întregii materii”.

Electronul.

IV. La vânătoare de omuleţi verzi şi exagerări gazetăreşti

Omul să nu se jeneze niciodată să recunoască că a greşit. A recunoaşte o eroare înseamnă că a evoluat şi că astăzi este mai înţelept decât ieri.

Jonathan Swift (1667 – 1745)

A explodat la 18 decembrie 1955 o navă extraterestră? Ce descoperă ruşii, ce spun americanii Savanţii răspund la întrebările mele Nimic nu este clar! Suspiciunea este permisă şi necesară Au adus „bombele „viaţa din univers? Ne luăm rămas bun de la omuleţii verzi? Am văzut un schelet extraterestru Misterul diamantelor de la incaşi este o farsă gazetărească Nimeni nu ştie nimic despre aceasta Cum au secat izvoarele la faţa locului Mai deştepţi prin erori

Jurnalistul american Henry Gris, care stăpâneşte perfect limba rusă, l-a intervievat pe matematicianul şi astrofizicianul sovietic, profesor Serghei Petrovici Bojici. U.P.I. (United Press International) a transmis acest interviu senzaţional în toată lumea. Pe 20 mai 1979, în timp ce mă aflam în Africa de Sud, mi-a căzut în mână cotidianul Rand Daily Mail. Am citit şi mi-am oprit respiraţia.

„După părerea mea, nu există niciun dubiu că o navă extraterestră se roteşte în jurul pământului şi că este mormântul unui echipaj mort aflat la bord, venit din altă lume”.

L-au părăsit pe profesorul Bojici spiritele cele bune?

Când biroul de presă mi-a transmis National Enquirer acasă, am scris prietenilor mei de la redacţia din Latana, Florida, şi i-am rugat să-mi trimită banda de magnetofon, pe care am primit-o prompt, tradusă în limba engleză. Redau totul cuvânt cu cuvânt:

Gris: Profesor Bojici, colegii dumneavoastră sunt foarte impresionaţi de rezultatele cercetărilor pe care le-aţi efectuat. Vreţi să ne împărtăşiţi câteva din ele?

Bojici: Eu deţin date astronomice importante, care fac referinţă la diferite descoperiri senzaţionale.

Gris: Sunteţi convins de ele?

Bojici: Da, noi suntem convinşi că o navă extraterestră din alt sistem solar se roteşte în jurul pământului. Ei au avut o defecţiune majoră şi nava a explodat. Două părţi mai mari şi opt părţi mai mici înconjoară pământul. Cele două părţi mai mari au fost urmărite cu telescopul de oamenii de ştiinţă timp de ani de zile. Cred că şi oamenii dumneavoastră din vest au făcut acelaşi lucru. Eu sunt de părere să fie lansat un proiect ruso-american care să aducă nava extraterestră împreună cu echipajul pe pământ. Treaba asta trebuie făcută înainte ca aceste părţi să cadă pe pământ şi să ardă în contact cu aerul din atmosferă.

Gris: Aţi spus echipaj?

Bojici: Da! Eu cred că în cele două părţi mai mari ale navei extraterestre ar putea fi un „echipaj” din alt sistem solar. Cine ştie cum arată ei? Probabil au vrut să observe planeta noastră iar apoi au avut o defecţiune majoră la bord, ceea ce a dus la explozia navei. Câţi cercetători de-ai noştri nu au murit pentru ştiinţă? Dacă ne-am gândi la stadiul ştiinţei noastre şi cât am putea avansa cunoscând tehnologia lor.

Gris: Sunteţi convins cu toată seriozitatea de ceea ce spuneţi?

Bojici: De la început am fost convins că aceste obiecte nu pot să fie părţi de nave cosmice pământeşti, deoarece înainte de octombrie 1957 niciun satelit artificial nu fusese lansat pe orbită. Fragmentele acelea sunt acolo de mai mult timp. Sunt convins că aceste fragmente mai mari nu aparţin unui meteorit explodat, deoarece au o

viteză foarte mare, deci ori trebuie să cadă în atmosferă şi să ardă, ori să se îndepărteze de pământ.

Gris: Nu există o altă explicaţie „plauzibilă”?

Bojici: După ce l-am cercetat cu telescopul nostru o bună perioadă de timp, am notat acest lucru în registrul de rapoarte al observatorului şi deoarece prin sistemul nostru solar trec mereu corpuri extraterestre am uitat de el. Câteva luni mai târziu am descoperit cel de-al doilea fragment şi nu am găsit nici pentru treaba asta o explicaţie. Ce este acesta? De ce fragmentele acestea înconjoară pământul şi nu părăsesc orbita? Nu uitaţi, pe vremurile acelea nu existau încă fragmente de nave terestre. Mai târziu, traiectoriile sateliţilor artificiali au fost uşor deviate de aceste două fragmente mai mari. Toate aceste date le-am introdus în calculator. Mai târziu am găsit opt fragmente mai mici care nu erau observabile din punct de vedere optic. Am programat calculatorul să calculeze retroactiv traiectoriile celor zece fragmente şi am stabilit un fapt extraordinar, şi anume că pe 18 decembrie 1955 toate aceste părţi se aflau într-un singur punct. În acea zi explodase ceva, iar acele fragmente făceau parte dintr-un corp mai mare. Am discutat acest fenomen cu colegii mei. Deoarece suntem oameni de ştiinţă am tăcut ani de zile, fiindcă am vrut să fim siguri de descoperirea noastră. Am calculat şi iar am calculat, dar acum nu mai avem nicio îndoială că avem de-a face cu fragmente dintr-o navă extraterestră.

Henry Gris a rugat şi pe alţi experţi ruşi să-şi spună părerea asupra declaraţiei profesorului Bojici. Doctorul Vladimir Gheorghievici Azhazha, comandant al primului submarin rusesc care a străbătut în imersiune Polul Nord şi autorul mai multor cărţi ştiinţifice, a spus:

„Este posibil ca fiinţele acelea din nava străină să se găsească încă la bord. Tehnologia necesară există. Dacă ruşii şi americanii şi-ar bate capul împreună, ar putea

aduce aceste fragmente pe pământ. Să o facă cât mai repede, cât se mai poate, înainte ca aceste fragmente să cadă în atmosferă şi să ardă. După părerea mea nu este nicio îndoială că avem de-a face cu o navă extraterestră. Nu putem să confundăm aceste fragmente cu meteoriţi, deoarece aceştia nu au orbite în jurul pământului".

Geofizicianul sovietic Aleksei Vasilievici Zolotov, care a devenit cunoscut prin explorarea meteoritului Tungus explodat pe 30 iunie 1908 la ora 7: 17 în Siberia, a spus:

„Nu există nicio îndoială că avem de-a face cu o navă extraterestră. Noi am studiat acest caz timp de ani de zile".

Acum nu mai putem pierde timp, deoarece prin neglijenţa noastră am putea pierde prima dovadă autentică despre o civilizaţie extraterestră.

Sunt ruşii, cu implicaţiile lor, pe drumul cel bun?

Sunt acele părţi pe care le observă fragmente dintr-o navă extraterestră?

De ce americanii nu întreprind nimic ca să explice acest fenomen?

Dacă ceva este adevărat în această poveste fantastică, de ce ziarele nu le preiau ca ştiri de senzaţie?

Aceste rezultate nu ar putea duce spre o întâlnire la vârf care să justifice sau să nu justifice această ipoteză?

Aş vrea să ştiu ce este cu această „senzaţie".

Iată în continuare relatarea evenimentului:

Cum se „dizolvă" în aer o navă extraterestră în octombrie 1969 revista americană de astronomie Icarus a publicat un raport de 9 pagini intitulat „Sateliţii Pământului.

Mărturii directe şi indirecte". Autorul articolului este astronomul John P. Bagby, colaborator la centrul de cercetări Hughes Aircraft Company din Culver City, California.

Timp de ani de zile, preocuparea principală a lui

Bagby a fost supravegherea spaţiului cosmic din jurul pământului. De la începutul anilor ’60, ruşii şi americanii au lansat pe orbite tot mai mulţi sateliţi. Traiectoriile sateliţilor nu permit devieri de la cele stabilite prin calcul. Câţiva sateliţi s-au ciocnit între ei. Aceasta este valabil şi pentru sateliţii geostaţionari, care transmit emisiuni de televiziune şi convorbiri telefonice pe toată suprafaţa pământului, şi care priviţi de jos” par să stea mereu în acelaşi loc, dar în realitate se mişcă şi ei. Unii sateliţi nu şi-au păstrat locul. Pentru asta există două cauze: Ori traiectoriile lor au fost calculate greşit, ori există ceva ce le deviază de la cursul stabilit. Nu în puţine cazuri sateliţii au intrat în atmosferă şi au luat foc. Astăzi, atât ruşii cât şi americanii caută cu radarele lor precise fiecare punct din spaţiul de peste nori şi se întreabă care sunt motivele acestor schimbări de traiectorie.

Chiar înainte de 4 octombrie 1957, când s-a lansat primul Sputnik, era cunoscut faptul că mici sateliţi naturali înconjoară pământul. Au fost înregistraţi zece asemenea sateliţi „naturali”, doi mai mari şi opt mai mici.

John P. Bagby a luat în „vizor” aceste "luni” micuţe, le-a comparat cu alte date studiate un timp mai îndelungat, şi le-a introdus în calculator pentru a stabili dacă devierile sateliţilor artificiali sunt cauzate de ele.

Bagby a încercat toate posibilităţile. Pentru a preîntâmpina coliziunile cu sateliţii artificiali, a lăsat calculatorul să socotească şi înainte, dar să calculeze traiectoriile şi înapoi în timp. El a vrut să ştie de unde vin aceste mici „luni” naturale. Şi cât timp vor mai avea traiectorii în jurul pământului?

Calculul retroactiv al traiectoriilor celor zece fragmente arătau un punct comun la data de 18 decembrie 195 5. Nu încape nicio îndoială, la data de 18 decembrie 1955 a avut loc o explozie. Dar Bagby, în articolul său din Icarus, este de părere că aceste fragmente rezultate sunt

de origine naturală, şi nu suflă niciun cuvânt despre o navă cosmică de origine extraterestră. La această idee au ajuns întâi ruşii. De ce?

Ruşilor nu le scapă nicio publicaţie ştiinţifică interesantă din vest, care publică destul de uşor cercetările lor. Cu toate că profesorul Bojici a urmărit aceste două „luni" la telescop cu mult înainte, în realitate John P. Bagby a scris pentru prima dată despre acest fenomen. Incontestabil atât în Est cât şi în Vest se ştie despre acest lucru, dar nu există o unitate de vedere în explicarea lor. Marile puteri se duc de nas una pe alta, dar pentru anumite lucruri, ca de pildă exploziile atomice subterane, nu păstrează secretul. Cu atât mai puţin s-ar ţine secret un obiect spaţial doborât de ei. Astfel speculaţia că ar putea fi zece fragmente artificiale cade de la sine. Prima lansare a unui satelit artificial a avut loc la 4 octombrie 1957, la doi ani după explozia obiectului misterios.

După ce Bagby şi-a publicat rezultatele cercetărilor, au început să facă calcule şi ruşii, care au ajuns şi ei la aceeaşi dată, 18 decembrie, 1955, ca data când a avut loc explozia.

Reiese foarte clar că ruşii au gândit un pic mai departe decât americanii. Ei au vrut să determine pe ce traiectorie s-a aflat obiectul „compact" înainte de explozia din 5 decembrie 1955.

Pentru a afla acest lucru trebuie să cunoaştem întâi pentru fiecare din cele zece fragmente atât greutatea cât şi circumferinţa. Măsurători cu radarul şi laserul au arătat că cele două obiecte mai mari au un diametru de circa 27 de metri, iar cele mici nu pot fi decât evaluate. „Fidelul" calculator, în care se poate avea deplină încredere, a calculat foarte repede că obiectul iniţial putea să aibă între 70 – 80 de metri diametru.

Ruşii au mers mai departe. Dacă obiectul era din fier

meteoric, în mod logic ar fi trebuit să aibă o greutate mai mare decât o sferă goală. Cercetările efectuate au demonstrat că „corpul” care a explodat era gol pe dinăuntru.

Cine are acum dreptate, ruşii sau americanii?

Acest obiect este natural sau artificial?

Eu am întrebat – savanţii au răspuns

Prin câteva scrisori detaliate, am pus întrebări unor oameni de ştiinţă occidentali.

Profesorul dr. Harry O. Rupe, mulţi ani „mâna dreaptă” a lui Wernher von Braun, astăzi titular al catedrei de tehnică spaţială de la institutul tehnic din München a răspuns:

„Eu cunosc articolul amintit din publicaţia Icarus. Aceste calcule retroactive ale traiectoriei stau sub semnul întrebării, cu atât mai mult această „unitate „a părţilor sale, iar dimensiunile fragmentului sunt pur şi simplu ghicite.

Fireşte că, teoretic, un asemenea obiect ar putea fi şi extraterestru, dar încercăm să găsim, dacă există, explicaţii cât mai puţin «exotice»”.

Asemănător, dar şi mai amănunţit a răspuns inginerul diplomat Jesco von Puttkamer de la NASA:

„Până acum nu există nicio dovadă că Pământul ar avea şi alţi sateliţi naturali în afară de Lună. Pentru articolul din

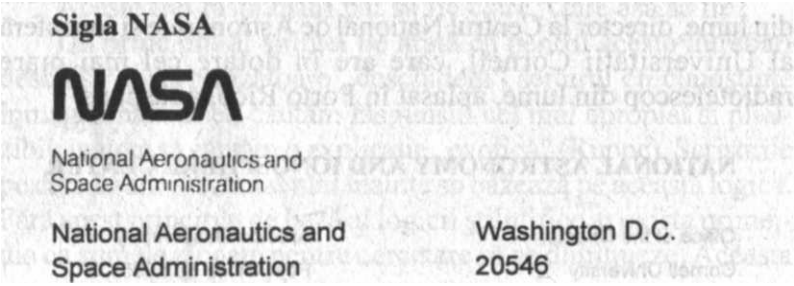

LEHRSTUHL FÜR RAUMFAHRTECHNIK
TECHNISCHE UNIVERSITÄT MÜNCHEN
PROF. DR.-ING. HARRY O. RUPE
RICHARD WAGNERSTR., 18/11
8000 MUNCHEN 2
TELEFON (089) 21 05-2578
TELEX 5 22854 tumue

revista Icarus amintit de dumneavoastră, profesorul Bagby a fost contestat destul de mult. Chiar doctorul John O'Keefe, de la centrul spaţial de zbor Goddard, unul dintre cei mai renumiţi şi eminenţi savanţi în acest domeniu, a explicat că aceste date sunt false. El a conferit de mai multe ori cu Bagby şi este convins că devierile sateliţilor artificiali de către aceste fragmente aflate pe orbite în jurul Pământului nu corespund realităţii. Din acele zile şi cercetările care s-au făcut asupra altor sateliţi au rămas fără rezultate. Natural că ţinem o evidenţă foarte exactă cu toţi sateliţii artificiali – în prezent peste 4500 – din care mulţi sunt «necunoscuţi», dar nu au provenienţă extraterestră (fragmente, sateliţi sovietici şi altele).

La întrebarea de ce aceste obiecte ar putea fi totuşi naturale, modul de gândire logic este răspunsul cel mai «plauzibil». Se ştie că sistemul solar este plin de asemenea obiecte, de ce nu ar avea şi pământul câteva? Nave extraterestre există numai în fantezia noastră, pentru ştiinţă totul este fără rost şi nefondat. De ce să explicăm aceste fantezii, când există explicaţii mult mai simple, fondate şi logice. «Balonul de săpun» s-a spart şi nu a mai rămas nimic altceva, decât ce este cinstit şi adevărat. Din păcate există mulţi creduli, dar şi mincinoşi profesionişti, care nu se dau în lături de la nimic pentru a ieşi în evidenţă”.

Profesorul Frank Drake, cel mai proeminent radioastronom din lume, director la Centrul Naţional de Astronomie şi Ionosferă al Universităţii Cornell, care are în dotare cel mai mare radiotelescop din lume, amplasat în Porto Rico, a răspuns:

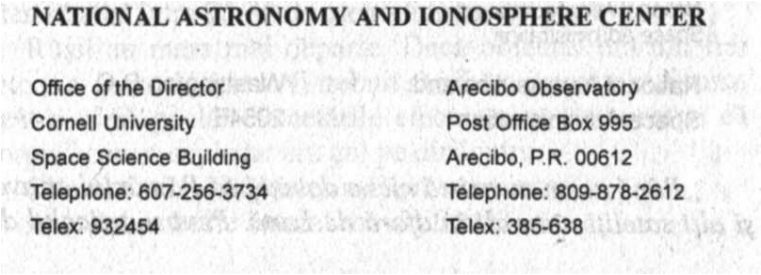

NATIONAL ASTRONOMY AND IONOSPHERE CENTER

Office of the Director
Cornell University
Space Science Building
Telephone: 607-256-3734
Telex: 932454

Arecibo Observatory
Post Office Box 995
Arecibo, P.R. 00612
Telephone: 809-878-2612
Telex: 385-638

„Deocamdată nu putem să răspundem la întrebarea dacă cele zece fragmente au aparţinut odată unui singur obiect. Nici de unde provine acest „obiect" nu putem şti. Pentru aceasta trebuie să facem o examinare directă a tuturor posibilităţilor. O origine naturală a acestor obiecte este pe departe cea mai rezonabilă şi deschisă teorie, care este întru totul de acord cu nivelul la care a ajuns ştiinţa actuală. De o mare importanţă este faptul că axa de rotaţie a obiectului a fost foarte relativ calculată, în interiorul limitei Roche. Aceasta ne face să înţelegem cum un obiect natural s-a dezmembrat prin acţiunea forţelor de atracţie. Dacă se ia în consideraţie că obiectul s-a descompus lin şi nu printr-o explozie, atunci putem să ne închipuim de ce bucăţele rezultate au traiectorii asemănătoare. Se potriveşte cu conceptul că obiectul s-a destrămat prin acţiunea forţelor care formează mareele. Eu nu deţin nicio informaţie despre masa fiecărui obiect în parte, nici unde sunt şi nici cum arată ele. Nu îmi este cunoscut nimic despre cercetările mai apropiate, în acest caz. Sper că informaţiile mele v-au fost de folos".

Totul este clar? Nimic nu este clar

Aceste trei răspunsuri par să fie clare. Oare aşa să fie?

Un principiu al ştiinţei ne arată că pentru aceste întrebări deschise şi surprinzătoare „deschidem" sertarul cu cunoştinţe înmagazinate în el, căutăm răspunsul cel mai apropiat şi plauzibil, înainte să căutăm o explicaţie „exotică" (Ruppe). Scrisorile pe care le-am prezentat mai

înainte se bazează pe această logică. Fără acest principiu de bază al logicii ştiinţifice ar exista primejdia ca sumele alocate pentru cercetare să se diminueze. Aceasta ar putea crea alte probleme.

Însă mie nu mi se pare că, gândind în felul acesta, lăsăm un virus neidentificat să facă ravagii. Logica apropiată, plauzibilă (Puttkamer) se potriveşte cu stadiul de dezvoltare a ştiinţei actuale (Drake). Dacă până acum nu avem nicio dovadă ştiinţifică asupra acestui fenomen (Puttkamer) aceasta înseamnă că exista un refuz clar al fanteziei constructive, în care s-a complăcut de la început şi NASA. Răspunsul apropiat, plauzibil vine de la stadiul actual de dezvoltare a ştiinţei. Ca să punem sub semnul întrebării acest principiu foarte conservator am să vă arăt ce a scris savantul şi diplomatul american James Briant Conant în lucrarea sa „Ştiinţa modernă şi omul modern".

„Istoria ştiinţei ne demonstrează fără îndoială că paşii revoluţionari şi importanţi nu sau făcut empiric, ci au apărut din noile teorii".

Să vă arăt acum un exemplu despre ce erori se pot strecura dacă luăm în consideraţie numai posibilitatea apropiată, plauzibilă:

Un prospector – adică un om care caută în pământ minereuri de fier, cupru şi alte metale – s-a îmbolnăvit acum 40 de ani. El se plângea că are ameţeli, că îl dor dinţii, că pielea i se usucă şi se simte mereu obosit. Răspunsurile plauzibile ale doctorilor au fost întâi o răceală, apoi o gripă, apoi anemie şi în sfârşit un virus neidentificat. Fiind astfel diagnosticat şi tratat, până la urmă omul nostru a murit.

Fără să se ştie, prospectorul a lucrat într-o zonă unde erau zăcăminte de uraniu. Uraniul natural iradiază. Natura, care are acest element radioactiv înglobat în zăcăminte, nu îl protejează cu pereţi groşi şi camere de apă. Deoarece „plauzibilul" a fost modalitatea de

tratament hotărâtă, omului nostru i s-au administrat medicamente greşite, în loc de medicamente pentru diminuarea efectelor iradierii. I s-au prescris pilule contra gripei şi a anemiei. „Plauzibilul” a fost făcut!

Sau:

De 25 de ani mii de oameni susţin că au văzut OZN-uri. Acest lucru nu se potriveşte cu felul cum ştiinţa noastră priveşte acest lucru, deci nu există. Cea mai plauzibilă frază demolatoare este extrasă din psihologie: din păcate, oamenii suferă de halucinaţii despre apariţii voite sau dorite. Dumnezeu ştie, nu sunt fan OZN, dar cred că în felul acesta problema metodei celei mai „plauzibile” este împinsă pe o linie secundară, dar nu este soluţionată.

Sau:

— Există tradiţii şi mituri care ne informează en gros şi en detail despre felul cum au venit zeii pe pământ. Vechii cronicari ne arată cum se numeau, ne descriu muncile pe care le-au efectuat, funcţiile şi rolul lor şi ne fac descrieri exacte despre venirea şi plecarea lor. Deoarece ştiinţa actuală, prin logica pe care se bazează, nu poate să accepte existenţa lor, răspunsul plauzibil vine din credinţă, religie şi din tălmăcirile parapsihologice. Dacă nu luăm în seamă aceste avertismente ale ştiinţei, trebuie să fim de acord că descoperirile importante, fundamentale, deschizătoare de drumuri, au fost făcute de oameni din afară, care nu s-au sinchisit de ştiinţa actuală şi au intrat în domenii „exotice”, unde au avut succes. Acestor oameni nu le-au ajuns răspunsurile „plauzibile”, care sunt considerate întrebări utopice după standardul ştiinţei actuale.

În jurul acestor probleme am discutat nopţi întregi cu prietenii mei, oamenii de ştiinţă. Ei au spus: Ce să facem? Să vânăm şi noi aceste fantasmagorii? Universitatea şi statul ne vor opri finanţarea. Aici se pare că ştiinţa este în dilemă cu un răspuns „plauzibil” şi nu vrea să se hazardeze

în aplicaţii empirice. Fatal.

Eu sunt un om plin de fantezie, dar nu un fantezist. Eu înţeleg această dilemă şi nu pledez ca fiecare întrebare din acest păienjeniş să fie rezolvată. Theodor Fontane a spus: „Între «răspunsul plauzibil» şi un posibil răspuns speculativ există un câmp larg deschis. Înainte să mergem pe urmele unui răspuns posibil şi să vedem care este gradul de probabilitate, trebuie să verificăm amănunţit toate posibilităţile. Asta nu costă bani, ci doar un pic de bătaie de cap. Trebuie să examinăm dacă răspunsul posibil are faţă de răspunsul „plauzibil" o şansă relativă.

Incertitudinea nu este numai permisă, ea este necesară

Un caz concret: cele două tabere au în această privinţă păreri diferite. În Occident se trâmbiţează răspunsul „plauzibil". Cele zece obiecte neidentificate sunt sateliţi naturali. Ruşii spun: „am cercetat şi iar am cercetat, am calculat şi iar am calculat... sunt fragmente dintr-o navă extraterestră".

Eu nu sunt în măsură să apreciez într-un fel sau altul punctele lor de vedere, dar ca un om cu mintea sănătoasă, gândesc că ar fi bine să se aşeze împreună la masă şi să discute această problemă înainte ca fragmentele să cadă în atmosferă şi să ia foc. Miliarde de dolari s-au cheltuit ca să se aducă de pe lună nişte roci, despre care acum nu se mai vorbeşte nimic. Dar în apropierea noastră se rotesc 4500 de sateliţi artificiali înregistraţi şi zece fragmente neidentificate, care în Occident nu interesează pe nimeni fiindcă nu s-au găsit pentru ele niciun răspuns „plauzibil".

Şi eu sunt de părere că cele zece fragmente sunt de origine naturală – dar de unde vin ele? De pe pământ precis nu vin. Părerea comună că obiectul s-a destrămat la 18 decembrie 1955, după o călătorie lungă, aduce din nou în atenţie întrebarea dacă viaţa extraterestră există de fapt. N-ar fi posibil ca fragmentele mai mici să fie

purtătoare de forme de viaţă străină şi îndepărtată?

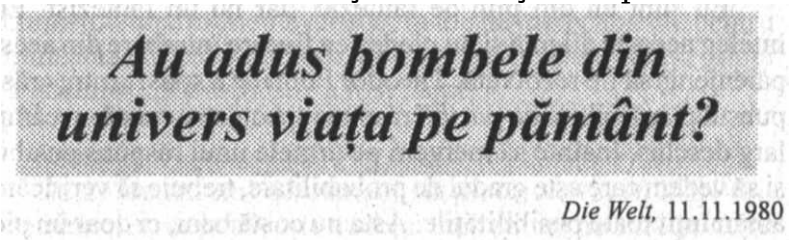

În noiembrie 1980 s-au întâlnit la universitatea Maryland din Statele Unite câţiva oameni de ştiinţă renumiţi care au încercat să răspundă la întrebarea dacă viaţa s-a format pe Pământ prin „însămânţare”. Când am încercat în anul 1973 să pun în discuţie această posibilitate, s-au turnat pe capul meu găleţi de batjocură. Acum fiecare savant vorbeşte despre treaba aceasta. Eu mă bucur.

Căutarea dovezilor privind provenienţa extraterestră a vieţii de pe Pământ a devenit o temă de cercetare serioasă, iar profesorul Hans Câşăsser a spus: „Mulţi natucalişti, printre care mă număr şi eu, nu vor să mai admită că suntem singurele fiinţe inteligente din univers”.

Speculaţiile despre viaţa extraterestră nu sunt aşa de noi.

Fizicianul şi psihologul Hermann Ludwig Ferdinand von Helmholtz (1821 – 1894) scria:

„Cine ştie dacă nu cumva meteoriţii şi cometele, care rătăcesc prin imensitatea universului, nu cară germeni peste tot, acolo unde s-au dezvoltat lumi şi unde viaţa ar putea avea un viitor”.

Sherwood Chang, de la institutul de cercetări NASA de la Ames, California, a spus la Simpozionul de la Maryland, 1980: „La început, ca şi celelalte corpuri cereşti, pământul a fost ostil vieţii – gol cum este Luna, îngheţat cum este Jupiter, cu un peisaj plin de cratere prăfuite şi fără atmosferă cum este Marte. Dar cometele şi asteroizii au nimerit pământul ca adevărate «bombe» şi ne-

au livrat material bogat în carbon, care reprezintă baza pentru fiecare formă de viaţă. Sherwood Chang este convins că din aceste «cărămizi» biologice s-au format pe pământ primele forme de viaţă. Don E. Brownlee de la universitatea din Washington nu este convins că radiaţia cosmică şi căldura mare ar fi putut distruge moleculele, de aceea el crede că aceşti germeni bogaţi în carbon ar fi putut întreprinde călătorii îndepărtate.

Cu ajutorul radiaţiei radio caracteristice Brownlee a putut demonstra că există cel puţin 50 de legături chimice ca material de bază pentru formarea vieţii, pe care meteoriţii sau coada cometelor îl puteau transporta.

Aceeaşi părere a avut şi profesorul Yeheskel Wolman de la universitatea ebraică din Ierusalim. În vara anului 1980, peste o sută de oameni de ştiinţă s-au întâlnit la un congres şi şi-au pus întrebarea: Adam a venit din univers? Ei s-au înţeles la unison în legătură cu dezvoltarea formelor de viaţă de la primitiv la forme mai înalte, dar nu au găsit un răspuns unic la întrebarea: Cum s-a trecut de la lumea minerală, abiotică, la primele forme de viaţă?

Sesiunea din Ierusalim asupra originii vieţii

A venit Adam din univers?

din *Die Welt* 25.06.80 (vezi originalul, pag 129)

Profesorul Wolman: „Din analizele chimice ştiu că «cărămizile» fundamentale ale vieţii sunt legături între molecule uriaşe. Fiecare din această moleculă constă din mai multe sute de mii până la milioane de atomi. Aceste materiale chimice se cheamă polimeri. Vom putea să facem un pas înainte în descifrarea apariţiei vieţii, imediat ce vom şti cum s-au format primii polimeri. Noi presupunem că elementele de bază din care s-au format polimerii au venit din univers”. La această temă profesorul Emanuel

Gilav von Weizmann, de la institutul de ştiinţe Rehovat, a replicat: „Ca în fiecare cercetare, totul a început de la curiozitatea de a şti cum s-au format primele celule vii. Ştiind cum s-au format celulele, ne va fi mai uşor să luptăm împotriva cancerului, deoarece cancerul este o înmulţire a celulelor bolnave”.

Existenţa „cărămizilor” vieţii care au venit din univers a fost acceptată ca teorie, dar aceasta nu înseamnă că este obligatoriu să existe viaţa extraterestră. În apropierea pământului se rotesc pe orbită zece fragmente misterioase şi noi nu ne străduim să ştim dacă sunt de origine naturală (teoria americană) sau sunt fragmente dintr-o navă străină de origine extraterestră (teoria rusească) şi dacă conţin microorganisme care să ne dea un minim indiciu că viaţa a venit din cosmos. Stimaţii noştri savanţi nu ştiu că avem o şansă aşa de apropiată şi de uşor de atins care ar trebui să transforme aceste ipoteze în certitudini. Tehnica necesară ca să examinăm aceste zece fragmente există. De ce nu se face? O problemă importantă este dacă fragmentele sunt de origine naturală sau artificială. Noi suntem în căutarea formării vieţii pe pământ. Fiecare efort are valoarea lui. Nimic nu este prea greu. Dacă ONU cu comisiile sale de specialitate, n-ar fi o organizaţie aşa de greoaie, s-ar putea chema omenirea la o acţiune comună. Căutaţi primele forme de viaţă din univers.

Ne luăm rămas bun de la omuleţii verzi?

Ştim că ştiinţa se ocupă intensiv să răspundă la întrebarea sub ce formă a ajuns pe pământ viaţa din univers. Când a început să prindă ideea că nu am fi singurele fiinţe inteligente din univers, raţionamentul acesta a fost folosit fie speculativ, fie în derâdere. Cum ar putea să arate aceste fiinţe din alte stele? În ideea că fiinţele extraterestre ne-ar fi potrivnice, micii omuleţi verzi ar fi ajuns pe prima pagină a ziarelor. Această glumă nu a

prins, fiindcă tot mai mulţi cercetători sunt de părere că civilizaţia noastră este una din milioanele sau chiar miliardele de civilizaţii.

Unul dintre savanţi, astrofizicianul sovietic Iosif Samuilovici Şklovsky, mi-a pus că pe o rază de 100 de ani-lumină ar putea exista forme de viaţă inteligentă şi a mai spus că o navă orbitală condusă cibernetic ar putea să întreprindă în deplină siguranţă călătorii de 1.000 de ani. Astăzi, explică Şklovsky, pământul ar putea fi una din „excepţiile universului" şi distanţa până la următoarea civilizaţie ar fi de 10.000 de ani-lumină.

Afirmaţia că pământul ar fi o „excepţie în univers" nu este o ipoteză chiar aşa de nouă. Încă din anul 1974 Jacques Monod în cartea sa întâmplare şi necesitate era de părere că noi pământenii am fi printr-o întâmplare singurele fiinţe inteligente din univers. Vă puteţi gândi şi la această posibilitate, dar mie mi se pare că nu merită o atenţie prea mare.

— Cum, unde şi când a început viaţa pe pământ? Aceasta trebuie să demonstreze oamenii de ştiinţă. Noi singuri suntem demonstraţia, noi suntem aici!

— Legea vieţii spune: Viul trebuie să se extindă şi să se înmulţească. Aşa se întâmplă cu adevărat! Dar de când? Şi de ce? Zilnic în jurul nostru se întâmplă acelaşi lucru şi noi suntem părtaşi la această schimbare. Viaţa trece, ca să se nască din nou, acesta este un lucru care nu mai trebuie demonstrat.

— Viaţa neinteligentă, formele de viaţă inferioare se pot răspândi numai pe planeta proprie. Printr-un eveniment fizic (cutremur, erupţii vulcanice, distrugerea planetei prin ciocnirea cu un meteorit) au fost împrăştiate forme inferioare de viaţă în univers.

— Viaţa inteligentă are tendinţa să se dezvolte. De îndată ce tehnologia îi permite, omul caută să părăsească planeta de baştină, să zboare spre noi orizonturi. Ca

exemplu putem arăta sondele spaţiale pe care le-am trimis noi spre Lună, Marte, Jupiter şi Venus.

— Viaţa inteligentă nu trebuie neapărat să se dezvolte în timpul transportului cu nave sau sonde spaţiale. Extratereştrii inteligenţi pot să arunce în cosmos capsule cu forme primitive de viaţă lansate din rachete.

— La simpozionul de la Maryland 1980 s-a luat în consideraţie faptul că locuitori inteligenţi ai altor planete au putut să însămânţeze în felul acesta un număr infinit de sisteme solare. Pe planetele propice vieţii microorganismele se înmulţesc rapid. Multe capsule nu ajung niciodată la destinaţie, călătoresc o infinitate în timp şi spaţiu sau se ard când sunt atrase de vreun soare. Şi pământenii au trimis o sondă spaţială. Dacă sonda spaţială lansată în martie 1972 spre Jupiter, şi care a părăsit de mult sistemul solar, ar fi prevăzută cu un mic container care să conţină „biluţe" microscopice, care printr-un semnal ar fi împrăştiate, atunci aceşti „ambasadori" ai vieţii ar putea găsi o planetă care ar asigura condiţii pentru viaţă, iar după multe mii de ani ar apărea o viaţă mai evoluată, aşa cum s-a întâmplat şi pe pământ.

— După această schemă se poate ca viaţa să se fi dezvoltat în diferite sisteme solare. Dezvoltarea lor pe alte planete nu intră în disputa noastră ştiinţifică.

La întrebarea cât de mare este probabilitatea ca viaţa să se dezvolte pe alte planete nu avem răspuns. Viaţa împrăştiată de noi (sau de alte fiinţe inteligente) în univers se dezvoltă mai departe după o lege străveche. Ca un bulgăre de zăpadă rostogolit, viaţa se înmulţeşte. Fără sfârşit. De neoprit.

Dacă luăm în consideraţie toate criteriile, atunci după părerea mea există trei posibilităţi.

Primo: Viaţa este infinit de complicată. A fost un noroc, o întâmplare, pe care l-am avut noi oamenii de pe pământ. (Monod).

Secundo: Viaţa s-a format în timpuri diferite, la locuri diferite şi în forme diferite. Posibilitatea este aşa de mică, încât cel mult o dată pe o rază de 10.000 de ani-lumină, se poate forma viaţa (Şklovsky).

Terzio: Viaţa s-a format o singură dată într-un loc şi s-a răspândit aditiv şi multiplicator. Această acceptare asigură un principiu evolutiv, din care reiese că toate formele dezvoltate de inteligenţă sunt asemănătoare (Däniken).

Posibilităţile 1 şi 2 sunt actualmente nedemonstrabile. Noi ştim că existăm, dar nu ştim dacă există şi alte fiinţe inteligente. Probabilitatea numărul 3 este demonstrabilă. Noi existăm şi fiecare formă de viaţă inteligentă tinde să se dezvolte, să se extindă şi să se înmulţească. Şi noi şi natura practicăm aceeaşi dezvoltare.

Fără micii omuleţi verzi!

Un schelet extraterestru

— Ceea ce a zăcut mii de ani în pământ, trebuie să mai aştepte un pic la întâlnirea cu mine. Nu trebuie să uit că arhiva mea este marcată cu semne colorate, care îmi aduc aminte de diferitele locuri pe care le-am străbătut. Un raport catalogat ca improbabil, din anul 1975, îmi aminteşte de un lucru senzaţional.

Morminte din timpuri străvechi. Morţi din alte stele

Pastorul belgian Gustavo Le Paige este convins că fiinţe asemănătoare cu omul, venite de pe alte planete, au fost îngropate acum mii de ani pe pământul nostru. Pastorul trăieşte ca misionar în Chile. De douăzeci de ani face muncă de cercetare în arheologie. Pastorul Le Paige, în vârstă de 72 de ani, a dezgropat 5424 de morminte, din care după declaraţia sa unele sunt mai vechi de o sută de mii de ani. Pastorul Le Paige a declarat unui reporter chilian:

„Eu cred că în morminte au fost îngropate şi fiinţe extraterestre. Unele din mumiile pe care le-am găsit aveau

forme ale feţei necunoscute pe pământ”.

În nordul extrem al statului Chile pastorul a găsit într-un mormânt străvechi o statuetă din lemn care avea pe cap un coif asemănător cu cel al astronauţilor şi care avea corpul cilindric. După părerea pastorului acesta era mormântul unui extraterestru. „Nu mă veţi crede dacă am să vă povestesc ce am găsit în aceste morminte”.

Cinstit vorbind, nici eu nu am crezut, dar din obişnuinţă am telefonat redacţiei din Hamburg. Despre pastorul Le Paige nu se ştia nimic altceva decât ceea ce scria în articolul său, aşa că am trimis în Chile un telex. Întrebările pe care le-am pus în Santiago celor doi jurnalişti cunoscuţi nu au scos la iveală nimic, pastorul le era necunoscut. Pe raport am scris: improbabil.

Acolo ar fi stat şi astăzi dacă ziarul mexican Vistazo nu publica fotografia unui schelet afirmând că profesorul Ramón de Aguilar îl deţine. În sfârşit un nume!

În 1979, revista braziliană Gente publica un articol despre un schelet de extraterestru, însoţit de fotografia profesorului Ramón de Aguilar. Faţa simpatică a unui om, în plină putere de viaţă, cu o privire inteligentă, îmi spunea că nu am parte de un şarlatan. Între timp l-am cunoscut!

Cu o oarecare întârziere, mi-a fost remis un articol din ziarul spaniol Mundo Desconocido în care se scria iarăşi despre pastorul Le Paige şi scheletul său.

Pe raportul din arhiva mea pe care am scris improbabil s-a aprins o „luminiţă”.

Cu redactorul şef de la Mundo Desconocido, Andreas Faber-Kaiser, sunt prieten de mulţi ani. L-am rugat să mă ajute. Despre pastor nu ştia nimic, dar am obţinut adresa profesorului de Aguilar.

Din Mexic şi Brazilia nu am primit niciun răspuns, doar profesorul de Aguilar mi-a scris că îmi arată cu plăcere scheletul şi mă lasă să-l fotografiez din toate

părţile.

Dar cine este pastorul Le Paige, cel care a găsit acei „mesageri străvechi”?

Ambasada elveţiană din Chile mi-a răspuns prin ambasadorul ei pe data de 4 martie.

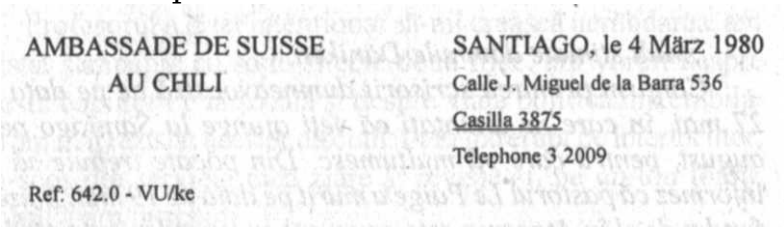

AMBASSADE DE SUISSE
AU CHILI

SANTIAGO, le 4 März 1980
Calle J. Miguel de la Barra 536
Casilla 3875
Telephone 3 2009

Ref: 642.0 - VU/ke

Mult stimate domnule Däniken.

Confirm primirea scrisorii dumneavoastră din 23 februarie şi vă informez că îl cunosc personal pe pastorul Gustavo Le Paige, care se află acum la colegiul San Ignacio din Calle Alonso nr. 1480, în Santiago. După ce a fost foarte bolnav şi a

trebuit să intervin pentru tratarea lui medicală, cred că este posibil să nu se mai întoarcă la San Pedro de Atacama.

Într-o localitate nordică, la poalele Anzilor şi în apropierea unui deşert de salpetru, sus numitul a construit un muzeu care conţine o bogăţie de obiecte găsite în morminte şi în împrejurimi.

Eu sper mult să vă pun în legătură cu pastorul Le Paige şi aş fi fericit ca în timpul şederii dumneavoastră în Chile să vă întâlnesc”.

Ce bine ar fi dacă toţi ambasadorii ar fi aşa de prietenoşi!

În aceeaşi zi am trimis toate cărţile mele, traduse în limba spaniolă la ambasada Elveţiei şi l-am rugat să-l anunţe pe pastor că îl voi vizita. Ambasada Elveţiei mi-a răspuns după primirea cărţilor pe 7 mai 1980 prin domnul Casanova.

„Am vrut personal să predau cărţile dumneavoastră traduse în limba spaniolă pastorului, dar mi s-a comunicat că de câteva săptămâni nu şi-a mai recăpătat cunoştinţa şi zace pe patul de moarte”.

În complicatul plan de călătorie cu multe opriri în America de Sud, îmi programasem ca a doua săptămână din august să am o întâlnire cu pastorul Le Paige.

Pe 6 iunie am primit prin poşta aeriană o scrisoare pe care am resimţit-o ca pe o lovitură de măciucă în cap:

„Mult stimate domnule Däniken.

Confirm primirea scrisorii dumneavoastră de pe data de 27 mai, în care ne anunţaţi că veţi ajunge la Santiago pe 8 august, pentru care vă mulţumesc. Din păcate trebuie să vă informez că pastorul Le Paige a murit pe data de 19 mai. Muzeul fondat de el în Atacama este acum subordonat Universităţii de Nord, Casilla 1280, Antofagasta. Vă anexez şi trei articole din ziare despre pastorul Le Paige.

Cu salutări prieteneşti.

M. Casanova, ambasadorul Elveţiei în Chile”.

De data aceasta rapoartele acestea au stat în arhiva mea prea mult sub semnul imposibilităţii.

Discursul funebru ne demonstrează o simpatie pentru indieni. Ei au arătat că s-au putut bizui pe cuvântul preotului, care era omul lui Dumnezeu. Dar misterul mormintelor şi miracolul scheletului extraterestru l-a luat cu el.

Mă rog la toţi zeii pentru sănătatea profesorului de Aguilar.

Ochi în ochi cu profesorul Aguilar

La sfârşitul lui august, profesorul de Aguilar m-a primit în biblioteca sa foarte bine asortată, în cercul familiei sale. Am constatat că el ştia totul despre mine, ceea ce eu nu puteam să spun despre el. Simpaticul bărbos, a cărui bonomie m-a cucerit imediat şi mi-a înlăturat sfiala, a zâmbit şi mi-a arătat satisfăcut o

biografie a sa în cinci pagini. În anul 1953 îşi ia doctoratul în medicină la Sevilla, în 1960 a fost promovat în Madrid ca psihiatru. Ca doctor în ştiinţe, i s-au acordat câteva titluri de doctor honoris causa. Eram pe mâini bune şi aşteptam cu nerăbdare momentul când voi vedea primul schelet extraterestru.

Profesorul a lăsat intenţionat să-mi crească nerăbdarea, am toastat şampanie cu soţia şi cele două fiice, am vorbit despre stresul copiilor de la şcoală şi despre viaţa politică mizerabilă. Nu am mai rezistat acestor discuţii, l-am întrerupt pe interlocutor, am scos din servieta mea ziare şi reviste şi, pe un ton foarte „subtil", am întrebat:

— Şi cum este cu scheletul?

Profesorul de Aguilar a zâmbit şi mi-a spus că întâi trebuie să ascult povestea găsirii scheletului, care mi-a lăsat un dubiu asupra judecăţii acestui om învăţat.

Scheletul şi trei oameni îmbrăcaţi în negru

Profesorul de Aguilar povesteşte: În anul 1972 în apropiere de Erendira, în golful Mexic, pe partea mexicană, s-a găsit un schelet care prezenta o asemănare foarte mare cu cel aflat în proprietatea profesorului. Acest schelet este expus în Ciudad de México, în renumitul muzeu antropologic, este examinat de antropologi de renume şi este catalogat ca fiinţă extraterestră.

După aceea s-a întâmplat ceva deosebit.

Scheletul a dispărut fără să lase nicio urmă şi aceiaşi savanţi care au declarat că scheletul nu este pământean şi-au schimbat depoziţiile peste noapte şi niciunul dintre ei nu a mai rămas la prima părere exprimată. Profesorul a zâmbit satisfăcut, lui nu îi este străină această „fermitate" a colegilor săi.

Nu după mult timp de la acest incident s-a prezentat la profesorul de Aguilar un muncitor agricol, care i-a adus un „schelet" pe care spune că l-a găsit pe ştrandul din San

Carlos, pe coasta panameză a Pacificului. Imediat profesorul a observat că este foarte asemănător cu cel găsit în Mexic, pe care îl cunoştea după multe fotografii. El şi-a amintit că o serie întreagă de reporteri l-au luat cu asalt şi i-au pus diferite întrebări în legătură cu „scheletul”. Mare i-a fost mirarea când citind ziarele a văzut că gazetarii i-au răstălmăcit vorbele. În această privinţă l-am înţeles, pentru că şi eu am păţit treaba asta de multe ori. Până în acel moment, l-am ascultat fără să-l întrerup, ca în sfârşit să pot vedea şi eu „scheletul”, dar în continuare totul a început să devină foarte interesant.

Într-o după-amiază, în urmă cu trei ani, au sunat la uşă trei bărbaţi îmbrăcaţi în negru, au împins-o la o parte pe secretară, fără să spună un cuvânt, şi au intrat în camerele de lucru. Colaboratorii au înţepenit de frică şi nici de Aguilar nu s-a simţit mai bine.

Imediat mi-am amintit că cei trei bărbaţi îmbrăcaţi în negru ar putea fi acele arătări oculte (Men in Black) descrişi într-o anumită literatură speculativă, ei fiind puşi în legătură cu nişte crime misterioase şi având totodată posibilitatea de a călători în timp.

Venirea acestor trei bărbaţi îmbrăcaţi în negru se potriveşte exact cu descrierea profesorului. Acest om de ştiinţă recunoaşte că nu a auzit niciodată de ei. Totuşi au fost trei oameni îmbrăcaţi la fel, pe care atât el cât şi colaboratorii săi i-au văzut. După mai puţin de o jumătate de oră, s-au retras, fără să spună un cuvânt, la fel cum au venit şi au dispărut ca înghiţiţi de pământ.

— Ce voiau, ce căutau aceşti oameni? am întrebat eu.

— Nu ştiu, mi-a răspuns de Aguilar. Nu au luat nimic, au rămas tot timpul muţi, totul a fost deosebit de straniu.

— Au luat scheletul cu ei? L-au căutat?

— Nu, a zâmbit profesorul. Deşi la început am crezut şi eu că vor să facă acest lucru, dar cu toate că mi-a venit în minte această poveste mexicană, scheletul a rămas

neatins.

— Înseamnă că îl mai aveţi?

— O să-l vedeţi imediat.

Mi s-a luat o piatră de pe inimă; în sfârşit voi vedea scheletul extraterestru.

Profesorul de Aguilar a aşezat o cutie de plastic pe masă. A ridicat capacul.

După cum se spune, mi-au ieşit ochii din orbite. Am privit înmărmurit o bucată de piele cu peri mari în lungime de opt centimetri. M-am gândit că ar putea fi scheletul unui şobolan îmbrăcat în piele. L-am luat în mână cu un uşor dezgust şi l-am privit din toate părţile. Cântărea numai câteva grame. S-ar fi putut trimite într-un plic, fără plată suplimentară pentru greutate.

În faţă, pe „piept”, am văzut două găuri unde se poate ca această fiinţă să fi fost „înţepată”. O parte laterală aducea cu o labă, care a fost cusută vizibil de pielea cea albă. Singurul lucru demn de văzut: mi s-a părut că la nivelul „omoplaţilor” erau două protuberante, care păreau să fie nişte dinţi puşi într-un loc greşit.

Am trimis priviri nedumerite şi dezamăgite profesorului, care mă privea vizibil amuzat şi mă întrebam dacă această „relicvă” nu aparţine unui mamifer mic.

— Ăsta e scheletul care a făcut senzaţie în ziare? m-am auzit întrebând simplu şi ştiam deja că am mers pe un drum greşit.

— Întocmai, a încuviinţat profesorul.

— De ce credeţi că ar fi extraterestru?

— Extraterestru? Ramos de Aguilar a scuturat hotărât capul lui bărbos. Extraterestru? Eu nu cred că este extraterestru, n-am afirmat niciodată acest lucru.

Cine a lăsat să se producă o asemenea eroare gazetărească? Profesorul râdea, soţia şi fetele lui râdeau, s-a ajuns la o veselie generală, ceea ce mi-a mai depărtat puţin deziluzia.

— Niciodată nu am afirmat că acest „schelet” ar fi de provenienţă extraterestră, m-a asigurat profesorul Aguilar.

Dacă acest „schelet” ar fi extraterestru cu adevărat, atunci găsirea lui ar reprezenta o curiozitate foarte mare. Numai jurnaliştii ahtiaţi de senzaţional s-ar fi putut prăji cu o „gogoaşă gazetărească” aşa de grasă, care să fie preluată ca „meniu” redacţional în multe continente şi să ajungă pe prima pagină.

Cu umor trebuie să recunosc că am mers pe un drum greşit.

Post scriptum:

1) Scheletul „extraterestru” din posesia profesorului de Aguilar era o farsă gazetărească.

2) Când fotografiez obiecte, de exemplu urme de picior uriaşe, aşez alături, pentru comparaţie, un centimetru. Dacă s-ar fi aşezat acest centimetru lângă „scheletul extraterestru” lung de numai 8 cm, atunci atât pozele cât şi comentariul ar fi fost nevandabil.

3) Este puţin probabil ca relicvele extraterestre ale pastorului Le Paige să apară iarăşi.

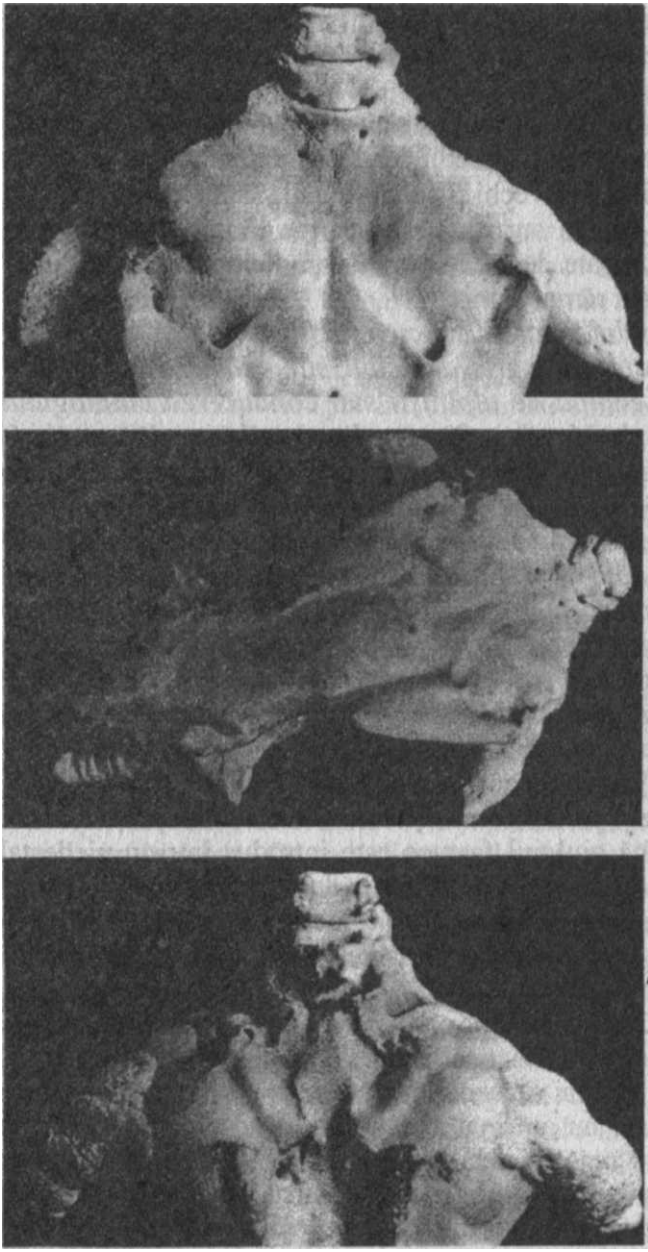

Scheletul s-a dovedit a fi o piele cu pori mari

În față, pe piept, se văd două găuri, semn că obiectul a fost înțepat

Singurul lucru remarcabil au fost extremitățile de pe „umeri". Totul a fost o farsă gazetărească.

Diamantele incaşilor sunt de calitate slabă

Pe 5 iulie 1980 am dat peste un articol întins pe trei

coloane: „Au cunoscut incaşii secretul fabricării diamantelor?”

Incaşii îmi sunt vechi şi buni prieteni şi sunt mereu pregătiţi să-mi facă câte o surpriză. De ce, pe lângă atâtea lucruri neexplicate legate de incaşi, n-ar fi şi diamantele artificiale? Am citit şi am rămas uimit:

„În templul incaş Cuca, cu o vechime de cel puţin 500 de ani şi care este foarte greu accesibil, situat la nord de Huanuco în Perú, o echipă de alpinişti sub conducerea etnologului sud-african dr. Maath, a făcut pe locul unde se aduceau jertfe zeului Soare o descoperire neaşteptată. După spaniolul Lepico care a reuşit în anul 1935 să ajungă până la ruinele templului Cuca, Dr. Maath din Kapstadt a fost al doilea care a izbutit să ajungă la cuibul sfânt. Făcând abstracţie de faptul că nici până astăzi nu putem înţelege cum incaşii au adus dintr-o regiune mai depărtată aceste blocuri uriaşe de piatră la o înălţime de aproape 5.000 de metri, şi mai misterios este faptul că sub rugul de jertfă s-au găsit diamante care sunt considerate de oamenii de ştiinţă ca fiind «sintetice»”.

Incaşii împodobeau giulgiul în care erau înfăşurate jertfele cu diamante şi pietre frumos şlefuite, care sunt nepreţuite. Nou este faptul că giulgiul fastuos este introdus într-un piedestal decorat cu diamante. Dr. Maath a descoperit două mumii pe care le-a cercetat. Nu m-am mirat de loc să citesc că imediat chimistul şi specialistul în diamante Collins a zburat în America de Sud şi mai departe a călătorit în întâmpinarea expediţiei. Mai târziu Collins mi-a povestit că se simţea ca un alchimist în faţa celei mai mari descoperiri din viaţa sa. Mai departe Collins a spus: „Nu am mai văzut niciodată asemenea diamante. În lunga mea activitate nu am mai avut niciodată o presimţire aşa de proastă, în luarea unei decizii privind aceste diamante. Eu le-am considerat pietre semipreţioase şi nu nişte diamante artificiale. Ar fi de necrezut ca incaşii să fi

cunoscut secretul de fabricaţie a diamantelor sintetice. În toate cazurile este vorba despre diamante provenite din carbon pur”.

Domnul Collins nu a vrut să se exprime mai departe. La Lima au venit specialişti care au examinat cu lupe speciale diamantele descoperite. Raportul întocmit a fost mai mult decât optimist:

„Poate descifrarea hieroglifelor recent descoperite la Cuca la mormântul «căpeteniei pietrei soarelui» ar aduce mai multă lumină în acest mister. Cuzeca, un domnitor din a 11-a dinastie, era considerat ca fiind un adorator al acestor diamante, el vedea în ele o ofrandă adusă zeului soarelui”.

Această controversă privind diamantele sintetico-veritabile a ajuns şi în paginile ziarelor. Diamantele sunt fie naturale, fie sintetice. Ce m-a uimit cel mai tare până acum este faptul că, cu toate că mă descurc destul de bine în Perú, nu am auzit de templul incaş Cuca. Acest lucru l-am luat ca pe o lipsă de informare personală. Că domnitorul celei de-a 11-a dinastii este considerat Cuzeca este o afirmaţie total greşită. Dinastia a 11-a domnit în perioada 1493 – 1525, iar pe domnitor îl chema Huayna Capac. Dar asta a contat puţin în comparaţie cu enigma diamantelor sintetice.

L-am sunat la telefon, ca să-mi dea nişte informaţii despre ele, pe prietenul meu Rico Mercurio, cu care am fost plecat în insulele Kiribati, care tocmai sorta şi prelucra nişte diamante.

L-am întrebat „Ce sunt diamantele sintetice? Există ele? Cum se fabrică? Cât costă?” Am primit următorul răspuns:

Antoine Laurent Lavoisier (1734 – 1794), membru al Academiei de Ştiinţe, fondator al chimiei organice moderne, a demonstrat că diamantele sunt formate din carbon şi sunt identice cu grafitul, care se găseşte

abundent în natură.

Această afirmaţie a stimulat cercetarea experimentală de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului XX. Abia în anul 1954 s-au putut sintetiza diamantele la o presiune şi căldură foarte mare, cu o aparatură numită Belt. Aceasta funcţionează în felul următor: Într-o cuvă de presiune înaltă este introdus un recipient de reacţie la o presiune de 35.000 de atmosfere tehnice şi la o temperatură de 1600°C. În aceste condiţii extreme grafitul se transformă în diamant cu ajutorul unui catalizator din nichel sau tantal, care este un metal foarte scump. Procedeul de fabricaţie este complicat şi costisitor, mi-a spus Rico, iar aceste diamante nu se pot compara cu cele naturale.

Chiar asta am vrut să aud! Producerea de diamante sintetice necesită o tehnologie destul de avansată, pe care incaşii nu o stăpâneau. Dacă totuşi aceste diamante s-au găsit, trebuie să admitem că incaşii au primit această tehnologie de la o civilizaţie foarte avansată.

Un articol care m-a întărâtat a fost publicat în ziarul La Cronica. Am trimis rapid redacţiei ziarului o scrisoare, prin care îi rugam respectuos să-mi trimită relatarea originală după care s-a făcut articolul. Cu toate că scrisoarea era recomandată şi avea şi un timbru pentru întoarcere, nu am primit de la Lima niciun răspuns. Am întrebat şi la Geological Institute din Santa Monica, Los Angeles, dacă există metode de deosebire între diamantele naturale şi sintetice, m-am interesat şi de domnul Collins. De nicăieri nu am primit niciun răspuns.

Îmi puteţi spune unde se găseşte Cuca?

În timpul şederii mele mai îndelungate în Perú din vara anului 1980, au apărut nişte zile libere, în care nu voiam să fac nimic şi să-mi iau o „minivacanţă”.

Într-o dimineaţă am plecat cu un taxi spre clădirea ziarului Cronica, o gazetă cu tiraj mare în contextul presei

locale. Amabilitatea sceptică a redactorului şef s-a transformat deodată într-o» politeţe exagerată când în loc de flori i-am dăruit cartea mea Amintiri despre viitor, tradusă în limba spaniolă. I-am relatat despre diamantele Cuca despre care am citit într-un ziar german, care l-a preluat de la Cronica. Redactorul şef habar nu avea de nimic şi a chemat câţiva colaboratori la el. S-a încins o discuţie aprinsă din care a reieşit că nimeni nu a auzit de Cuca şi de diamantele sintetice care proveneau din munţii aceia greu accesibili.

— Aşa ceva nu se poate întâmpla! am izbucnit eu. Asemenea farse gazetăreşti se fac de 1 aprilie şi nu în mijlocul verii!

Prin fumul gros de ţigară redactorul şef a spus că îmi pune la dispoziţie un colaborator ca să ne uităm în arhivă, pentru că de când este el aşa ceva nu s-a publicat.

Am intrat într-o clădire alăturată împreună cu colaboratorul respectiv, într-o încăpere lungă şi îngustă cu etajere pline cu acte, ordonanţe, anuare şi diferite cartoane. Imediat mi s-a „topit” speranţa că într-o dezordine specific sud-americană aş putea găsi ce caut eu. Am fost ajutat mult de cele trei arhivare. Aproape ca în arhiva mea, totul era ordonat în mod cronologic şi după tematică. În plus, şi celelalte ziare care apar în Lima erau aşezate în ordine.

Înaintea mea s-au adunat „munţi” de ziare cu tematica arheologie. Cu asistenţa doamnelor arhivare şi a abilului voluntar nu mi-a scăpat nicio informaţie. Despre Cuca nu era nimic. A existat oare Cuca? În dicţionarul peruan, Cuca nu era amintit, dar aceasta nu avea importanţă. Erau mii de asemenea locuri unde existau mărturii ale incaşilor.

La hotel am întrebat la rând prin telefon pe toţi cunoscuţii din Perú care sunt arheologi, etnologi, printre care erau şi domni care şi-au consacrat toată viaţa studiind

istoria incaşilor. Nimeni nu cunoaşte templul incaşilor de la Cuca, dar toţi m-au consolat şi mi-au dat speranţe. În Perú există aşa de multe ruine ale incaşilor că nu este nicio ciudăţenie dacă nu sunt amintite undeva.

Ca un căutător de drumuri noi, m-am aşezat în faţa hărţii. După ziarul german, la o înălţime de 5.000 de metri se găseşte în gheaţă şi zăpadă eternă templul Cuca. Huanuaco se mută cu 3.000 de metri mai jos, în nord se ridică Cordilierii Albi, cu vârful Huascarán de 6768 metri. Pe o rază de 100 km în linie dreaptă există mai multe vârfuri de peste 5.000 de metri unde ar putea fi templul Cuca.

Linia aeriană Aero Perú zboară către acest oraş cu o populaţie de 50.000 de locuitori de două ori pe săptămână. Ghidul care de obicei ne recomandă să ne uităm la fiecare grămadă de pietre ne spune: „Capitala provinciei este foarte apreciată deoarece are o climă plăcută şi este situată în partea superioară a munţilor Huallago”. Cu toate aceste recomandări am rămas la Huanaco trei zile la hotelul Turistas. Sub această denumire există hoteluri de stat în toate oraşele mai mari ca Ica, Nazca sau Cuzco.

Într-o casă veche, din apropierea hotelului, există un muzeu privat care aparţine unui domn cu cioc, foarte slab şi foarte nervos. Cele patru camere ale muzeului adăpostesc animale împăiate, printre care şi o oaie cu şase picioare, fragmente arheologice vechi, cranii şi altele. Despre Cuca omul cu cioc nu a auzit nimic, cu toate că a umblat prin toată ţara.

Ziarul local din Huanaco apare după nevoie, dacă este necesar o dată pe săptămână. Redactorul şi soţia lui mi-au răspuns şi ei că nu au auzit de Cuca, templul incaşilor în care s-au găsit diamante. Arheologi nu se găsesc în localitate, iar săpături nu s-au mai făcut de mult.

La naiba, sunt la vânătoare de vrăjitoare?

Spre seară m-am aşezat pe o bancă în centrul

oraşului, unde am văzut cum ieşeau de la şcoală băieţi şi fete îmbrăcaţi în uniforme, în bluze albe şi fuste sau pantaloni gri închis, având la subsuoară mape şi caiete.

Trei fetiţe de vreo doisprezece ani s-au apropiat de mine şi m-au întrebat curioase:

— De unde vii tu?

Aşa am intrat în dialog. Alţi elevi au apărut cu feţele lor proaspete şi maronii, cu părul negru ca crema de ghete. Ei m-au întrebat, eu am răspuns. M-au rugat să cânt imnul naţional elveţian iar eu le-am promis că o să-l cânt, dar mai întâi să-mi cânte ei un cântec popular. Cântecul lor a pornit spontan, la noi el este cunoscut împreună cu acompaniamentul unui fluier: „El condor pasa”. Când am început să cânt imnul nostru naţional au apărut şi alţi curioşi. La un moment dat m-am gândit că aş putea fi un bun misionar. De la dialogul general am trecut direct la întrebarea:

— Cunoaşteţi voi templul incaş Cuca? El trebuie să fie în munţii din partea aceasta.

Copiii s-au uitat la mine, au discutat între ei şi mi-au spus că nu au auzit de Cuca niciodată nimic.

I-am rugat să-i întrebe seara pe părinţi şi dimineaţa pe profesori şi cine îmi poate spune unde se află Cuca primeşte de la mine zece dolari. În seara aceea cred că în multe case s-a discutat despre Cuca.

Ca să-i dau zilei următoare o „adiere” de muncă, am plecat să vizitez ruinele Kotosh de la marginea oraşului. Din literatura de specialitate îmi este cunoscut că ruinele Kotosh aparţin unei aşezări preincaşe, dar despre constructorii ei nu se ştia absolut nimic. Câmpul de ruine de pe deal nu lasă să se vadă nimic deosebit. Constructorii preincaşi nu se puteau lăuda cu manevrări şi prelucrări de pietre uriaşe. În acea zi am fost singurul vizitator. Ghidul mi-a spus că turiştii nu mai vin la Huanaco să vadă Kotosh. Le-am dat dreptate.

Întâlnirea de aseară cu copiii nu a fost de niciun folos. Nici părinţii, nici profesorii nu auziseră de Cuca. Mi s-a propus să vizitez alte temple ale incaşilor, dar eu căutam numai Cuca.

Ultima ratio:

Articolul de senzaţie din seriosul ziar german nu avea niciun fundament. Dacă articolul ar fi apărut de 1 aprilie aş fi zâmbit. Revista Sternen und Weltraum (Stele şi univers) a publicat în luna aprilie un articol cu titlul „Arheologie în La Silla", preluat din surse ungureşti.

Cu trei fotografii sterile şi academic ornate, articolul îl trimite pe cititor pe un munte înalt de 2400 de metri în prelungirea deşertului Atacama, situat la nord de Santiago de Chile. Acolo ar exista aşezări indiene din perioada precolumbiană. Desenele ne arată o bilă şi un inel asemănătoare cu planeta Saturn. În articol se spune:

„Dacă se va stabili că cele două desene au o vechime mai mare de câteva secole, poate chiar mai veche decât cultura europeană, atunci lucrările lui Erich von Däniken, care a făcut multe cercetări în America de Sud, trebuie supuse unor discuţii dintr-un nou punct de vedere".

Pe fiecare 1 aprilie se admit păcăleli. În celelalte zile cititorii nu au voie să fie duşi de nas cu ştiri care se vor senzaţionale. Am expus trei cazuri ca modele fără valoare.

Am plecat pe o cale greşită, dar m-am întors mai inteligent.

V. În ţara lăudată?

Credinţa nu este începutul, ci sfârşitul ştiinţei

Johann Wolfgang von Goethe

Multe ţinte atrăgătoare: Mohenjo-Daro în Pakistan, peşterile de la Kermanasha în Iran, oraşul sasanizilor Ardaschir Khurreh, mormântul lui Iisus în Srinagar Odisee cu maşina mea Pentru ce sunt folositoare vacile sfinte Srinagar, Veneţia Asiei Solomon regele zburător între

Ierusalim şi Kaşmir Iisus a murit pe cruce la Golgota? A venit la o vârstă înaintată în Kaşmir? În biserica în care se odihnesc osemintele lui Iisus Texte sanscrite ne descriu o întâlnire cu Iisus A avut loc la Parhaspur, acum 4.000 de ani, o explozie atomică? Ce se relatează în sanscrită despre aparate zburătoare Frică la Calcutta Dar fabulos al unui student indian Apa – forţă naturală Forţă politică: Revoluţia!

Cunoşteam India şi Pakistanul din scurte, prea scurte vizite.

Din literatură ştiam de oraşul preistoric Mohenjo-Daro din Pakistan, despre templele distruse şi piramidele din podişul indian. Dar vizita nu a durat aşa de mult, ca să călătoresc prin ţară. Vizitele mele anterioare s-au limitat la oraşe, în care se putea ajunge uşor şi comod cu avionul. Poate n-aş fi ajuns niciodată „la ţară" dacă în acelaşi timp n-aş fi avut mai multe motive. Ara aflat de supoziţia conform căreia în India ar fi existat un mormânt al lui Iisus. O informaţie alarmantă. Mi-a scris editorul meu din Calcutta, Ajit Dutt, că mult plănuita mea vizită se poate derula în sfârşit, întrebându-mă totodată când vin să-i aduc o maşină de scris portabilă.

De multe ori în viaţa mea întâmplarea şi norocul au fost ajutoare hotărâtoare în cursul unor evenimente pe care nu puteam să le influenţez în niciun fel. Nu răspunsesem încă la scrisoarea editorului meu, când am primit o scrisoare din Teheran. Vechiul meu partener de corespondenţă, doctorul Kamil Botosha, mi-a scris că tocmai se întorsese dintr-o călătorie din deşert în vestul Persiei, din oraşul Kermanasha. Acolo, relata el, ar exista sute de desene în peşteri şi pe stânci, care ar putea fi în acord cu interpretarea mea asupra fiinţelor zburătoare, precum şi figuri asemănătoare astronauţilor, pe care le-am arătat în cărţile mele. Peşterile le erau cunoscute numai localnicilor şi din punct de vedere arheologic ne aflam pe

un teren virgin.

Doctorul Botosha mi-a sugerat ca drumul până acolo să-l fac cu un vehicul, deoarece arh oroare să călătoresc cu cămila.

M-am gândit. Câmpul de ruine de la Mohenjo-Daro din Pakistan în care căuta doctorul Botsha să mă ademenească în vestul Iranului, se găsea la 150 kilometri de graniţa Irakului, în linie dreaptă. Pe planiglob totul pare aproape şi frumos, dar între cele 2 ţinte sunt totuşi 2500 de kilometri, în linie dreaptă. Căutând pe o hartă am descoperit un lanţ de puncte arheologice foarte interesante, pe ruta dintre Pakistan şi graniţa Irakului.

Mi-am notat.

— În valea Soghum din sudul Iranului este situat Tepe Yahya. Acum 6.000 de ani, oraşul a fost un centru al regatului elamiţilor, care în mileniul al treilea înainte de Cristos a jucat un oarecare rol. La Tepe Yahya s-au găsit cele mai vechi tăbliţe cu inscripţii, mai vechi decât tăbliţele sumeriene. O echipă de arheologi americani şi iranieni a stabilit în anul 1971 că locul era cunoscut deja cu 4.000 de ani înainte de Cristos ca un centru de comerţ. Tăbliţele scrise erau chitanţe ale intrărilor şi ieşirilor de marfă. Câteva sute de sigilii, din cioburi de oale de lut cu motive misterioase au fost luate de pe dealul cu ruine. Fără îndoială, Tepe Yahya merita o călătorie la faţa locului!

La o distanţă de aproape 100 de kilometri sud de actualul oraş Shiraz, în câmpia de la Firuzabad, se găseşte vechiul oraş al sasanizilor Ardaschir Kurreh. Cunoşteam deja din descrieri acest oraş rotund, parcă trasat cu un compas, având un diametru de 2, 16 kilometri. Ardaschir Papakan, întemeietorul dinastiei sasanizilor, a împărţit oraşul printr-o încrucişare de străzi în patru sectoare de aceeaşi mărime. În centru era un turn înalt de 30 de metri fără uşi şi fără scări. Arheologii au păreri deosebite despre rolul acestui turn. Acest obiect rotund m-a fascinat mereu,

şi aceasta cu atât mai mult, cu cât ştiam că părţii, strămoşii sasanizilor, cunoşteau şi foloseau electricitatea. Am relatat deja despre bateria electrică a părţilor de la muzeul din Bagdad.

Mormântul lui Iisus din Kaşmir, ruinele de la Mohenjo-Daro, vechiul oraş Tepe Yahya, oraşul sasanizilor Ardaschir Khurreh, peşterile de la Kermanasha – toate acestea formau o linie care se putea atinge printr-o călătorie. Proiectul călătoriei era deja format în minte. Trebuia să ajung acolo – dar cum?

Pregătiri complicate de călătorie

Pentru o lungă călătorie concepută să aibă şi multe surprize, a trebuit să-mi iau mai multe bagaje decât în celelalte călătorii efectuate. În India şi Pakistan dotările stradale sunt – cu mici excepţii în marile oraşe – cel puţin tot aşa de rele ca în ţările în curs de dezvoltare din America Centrală şi America de Sud. În afara oraşelor, uriaşe grămezi de pietre şi o gloată de milioane de oameni. Aici nu ai ce face cu o maşină de oraş. Un vehicul tout-terrain este indispensabil, ca să poţi ajunge undeva.

O călătorie cu maşina proprie din Elveţia până aici durează dus şi întors patru luni. Dacă se mai adăugau şi opririle locale ocazionale şi eventualele tulburări politice, excursia putea dura şi şase luni – prea mult pentru calendarul meu încărcat. Cum aş putea să reduc această perioadă de timp la o durată acceptabilă? După ce am socotit şi mi-am bătut capul destul de mult, am găsit o soluţie: Trebuie să cumpăr un Range Rover de la British Ley land, să-l trimit înainte cu vaporul sau cu avionul şi, de la locul de aterizare al avionului, să ajung către locurile căutate şi pe patru roţi solide să mă întorc înapoi în Elveţia…

Cumpărarea Range Roverului s-a rezolvat prin telefon. Două săptămâni mai târziu stătea masiv şi impozant în faţa uşii mele. Această maşină este mai rapidă

decât un jeep, are tracţiune pe toate cele patru roţi, diferenţial autoblocant, este spaţioasă şi confortabilă. Eu m-am retras şi am citit cu atenţie îndrumările tehnice. Imediat am descoperit pentru călătoria la munte şi în deşert câteva „călcâie ale lui Achile”. Dacă se strică pompa de benzină? Găsesc oare o pompă de schimb într-o ţară cu o suprafaţă de 3.046.000 km² şi o populaţie de 500 milioane de locuitori? Ajunge setul de baterii? Rulmenţii sunt protejaţi împotriva nisipului fin din deşert? Ce se întâmplă cu bobina de inducţie, cu filtrul de ulei, cu cureaua trapezoidală, cu furtunele? Un spirit bun m-a învăţat ce să fac, iar prietenii m-au ironizat. Am luat totul dublu şi am lăsat să se monteze în faţă un troliu cu cablu, cu care să pot scoate din mlaştină şi noroi maşina. Nici nu vreau să-mi imaginez ce m-aş fi făcut fără acel troliu. Poate le-aş fi făcut o bucurie duşmanilor mei, dispărând fără urmă.

Pentru călătorii în străinătate avem nevoie de paşaport, în secolul turismului este o banalitate. Dar dacă ai maşină ai nevoie de un paşaport internaţional – Carnet de Passages – care nu este un lucru aşa de cunoscut. Acest carnet se poate obţine abia după depunerea unei cauţiuni importante. Cauţiunea trebuie să stabilească faptul că maşina nu va fi revândută pe drum. După convenţia internaţională de la 8 iunie 1961, Camera de Comerţ din ţara de origine emite un „Carnet pentru importul temporar al unui echipament profesional”. Că hârtia convenţiei internaţionale nu are nicio valoare, a trebuit să aflăm ulterior.

Înainte ca Range Roverul nostru să fie încărcat pe aeroportul Orly din Paris, într-un avion al companiei Air France în direcţia Karaci, a trebuit să golim rezervorul de benzină, să scoatem jumătate din aerul din cauciucuri şi să decuplăm bateriile. L-am rugat pe şeful transportului să anunţe biroul Air France din Karaci ca, la venire, să aşeze

Range Roverul la umbră, pentru ca acea căldură înăbuşitoare să nu strice farmacia noastră de campanie.

Am văzut maşina noastră foarte încărcată, într-un container, dispărând în compartimentul de bagaje, pe o rampă foarte înaltă. La revedere în Asia!

Vreau să-mi recapăt maşina!

16 ianuarie. Cu puţin înainte de miezul nopţii aterizăm cu un avion DC/10 al companiei Lufthansa… Într-o seră cu aer umed, sufocant.

Am făcut coadă în faţa la vreo cincizeci de vameşi îmbrăcaţi în alb. A trebuit să treacă mult timp ca ştampila să fie pusă pe paşaportul nostru. În jurul orei trei suntem la hotel. Mâine dimineaţă vom lua Range Roverul.

17 ianuarie. Compania Air France l-a trimis la hotel pe domnul Lakmiehr, un pakistanez uscăţiv, ca să ne ajute la vamă. De ce? Doar aveam un „Carnet de Passages”. Imediat ne întreabă dacă avem formularul A.

Nu am aşa ceva, nu ştiu despre ce e vorba şi îi arăt „Carnetul”.

Cu priviri obosite, domnul Lakmiehr ne spune că aceasta nu înseamnă nimic, că ar fi trebuit ca încă de azi-noapte să declarăm autovehiculul. Eu l-am lămurit că maşina nu a călătorit cu mine şi cu secretarul meu Willi Dünnenberger, ci a sosit cu câteva zile înainte cu o cursă de mărfuri. Pakistanezul nostru a ţinut să ne prevină că omisiunea noastră e un lucru foarte neplăcut. A mers cu noi la vama aeroportului. În numele meu a scris o scrisoare cu următorul conţinut:

Mult stimate domnule inspector de vamă!

Eu Erich von Däniken, elveţian cu paşaport XY, am ajuns azi-noapte aici şi am omis să declar automobilul meu la sosirea în vamă. Regret sincer şi vă rog în nemăsurata dumneavoastră generozitate să treceţi peste greşeala mea şi să-mi daţi un formular A.

După trei ore am căpătat formularul pe care l-am

completat în 30 de secunde. Domnul Lakmiehr ne-a condus într-un birou unde după o aşteptare lungă s-a pus o ştampilă pe formularul A. Pakistanezul nostru ne-a făcut cu mâna să-l urmăm în biroul următor. Acolo prima ştampila a fost confirmată de o a doua. Birourile erau nişte şoproane unde se învârteau nişte ventilatoare obosite, peste tot era numai un scaun pe care şedea funcţionarul. Şoarecii erau vânaţi de pisici, întâmplător existau şi şobolani.

Ţinând victorios în mână formularul A, domnul Lakmiehr ne-a condus pe o stradă care nu se mai termina, în celălalt colţ al aeroportului. De ce nu luăm un taxi? Mut, ajutorul nostru ne arătă o clădire clocindu-se la soare. Sunt foarte supărat. Nu-mi ascund nemulţumirea. Omul din spatele biroului zâmbeşte! Se scuză la nesfârşit, lasă să se aducă un scaun, se uită la paşaportul meu, îmi cere o semnătură şi îmi dă cheile maşinii. Da, eram bucuros, îmi făceam iluzii că am atins ţelul.

Domnul Lakmiehr ne-a luat mai departe la plimbare. De ce? Unde? am întrebat eu şi am primit un răspuns „măsliniu”. Maşina era înscrisă în vamă şi era nevoie de un agent vamal care s-o radieze. Pe acesta l-am găsit după ce am străbătut aeroportul în diagonală. Ne-a zâmbit cu faţa lui maronie, ne-a asigurat că se va ocupă de toate, dar astăzi totuşi este prea târziu. Aşa am mers 25 de km înapoi la hotel. Şi blestemam.

18 ianuarie. Fix la 9 suntem la aeroport. Domul Lakmiehr agită teancul de formulare şi spune că a lucrat o jumătate de noapte la ele. Unde este maşina mea? îi întrerup lăudăroşenia. Dumnealui ne roagă să-l urmăm într-un hangar uriaş. Deja de departe văd o coadă obligatorie şi fără sfârşit. Cu toate astea am mărşăluit pe lângă coadă şi m-am aşezat în faţa primului om de la birou.

— Vă rog să mă scuzaţi, eu vin de departe şi vreau să-mi continui călătoria. Toate formularele sunt completate, aici este formularul A, aici este carnetul…

Omul în alb îmi rânjeşte. Carnetele nu se fabrică la aeroport ci numai la vămile de pe stradă sau în port. În mod normal, maşinile nu vin cu avionul.

Dacă nu aş fi transpirat prin toţi porii, transpiraţia ar fi năvălit pe mine.

Prost dispusul domn Lakmiehr, Willi şi cu mine am mers timp de o oră şi jumătate prin Karaci în port şi de acolo la vamă, o hală uriaş, un birou uriaş cu o sută de funcţionari şi o sută de pupitre. Sub pătură mormăiau – am avut timp să le număr – 41 de ventilatoare inutile. Aici nu s-a auzit încă de Carnet de Passages. Cu curajul unui disperat am strigat peste murmurul vocilor, din toate puterile.

— Este aici cineva care poate să ne dea un Carnet de Passages?

Eficienţa a fost instantanee. Deodată totul s-a liniştit. Domnii s-au oprit din treabă şi se holbau la mine. În spate, se ridică unul cu ochelari şi cu chelie.

— Dumneavoastră vă ocupaţi de treaba asta? mă adresez lui. Părea cuprins de o frică teribilă. Trec de la furie la prietenie, îi vorbesc frumos, îi spun să ia iarăşi loc şi îi spun blând, că umblu deja de două zile după maşina mea şi nu mai sunt dispus să joc teatrul ăsta mai departe.

— În două ore automobilul dumneavoastră va sta în faţa hotelului!

Trebuia să ştii să-l prinzi pe omul potrivit. Îi dă domnul Lakmiehr trei formulare noi, apoi un mandat pentru inspecţia maşinii în hangar, după care trebuia să se întoarcă cu formularele, ca să putem primi maşina.

Domnul Lakmiehr ne asigură că mai avem nevoie de un singur funcţionar, care să inspecteze maşina, după care ne putem întoarce în port. Iarăşi străbatem oraşul, iarăşi stăm în acelaşi hangar. Bucuros, mă duc la chelios.

— Voilai Aici este formularul A, aici sunt alte trei formulare, puneţi ştampila pe ele.

Am observat ceva ce nu am mai văzut: cheliosul a făcut o grimasă.

— Nu, a spus el cu frică, nu am voie să pun ştampila, acest lucru este rezervat inspectorului.

I-am aruncat domnului Lakmiehr una dintre cele mai urâte priviri.

— Unde este maşina dumneavoastră? m-a întrebat inspectorul de vamă din clădirea 4.

— Într-un hangar, am răspuns eu.

Inspectorul ne spune că atribuţiunile lui nu merg până acolo, căci hangarul este subordonat poliţiei. Dar de la poliţia hangarului aflăm că informaţiile colegului sunt false, de maşina mea ar răspunde vameşul de la vama de mărfuri din hala numărul 7. Acolo ar urma să primesc o adeverinţă de liberă trecere şi aş putea să urc în maşina mea.

Hala nr. 7. Inspectorii pălăvrăgesc. Mă apropii de un grup.

— Oameni buni, eu apreciez ospitalitatea dumneavoastră, dar ceea ce se întâmplă aici depăşeşte limitele răbdării mele. A auzit cineva dintre dumneavoastră despre Carnet de Passages!

Toţi dau din umeri. Cu prudenţă le pun teancul de formulare în faţă şi îi rog să aşeze ştampila hotărâtoare.

Îmi văd iarăşi Range Roverul! Este încă înfăşurat într-o panglică albastră şi stă pe un podeţ la o înălţime de 2 metri peste capul meu. Inspectorul îşi scutură capul.

— Maşina trebuie să ajungă jos! Cum s-o inspectez aşa?

— Totul ce trebuie să ştiţi, scrie în Carnet, spun eu.

— Puteţi să-mi demonstraţi că afirmaţiile de acolo sunt conforme cu realitatea?

M-am căţărat pe podeţ cu carnetul în mână. Acolo unde privirea lui nu ajunge, îi citesc inspectorului toate datele din Carnet cu o mică tărăgănare, ca şi cum le-aş citi

de pe diferite părţi ale maşinii. Mai aruncă o scurtă privire în sus spre maşină şi îşi pictează iscălitura pe formulare. Treaba aceasta a mers.

Îl întreb pe paznicul hangarului cine a urcat maşina sus. El mă trimite spre o căsuţă în care doarme un om. Îl trezesc cu grijă, îi spun că am să plec înapoi în port, să iau certificatul de liberă trecere, el între timp să dea maşina jos de pe podeţ, treabă pentru care am să-l răsplătesc.

Iarăşi străbatem Karaci. Merg în sediul vămii, la cheliosul meu.

— Uite, aici sunt toate formularele! Toate sunt ştampilate, nimic nu mai lipseşte!

El zâmbeşte, îmi împinge un scaun. Dacă aş avea trei minute timp… Acum nu mai contează. Aştept două ore. Către ora 19, Carnetul meu este ştampilat.

Încet, domnul Lakmiehr mi-a spus că nu ar avea niciun sens să mai mergem astăzi la aeroport. A fost singura lui intervenţie pe care a făcut-o astăzi, în timpul vânătorii de ştampile.

19 ianuarie. Dimineaţa la 8 domnul Lakmiehr ne face un semn prietenos cu mâna, el a rezolvat totul, nu mai avem nevoie decât de un permis de liberă trecere. Ce mai e şi asta? Întreb eu, temându-mă de posibilele noi obstacole. Ieşirea la stradă a hangarului este închisă prin bariere, spune el. Acolo sunt soldaţi, ca să putem pleca, avem nevoie de un permis de trecere.

Dacă până după-amiază nu se rezolvă şi cu acest permis de trecere blestemat, voi merge la hangar, mă voi aşeza în maşină şi voi trece prin barieră. Domnul Lakmiehr, care între timp a devenit mai încrezător, m-a rugat să nu fac aşa ceva. S-ar trage asupra mea şi el ar avea necazuri cu Air France, unde este ataşat. Am mers spre hangar.

Range Roverul meu mai stătea încă pe podeţ. Am rugat să mi se dea muncitori pe care îi voi plăti bine. După

o discuţie mai lungă, trei bărbaţi au început să desfacă cu încetineală panglica albastră. La ora 17 maşina ajungea din nou la sol. Rezervorul de benzină era gol, bateriile erau demontate, cauciucurile erau numai pe jumătate umflate – aceasta era opera noastră dezastruoasă de la Orly. L-am rugat pe un taximetrist să cumpere o canistră de benzină, eu am despachetat sculele maşinii şi am montat bateriile, iar în timpul acesta Willi umfla cauciucurile.

20 ianuarie. Ora opt seara, pe aeroport. L-am întrebat pe domnul Lakmiehr:

— Aţi obţinut permisul de liberă trecere?

— Nu, se strâmbă el. Numai directorul aeroportului îl poate elibera, iar el nu este de găsit la sfârşitul săptămânii.

Cum adică sfârşitul săptămânii? Să se fi făcut deja sâmbătă?

— Unde locuieşte directorul?

Această întrebare l-a marcat pe pakistanez.

— Dumnealui este o personalitate importantă, trebuie să aşteptăm până luni.

Am mituit pe cineva şi am primit adresa respectivei personalităţi. După o cursă de 30 de km, am oprit în faţa unei vile cu un parc minunat. O fiinţă feminină cu faţa acoperită cu un voal ne-a spus că domnul director lipseşte.

— Bine, am spus eu, atunci am să aştept în parc până se întoarce.

După un timp un tinerel m-a ajutat să termin asediul.

I-am dat trei cărţi de-ale mele în traducere engleză şi l-am rugat să-mi mijlocească o convorbire de două minute cu şeful lui.

Am fost lăsat să intru. I-am povestit lupta mea de patru zile pentru obţinerea maşinii şi l-am rugat să-mi semneze permisul de liberă trecere, ca să pot în sfârşit să-mi recapăt ceea ce-mi aparţinea, libertatea şi timpul meu foarte preţios. Directorul a luat biletul şi cu un pix verde l-a semnat, apoi, fără să-mi spună un cuvânt, mi l-a înapoiat.

Se pare că el nu vorbea la sfârşitul săptămânii.

Domnul Lakmiehr a privit semnătura directorială ca pe o minune.

Of! Urcăm în maşină şi gata, ieşim din iadul formularelor. Am ajuns până la barieră. Soldatul a vrut să ştie tot ce este ascuns în maşină. I-am spus pe un ton de comandă, ca şi cum mi-aş face griji pentru destinul său, că maşinii i s-a dat permis de liberă trecere de către instanţe înalte. Soldatul a intrat în căsuţa lui de pază şi a ridicat bariera. Automat.

Eram liberi! După patru zile şi jumătate, timp în care am intrat în 23 de birouri, am obţinut 23 de semnături şi am parcurs cu taxiul peste 300 de kilometri.

Plecarea spre Srinagar

Am stabilit ca primul oraş vizitat să fie Lahore, din vestul Pakistanului, o aşezare cu o populaţie de 1, 3 milioane de locuitori, important centru industrial şi cultural unde se află celebra universitate Pandschab.

Până la Haiderabad, pe Indul inferior, o hartă ne promite o stradă lungă de 150 de kilometri, care este considerată de pakistanezi ca o autostradă super.

Din Karaci ieşim cu ajutorul unui şofer de taxi care ne trece peste străzi aglomerate, cu oameni şi bazaruri care vând nimicuri, trecem prin cartiere mizere până ajungem la şoseaua promisă de hartă. Este o şosea prost asfaltată. Deşi toate geamurile maşinii sunt deschise, termometrul interior ne indică 41° Celsius!

La Haiderabad, Indul este lat de un kilometru, apa lui este o zeamă spumoasă maronie, care se rostogoleşte prin Pakistan de la nord la sud. Indul dă vitalitate ţării.

Cu toate că miezul zilei a trecut de mult, căldura devine tot mai supărătoare. La fiecare 40 de kilometri trecem prin locuri unde în nişte barăci se găsesc băuturi la sticlă şi unde, la fel ca în orice colţ al lumii, ni se recomandă Coca-Cola. În după-amiaza aceea fiecare din

noi a băut câte 14 sticle şi cu toate acestea limba se lipea de cerul gurii.

În Pakistan există tot atâtea autobuze câte maşini Fiat sunt în Italia. Ele sunt vopsite în culori stridente, împodobite cu ornamente ca nişte brazi de Crăciun, ferchezuite ca şi cum oamenii din valea Indului ar fi mereu pe drum. La circulaţia stradală iau parte turme.de capre şi caravane de cămile, căruţe trase de boi şi bivoli. Pe marginea străzii se găteşte, se spun rugăciuni şi se doarme. Mulţi călători îşi cară patul cu ei, o ramă de lemn pe care sunt legate încrucişat nişte sfori, ceea ce este un lucru practic, asigură o bună aerisire şi face bine acestor oameni.

Autobuzele funcţionează cu motorină, din ţevile de eşapament flutură „flamuri negre”, care i-ar putea îndemna pe ecologiştii din Vest la acţiuni de protest, dacă clima nu ar fi aşa de nepotrivită pentru astfel de activităţi. Se protestează numai acolo unde nu este obositor, unde se poate ajunge cu maşina proprie şi unde după o bătălie mare se pot întoarce acasă comod. Protestul necesită un anumit confort. Chiar şi Lenin ordonase ca participanţilor la demonstraţii să li se dea o masă caldă, deoarece cu maţele goale nu se poate demonstra eficient împotriva foamei.

Maşini particulare abia dacă există. Pe traseul de 1300 de kilometri până la Lahore am numărat în total patru. De aceea toate staţiile de alimentare sunt adaptate pentru motorină, deşi pe toate stă scris cu fală că au şi benzină! Trebuie să fim foarte atenţi, ca „băieţii” să nu ne bage în rezervor vreun amestec care ar putea fi dăunător motorului.

Cu toate că circulaţia din timpul zilei mi-a captat toată atenţia, condusul noaptea a fost lucrul cel mai rău pe care l-am trăit vreodată. Pe mijlocul străzii autobuzele merg cu faza mare aprinsă iar cămilele, boii, bivolii şi

caprele nu au pe flancuri semnalizări luminoase, ele rătăcesc prin întuneric şi nu cunosc semnele de circulaţie. Până aproape de carosabil sunt grupe de oameni care dorm! Dacă eşti orbit de o lumină, n-ai decât ori să te opreşti, ori să te rostogoleşti pe câmpuri.

Noaptea la trei am intrat în Multan, un oraş de 350.000 de locuitori pe Cinab, unul din cele cinci râuri din India superioară, care izvorăşte din Himalaya. Numele acestei ape nu s-a găsit până acum în nicio revistă de cuvinte încrucişate.

La hotel nu am putut dormi din cauza aerului umed şi înăbuşitor. Ventilatorul, ca şi noi, şi-a dat sufletul.

Pentru ce sunt utile vacile sfinte

A trebuit să ne orientăm după compas şi fler, deoarece indicatoarele erau inscripţionate mai mult într-o variantă persană a limbii arabe – nastaliq. Informaţii nu puteam obţine, pakistanezii vorbesc unul din cele 32 de dialecte locale iar limba oficială, urdu, natural nu o înţelegem. O consolare. De la Lahore, oraşul de graniţă înainte de intrarea în India, reuşim să ne descurcăm cu engleza.

Către ora nouă trecem pe sub o poartă din fier forjat, Frontiera Kaşmirului, şi după numai 500 de metri trecem o poartă şi mai mare, împodobită cu culorile Indiei, pe care scrie: Welcome to India.

Drumul lung de 250 de kilometri de la Wagah la Jammu din India Superioară s-a deosebit de autostrada din Pakistan numai prin faptul că la participanţii la trafic s-au adăugat şi cirezi de vaci. Vacile au mereu prioritate şi dispun de o libertate fără margini. Când au chef, se culcă jos, pe stradă. Încet-încet începi să urăşti aceste patrupede simpatice.

Aflăm despre vacile sfinte o serie de lucruri, care ne schimbă părerea preconcepută. Când am spus că aceste vaci ar trebui tăiate, mi s-a spus că aceste creaturi slabe

joacă în aceste timpuri un rol important şi de neînlocuit în viaţa de zi cu zi. Cum? am întrebat eu gândindu-mă la vacile elveţiene care pasc pe păşunile noastre şi au nişte ugere uriaşe. Aceste vaci slabe dau zilnic numai o jumătate de litru de lapte. Într-o ţară în care foamea îi urmăreşte pe oameni ca o umbră, acesta este o parte importantă din alimentaţia lor. Am observat deja că autohtonii strâng bălegarul de la vaci după ce s-a uscat la soare şi îl folosesc pe post de combustibil, dar eu adevărat extraordinar este faptul că acest gunoi dă mai mult material de încălzire, decât sectorul vest-german al cărbunelui. În mod deosebit m-a luminat cel de-al treilea motiv asupra necesităţii ca vacile să umble peste tot pe străzi: ele mănâncă din gunoi tot ceea ce încă se poate digera. Aşadar, ele sunt gunoierii şi poliţia sanitară a ţării. De ce sunt sfinte? Pentru că la hinduşi este strict interzis ca vacile să fie omorâte şi există o lege religioasă la respectarea căreia veghează 300 de milioane de oameni.

Srinagar!

De la Jammu se văd munţii uriaşi ai Himalayei. Jammu are o populaţie de trei milioane şi jumătate de locuitori şi iarna este capitala Indiei Superioare, care vara se mută la Srinagar. Această mutare a oficialităţilor este uşor de înţeles dacă ai traversat o dată Jammu în ianuarie. În acest anotimp noi eram deja deshidrataţi din cauza căldurii şi ne-am bucurat, ca şi la Srinagar în Kaşmir, de o privelişte pe care ghidurile de călătorie o consemnează ca o Elveţie asiatică.

Ruta Jammu-Srinagar are o lungime de 300 de kilometri. Seara am fi putut respira aer proaspăt de la o altitudine de 1768 de metri.

Această speranţă a devenit cu fiecare kilometru parcurs mai slabă. N-am văzut încă niciodată atâta armată în marş. Nici coloanele militare nu aveau voie să sperie sau să înghesuie vacile sfinte. Ar putea ele, dat fiind că sunt

sfinte, să împiedice un război?

Am trecut pe lângă sate de munte, care aveau un specific tibetan, am mers în serpentine până la o înălţime de aproape 2000 de metri. A dispărut aerul de seară care suflă în Valea Indului. Aerul curat de munte a făcut ca buna dispoziţie să crească la bordul maşinii. Eram în regiunea submontană a Himalayei.

Srinagar!

Se poate spune fără nicio exagerare că Srinagar este o Veneţie a Asiei. Oraşul este străbătut de multe canale pe care plutesc bărci, gondole şi bărci familiale locuite, în special pe lacul Bal, care se învecinează la est cu oraşul. Srinagar este la o latitudine de 34° nord, se află pe aceeaşi poziţie cu Gibraltar şi Damasc. Temperatura medie de vară este în jur de 30°, iar temperaturile de iarnă au o medie de 3 până la 4 grade.

Srinagar este situat la ieşirea din lacul Wular în Valea Kaşmirului. Din această cauză valea este denumită pe drept „Cerul pe pământ!” Aici vechii stăpânitori au construit parcuri de o frumuseţe extraordinară, foarte întinse, de o splendoare incredibilă, cunoscutele grădini ale şalimarilor, ale căror podeţe de lemn trec peste pâraie liniştite.

Este o iluzie că totul este aşa de încântător şi străluceşte. În acest paradis al vacanţelor nu corespunde chiar totul.

Tradiţia veche a Kaşmirului nu se potriveşte cu modelul. Aici sus străzile se sufocă – Srinagar are o jumătate de milion de locuitori, care trăiesc în aceeaşi mizerie ca jos, în văi. Nu există nici cea mai primitivă formă de igienă. Apa de băut are o culoare gălbuie. Dezgustător! Aici ca şi în altă parte bănuim ce se întâmplă cu ajutoarele costisitoare care se trimit. Medicamentele se strică fiindcă aproape că nu există frigidere, iar din cele existente puţine funcţionează. Înconjuraţi de murdărie de

la naştere, autohtonii sunt imuni la bacteriile şi viruşii care bântuie, dar pentru străini acestea sunt periculoase. Pun viaţa în pericol. Dacă această privelişte minunată vrea să fie integrată în turismul mondial, trebuie să se facă încă multe lucruri.

Populaţia este harnică. Pe ogoarele roditoare şi în multe mici ateliere lucrează copii încă de la şase ani. Evul Mediu! La staţia de benzină m-a servit un băiat simpatic de 12 ani, Mahmud. Deşi nu voiam altceva decât benzină, m-a întrebat dacă nu vreau să-mi facă rost de o fată. L-am întrebat:

— De ce nu mergi la şcoală?

— Eu n-am părinţi, mi-a răspuns el, şi trebuie să trăim cu toţii. Chiar nu vreţi o fată?

Micul peşte era dezamăgit de faptul că un străin bogat – toţi străinii sunt bogaţi – nu i-a acceptat oferta.

Comparaţii

Asemănarea între locuitorii Kaşmirului şi israelieni este extraordinară. Au aceeaşi statură, aceiaşi ochi migdalaţi, nasuri asemănătoare. Şi aici se practică tăierea dimprejur. Ca şi în Israel, morţii sunt îngropaţi în direcţia est-vest. Ca şi israelienii, bărbaţii poartă Kipa, o căciuliţă aşezată pe partea din spate a capului.

În timpul călătoriilor noastre prin văile care iarna sunt lipsite de zăpadă, aveam impresia că tot timpul ne aflăm într-o privelişte biblică şi aici trăiesc oameni biblici din Vechiul Testament. Chiar şi limba ţării, kaşmiri, are multe asemănări cu vechea limbă aramaică, ramura cea mai veche a limbii semitice vestice, pe care o vorbea Iisus împreună cu ucenicii săi.

Am să dau câteva exemple:

Ebraica	Kaşmiri	Semnificaţie
akh	akh	singur
ajal	ajal	moarte
awa	awan	orb
ahad	ahad	odată
hamah	humaham	gălăgie
loal	lol	dragoste
qatal	quatal	ucigaş
qabar	qabar	mormânt

Ce ne transmit legendele Kaşmirului

Sunt prea multe legături între Israel şi Kaşmir ca să poată fi considerate întâmplătoare.

O veche legendă locală ne spune că Valea Kaşmirului a fost pământul făgăduinţei pe care Moise l-a promis copiilor lui Israel. În afară de asta, kaşmirienii de astăzi sunt urmaşi direcţi ai neamului israelienilor. Ne poate mira mult ce ne spune tradiţia populară: kaşmirienii spun că exodul – contrar relatării din Biblie – nu a durat 40 de ani, pentru a străbate deşertul Sinai, terminându-se în Palestina. Exodul a pornit mai degrabă din Egipt, a străbătut (actualele) ţări Iordania, Siria, Persia, Afghanistan şi Pakistan şi a ajuns în podişul din Kaşmir.

Această versiune ar trebui luată în seamă mai serios căci, dacă ne uităm pe hartă, are mai multă logică decât mişcarea fără sens a maselor în pustiul din Orientul Apropiat. Dacă ne gândim la legenda kaşmirilor, atunci şi anumite lupte şi bătălii pe care israeliţii le-au purtat timp de 40 de ani capătă sens. Ce fel de lupte ar fi trebuit să fie dacă se învârteau prin deşert? Acolo nu erau popoare străine şi inamice. În lungul drum spre Kaşmir, israeliţii pribegi ar fi putut intra în conflict cu diferiţi adversari. Graniţele ţărilor pe care le-au atins erau sub stăpânirea unor regi care s-ar fi apărat împotriva unor popoare

nomade care se apropiau de ţinuturile lor.

Legendele kaşmirilor ne spun că Moise a murit în podişul lor. Aici, spune tradiţia, au acţionat profeţii, aici ar fi avut şi Solomon tronul său. În memoria acestor legende muntele de la Srinagar se cheamă şi astăzi Takht-i-Suleiman, Tronul lui Solomon, şi la 30 de kilometri sud-vest este situat – fiecare kaşmir o ştie – mormântul lui Moise, pe dealul Both. În Palestina nu există niciun mormânt al lui Moise. Acest lucru este consemnat şi de Biblie:

Şi Dumnezeu i-a vorbit lui Moise: „Iată pământul pentru care m-am jurat lui Avraam, Isaac şi Iacov, zicând: Seminţiei tale îl voi da. Te-am învrednicit să a vezi cu ochii tăi; dar în el nu vei intra! „Şi a murit Moise, robul lui Dumnezeu, în ţara Moab, în faţa Beth Peorului, dar nimeni nu ştie mormântul lui nici până în ziua de astăzi. (5 Moise, XXXIV, 4 – 6).

Ce s-ar întâmplat dacă am lua în consideraţie că Moise nu i-a condus pe israeliţi în Palestina, ci în podişul din Kaşmir. Legendele biblice ne asigură că Moise a acţionat din însărcinarea unui „Domn" acelaşi Domn care i-a nimicit pe egiptenii atacatori, care i-a atras pe israeliţi într-un nor, care lumina noaptea în roşu. În timpul drumeţiei „Domnul" le-a asigurat o mană cerească, pentru ca femeile, bărbaţii şi copiii să nu moară în deşert. Multe deserturi sunt de străbătut pe drumul din Egipt spre Kaşmir. A fost Domnul interesat să-i cârmuiască pe israeliţi spre Kaşmir?

Răzvrătirea despre care a relatat Enoh

*

Mi-am amintit de răzvrătirea relatată de profetul Enoh – răscoala celor două sute de îngeri împotriva Domnului lor. În capitolul şase al cărţii sale apocrife, profetul Enoh relatează:

„După ce copiii oamenilor s-au înmulţit, s-au născut

în acele zile fete frumoase şi atrăgătoare. Dar când le-au văzut îngerii, fiii cerului au poftit trupeşte la că e şi au vorbit între ei. «Vrem să ne alegem femei dintre fiicele oamenilor şi să facem copii cu ele.» Semjasa, şeful lor, a vorbit către ei: «Mi-e teamă că nu veţi putea face această treabă, aşa că iau asupra mea toate marile păcate.» Da, i-au răspuns toţi şi au spus: «Vrem cu toţii să depunem un jurământ şi printr-un blestem să ne obligăm să nu renunţăm până nu desăvârşim ce-am hotărât.» Toţi au jurat împreună şi s-au îndatorat prin blesteme. Erau în total două sute cei care au coborât de pe muntele Hermon. Ei au numit acest munte Hermon deoarece au jurat şi s-au obligat acolo prin blesteme. Acestea sunt numele conducătorilor lor: Semjasa, şeful cel mare, Urakib, Arameel, Akibeel, Tamiel.

Ramuel, Danei, Ezeqeel, Saraqujal, Asael, Armers, Batraal, Anani, Zaqebe, Samsaveel, Sartael, Ture I, Jomjael, Arasjal… Aceştia şi ceilalţi care au rămas şi-au ales fiecare câte o femeie, au început să intre în casa lor şi să se unească cu ele. Le-au învăţat vrăjitorii, formule magice, tăiatul rădăcinilor şi le-au dezvăluit secretul plantelor tămăduitoare”.

Enoh ne arată mai departe urmarea şi ne descrie ce fel de munci au avut de efectuat acei îngeri. El a descris clar răscoala. Nu e nevoie de prea multă fantezie pentru ca în aceşti 200 de îngeri să recunoaştem altceva decât „îngeri”. Niciuna din însuşirile descrise de Enoh nu corespunde cu îngerii biblici, care au rol de ajutoare. Îngerii biblici nu fac copii, nu seduc fiicele oamenilor şi nu fac conjuraţii. Îngerii lui Enoh erau răsculaţi împotriva Domnului. Această echipă impunătoare formată din 200 de membri s-a răzvrătit împotriva comandantului lor, care – cum ştia şi Enoh – a dispărut până la urmă în univers şi i-a lăsat pe răzvrătiţi pe Pământ.

Ce „bagaje” au avut răsculaţii ca să se poată mişca,

cum şi-au putut susţine ei prezenţa? Poate că mai aveau la ei scule, unele aparate tehnice, poate un vehicul pe şenile, ori un vehicul asemănător elicopterului, dar nu au putut să posede nimic ca să poată întreprinde călătorii interstelare. Ce este mai important, le-a rămas ştiinţa. Or fi avut ei un motiv întemeiat pentru a se răscula. Poate s-au săturat de acel drum lung. Poate comandantul era prea sever. Poate s-au săturat de viaţa şi munca zilnică de la bordul navei. Nu putem face decât ipoteze speculative. În orice caz, ei ajunseseră pe o planetă unde existau fiinţe care le erau foarte asemănătoare. Răsculaţii au hotărât să-i subjuge pe oameni, să şi-i facă servitori şi sclavi, iar ei să ducă o viaţă plină de desfrâu, într-o continuă petrecere. Răsculaţii nu au rămas mult timp împreună. Ei s-au împărţit în grupe, şi-au împărţit între ei aparatele rămase şi s-au hotărât să se informeze prin unde asupra activităţilor lor. Ei au plecat în toate direcţiile. O grupă a zburat peste ocean în America de Sud, o alta în America de Nord, o a treia în spaţiul Oceanului Indian, o a patra în spaţiul asiatic. Împărţirea lumii nu le-a creat probleme. Ei s-au comportat aşa cum aveau să facă, după câteva mii de ani, răsculaţii de pe Bounty, un vas englezesc al cărui echipaj a pus stăpânire pe vas în Marea Sudului, vrând să trăiască în Pacificul de Sud liberi şi fiecare să devină rege. Unii şi-au atins ţelul, ceilalţi au fost omorâţi de insulari.

Da, una din echipele mai sus descrise a zburat peste podişul din Kaşmir, a văzut frumuseţea de nedescris a peisajului, a simţit clima ideală. Aici se poate trăi! Dar cu 3.000 de ani înainte sau când a fost – nu am încredere în datele biblice – nu erau în Kaşmir nici oameni, nici spirite serviabile. Domnii care au venit din alte stele, obişnuiţi cu viaţa de huzur, nu şi-au putut închipui nici în visele lor cele mai întunecate că pot trăi fără servitori. Creşterea unei echipe de servitori provenită dintr-o singură pereche li s-a părut că durează prea mult aşa că au hotărât să aducă în

valea Kaşmirului un trib din Egipt. Aceasta trebuia să fie ţara în care curgeau laptele şi mierea. Zis şi făcut!

Răzvrătiţii i-au condus pe israeliţi din Egipt în podişul indian. Peste noapte ghizii i-au orientat cu coloane de fum şi focuri. Marşul prin deşert este mai rău decât rătăcirea într-un labirint. „Zeii" au fost nevoiţi să-i ajute. Acolo unde a fost necesar, au intervenit în lupte, pentru ca viitoarea lor servitorime să ajungă nevătămată şi victorioasă la ţintă.

Acestea sunt gândurile care mi-au venit pe drumul lung pe care l-am parcurs. M-am gândit şi la altceva:

Ca să ajungă în Kaşmir trebuiau străbătuţi munţii Pir-Panjal. Trecătoarea din locul cel mai coborât are totuşi o înălţime de 2510 metri. Astăzi acest pas poate fi străbătut prin construirea unui tunel la altitudinea de 2180 de metri. Din cauza acestei bariere muntoase, valea Kaşmirului era nelocuită cu câteva milenii în urmă.

Despicând mai departe firul, acum israeliţii îşi aveau ţara lor proprie pe care o puteau construi pentru ei şi „domnii" lor. Atunci, ca şi acum, israeliţii au fost un popor harnic, ascultător şi inteligent de aceea răzvrătiţii au ales acest trib foarte cultivat.

Cu ajutorul lor s-au construit în scurt timp temple, palate, grădini. Valea Kaşmirului a devenit ţara lăudată, a devenit un paradis.

Aceste speculaţii îndrăzneţe au o lacună. Dacă ne luăm după ce spune Biblia, regele Solomon (cca. 965 – 926 î.e.n.) a lăsat să se construiască la Ierusalim un templu. Nu aparţinea Solomon, ca şi predecesorul său, grupei care a fost aleasă să meargă în Valea Kaşmirului? Solomon era când în Valea Kaşmirului, când în Palestina! Nimeni nu poate să se afle simultan în două locuri! Solomon putea!

Solomon – regele zburător

Kebra Negest este cea mai celebră legendă etiopiana. În capitolele 30, 52, 58, 59 şi 94 se relatează în amănunt despre un „car ceresc" pe care regele Solomon l-a

moştenit de la strămoşii lui şi pe care l-a folosit cu mult zel.

„Regele şi toţi care îi ascultau poruncile au zburat, fără să se îmbolnăvească şi să sufere, fără fă le fie foame sau sete, fără să le curgă sudoarea şi fără să obosească, într-o singură zi un drum care pe jos s-ar fi parcurs în trei luni”.

Între Ierusalim şi Srinagar sunt aproape 4.000 de kilometri în linie dreaptă. Pe jos nu s-ar putea acoperi această distanţă în trei luni. La un marş pe jos de 20 kilometri zilnic, într-o lună s-ar parcurge 600 de kilometri iar în trei luni 1800 de kilometri, în plus drumul pe jos nefiind la fel de drept ca linia aeriană. Exact această rută ar fi străbătut – după legenda Kebra Negest – regele Solomon cu nava sa aeriană într-o zi.

Dacă regele ar fi fost în aer doar 12 ore din 24, atunci nava sa ar fi avut o viteză de 150 km pe oră. Dacă considerăm că ar fi zburat numai 8 ore zilnic, atunci nava ar fi avut o viteză medie de 225 de kilometri pe oră. Nu este chiar viteza unui avion cu reacţie din zilele noastre, dar e destul de rapid să poată să penduleze de mai multe ori într-o lună între Ierusalim şi Srinagar.

Dacă presupunem că regele Solomon ar fi făcut aproximativ la mijlocul drumului între Kaşmir şi Israel o escală, atunci ar trebui să se găsească, poate, şi în actualul Iran, indicii privind o asemenea aterizare. Vehiculele aeriene nu erau atunci un lucru banal, nu aterizau şi decolau, fără ca locuitorii să observe nimic.

În partea nord-vestică a Iranului, la o înălţime de 2200 de metri, există muntele Takht-i-Suleiman (Tronul lui Solomon), ca şi la Srinagar. Pe „tronul lui Solomon” iranian există un templu al focului aparţinând sasanizilor, în care erau onorate focul şi apa. Focul şi apa? Aceste două elemente nu se suportă. Acolo unde se întâlnesc, se formează aburi. Avionul lui Solomon funcţionează cu aburi.

Era cunoscută deja maşina cu aburi, care a fost inventată de cercetătorul în ştiinţele naturii Denis Papin (1647 – 1712)? De ce erau onorate apa şi focul? Într-un mod ilar muntele alăturat se cheamă Zendan-i Suleiman, care înseamnă „închisoarea lui Solomon”. Poate s-a rătăcit pilotul şi a făcut o aterizare forţată.

Pe lângă toată fantezia cutezătoare, rămâne stabilit că în Iran şi la Srinagar există doi munţi numiţi „Tronul lui Solomon”. Pe amândouă piscurile existau temple închinate lui Solomon. Construcţia din Iran nu s-a mai păstrat, templul din Srinagar mai există şi astăzi – fiind refăcut de câteva ori. Foarte asemănător se explică şi ipoteza mea privind motivul pentru care Solomon a trebuit să angajeze arhitecţi şi constructori din Liban.

Câteva ipoteze

Cititorii mei sunt obişnuiţi să aibă de-a face cu ipoteze care le taie răsuflarea, despre extratereştrii mei. Nu este clar ce legătură este cu Iisus care a trăit cu 1.000 de ani mai târziu. Înainte să înţeleg realitatea din faţa mea, mi-am pus gândirea pe fusul de tors. Juraţii legilor mozaice, ai sectelor esenienilor de la Marea Moartă, ştiau că cel puţin un trib trăia în îndepărtatul Kaşmir. Ei cunoşteau scrieri vechi din timpul domniei lui Solomon şi legăturile sale asiatice şi este posibil ca şi în timpul lui Iisus să fi existat un contact între esenieni şi tribul transmutat din Kaşmir. Iată ipotezele mele despre motivele şi felul în care Iisus ar fi putut veni în Kaşmir.

Într-o vineri la prânz, Iisus a fost răstignit pe cruce. Vineri la miezul nopţii începe sabatul, a şaptea zi, zi de odihnă, a sfinţirii şi înnoirii spirituale. Cuceritorii romani erau destul de deştepţi să ţină cont de aceste legi religioase. De aceea, în ziua sabatului niciun pedepsit nu mai avea voie să spânzure pe cruce. Istoricii au stabilit, împotriva ipotezelor general acceptate, că pedeapsa romană a crucificării nu era neapărat o condamnare la

moarte, ci mai mult o metodă barbară de pedepsire. Corpuri tari şi sănătoase, cu o voinţă puternică, reuşeau să supravieţuiască.

Biblia relatează că un legionar roman l-a împuns pe Iisus într-o parte. Din rana lui a curs sânge şi apă. Aşadar Iisus nu era mort. Lui Iosif şi Nicodim, cu ajutorul câtorva femei printre care şi mama lui Iisus, li s-a permis să-l dea jos de pe cruce. Bărbaţii l-au convins pe soldatul roman că Domnul ar fi mort, i-au acoperit corpul rănit cu baticuri şi i-au îngrijit rănile cu alifii şi ierburi. Numai aşa înţelegem textul din biblie: „Doi tineri au întrebat femeile la mormânt: De ce căutaţi pe Cel viu între cei morţi?” (Luca, XXIV, 4 – 5)

Evanghelistul Ion nu ştie nimic despre înălţarea la cer a Domnului şi afirmaţiile lui Luca, Marcu şi Matei se contrazic. Prin tradiţie, se spune în relatarea biblică că Iisus, după ce a fost coborât de pe cruce, s-a arătat mucenicilor şi că i-ar fi permis lui Toma necredinciosul să-i atingă rănile de la mâini şi picioare.

Romanii au prins de veste că Iisus trăieşte şi au început să-l caute. Iisus fiind un om cunoscut în oraş, nu mai putea să apară în public, căci tot teritoriul şi actualul Israel aparţinea cuceritorilor romani, ca şi sudul Egiptului, nordul Libanului, Turcia şi vestul Europei. Pentru fugă exista o singură direcţie – spre est! Au intrat din nou esenienii în acţiune cu „coloana a cincea”? S-au refugiat în direcţia Kaşmirului, fiindcă au putut să-l asigure pe Iisus că şi-ar întâlni acolo compatrioţii?

Romanii l-au pus pe Saul să-l încolţească deoarece ştiau despre el că este un ofiţer şcolit, care-i urmăreşte pe creştini. Saul, vulpe şireată, a înţeles că Iisus va trece prin Damasc în direcţia est, căutând să scape de urmărire. Înainte de Damasc, Saul l-a lăsat pe Iisus să cadă într-o plasă: „Saul, Saul, de ce mă urmăreşti?” (Faptele sfinţilor apostoli, IX, 4) în discuţie, Iisus a căutat să-l convingă pe

roman că persoana sa nu mai reprezintă niciun pericol şi să-l lase să-şi vadă de drum.

După această întâlnire, Saul a devenit Paul (Pavel), s-a întors către misionariat, a devenit deci primul om de altă credinţă care s-a creştinat. Paul a propovăduit mai departe învăţăturile lui Iisus, conform cărora în faţa lui Dumnezeu toţi sunt egali, ceea ce reprezenta de fapt un program politic de înaltă clasă. Călătoriile misionarului Paul erau urmate de revolte ale sclavilor – motiv pentru primii împăraţi romani să urmărească la sânge tânăra comunitate creştină. Romanul Saul-Paul a sfârşit răstignit pe cruce cu capul în jos. În ochii romanilor el era considerat un trădător.

Nu a rezistat maica Maria la greutăţile drumului? A murit ea la câţiva kilometri spre vest de actualul Rawalpindi, în Pakistan? Acolo există încă şi acum o capelă Mai Mari – Ultimul loc de odihnă al Maicii Maria.

Dacă urmărim părerile indienilor, Iisus a drumeţit mai departe spre Kaşmir, scăpând de urmăritorii săi romani. El a fost integrat cu prietenie de comunitatea esenienilor, care aveau nişte obiceiuri severe. S-a căsătorit şi a murit la o vârstă înaintată – fiind onorat şi de omul simplu, şi de stăpânitorul puternic.

Aceste gânduri adunate din lectură şi indicii sunt presărate cu multe semne de întrebare. Ele m-au frământat, până când am obţinut permisiunea să văd nişte urme vizibile.

Teorie…

Pe terasa hotelului Oberoi, un fost palat al unui maharadjah, mă aştepta profesorul doctor F.M. Hassnain, cu care am schimbat mai multe scrisori, în care l-am anunţat de vizita mea. El este în serviciul statului şi ordonează ca „şef al arhivei” nu numai acte actuale ale statului, ci şi documente din trecut. De la el am sperat mai multă claritate în combinaţiile mele îndrăzneţe. Acum el

şedea lângă mine sub o umbrelă de soare. În jurul nostru era linişte. Înaintea noastră, priveliştea parcului paradiziac şi soarele sclipind în apă din Srinagar alcătuiau un decor potrivit pentru o discuţie liniştită. În timpul zilelor petrecute cu el am remarcat prestigiul de care se bucură acest învăţat prietenos, de o statură mijlocie şi cu o chelie înaltă. Din întâmplare am nimerit la un om bine informat.

Când am început să vorbesc despre presupusa oprire a lui Iisus în Kaşmir, crezând că informaţia despre existenţa unui mormânt al lui Iisus nu ar fi o dovadă concludentă, profesorul Hassnain mi-a transformat nesiguranţa în încredere.

— Lanţul demonstraţiilor este fără lacune. El poate fi prezentat în faţa oricărui tribunal.

— Vă rog, domnule profesor, sunt nerăbdător să ascult.

— Cred că în timpul călătoriei cu maşina prin ţara noastră aţi observat ce asemănătoare este populaţia Kaşmirului cu populaţia din Palestina istorică. Asemănarea există şi în înfăţişare şi limbă, nu numai în ritualurile religioase. Puteţi recunoaşte în vechile construcţii ale templelor miniaturi ale templului din Ierusalim. Aţi văzut muntele „Tronul lui Solomon” şi, la o depărtare de numai 15 km este „Grădina lui Solomon”. Aici la noi în Kaşmir există munţi amintiţi în a cincea carte a lui Moise, pe care i-aţi căuta degeaba în Palestina şi, stimate domn, la noi se află şi mormântul lui Moise. Nu, credeţi-mă, când Iisus a drumeţit aici, nu a căutat un ţel aproximativ, el a vrut să ajungă în ţara părinţilor săi.

— De unde a ştiut Iisus de această ţară?

— Există mai multe posibilităţi. Poate a ştiut din scrierile vechi aflate la mănăstirea Essener. Dacă nu erau indicii scrise, erau tradiţii transmise oral, căci nu trecuse foarte mult de la exod. Mai există o posibilitate mai puţin luată în seamă: ştiţi că cercetătorii occidentali au o lacună,

pe care nu o pot elimina, privind perioada cuprinsă între al doisprezecelea şi al treizecilea an de viaţă a lui Iisus? Trebuie să ne întrebăm dacă nu cumva Iisus i-a petrecut tinereţea în ţara noastră.

Întrucât profesorul pleda pentru exactitate, am întrebat:

— Între Ierusalim şi Srinagar există o distanţă enormă de 4.000 de kilometri în linie dreaptă. Cum a învins Iisus această distanţă?

Profesorul a zâmbit pe sub mustaţă şi a răspuns, după ce şi-a aprins o ţigară foarte scumpă:

— Gândiţi-vă la coloniştii canadieni din secolul nostru! Ei au reuşit să ajungă fără tren, avion şi automobil, de la coasta de est la cea de vest şi e vorba de 7.000 de kilometri. Pe jos, cu familiile, cu gospodăria, cu căruţe simple. La un marş de numai 15 kilometri pe zi, distanţa Palestina-Kaşmir se poate străbate într-un an, iar în timpurile biblice oamenii erau precis mai iuţi de picior decât suntem noi astăzi.

Priceput în argumentaţii acest profesor, m-am gândit eu şi am săpat mai departe.

— Există ceva palpabil, care să se poată cuprinde, măsura şi fotografia?

Această întrebare i-a dat profesorului Hassnain un recul vizibil, făcându-l să se aşeze ţeapăn pe scaun.

— Avem aici mormântul lui Iisus care de 1900 de ani este amintit în documente. Scrierea de pe piatra mormântului spune: Aici se odihneşte renumitul profet Yuz-Asaf denumit Yusu, profet al copiilor lui Israel. Noi trebuie să ştim că Yuz-Asaf şi Yusu sunt identice cu numele Iisus, acestea sunt moduri de scriere locale.

…Şi practică!

Ziua următoare profesorul Hassnain ne-a condus pe o stradă îngustă, unde stăruie o atmosferă ca o înserare tulbure. Ţelul nostru este Rauzabal Khanyar, o clădire cu

elemente de biserică şi moschee. Străini cum suntem, nu am fi fost lăsaţi înăuntru. Dar profesorul este cunoscut şi onorat, iar cei care-l însoţesc beneficiază de autoritatea sa.

N-am descălţat şi am spus împreună cu paznicul mormântului şi familia sa o rugăciune. Mă înfiora gândul că poate suntem aproape de osemintele adevărate ale lui Iisus.

Camera era destul de întunecată. Pe o grindă se odihnea o cruce cu lumânări aprinse. În centru este un lambriu sculptat fin, un scrin apărat de gratii făcute din nişte beţişoare de lemn ornamentale. În scrin ard înfundat lumânări fumigene aşezate pe pământ, într-o farfurioară.

Aici vin în pelerinaj nu numai creştini, dar şi induşi şi musulmani care venerează mormântul. Pentru ei Mahomed este cel mai înalt profet, dar îl preţuiesc foarte mult pe Iisus, ca pe un profet puternic şi pe un om bun.

În pardoseala de piatră am văzut într-un loc, pe care nu era voie să calci, urme de picior

— Ce este acolo? am şoptit eu.

— Acestea sunt urmele de picior ale lui Cristos, a spus paznicul mormântului, după care a murmurat o rugăciune, şi-a aplecat capul şi şi-a împreunat mâinile în faţa pieptului, aşa cum fac preoţii din locaşurile sfinte creştine.

— Pot să ating piatra? am întrebat.

Fără să-şi întrerupă rugăciunea, el a încuviinţat din cap cu blândeţe. Mi-am aşezat podul palmei pe urmă şi am estimat că avea aproximativ mărimea 45. În amprente am simţit adâncimi cu neplaneităţi aspre. Cicatrice? Aici aşa se afirmă.

I-am şoptit profesorului Hassnain o întrebare la ureche:

— Pot să cobor în criptă?

Rugămintea mea a fost încuviinţată de prezenţa profesorului, dar şi de cea a doctorului Aziz Kaşmiri, autor

al cărţii Iisus în Kaşmir, care s-a alăturat grupului nostru. El mi-a sprijinit rugămintea. Cripta a fost deschisă şi eu am făcut pentru plăcerea lor o scurtă rugăciune. Mi-am armat aparatul de fotografiat şi am coborât printr-o mică poartă cu zăbrele în interior.

Ducându-mă cu gândul înapoi, nu pot să neg că am fost cuprins de o iritare inexplicabilă. Atunci, mi-aduc aminte, îngustimea locului m-a forţat la concentrare pentru a face fotografii complicate. Bliţul a fulgerat. Este un sacrilegiu? Mi-am adus aminte că la şcoală am învăţat că Iisus ar avea înţelegere pentru curiozitatea omenească. Am scos busola din buzunarul de la piept al cămăşii mele. Plăcile mormântului erau orientate în direcţie vest-est.

Am făcut fotografii cu diferite obiective, mi-am găsit o ocupaţie, fiindcă eram decepţionat. Ce este în această criptă acoperită cu pietre de cimitir? Aceste plăci trebuie ridicate şi mormântul descoperit cu adevărat. Numai dacă se văd la mâini şi picioare urme de răni, ar putea fi dovada adevărată. Poate există şi informaţii suplimentare.

— Domnule profesor, de ce nu s-a cercetat mormântul ca să se facă din presupuneri, certitudini?

Profesorul Hassnain a declarat că de ani de zile se străduieşte să facă acest lucru, dar fără folos. Înaltele autorităţi se tem să nu rănească sentimentele religioase ale creştinilor, musulmanilor şi hinduşilor. El mi-a făcut cu ochiul:

— Scrieţi despre aceasta! Cărţile dumneavoastră sunt citite şi discutate peste tot. Poate ajută! De asemenea ar fi un succes mare, dacă în sfârşit savanţi din lumea întreagă ar putea obţine de la autorităţile indiene o autorizaţie de deschidere a mormântului.

— Chiar şi cu o iradiere cu raze X a mormântului s-ar putea obţine indicii importante, am spus eu. Şi aceasta fără să atingem mumia, osemintele, sau ce-ar putea fi acolo înăuntru.

— Poate, a spus Hassnain resemnat.

La întoarcerea spre hotelul Oberoi i-am spus clar profesorului că acest mormânt nu poate să convingă pe nimeni că Iisus ar fi trăit, îmbătrânit şi murit în Kaşmir şi înmormântat la Srinagar.

Hassnain s-a uitat spre mulţimea de oameni de pe stradă şi mi-a spus:

— Aş fi de acord cu dumneavoastră, dar gândiţi-vă la documente.

— Ce fel de documente?

— Mâine am să vă arăt pe muntele Tronul lui Solomon două inscripţii. Una spune: În acest timp a predicat profetul Iisus. Dacă calculăm aceasta în calendarul gregorian, atunci reiese că este vorba de anul 54 după Cristos. A doua inscripţie spune: El este. Iisus, profetul copiilor lui Israel.

— Nu se poate să fi venit în anul 54 un Iisus mai tânăr, care a lăsat să se facă aceste inscripţii? Pentru aceasta prezenţa lui Iisus nu era necesară.

— Veniţi mâine în bibliotecă. Acolo am să vă arăt cartea sanscrită Bhavishya Maha Purāṇa. A fost scrisă în anul 115 după Cristos. La paginile 465 şi 466, în versetele 17 şi 32, este descrisă o întâlnire a lui Iisus cu stăpânitorii din acele timpuri. Sunt întrebat des de vizitatorii vestici despre această carte, aşa că port mereu la mine o copie a ei.

Profesorul a adăugat că ar putea să-mi citească textul la magnetofon dacă aş vrea.

Mai încape vorbă? Aşa că am în arhiva mea audio o înregistrare în limba engleză. Eu am tradus ce mi-a citit profesorul Hassnain.

„În timpul în care a domnit Raya Shalewahin – aceasta era în anul 78 după Cristos – domnitorul s-a lăsat cărat peste munţii răcoroşi ai Kaşmirului. Regele a văzut o persoană fericită îmbrăcată într-o cămaşă lungă de in care

şedea în iarbă şi în jurul lui erau mai mulţi ascultători. Shalewahin l-a întrebat pe străin cine era el. Bărbatul îmbrăcat în alb a răspuns cu o voce liniştită şi fericită:

— Eu sunt născut dintr-o fecioară şi sunt predicatorul religiei Mlachha, religia principiilor adevărate.

Regele a întrebat mai departe:

— Ce fel de religie este aceasta? Străinul a răspuns:

— Omaharay (mare domnitor), am drumeţit şi am predicat în ţara Mlachha (geografic, Palestina), i-am învăţat realitatea şi i-am învăţat cum să nu-şi piardă tradiţia. Eu am apărut acolo şi ei m-au numit Mesia. Nu mi-au iubit învăţăturile, au lepădat tradiţia şi m-au condamnat. Am suferit mult în mâinile lor.

Când regele a vrut să afle mai mult despre religia străină omul îmbrăcat în cămaşă albă de in i-a răspuns.

— Religia înseamnă dragoste, adevăr şi puritatea inimii şi de aceea sunt numit Mesia.

Iată un text incitant!

După ce ne-am luat rămas bun în faţa hotelului Oberoi, m-am aşezat în amurgul care se apropia, încă o oră în razele de lumină ale serii, pe balcon. Am văzut fluviul Jhelum, care străbate oraşul Srinagar, ca pe o privelişte copleşitoare pe ecran lat, iar pe dealurile din jur temple din timpul hinduşilor, palate şi moschei din secolele al XIV-lea şi al XV-lea. Îmi găsesc iar liniştea după o zi agitată, mă gândesc la tot ce am auzit şi dau magnetofonul mereu înainte şi înapoi.

În legenda sanscrită din anul 115 după Cristos, Iisus răspunde regelui: „Eu sunt născut dintr-o fecioară, eu predic adevărul şi predic împotriva distrugerii tradiţiilor… ei s-au lepădat de tradiţie şi m-au condamnat”.

Că Iisus a fost născut de o fecioară acceptă şi evangheliştii. Că Iisus ne arată învăţătura nefalsificată a tradiţiei, ştim din anul 1947, când s-au descoperit în peşterile de la Qumran „Manuscrisele de la Marea

Moartă”. Sunt relatate lucruri importante despre perioada în care este datată naşterea lui Iisus. În anul 66 după Cristos, călugării esenieni au introdus scrierile valoroase în oale de lut şi le-au ascuns în peşterile din Qumran. Găsite întâmplător, totul s-a petrecut mai departe ca într-un film de aventuri. Unele scrieri au călătorit pe drumuri neoficiale şi semioficiale în jurul unei jumătăţi de glob, au fost studiate atent în mănăstiri şi universităţi. Banii au jucat un rol important în această descoperire senzaţională, până când aceste documente, care au schimbat viziunea religioasă asupra lumii au ajuns la profesorii André Dupont-Sommer şi Millar Burrows.

Această descoperire ne spune definitiv că Iisus şi-a luat învăţăturile de la esenieni.

Filon din Alexandria, care a trăit între anii 25 înainte de Cristos – 50 după Cristos, a relatat despre esenieni în lucrarea sa Quod omnia probus liber sit.

„Siria palestiniană, care se întinde pe o parte importantă din teritoriul locuit de numerosul popor evreu, era un ţinut unde se puteau naşte oameni virtuoşi. O parte dintre ei (ceva peste 4.000) erau numiţi esenieni. Acest nume are după părerea mea o legătură cu cuvântul „sfânt”, căci în realitate erau oameni dedicaţi în mod deosebit serviciului divin. Ei nu strângeau aur şi argint şi nu au moştenit moşii mari… se îngrijeau numai de necesităţile lor imediate… aruncau tot ce le trezea gând de înavuţire… nu aveau niciun sclav şi se ajutau reciproc… cât despre dragostea lor pentru Dumnezeu, pot arăta o mie de exemple”.

Istoricul şi mareşalul Flavius Iosefus (37 – 97 după Cristos) a scris în a sa Istorie a războiului evreiesc, în anul 77, despre comunitatea esenienilor.

„Există vasăzică la evrei trei tipuri de şcoală filosofică; în unul se instruiesc fariseii, în alta saduceii, iar a treia, care trăieşte după nişte reguli foarte stricte… aşa

numiţii esenieni. La căsătorie se gândesc mai puţin, dar înfiază copii încă de la o vârstă fragedă, îi formează, îi educă ca pe neamurile lor şi le impun obiceiurile lor… În ţinuta lor şi în toată înfăţişarea lor exterioară fac o impresie că ar fi băieţi… Înainte ca prânzul să înceapă ei spun o rugăciune… se consacră cu dragoste studierii scrierilor din vechime… trec peste dureri prin tăria sufletească… au un crez fix, că corpurile se descompun şi sunt trecătoare, în vreme ce sufletul, dimpotrivă, ar trăi o veşnicie”.

Această psihogramă a comunităţii se potriveşte cu solitarul Iisus. A fost el născut de o fecioară şi dat esenienilor pentru educaţie? I s-a inoculat în mănăstirea de lângă Qumran legea mozaică a existenţei unui singur Dumnezeu, iar Iisus a devenit simbolul rezistenţei religioase împotriva romanilor, care aveau o religie politeistă? A învăţat el de la esenieni să îndure şi să treacă peste tortură şi martiraj? Nu poate să fie doar o coincidenţă faptul că în textele sanscrite scrie că el i-a relatat regelui că a fost născut de o fecioară şi a spus adevărul despre distrugerea tradiţiei. El a predicat la fel… ca în programul esenienilor.

Am văzut urma care de la Srinagar ducea cu 2000 de ani în urmă şi mai departe înapoi în timpul zeilor şi al răzvrătiţilor. Dacă aş fi convins că mormântul lui Iisus s-ar găsi la Srinagar „aş şti de ce, când este vorba de legendele asiatice, geologii occidentali zâmbesc cu îngăduinţă. Să se pună la un loc şi să explice vechea legendă indiană a lui Iisus. Este această invitaţie absurdă? Este eretică? Se face o blasfemie? Nu se poate cerceta mormântul lui Iisus din Kaşmir, deoarece înălţarea la cer a Mântuitorului interzice existenţa unui mormânt?

Pentru ca ultimul adevăr creştinesc să fie clarificat este bine ca această întrebare să fie rezolvată. Dacă se găsesc cu adevărat osemintele lui Cristos la Rauzabal

Khanyar, nu se schimbă cu nimic învăţătura creştina primită. Nu trebuie să fim aşa de sumbri cum pronunţă sfântul Pavel în prima epistolă către corinteni, capitolul XV, versetele 16 şi 17:

„Căci dacă morţii nu înviază, nici Iisus Cristos n-a înviat. Şi dacă Iisus n-a înviat, atunci zadarnică este credinţa voastră”.

Explozie atomică acum 4.000 de ani?

Profesorul Hassnain ne-a arătat ruinele templului de la Parhaspur, care pe o rază de câţiva kilometri este un câmp distrus complet.

Se pot recunoaşte clar construcţiile terasate, care îmi aduc aminte de metodele de prelucrare şi construcţie a blocurilor suprapuse şi fixate în interior ale templelor incaşilor în America de Sud, ceva mai sus de Cuzco în Perú. Ca şi acolo, masele de piatră par să se fi tăiat fără greutate, ca şi acolo nu ar fi existat probleme de transport. Aici ca şi acolo am impresia este vorba de o distrugere printr-o explozie care nu a şters această privelişte timp de milenii. Nu ne putem închipui când vedem aceste fotografii, cum din păcate vedem şi la televizor bombardamente de pe teatre de război care ne arată gradul de distrugere la care s-a ajuns, cum ar fi existat aceste ruine fără o explozie atomică ca la Hiroşima. Dacă ne uităm din centru la construcţia de altă dată, observăm că miile de blocuri de piatră sunt răsturnate la aceeaşi distanţă de un punct central.

Mie îmi sunt cunoscute ca şi tabla înmulţirii multe legende ale zeilor şi armelor lor înfricoşătoare. De aceea ideea unei distrugeri provocate din aer nu are pentru mine nimic absurd.

Aparate zburătoare în textele sanscrite ale vechilor indieni

Sub acest titlu, profesorul doctor Dileep Kumar Kanjilal a susţinut un raport la al şaselea congres al

Ancient Astronaut Society, în 1979 la München. Kanjilal este profesor la colegiul indian în cultura sanscrită.

Expunerile lui Kanjilal, pe care cu permisiunea sa prietenoasă pot să-l citez, întăresc ipoteza mea că răsculaţii descrişi de Enoh aveau în dotare aparate tehnice şi avioane simple şi

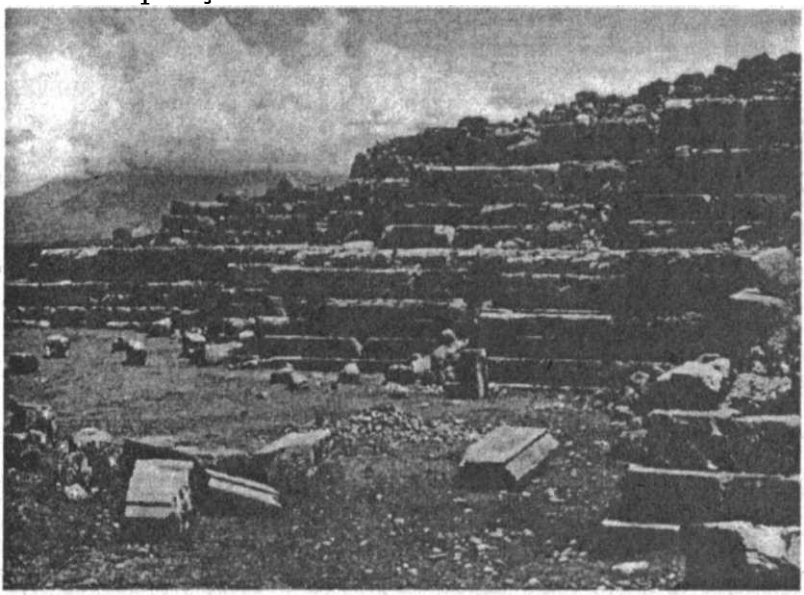

În centrul Parhaspurului stau resturi de piramidă, care ne amintesc de cele din jungla din America Centrală. Au fost oare aceiaşi constructori?

după ce nava mamă a decolat. Îngerii rebeli care au venit din cer s-au împreunat cu fiicele pământenilor şi au avut copii. Li s-a spus „copiii lui Dumnezeu" şi cu siguranţă nu mai dispuneau de cunoştinţele ancestrale ale răzvrătiţilor. Aceştia au venit cu prima navă cosmică. Ei au trăit şi au crescut pe o planetă îndepărtată. Aparatele şi instalaţiile extratereştrilor s-au stricat, au ruginit, s-au pierdut în primele secole după aterizare. Copiii „fabricaţi" de rebeli şi urmaşii lor nu au mai dispus de cunoştinţele necesare pentru recuperarea aparatelor defecte. Dar, mulţumită tradiţiilor tehnice ale străbunilor, a know-how-

ului strămoşilor, au fost iarăşi în situaţia să construiască aparate de zbor simple, care să-i facă superiori faţă de ceilalţi contemporani.

Am urechile deschise pentru oricare informaţii pe care le-ar putea oferi textele sanscrite. Nu este vorba despre scrieri secrete obscure.

Câmpul de ruine din Parhaspur este prea mare ca să fi fost un templu. Legende indiene vorbesc despre o distrugere din aer.

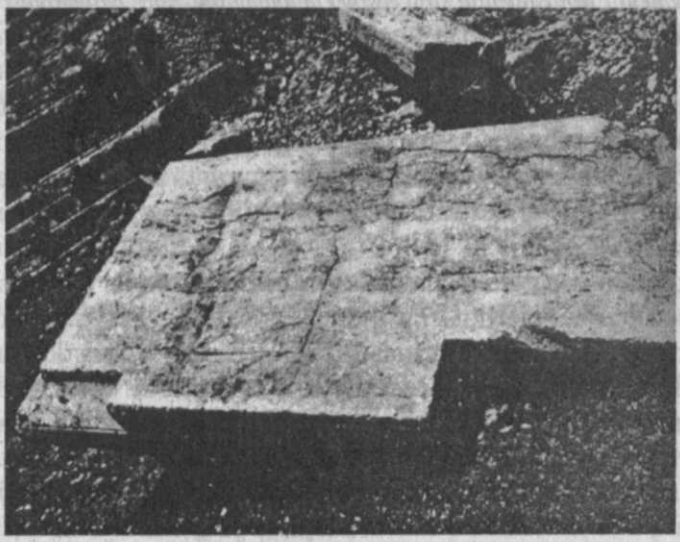

Între Kaşmir şi Bolivia sunt 18.000 de km, dar această placă prelucrată este la fel cu cea de la Puma-Punku

Documentele citate de Kanjilal pot fi găsite, scrise

foarte clar şi citeţ, în orice bibliotecă sanscrită. Ce ne-a relatat savantul în cultura sanscrită este la fel de „periculos” ca şi ştiinţa care fuge pe şine de cale ferată vechi – fără arme de apărare împotriva altor puncte de vedere – şi care poate numai să asculte şi să ironizeze. Argumente împotriva legendelor nu există. Eu citez cuvânt cu cuvânt raportul profesorului Kanjilal:

„Suntem înclinaţi să credem că venirea zeilor extratereştri, contactele lor sexuale cu femeile pământenilor, care nu au rămas fără urmări, trebuie să le punem în legătură cu descoperirea textelor vedice (cea mai veche literatură religioasă a indienilor) şi cu Mahābhārata (epopeea naţională a indienilor).

Dacă urmărim istoria iconolatriei în India, atunci dăm de două lucrări importante – Kausitaki şi Satapatha Brahmana – la circa 500 de ani înainte de Cristos, care ne relatează despre personalitatea zeilor. Textele şi imaginile ne arată că la început zeii au fost fiinţe care aveau un corp. Cum oare, şi această întrebare trebuie pusă, au ajuns aceşti zei pe pământ trecând prin atmosferă?

Yajurveda ne relatează clar despre o maşină zburătoare care a fost folosită de asvinşi (doi zei gemeni). Cuvântul Vimana nu este altceva decât sinonimul pentru o maşină de zbor. Ea apare în Yajurveda, Rāmāyana, Mahābhārata, Bhagavata Parana ca şi în literatura clasică indiană. Cuvântul Yantra înseamnă exact aparat mecanic şi este larg întrebuinţat în literatura sanscrită.

Cel puţin 20 de pasaje din Rigveda (1028 de imnuri către zei) se ocupă exclusiv de obiectul zburător al asvinşilor, iar aparatul este descris ca fiind triunghiular, având 3 etaje şi 3 roţi, şi că poate să preia cel puţin trei pasageri la bord. Aparatura era confecţionată din aur, argint şi fier şi dispunea de două aripi. Cu acest aparat asvinşii l-au salvat şi pe regele Bhujyu, care era să naufragieze.

Fiecare cunoscător al culturii sanscrite cunoaşte Vaimānika Shāstra o culegere de scrieri, care reprezintă esenţa operei înţeleptului Bharadvajy – aproximativ secolul al IV-lea înainte de Cristos. Aceste scrieri au fost redescoperite în India, în text sunt descrise atât mărimea, cât şi cele mai importante părţi ale aparatului de zbor. Se descrie felul cum se conduc ele, ce particularităţi au, de ce trebuie să ţinem seama în zborurile lungi, cum le putem apăra de furtuni puternice şi trăsnete, cum se aterizează în caz de avarie, cum se cuplează instalaţia de forţă la energia solară, ca să se facă economie de combustibil, înţeleptul Bharadvajy ne descrie 70 de autorităţi şi zece experţi familiarizaţi cu zborurile indiene preistorice.

Descrierile acestor aparate sunt foarte precis redate în textele vechi indiene. Greutatea constă în faptul că nu putem să traducem corect numele metalelor şi ale aliajelor. Noi nu ştim ce înţelegeau strămoşii prin asta. În epopeea Samarāṅgaṇa Sūtradhāra se spune că la început s-au construit cinci aparate de zbor pentru Brahma, Viṣṇu, Yama, Kuvera şi Indra. Mai târziu au mai apărut câteva. Se descriu patru tipuri principale de nave Vimana: Rukma, Sundara, Tripura şi Sakuna. Rukna ar fi avut o formă conică şi era aurită, Sundara din contră avea o formă asemănătoare cu o rachetă şi era argintie, Triptura avea trei etaje şi Sakuna avea o formă asemănătoare păsărilor. De la aceste 4 tipuri de bază există 113 diferite particularităţi, care se deosebeau mai mult sau mai puţin între ele.

În Vaimānika Shāstra se descrie construcţia şi modul de funcţionare a colectorilor de energie solară. Aceasta înseamnă opt ţevi confecţionate dintr-o sticlă care absorbea radiaţia solară. Sunt enumerate o serie întreagă de detalii, pe care le înţelegem mai mult sau mai puţin. În Samarāṅgaṇa Sūtradhāra este amintit chiar sistemul de control al combustibilului. Acolo se spune că s-a folosit

mercur şi «Rasa». Din păcate nu ştim nici până în ziua de astăzi ce înseamnă «Rasa»”.

Dacă facem o combinaţie între raportul lui Enoh şi legendele vechi indiene putem să găsim o explicaţie, care astăzi continuă să fie un adevărat mister. Câmpul de ruine pe care am stat ar putea fi un locaş ruinat de luptele aeriene ale „zeilor”.

În multe locuri din Kaşmir dăm peste bucăţi de stâncă prelucrate misterios – ca la Sacsayhuaman, mai sus de Cuzco. Nimeni nu poate explica aceste asemănări.

Indiciile se înmulţesc în anul 1979 a apărut în Italia cartea englezului născut în India David W. Davenport 2000 A.C. Distruzione Atomico (Distrugere atomică cu 2000 de ani înainte de Cristos.)

Davenport vrea să strângă dovezi, cum unul dintre cele mai vechi oraşe din istoria civilizaţiei omeneşti – Mohenjo-Daro, unul dintre ţelurile mele de călătorie – a fost distrus de o explozie atomică. Mohenjo-Daro este

situat la 350 de kilometri nord de Karaci în Pakistanul de astăzi, la vest de Sukkur pe Ind. Davenport vrea să demonstreze că acel câmp de ruine numit de arheologi „lăcaşul morţii” nu a fost distrus printr-o explozie puternică.

La început străvechea aşezare Mohenjo-Daro era situată pe două insule. Pe o rază de un kilometru şi jumătate existau trei grade de distrugere, începând cu centrul cercului. La mijloc era o distrugere totală din cauza temperaturii foarte mari, mii de bucăţi de bolovani botezaţi de arheologi „pietre negre” (s-au constatat a fi fragmente din oale de lut), s-au topit la această temperatură mare. Posibilitatea unei erupţii vulcanice cade, deoarece la Mohenjo-Daro nu s-a găsit lavă întărită, nici scrum vulcanic. Davenport ia în consideraţie că, pe timp scurt, a fost o căldură intensă de 2000° Celsius. Aceasta a dus la topirea oalelor de ceramică.

David W. Davenport arată mai departe că în zona exterioară aşezării Mohenjo-Daro s-au găsit schelete de oameni, care zăceau pe pământ, de multe ori mână în mână, ca şi cum ei ar fi fost surprinşi de această catastrofă neaşteptată.

Deşi există metode de analiză interdisciplinare, arheologia lucrează în Mohenjo-Daro numai cu metode tradiţionale – aşa a făcut, deoarece aşa a avut succes. Excluzându-se de la început posibilitatea că aparatele zburătoare ar putea fi cauza câmpului de ruine, nu s-au mai făcut alte cercetări de către echipe compuse din fizicieni, chimişti, metalurgi ş.a.m.d. Deoarece cortina de fier coboară aşa de mult, nu pot să scap de bănuiala că, surprinzător, secretul nu are voie să fie descoperit. O explozie nucleară de acum 4.000 de ani nu intră în schemă? După raportul lui Davenport am fost şi mai mult iritat de misterul Mohenjo-Daro, deoarece cred că ceea ce s-a spus până acum reprezintă numai jumătate de adevăr.

O Calcutta!

Înainte de plecarea spre Valea Indusului mi-am propus să-l vizitez pe editorul meu din Calcutta, Ajitt Dutt.

El m-a aşteptat la aeroport împreună cu întreaga sa familie. Relatările sale şi bucuria provocată de maşina de scris portabilă pe care i-am adus-o m-au zăpăcit de tot. De două zile eram deja aşteptat să viu. A reuşit să adune câteva mii de persoane să asiste la discursul meu. A trebuit să-i trimită acasă. Mi s-a părut că are o mare influenţă asupra oamenilor.

Mi-ar fi plăcut foarte mult să vizitez Calcutta, cel mai mare oraş indian, cu o populaţie de 3, 5 milioane de locuitori pe o întindere de 425 km², dar nu am putut să fac niciun pas afară din camera de hotel care era construită din lemn. Jurnaliştii stăteau cu mâna pe clanţa uşii. Radioreporterii îşi ţineau microfoanele în faţa gurii. Am refuzat o ofertă a televiziunii, căci am auzit că în tot oraşul funcţionează abia 2000 de aparate.

A doua zi a trecut ca şi prima. Cele declarate de mine ieri ziariştilor – recunosc din fotografii – stăteau pe prima pagină a ziarelor alături de relatări politice şi fotografii cu Indira Gandhi. Oare ce s-a scris despre mine? Nu cunosc scrierea bengaleză, dar aici trebuia să fie un pământ foarte bun, pe care grâul semănat de mine putea încolţi.

La amiază a apărut un „comitet de primire” format din doi arheologi, un director de muzeu şi mai mulţi asistenţi universitari. Cum am învăţat între timp, mi-am împreunat mâinile pe piept ca pentru rugăciune şi m-am înclinat. Mi s-a comunicat că totul este bine pregătit.

Ceea ce am trăit în această seară la Calcutta, a întrecut prin turbulenţă tot ce mi-aş fi putut imagina în visele de groază. Când la ora şase seara am plecat împreună cu membrii comitetului de întâmpinare spre muzeu, am văzut mase de oameni mânate de poliţie. Oare oamenii erau goniţi din pricina mea? Poliţia m-a băgat într-

o curte interioară. Un cordon mi-a creat un culoar prin care am fost împins în sală… o hală uriaşă cu scări, galerii şi cornişe largi la ferestre. Se poate spune că fiecare palmă de pământ era „pavată” cu oameni. Aerul era fierbinte, sufocant şi umed. M-am aşezat pe unul din cele patru scaune din faţa unui ecran. O antropologă, un arheolog şi directorul muzeului m-au lăudat aşa de tare, încât situaţia a devenit penibilă. Mi-am pus ceasul cu brăţară în stânga pe pupitru şi a trebuit să aştept minute în şir, până să reuşesc să vorbesc. Undeva în mulţime stătea Willi, îmbrăcat cu o cămaşă roşu aprins pentru ca privirea mea să-l poată prinde şi să-i fac semn când să introducă diapozitive noi în proiector. Imediat mi-a fost clar că în această seară va trebui să scurtez prezentarea. Coardele mele vocale au dat chix de trei ori. Aşa ceva nu mi s-a mai întâmplat, se poate să fi fost din cauza aerului paralizant.

La sfârşit a fost un tumult sălbatic. Mii de oameni se înghesuiau spre mine. Până în acel moment nu am ştiut că se poate avea aşa o frică de oameni. Am fost presat spre perete, mi s-au cerut autografe, dar mâinile mele erau paralizate. La o oarecare distanţă l-am văzut pe Willi, care se lupta să vină spre mine. Degeaba! Greutatea celor care se înghesuiau m-a făcut să aterizez pe duşumea. Cu ultimele puteri m-am strecurat într-un colţ, ca să ajung la adăpostul a doi pereţi.

Deodată am văzut bastoanele poliţiştilor agitându-se în aer. Deşi depuneau eforturi serioase, nu puteau face mare lucru. Îmi displăcea că trebuia să privesc toate aceste scene. Nu exista nicio fereastră prin care să pot dispărea. Toate aveau zăbrele. După treaba asta, poliţia a făcut o cărare până la maşină. Eram deja pe scaune. Obosiţi, transpiraţi… şi un pic norocoşi.

N-am scăpat de frică nici a doua zi când, spre seară, trebuia să ţin o altă expunere la universitate. Circa 240.000 de studenţi învaţă la Calcutta, care are cea mai

mare şi veche universitate din Asia. Mi s-a spus că expunerea mea va avea loc în auditoriul pentru cursurile de fizică nucleară, acesta fiind cel mai mare din campus, şi că publicul va avea în majoritate o componenţă academică.

Nu totul a fost academic. Cu greu am putut ieşi din maşină, locul era înţesat cu studenţi. Iarăşi poliţia a fost nevoită să ne facă un culoar, apelând la metode deloc prietenoase. Studenţii nu se sinchiseau şi strigau în cor Long live Däniken! E posibil aşa ceva?

Auditoriul era supraaglomerat. Am vorbit două ore. S-ar fi putut auzi cum cade un ac. Aplauzele de la sfârşit au fost de nedescris.

În cercul conducătorilor de la facultate am simţit o undă de simpatie. Profesorii s-au declarat dispuşi să mă ajute cu cunoştinţele lor. Cercetătorii în sanscrită mi-au spus că îmi pot pune la dispoziţie un material bogat din spaţiul indian. S-au ţinut de cuvânt. Un specialist în scrierea sanscrită m-a asigurat că teoriile din cărţile mele sunt în mare legătură cu realităţile hinduse, iar ceea ce scriu eu ar fi pentru omul simplu o teorie a gândirii sale.

Un student timid şi slab mi-a înmânat o carte legată în roşu. „Asta e pentru dumneavoastră!” Am citit repede titlul: Vymaanika Shaastra aeronautics de Maharshi Bharadwaaja. Am întrebat politicos despre ce este vorba în carte. Studentul, îmbrăcat într-o cămaşă albă, sărăcăcioasă, mi-a răspuns zâmbind: „Este o culegere de texte străvechi care v-ar putea interesa”. După care a dispărut în mulţime.

La hotel mi-am aşezat înaintea ochilor cadoul dat cu dragoste şi mă temeam deja că trebuie să mă apuc să învăţ sanscrita, dar spre marea mea bucurie am găsit începând cu mijlocul cărţii traducerea în limba engleză. Gata cu somnul de noapte.

În zece capitole erau descrise teme actuale ca antrenamentul piloţilor, nave zburătoare, părţi componente

ale aparatelor de zbor, chiar şi îmbrăcămintea piloţilor şi a pasagerilor, hrana ingerată pe distanţe lungi. Tehnic, totul era descris în detaliu, metalele folosite, metalele absorbante de căldură, punctul lor de topire, agregatul de forţă şi diferite tipuri de aparate de zbor.

Dacă n-aş fi ştiut că este vorba despre texte sanscrite vechi de mii de ani, aş fi crezut că este un manual pentru viitorii piloţi. Pentru piloţi exista o listă cu 32 de indicaţii, asupra cărora pilotul trebuie să fie informat înainte de decolare. Printre ele se aflau şi secrete, de exemplu cum se poate „sări" cu un aparat de zbor, cum se poate „zbura" în formaţie, cum poate pilotul să vadă în toate direcţiile şi cum poate să audă zgomotele depărtate. Nu lipsesc indicaţii despre capacitatea de luptă a aparatelor de zbor, cum se pot recunoaşte manevrele inamicilor, cum se poate întârzia şi mai târziu contracara atacul inamic.

Informaţiile despre construcţie şi metalele folosite se împart în trei grupe: somala, soundaalika şi mourthwika. Dacă se amestecă într-o dozare optimă, se formează 16 feluri de metale absorbante de căldură care se cheamă ushnambhara, ushnapaa, raajaamlatrit şi aşa mai departe, denumiri pe care nu le înţeleg nici traduse în limba engleză.

Mai departe se explică cum se curăţă metalele, ce fel de acizi – acizi din zeamă de lămâie şi mere – se folosesc, în ce proporţie se amestecă, ce fel de uleiuri şi la ce temperaturi se pot prelucra.

Sunt descrise şapte feluri de motoare şi funcţiile pentru care sunt ele potrivite şi ce înălţime pot să atingă. Nu lipsesc din catalog informaţii despre mărimea aparatelor de zbor, care ating câteva etaje, şi nici despre scopurile cărora le sunt destinate.

Dacă ne îndoim de realitatea că în preistorie ar fi putut exista aparate zburătoare, recomandăm citirea mai sus amintitelor texte sanscrite.

Această lucrare pe care mi-a dăruit-o studentul din Calcutta ar trebui să fie lectură obligatorie pentru inginerii de aviaţie şi de nave cosmice. Poate reuşesc să descopere în legendele sanscrite soluţii pentru proiecte la care lucrează cu asiduitate. Poate ajung la soluţii bune de brevetat. Pentru tehnica aceasta străveche nu mai cere nimeni dreptul de autor! Până când capetele noastre luminate se vor hotărî să ia în considerare vechile texte, ele rămân descrieri ale unor realităţi din vechime.

Când am zburat înapoi la Srinagar, mi-am dat seama că văzusem din Calcutta numai camera de hotel, muzeul, universitatea şi oamenii care mergeau pe stradă. Dar editorul meu era foarte mulţumit.

Mohenjo-Daro

Din experienţa căpătată până atunci, am hotărât să plecăm la drum spre Srinagar la ora 4 dimineaţa. La această oră caravanele mărşăluitorilor sunt încă pe marginea drumului. Reuşim să parcurgem o sută de kilometri, până să se trezească băştinaşii şi cei care au dormit pe marginea drumului, vacile, cămilele, câinii şi caprele, oră la care autobuzele şi camioanele gonesc ca nişte tancuri pornite la asalt. De la trezirea generală nu puteam să facem mai mult decât 40 de kilometri pe oră aşa că pentru cei 350 de kilometri până la Jammu ne-au trebuit opt ore pline.

Jammu, capitala statului Jammu-Kaşmir, a fost cândva reşedinţa de iarnă a maharajahilor din nordul Indiei. Astăzi, datorită climei plăcute, la o altitudine de 403 metri peste nivelul mării, aici locuiesc peste iarnă funcţionarii din Srinagar.

Mergând cu o viteză mai mare decât ne-am planificat, am făcut o escală la Amritsar, la renumitul „Templu aurit”, cel mai înalt lăcaş sfânt al sikşilor, o comunitate religioasă cu 8 milioane de susţinători. Fondat de un guru în secolul al XVI-lea, aici există şi „Iazul nemuririi”, traducerea

cuvânt cu cuvânt a denumirii Amritsar. Cum poate un oraş să poarte un asemenea nume? Aici trebuie să se fi întâmplat lucruri importante, căci există o cupolă bătută în aur, un aşa-numit „Tron al nemuririi”. Astăzi sub această cupolă îşi au reşedinţa paznicii religioşi al sikşilor.

În acest moment, robustul nostru Range Rover s-a dovedit a nu fi nemuritor. Roata din stânga-spate a făcut pană. Fix la amiază. High noon. Strada ardea. Nicio umbră, niciun nor pe cer. De sub muntele de bagaje am dezgropat roata de rezervă, vrând să terminăm treaba repede. Când am lăsat în jos cricul, roata schimbată s-a lăţit considerabil. Uitasem că, înainte de a porni la drum, dezumflasem pe jumătate pneurile. Pompa de picior pe care o acţionam cu schimbul împreună cu Willi nu mai întărea de loc cauciucul. Probabil că se întâmplase ceva cu roata de rezervă pe aeroportul din Karaci. Defect. Ne-am târât ca melcul până la prima staţie de benzină. Do you have ar? (Aveţi aer?) ani întrebat eu, dar engleza nu îi era cunoscută omului de aici. În astfel de momente se ajunge la pantomimă, aşa cum făceau şi primii oameni. Până la urmă, am înţeles din gesturile celuilalt că aer comprimat nu există la staţiile de benzină indiene. Se însera deja. Într-un atelier, un băiat de 9 ani ne-a umflat roata de rezervă şi ne-a pus petice la cealaltă. Pe hartă, strada spre Lahore prin Multan este marcată cu o linie roşie, de unde trebuie să înţelegem că este asfaltată. De la Lahore la Multan linia roşie s-a ţinut de cuvânt, după aceea totul a devenit îngrozitor. Am rugat un poliţist să-mi arate drumul cel mai scurt până la Sukkur. Asiaticii sunt sensibili.

Ei nu pot să-ţi dea o informaţie rea cu cuvinte politicoase, aşa că fac o mutră de înmormântare. Ce ne-a spus poliţistul corespundea minei sale triste. La numai 32 de kilometri departe de Multan, curge în sătuleţul Muzaffergarh Indul. Împotriva rotaţiei anotimpurilor cerul şi-a deschis porţile, iar vremea a înnebunit. Pe când ne

prăjeam la Srinagar la soare, aici jos apa venea deja în cantităţi de neimaginat. Pe partea cealaltă mai la sud nu se mai putea ajunge la Mohenjo-Daro. După ce poliţistul care abia vorbea englezeşte a discutat cu nişte autohtoni, ne-a sugerat să trecem mai departe spre sud peste digul de la Alipur.

Puhoaiele de apă erau mai rapide ca noi

Forţele dezlănţuite ale naturii trebuie luate aşa cum sunt, nu trebuie să fim mânioşi pe ele. Aşa că mergem într-o direcţie, opusă de Alipur. Digul este deja sub apă, puhoaiele treceau deja de podul celui de-al doilea braţ al Indului, dar suntem sfătuiţi să parcurgem încă 320 de kilometri spre nord, deoarece digul de la Dera Ismail Khan este utilizabil. Un ocol uriaş, dar ce să facem?

Tahometrul arată de mult 320 de kilometri. Strada a devenit mai îngustă şi se termină în sfârşit într-un câmp nămolos. De baraj, nicio urmă. Într-un sătuleţ fără nume aflăm că digul de la Dera Ismail Khan a fost inundat de câteva ore de Ind, dar să mergem numai 140 de kilometri spre sud, unde pe digul Taunsa, după ultimele informaţii, se mai poate merge cu maşina.

Digul de la Taunsa este o construcţie uriaşă cu tronsoane de beton peste care pot să treacă şi tancurile, dar din păcate s-a uitat să se construiască şosele de acces.

Ora şase seara. De 16 ore suntem deja pe drum şi sperăm ca să mergem mai departe spre Sukkur. „Speranţa este de multe ori un câine de vânătoare fără urmă” este de părere inteligentul Shakespeare. Se potriveşte. După ce am depăşit o coloană de camioane şi autobuze, ne-am oprit cu Range Roverul nostru înaintea unui râu. Strada se înfundă în nămol. Pentru ce avem un vehicul de teren cu patru roţi motrice şi un troliu cu cablu? Acum să văd ce poate tehnica.

Încălţat cu nişte cizme înalte, Willi coboară şi, cu picioarele crăcănate, ca un marinar pe punte, înaintează în

lumina farurilor prin apa galbenă şi înspumată, ca să-mi pot da seama care e nivelul apei, ghidându-mă după picioarele lui. Cu viteză mică şi cu diferenţialul cuplat mergeam în tempo de pas şi simţeam sub roţi un noroi săpunos-alunecător. Numai să nu ne oprim! mă gândeam eu. După câteva minute, care s-au scurs nişte ore, am trecut cu maşina prin râu. Evrika! Am găsit malul salvator. Ce a descoperit Arhimede când a spus Evrika? Mi se pare că aşa a salutat el descoperirea legii corpurilor scufundate în apă. Atunci ar fi strigat de trei ori Evrika.

Cu toate că era noapte am vrut să plecăm mai departe. La prima intersecţie am fost opriţi şi sfătuiţi să he oprim, deoarece toate străzile spre Sukurr sunt închise, iar podurile sunt inundate. Această informaţie a făcut să ni se scurgă din corp toată energia. Eram terminaţi, rulam încet spre Dera Ghazi Khan. În jurul locului pe bordura străzii comercianţii ne-au oferit fructe şi legume la lumina unor mici capacele cu ulei, dar, contrar oricărui simţ comercial, ne-au tratat destul de neprietenos, aproape duşmănos, şi ne-au dat numai nişte informaţii total lipsite de bună credinţă.

Un tânăr cu o înfăţişare care nu inspira încredere ne-a spus într-un staccato de cuvinte englezeşti greu inteligibile că hotelul Shezan este pe primul loc în oraş. Shezan era murdar, plin de păduchi, cu un cafebar neapetisant şi o curte interioară cu o fântână care de o eternitate nu mai dăduse niciun strop de apă. Un pakistanez, care vorbea curgător engleza şi se ţinea departe de ceilalţi oameni, ne-a sfătuit să fim atenţi că unii călători au fost deja jefuiţi, iar autorităţile nu au nicio putere fiindcă aici oamenii sunt uniţi ca cei din Mafie. Am obţinut permisiunea să garez Range Roverul în curtea interioară. Am căzut obosiţi ca nişte câini pe nişte paturi murdare. Ne-am trezit dintr-un somn neliniştit. Dinspre curte se auzea un zornăit de lanţuri şi o voce. La lumina

unei lămpi cu carbid am observat patru bărbaţi care inspectau maşina noastră precis din alte motive decât din simplă curiozitate pentru tehnica din vest.

Am coborât în curte, ne-am postat la perete cu un aer mai curajos decât în realitate şi ne uitam insistent la oamenii aceia negri. În jacheta mea uşoară umflătura făcută de o lanternă de buzunar dădea impresia că aş fi pregătit să scot un revolver. Lângă mine, Willi ţinea în mâna dreaptă un spray lacrimogen pe care l-am luat cu noi dintr-un exces de zel. Din întuneric au apărut alte siluete, pe care până atunci nu le luasem în seamă. Am plecat imediat de acolo, fiindu-ne frică să nu vină cu întăriri. A fost o noapte scurtă.

Nu era o minune că strada spre Sukkur nu era circulabilă. Străzile sunt construite ca pe vremea olimpiadelor din vechime. Care cu boi aduc bucăţi mari de piatră pe care pakistanezii le sfărâmă. După această operaţie pietrişul sfărâmat se toarnă fără niciun liant la baza drumului. Catranul se întinde pe deasupra în straturi subţiri, ceea ce face ca în fiecare an căptuşeala să se strice. O şcoală de construcţii de drumuri – nu cu maşini moderne, care i-ar face şomeri pe aceşti oameni săraci – ar putea fi cât se poate de utilă.

Cristofor, patronul şoferilor, nu ne-a mai binecuvântat. O a doua pană de cauciuc, o lovitură a destinului, ne-a lovit în mijlocul apei. Zeama maro a Indului ajungea până la osii. Dar întrucât Cristofor binecuvântează dar nu ajută, am intrat în apa care căra cu ea acest nămol. De ce n-o fi existând în apă niciun buton care să pună în funcţiune pompa noastră hidraulică? În fiecare avion vestele de salvare sunt dotate cu un ventil automat. De ce trebuie să tragem această gură de ţeava cu filet exterior printr-o clapetă? De ce ridică cricul prea puţin maşina? De ce constructorii de automobile au stabilit că penele de cauciuc se fac numai pe un drum solid?

Deoarece îşi încearcă maşinile pe piste speciale, nici nu bănuiesc pe unde ar putea ieşi aerul din cauciucuri. Dacă aş fi tehnician aş şti să fac o afacere de milioane, construind un cric care s-ar putea folosi în orice condiţii.

În Sukkur, unde am ajuns după atâtea drumuri ocolitoare, un ofiţer al armatei pakistaneze ne-a spus că este imposibil să – mergem mai departe spre sud, căci tot acest teritoriu este inundat şi va dura săptămâni până se va retrage apa şi vor fi reparate drumurile. Mohenjo-Daro, „lăcaşul morţii", nu îl vom putea vedea. Am lăsat spre stânga acest loc sinistru şi de neatins.

Pe linia noastră de cercetare mai figurau mormintele de la Tepe Yahya, oraşul circular al sasanizilor Ardaschir Kurreh şi mai erau peşterile din Kermanasha. Deci mergem mai departe spre Persia.

Ofiţerul pe care l-am întrebat dacă şoseaua de la Sukkur spre Quetta este deschisă circulaţiei şi dacă de acolo putem pătrunde în Persia, ne-a întrebat:

— Unde vreţi să ajungeţi?

— În Persia!

— Nu citiţi ziarele?

— Nu, am spus eu, de când am ajuns în Karaci nu mi-a picat niciun ziar în mână. Programul nostru este repartizat pe ore şi minute.

— Nu aţi auzit niciun fel de informaţii?

Chiar nu putea să priceapă că nu puteam obţine informaţii într-o limbă pe care nu o înţelegem?

Foarte milităros ofiţerul ne-a spus:

— Toate trecerile de graniţă spre Persia sunt închise. În ţară este revoluţie! Vă rog să veniţi cu mine!

L-am urmat în biroul său de pe stradă. Fiindcă lucrase înainte în serviciile engleze, el citea încă Times. A scos la iveală un teanc de ziare citite:

— Poftim, informaţi-vă! Demonstraţii împotriva şahului în Şiras Ciocniri grele după plecarea şahului

Ayatollahul Khomeini îşi anunţă reîntoarcerea Trupele au ocupat aeroportul din Teheran Armata a deschis focul asupra demonstranţilor Primire triumfală a lui Khomeini în Teheran

Război civil în Iran – capitala este în mâna răsculaţilor Atac asupra ambasadei Statelor Unite Revoluţie în Iran – Toate graniţele sunt închise Ştiri de senzaţie din Times. Cel mai nou ziar era din 20 februarie.

După forţa naturii, forţa mult mai mare a politicii ne face să capitulăm. Înapoi în portul din Karaci, pe care îl cunoşteam deja bine. Chelosul, bucuros de ghinionul nostru cum ni s-a părut, ne-a zâmbit.

— Ştii ce ne lipseşte? m-a întrebat Willi, după după o tăcere de câteva ore.

— Norocul, am spus eu.

— Nu, cele patru zile pierdute la Karaci şi cele trei zile în care am rătăcit prin ploaie.

O săptămână mai târziu şi ne-am fi pomenit în mijlocul evenimentelor din Persia, am fi intrat în revoluţia persană, care după cum am înţeles se manifesta ostil faţă de străini.

— Nu, am spus eu, de data asta am avut noroc… Într-o zi ne vom întoarce aici.

Mulţumită acestei forţe înalte, am putut îmbarca fără grabă Range Roverul nostru în portul din Karaci la bordul unui vapor. Cu ajutorul cunoscutului chelios totul a decurs fără fricţiuni şi acceptabil. La sfârşitul lui aprilie am primit o scrisoare: Puteam să luăm brava noastră maşină de la vama din portul Veneţia.

VI. Amurgul zeilor it.

„Nu lăsaţi ca părerile dominante să vă încleieze creierul”.

Alexander Fleming (1881 – 1955) către studenţii săi

Totul a început de la două fotografii vechi Colonelul de aviaţie Chioino ajută Ocolire prin Guatemala Potop pe

drumul spre El Baul Monumentul nr. 27 Gânduri în altă parte: Monte Alban/Mexic, Copan/Honduras El astronauta!

— Rătăcire în Lima Escală în La Paz Obiectiv: Puma-Punku

Construcţii preistorice Noaptea cea lungă a zeilor Bătălie pentru Sacsayhuaman După Humay în valea Pisco Cranii deformate în muzeul din le-a Pe urmele enigmelor misterioase din Anzi

Este o treabă groaznică. În timpul călătoriilor îmi vorbesc oameni simpatici, care de multe ori îmi dau cel puţin indicii ajutătoare, îmi dau chiar şi câte o carte de vizită. Când ajung acasă după o călătorie şi îmi sortez relicvele adunate, de multe ori trebuie să fac faţă unor informaţii inexacte. Fiind un om ordonat, m-aş mulţumi şi cu câteva rânduri mai exacte.

De data aceasta mi-am pus speranţa într-un om de circa cincizeci de ani îmbrăcat într-un costum de gabardină albastru închis, care m-a contactat la Chicago şi, dacă va citi cartea aceasta, îi mulţumesc că mi-a semnalat nişte urme importante.

Această fotografie a apărut în anii '30 în renumita publicație National Geographic

În foaierul hotelului în care s-a ţinut în anul 1978 Congresul mondial al Ancient Astronaut Society, s-a apropiat de mine un domn care mi-a dat două fotografii aeriene, dintr-o ediţie a anilor ’30 a revistei National Geographic, care apare lunar din anul 1888 şi este organul de presă a Institutului Naţional de Cercetări Geografice din Washington D.C.

O fotografie panoramică făcută cu un obiectiv larg prezenta o privelişte de dealuri străbătute de nişte lunci, un peisaj aproape preistoric. Era vorba probabil de o zonă premontană, căci pământul era plin de cicatrice, în care erau încastrate pâraie bogate cu prundiş şi era situat – ceea ce nu era greu de stabilit – într-o zonă aridă. Locul era fără vegetaţie, fără pomi şi tufişuri. Imediat mi-am amintit de zona submontană a Anzilor din Cordilierii sud-americani, care ajung până în Ţara de Foc.

— Cunoaşteţi locul acesta? m-a întrebat acest domn care mă supraveghea atent.

— N-am văzut niciodată aşa ceva! am răspuns eu.

— Ce credeţi că ar putea fi această urmă? Îmi arătă el cu degetul arătător o bandă întunecată care trecea peste înălţimi şi văi. Desigur că am observat haşurarea umbroasă care venea dintr-o adâncitură a pozei, peste dealuri şi văi, şi se înghesuia spre înainte, mărginită de văile naturale abrupte.

Partenerul meu de discuţii din Chicago mai avea pregătită o surpriză. El mi-a pus în mână o a doua poză, o mărire a acestor urme, care lăsa să se întrevadă multe sute de găuri ştanţate ca şi cum s-ar fi întins aluatul cu o rolă cu model. Am făcut o comparaţie cu mărimea pâraielor de munte şi am estimat că această bandă iritantă avea o lăţime de circa 15 metri. Aceste fotografii aeriene m-au electrizat.

— Ce este aceasta? l-am întrebat pe individ.

— Aceştia sunt zeii care au trecut cu un vehicul, a

răspuns el ca şi cum ar fi ştiut exact. Uitaţi-vă, ar trebui să fie un vehicul fantastic. Cunoaşteţi un vehicul actual modern care lasă asemenea urme în piatră şi care circulă la această înălţime? Uitaţi-vă cum această urmă se caţără pe munte şi cum trece peste prăpastie. Acesta nu este un produs modern…

— Ştiţi unde se află toate acestea?

— N-aş putea spune cu precizie. În seria de articole despre Perú care însoţesc pozele, locul nu este amintit.

Domnul mi-a lăsat amândouă fotografiile şi a dispărut cu un God bless you printre clienţii hotelului.

Acasă am căutat în cele circa 100 de cărţi pe care le am despre Perú. Deşi mă aşteptam să dau peste acele fotografii senzaţionale, n-am dat de ele. În multe desene şi vederi am văzut fotografii ale marelui zid al incaşilor, care duce de la coasta din Paramonga până în munţii peruani, lung de 60 de kilometri, iar la stânga şi la dreapta este flancat de paisprezece forturi de apărare. Singurul element comun între banda neagră din fotografiile mele şi zidul incaş este faptul că amândouă şerpuiesc ca nişte plante căţărătoare străvechi peste dealuri şi văi.

Ceea ce căutam eu nu era zidul incaşilor. Dar ce oare putea fi această dungă neagră? Erau rânduri de morminte vechi? Sau era o glumă a naturii, care a făcut aceste ridicături ca pe un model exact şi aparte. Era un val de apărare rafinat cu un traseu greu de trecut? Erau rămăşiţele unei plantaţii străvechi? Aceste întrebări nu mi-au mai dat pace. Trebuie să merg acolo. Dar unde?

Cu cei 1.285.216 km² Perú este destul de mare dacă vrem să căutăm un punct relativ mic într-o zonă cu drumuri puţine. Din biroul meu din Elveţia am trimis scrisori prieteniilor mei peruani. În fiecare plic am pus şi reproduceri ale fotografiilor şi am pus întrebarea: Spune-mi, te rog, unde este aceasta? Timp de câteva săptămâni am primit răspunsuri deprimante. Când eram deja

resemnat, secretarul meu mi-a adus o scrisoare deschisă care m-a bucurat.

Mi-a răspuns colonelul de aviaţie Omar Chioino Caranza. Despre acest prieten ştiam că este recunoscut ca un aviator desăvârşit şi că are drept hobby arheologia. De câţiva ani, din însărcinarea ministerului aviaţiei, se ocupa cu construirea la Lima a unui muzeu al aviaţiei. Colonelul Chioino a lăsat fotografiile mele să circule în cercul prietenilor săi arheologi. El mi-a scris că un vechi prieten arheolog ar cunoaşte locul unde ar exista această bandă „perforată”. Ea se află în nordul Perú-ului, în văile Anzilor, la nord-est de oraşul Trujillo, un centru unde se găsesc multe reminiscenţe din cultura indienilor.

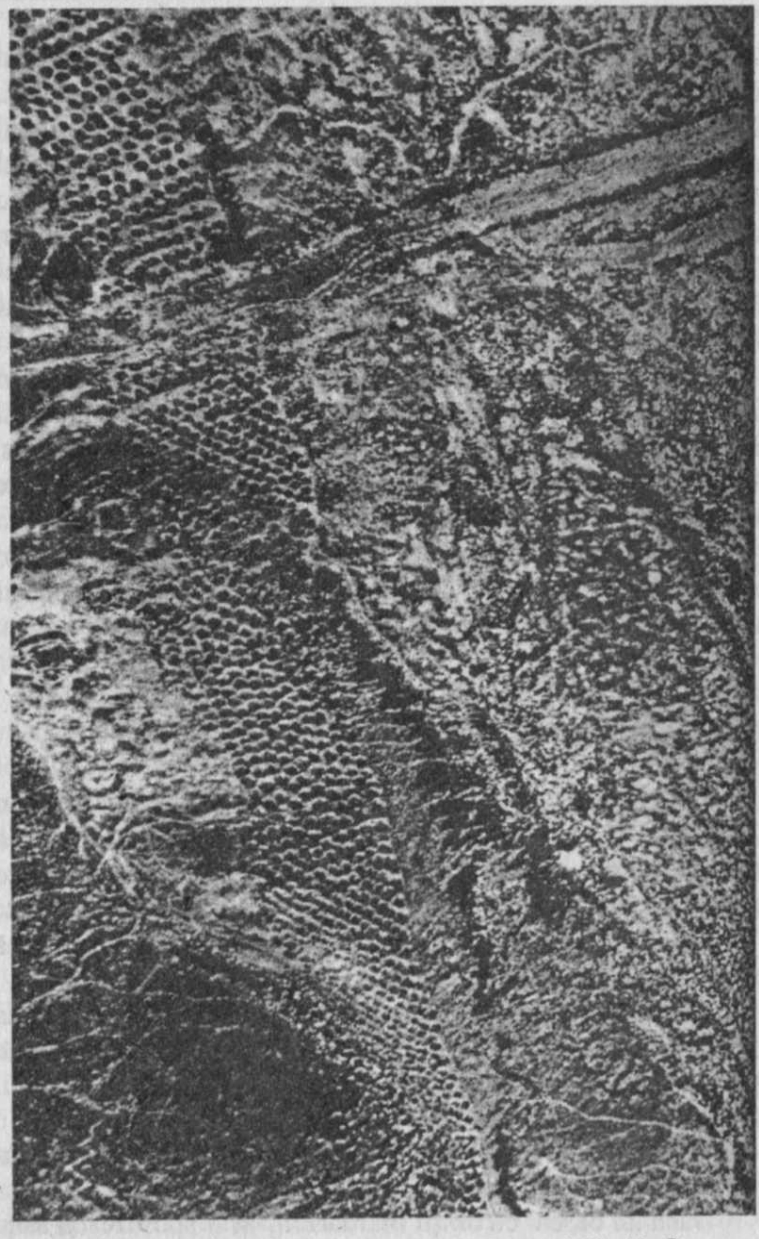

Această „bandă perforată" nu am mai găsit-o nicăieri în Peru

Colonelul m-a invitat acolo, oferindu-se să organizeze o expediţie, cu condiţia să-l anunţ din timp când voi veni. Am propus data de 15 august 1980 pentru începerea expediţiei.

Fiindcă tot mă aflam în zonă, am vrut întâi să zbor în Guatemala (America Centrală) şi să vizitez mica localitate El Baul, de care m-a făcut atent prietenul meu doctor Gene Phillips. Acolo există nişte statui interesante ale unor zei, total neluate în seamă.

La masa mea de lucru, cu planul de zbor bine alcătuit în mână, nu aveam habar ce va trebui să întâmpin în căutarea benzii negre.

Ocolire prin Guatemala

Din experienţă, am vrut să închiriez pe aeroportul din Guatemala-City un vehicul. În America Centrală şi în America de Sud singura maşină utilă pentru a te mişca este un vehicul de teren. Din păcate, nu există aşa ceva.

— Unde este situat El Baul? Întreb eu o guatemaleză drăguţă care stătea la un birou.

— În apropiere de Likkin, care este situat lângă San José, la Oceanul Pacific, mi-a răspuns fata şi se vedea că e bine pregătită. Apoi, arătându-şi dantura ca într-o reclamă pentru pastă de dinţi, tânăra a adăugat:

— Nu aveţi nevoie de un vehicul de teren. Străzile sunt într-o stare impecabilă.

Dacă un bărbat cu dinţii murdari mi-ar fi spus treaba asta, nu aş fi crezut. Dar întrucât afirmaţia a fost făcută de tânăra cu dantură perfectă, am acceptat o maşină americană de oraş, un Dodge, pentru 28 de quetzal pe zi plus 11 centi pe kilometru. Quetzal este moneda naţională, având aceeaşi valoare ca un dolar american.

În afara oraşului duce o autostradă cu patru benzi într-o regiune joasă în direcţia Escuintla. Se pare că gura aceea cu dinţi frumoşi nu minţise. Totul a început ca o excursie turistică, dar la 20 de kilometri după Escuintla s-a

terminat plăcerea de a călători. Pe ambele părţi ieşeau aburi din jungla transpirată. Autobuzele şi camioanele scoteau fum negru din ţevile de eşapament. De depăşit nu se punea problema, cât vedeai cu ochii, monştrii rău mirositori se înşiruiau într-o coloană fără sfârşit, care urca serpentinele într-un tempo de melc. Începând cu Escuintla, un cuib sărac, găurile de pe şosea aveau adâncimea celor de pe pistele de încercări. Cum să reziste axurile şi arcurile automobilelor în asemenea condiţii? N-ar fi trebuit să cad în capcana acelui zâmbet, care în afară de Dodge nu mi-a adus nimic.

Şoseaua se bifurca. Drumul principal mergea în direcţia vest spre graniţa mexicană, iar ruta mea era spre sud, spre San José. Dodge-ul trecea cu greu prin nişte găuri de mărimea unei căzi de baie, scârţâia din toate încheieturile, trecea peste bucăţi de piatră.

La dreapta îmi stârnea panica un pârâu lat de vreo doi metri, care la o ploaie ar fi putut inunda şoseaua. Din fericire, în ziua aceea nu ploua.

Tahometrul mi-a arătat 49 de kilometri pentru drumul de la Escuintla la San José, parcurşi în timpul record de trei ore. O, acel surâs!

Zdruncinat şi zguduit, cu diferenţa de cinci ore de zbor şi oboseala intrată în oase, am mai mers zece kilometri până la staţiunea modernă de vacanţă Likkin. Acolo mi-am refăcut somnul. Voiam să fiu apt a doua zi pentru plecarea mai departe spre El Baul. Înainte să adorm aveam încă în faţa ochilor zâmbetul madonei de la aeroportul din Guatemala-City.

Peste noapte se pot întâmpla o serie întreagă de lucruri. Plăcute şi neplăcute. Când am tras dimineaţa perdeaua din faţa ferestrei, cerul era încărcat cu nori grei. La început m-am bucurat, gândindu-mă că soarele nu va transforma Dodge-ul meu într-un cuptor. Aceşti nori masivi trec peste junglă, câteodată fără să-şi verse conţinutul.

Atunci se poate călători în junglă cu o maşină de teren uşoară.

Chiar când mi-am atins ţinta, cerul şi-a deschis porţile şi-a început potopul, ca şi cum această ploaie ar fi vrut să intre în cartea recordurilor. Pentru mine nu era o noutate, am mai avut parte de ploi tropicale, dar aceasta de pe 12 august a depăşit prin cantitatea de apă toate experienţele mele anterioare.

Pârâul care mă însoţea ieri pe partea dreaptă se rostogolea acum pe partea stângă, şi nivelul lui creştea vizibil minut după minut, tot mai ameninţător, până a trecut strada. A inundat pomi, pietre şi animale mici. Numai sinucigaşii şi cunoscătorii junglei ar fi mers mai departe. Am oprit, apa ajungea deja la genunchi. Am smucit un cablu de tractare din portbagaj şi l-am legat de tulpina unui arbore de mahon. În timpul când stăteam în această zeamă galben-maronie îmi apărea în faţă surâsul seducător al tinerei guatemaleze, ca un avertisment în oglinda murdară a apei. Dacă aş fi avut un vehicul de teren! Osiile acesteia sunt mai înalte şi permit unei cantităţi mai mari de apă să treacă printre roţi, iar motoarele sunt mai bine protejate împotriva apei şi a prafului. În faţa automobilului Dodge zeama aceasta maronie făcea spume ca la prora unui vapor. Cu o echilibristică demnă de un artist de circ, m-am dezbrăcat, mi-am dat pantofii şi jeanşii jos şi am încercat să pun bagajul cât mai sus posibil pe locurile din spate, fiindcă pârâiaşul furios intrase în interiorul maşinii.

Mereu am la mine – un cadou primit din Houston – o pătură izolatoare NASA, pentru astfel de cazuri. Atunci am folosit-o ca să izolez cât se poate de bine motorul. Neplăcut era că pârâiaşul s-a transformat deodată într-un râu vijelios. El a adus barbamarila, un şarpe foarte otrăvitor, care în această zonă poate fi domesticit. Suport evenimentul cu neplăcere, deşi am avut mai multe întâlniri

în care am scăpat cu faţa curată. Dodge-ul meu se smucea de cablu, ca un măgar încăpăţânat, care voia să galopeze departe.

M-am aşezat pe vine pe plafonul automobilului şi, întrebându-mă de ce oare mă expun mereu la asemenea aventuri, am trimis nişte gânduri din inimă soţiei şi fiicei mele în căminul nostru credincios din Elveţia. Am rămas în aşteptare. După două ore potopul s-a terminat tot aşa de neaşteptat cum a început. Presupun că între timp îngerii au golit de apă toate piscinele cereşti iar soarele a apărut iar. Peste junglă s-a ridicat un abur înăbuşitor ca într-o spălătorie medievală. Păsărelele făceau un vacarm aşa de mare ca şi cum ele ar fi închis ecluzele cu apă.

Un cowboy cu un maiou argintiu şi cu un sombrero negru a venit călare în faţa vehiculului ancorat să-mi comunice că talazurile pârâului au stricat drumul în multe locuri. Îmi recomandă atenţie în continuare. Şi fără recomandările lui m-aş fi gândit la treaba aceasta.

După trei ore, masele de apă s-au retras oarecum. Străzile se mai aflau încă sub o oglindă de apă murdară. Am scos pătura cu care l-am învelit iar după câteva rateuri am reuşit să pornesc motorul. A fost un noroc că a vrut să pornească. În partea de jos motorul era ud. Nu am reuşit să plec repede de la locul dezastrului şi să scap de hoardele de ţânţari care au declarat trupul meu loc de hrănire. Jertfă a inundaţiei, am reuşit cu greu să scot maşina din noroi. La 38 de kilometri după San José nivelul străzii s-a ridicat peste cel al pârâului. Înaintea întâlnirii de la El Baul, zeii m-au pus în faţa unui examen greu.

El Baul mă incită la comparaţii

La câţiva kilometri de Santa Lucia Cotzumalguapa se află micul sat El Baul. Elementul său de atracţie se află într-o baracă deschisă vântului şi timpului, lângă o fabrică de zahăr din trestie. Ţelul meu, sculpturile în piatră, au fost descoperite acum câteva decenii întâmplător la

desţelenirea pădurii străvechi... şi depozitate aici.

În sătuleţul El Baul se găseşte sub un acoperiş de lemn „Monumentul nr. 27”

Exponatul de bază a fost clasificat de arheologi ca „El Baul, monumentul numărul 27”. Cel puţin a căpătat un număr de catalog. Să vedem acum cum s-au adunat ele în decursul timpului.

Monumentul numărul 27 este o stelă de 2, 54 metri înălţime şi o lăţime de 1, 47 metri. Sculptura în piatră este dominată de un chip care îşi sprijină mâinile în şolduri. El poartă în mâini un fel de mănuşi de box în care ţine nişte bile de mărimea mingii de tenis. Foarte modernă în comportament, picioarele fiinţei sunt băgate în cizme, care ajung până la genunchi peste nişte pantaloni bufanţi. O centură lată desparte pantalonii de partea de sus. Aşa s-ar crede – chiar dacă este de mirare – silueta este îmbrăcată

după moda timpului! Extraordinar este coiful pe care îl are pe cap. În ziua de astăzi un costum de scafandru se închide la fel cu gulerul său rotitor şi cu furtune late care ajung în spatele umerilor, unde există un rezervor asemănător cu un dulăpior.

Coiful lasă pentru ochi o gaură, protejată cu un geam clar, în spate se vede ochiul cu sprâncene şi se recunoaşte o parte din nas.

În continuare obiectul devine şi mai enigmatic. În prelungirea directă a nasului în afara coifului arătarea de piatră are un bot de animal modelat, poate unul de jaguar. În adâncul beregatei se vede răsuflarea purtătorului de coif. Mai departe putem observa că el poartă la gât două medalioane: unul este mic, paralelipipedic, celălalt este rotund, putând fi o amuletă.

Trebuie să fi fost „cineva" acest purtător de coif, căci la picioarele sale stă o fiinţă mică cu o figură fricoasă care şi ea este echipată „la modă" – cu mănuşi de box şi o minge de tenis. Ca să completăm descrierea: jos de tot este un dreptunghi lat unde se văd nişte omuleţi nedefiniţi.

După spusele arheologilor, acest basorelief ar fi o scenă din periculosul joc cu mingea al mayaşilor, iar câştigătorul ar purta o masca unei maimuţe sau a unui jaguar, dar ce nu se potriveşte este „furtunul" de la coif spre rezervor, pe care ei consideră că nu este altceva decât coada unui mic şobolan de casă, iar aerul din gură ar însemna apă.

Unde există mai multă fantezie, în cele relatate de arheologi sau în tehnica foarte uşor de recunoscut? Câtă orbire poate să provoace un anume tip de educaţie? Coada maimuţei sau a jaguarului apare pe umăr într-un rezervor situat pe spatele fiinţei?

Din păcate acest „descoperitor" cutezător nu poate să recunoască simbolul stilizat al aerului expirat şi îl declară ca fiind un simbol al apei. El trebuie să fi fost un

om iscusit, dat fiind că afirmaţiile lui şi-au găsit o acceptare în manuale şi ce este scris acolo se consideră învăţătură tabu. Ce semnificaţie are rezervorul? Pentru el nu se găseşte nicio explicaţie. Accesoriu cu animale? Credinţa ştiinţei nu are nevoie de explicaţii. Trebuie crezută. Basta.

Jocul mayaş cu mingea ar fi fost un supliment la explicaţie, dacă în afară de mingi nu ar fi apărut şi alte elemente de recuzită, care nu sunt necesare la jocul cu mingea. Au jucat mayaşii acest joc în pantaloni şi cizme, în salopetă închisă la gât? Aici sunt de acord cu Sir Fleming şi nu-mi las creierul dominat de ideile deja acceptate. Iată interpretarea mea:

Două fiinţe extraterestre – cu alte cuvinte, doi „zei" – au avut o confruntare, iar învinsul a cedat arma sa învingătorului, cerându-i iertare. Sau: Numai figura cea mare reprezintă o zeitate, iar un domnitor sau un preot „pământean" se roagă în genunchi ca străinul atotputernic să-i acorde o favoare. Figura dominantă este învingătorul, care este altcumva îmbrăcat decât un pământean. Un sistem de îmbrăcăminte închis ermetic îl protejează pe cel venit de pe altă planetă de bacterii şi viruşi. Cei născuţi pe pământ nu au nevoie de această protecţie şi sunt imuni împotriva ciupercilor şi a bolilor infecţioase. Aşa se explică sistemul de respiraţie cu circuit închis. Străinul trage aer filtrat printr-un furtun, din rezervor în coif.

Indienii din El Baul onorează şi astăzi această stelă despre care ei consideră că reprezintă un mare zeu străin. Încă cu puţini ani în urmă aprindeau la picioarele fiinţei lumânări. Indienii din Guatemala sunt mayaşi, urmaşi ai acelor indieni, care au construit grandioasele temple şi piramide. După credinţa veche a mayaşilor, materia era însufleţită, ca stela de la El Baul, care avea în ea „mana".

Iritant este botul de animal din afara coifului. Criticii mei ar spune cu glas tare: extratereştrii nu au feţe de

animale şi nici nu aveau de ce să dăltuiască asemenea sculpturi în piatră.

De n ori am notat că aceasta nu este opera unui extraterestru! Această imagine pe care omul a eternizat-o în piatră, cu coif şi alte accesorii tehnice, îi era necunoscută ca scop. El a văzut această statură deosebită, această apariţie din univers, care l-a impresionat şi a dăltuit-o în deplină necunoştinţă de cauză.

Convingerea mea este că vechii sculptori au procedat astfel: un avion a devenit o pasăre, un vehicul cu şenile – un animal fabulos străvechi, arma laser – un fulger în mâna zeului, iar casca a devenit mască.

Sunt aceste lucruri absurde?

Gândurile îmi sunt în altă parte

Dintr-un perete al templului de la Monte Alban în Mexic, ne salută o fiinţă cu cap de elefant şi un corp omenesc. Pantalonii îi flutură peste nişte picioare încălţate, iar mâinile deservesc un aparat. Trebuie să mă gândesc că niciodată un om nu a purtat un cap de elefant în care pâlpâia o coroană de raze.

Monte Alban este capitala şi centrul de cultură a zapotecilor. Construcţiile lor sunt datate la circa 600 – 100 de ani înainte de Cristos. De unde au cunoscut zapotecii în acel timp elefanţii? Ei existau, după cum spune ştiinţa sacră, numai în Africa şi Asia. Dacă nu ni se spune că elefanţii şi mamuţii ar fi ajuns în America prin strâmtoarea Bering, atunci, vă rog frumos, Monte Alban ar trebui să fie datat cu 12.000 de ani înainte de Cristos. Ori una, ori alta. Sau datarea cu 100 de ani înainte de Cristos, sau elefanţii. Dar deoarece pe pereţii din Monte Alban au apărut trompe de elefant, cioplitorii în piatră puteau arăta ceva ce nu cunoşteau?

Pot să jur că am citit undeva că faraonul Egiptului, Ramses al II-lea (1195 – 1164), a trimis o flotă spre Mexic şi aşa ar fi putut apărea o imagine a elefanţilor dincolo de

apa cea mare. Extraordinar! Elefanţii lui Ramses în Mexic! Există chiar unii arheologi care nu recunosc elefanţi în imaginile din America Centrală, susţinând că ar fi vorba despre o specie de păsări dispărută. Nici asta nu e rău! Dar cred că bine-ar fi ca aceşti domni să-şi cumpere ochelari.

Eu cred că această trompă nu este nici de elefant şi nici de pasăre.

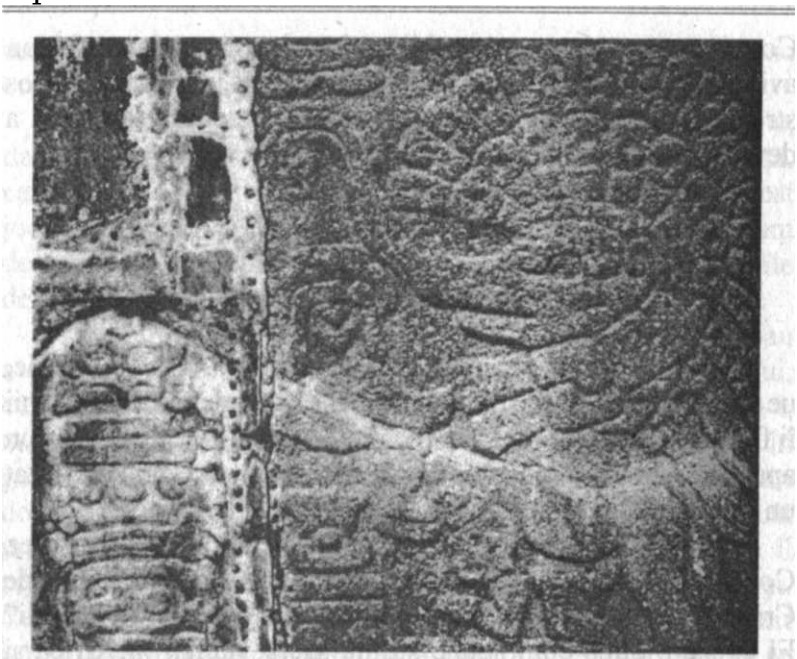

Pe un perete al templului din Monte Alban/Mexic o ființă cu cap de elefant şi corp de om ne salută

La muzeul antropologic din Mexico-City am stat în faţa unei figuri îngenuncheate, cu un craniu turtit, cu ochii mari şi depărtaţi, iar din mijlocul capului porneşte o trompă care se termină într-o umflătură pe piept. Dacă acceptăm că această nefiinţă defineşte un elefant, trebuie să spunem că este unul de import. Elefanţii de pe pământ arată altcumva.

În Tikal, Guatemala, şedea în iarbă printre piramide un bolovan de piatră, la care au ros mileniile. Contururi cândva exacte au fost şlefuite de vânt şi timp. Dacă ne uităm cu atenţie, încă se pot observa contururile unei statui. Se mai poate încă recunoaşte o roată dinţată de la care pleacă o trompă – sau un furtun de la cap spre tors. O raritate?

Se spune că mayaşii nu cunoşteau roata. O acceptare nedemonstrată rezultă din observaţia că locaşurile şi templele mayaşilor nu ne arată căruţe.

În muzeul de antropologie din Mexico City se află o figură îngenuncheată, cu un cap lat şi turtit. Un elefant? Îmi vine să râd!

În Tikal, Guatemala, şade între piramide un colos de piatră. Trecerea timpului l-a marcat. Se poate vedea la mijloc o roată dințată din care porneşte un furtun. Piatra singură demonstrează cât este de veche.

Dacă luăm ca model de gândire faptul că a existat numai ceea ce este prezentat în legende – aceasta reprezintă o metodă simplă şi modestă de recunoaştere a popoarelor, culturilor şi civilizaţiilor. Împotriva părerii

învăţaţilor, pot să afirm că reprezentarea căruţelor şi cărucioarelor era interzisă, fiind tabu.

Sârguinciosul meu prieten, doctorul Gene Phillips, a fotografiat în ruinele din Copan, Honduras, două roţi dinţate eternizate în piatră.

De la osie pornesc echidistant spiţele unei roţi care pe partea exterioară este ornată cu nişte dinţi laţi.

Dacă această descoperire senzaţională nu va fi luată în consideraţie că ar fi o roată dinţată, arunci s-ar putea ca într-o seară, când moţăim la televizor, un foarte erudit profesor care tuşeşte în ecran să ne spună că este vorba despre dinţii unui zeu al ploii, că dinţii oblici sunt cartuşe de apărare a cultivatorului de porumb sau că este o jucărie pentru nepoţii unui mare preot.

Alfred Polgar a spus: „Graniţa între aroganţă şi ignoranţă este fluidă”.

Cei din Copan au restaurat ruine şi morminte pentru cei care au ochi să vadă. Arheologul-amator Gene Phillips, judecător în Chicago, are ochii mereu larg deschişi. El a văzut – şi aparatul de fotografiat a imortalizat clipa – între picturile unui zid dintr-un templu două busturi, care nu se potrivesc cu nicio schemă şi nu şi-au găsit loc sub acoperişul unui muzeu. Busturile poartă un pieptar lat, pe care o bretea îl ţine cu o gaură la mijloc, trecută după cap şi care cădea peste umeri. De acest laţ spânzură un dreptunghi lung de 50 de centimetri şi lat de 20 de centimetri. Iarăşi avem contururile unui paralelipiped. Cu braţele împreunate această figură voia să acţioneze o pârghie care nu mai există, aflată cândva la nivelul paralelipipedului.

Despre multiplele observaţii tehnice nu trebuie să discutăm mai departe. Deschisă rămâne însă întrebarea, ce fel de tehnică tradiţională ne arată pictura?

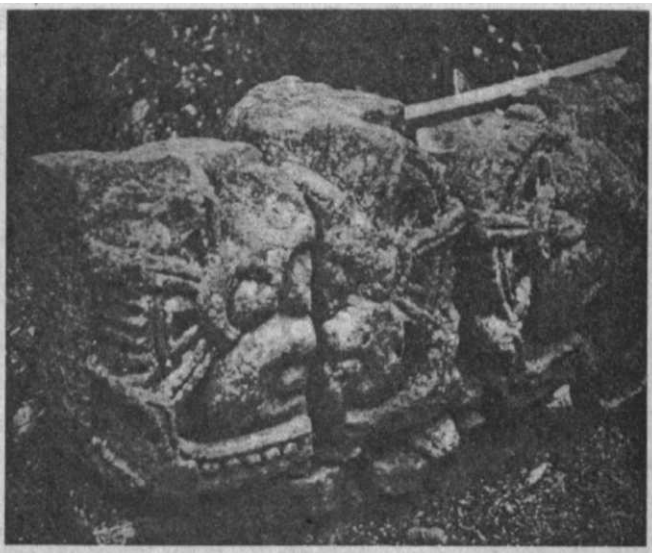

În ruinele mayașe din Copan stau aceste sculpturi care ne prezintă două roți dințate perfecte.

Tot la Copan, busturi lipsite de partea inferioară poartă un laț petrecut peste cap. Cu degetele îndoite, arătarea manevrează un aparat.

La câteva sute de metri mai departe de busturi, există un mic muzeu în mijlocul ruinelor de la Copan, unde

se găseşte un alt bust de piatră care ţine capul sus, nu aşa de plin de farmec ca Venus din Milo, dar având, ca şi ea, braţele rupte. De bretele spânzură un fel de acordeon – are un ochi de taur la mijloc în care se încrucişează două grinzi. Arheologia Maya ştie că este vorba despre „gliphuri”, semne scrise. Ele nu se pot descifra. La fel de îndreptăţiţi suntem să spunem că este vorba despre o lampă de semnalizare Morse de pe un vapor sau chiar despre un motoraş. Fizicianul austriac Friedrich Egger, incitat de această „gliphă”, a construit un mic motor foarte practic cu pistoane rotative, pe care l-a patentat. Într-adevăr, nu avem voie să ne lăsăm induşi în eroare de părerile dominante.

„El astronauta!”

I-am întrebat pe puştii indigeni, care stăteau de mult în jurul meu, admirându-mi aparatele de fotografiat:

— Ce este aceasta?

Am arătat spre coif şi rezervor.

— El astronauta! a răspuns cel mai vârstnic din tinerii mei observatori, ca şi cum pentru el ar fi fost o explicaţie simplă. Am întrebat mai departe:

— De ce poartă astronautul mănuşi de box şi bile în mâini?

— Nu vedeţi că este un zeu? mi-a răspuns mirat băiatul şi ochii lui închişi la culoare s-au întunecat şi mai mult. Este un zeu, şi un zeu e mereu misterios! Da, el este un mister, ăsta e adevărul.

Mi-am dorit din inimă ca aceşti copii să rămână la acest necuprins mod de contemplare şi atunci când serviciile vestice de dezvoltare le-ar schimba părerile. S-ar putea face mai bine la ei acasă şcoli superioare şi universităţi decât să fie trimişi în altă parte. Acolo îşi vor pierde identitatea, imediat ce vor fi scoşi din sistemul lor natural de gândire.

În micul muzeu din Copan stă această figurină. În mâini ţine un lucru deosebit – un obiect asemănător unui acordeon, un produs al unei tehnici de demult

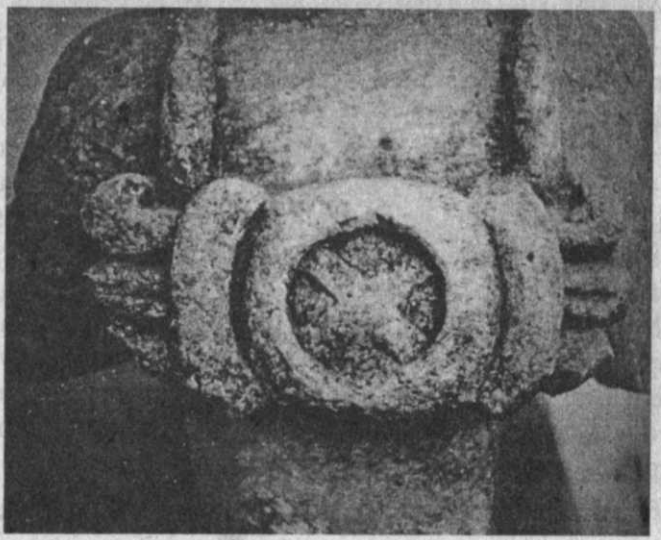

Rătăcire în Lima

Cum am convenit, şedeam pe 15 august, la ora convenită, în foaierul hotelului Sheraton din Lima şi îl aşteptam pe colonelul Omar Chioino. Punctual, cum îi stă bine unui ofiţer, a intrat pe uşa salonului exact când bătea ora 12. Rămăsese neschimbat faţă de cum îl cunoscusem cu ani în urmă, având acum înjur de şaizeci de ani, cu părul rărit şi mustaţă îngrijită şi cu riduri puternice şi întunecate sub ochi. Stătea în faţa mea într-un costum decent gri-închis, cămaşă albă şi cravată albastru-închis şi putea fi luat mai uşor drept un bancher din Wallstreet sau din Londra, decât de un teribil ofiţer al Forţelor aeriene.

Salutările au fost furtunoase, cu obligatoriul bătut pe spate tipic sud-american, cu strângeri în braţe, dar mulţumită lui Dumnezeu fără sărutări între bărbaţi, cum este ritualul stăpânilor de la Kremlin.

Ne-am aşezat la o masă şi am comandat băutura naţională: Pisco-sour. Pisco este un rachiu din vin ars, care se produce predominant în orăşelul Pisco, situat pe coasta Oceanului Pacific. Se mai adaugă lămâie, zahăr şi ceva albuş de ou şi se amestecă în mixer. Se obţine o băutură lăptoasă de culoare verde, cu un gust acrişor, care se amestecă cu bitterul Angostura şi rezultă o băutură astringentă.

— Am pregătit totul, m-a anunţat colonelul după ce am făcut schimb de informaţii. Deja mâine dimineaţă este pregătit un Landrover, şi, dacă totul merge bine, poţi să te întorci în patru zile. Prietenul meu Frederico Falconi, un arheolog versat, te va însoţi. El cunoaşte la Muralla foarte exact.

— ...la Muralla asta înseamnă „zidul”, nu-i aşa? Presimţeam confuzia, bănuind mica-mare diferenţă.

— Desigur, a răspuns Chioino. Asta vrei să vezi, nu? Obişnuit cu necazurile, am fost marcat totuşi de această încurcătură. Totuşi, n-am fost prea afectat, căci de prea

multe ori a trebuit să mă lămuresc singur, cu toate că acasă pregătisem totul bine. Arheologul şi colonelul au crezut că am venit să văd cunoscutul zid peruan. Calmează-te, Erich! mi-am spus în acest moment greu. Am scos din geanta de umăr a companiei Swissair cele două fotografii din National Geographic şi am arătat spre banda neagră care urca şi cobora peste înălţimi şi văi.

— Amigo, iată ce vreau să văd! Zidul îmi este cunoscut.

O secundă colonelul şi-a răsucit mustaţa, şi-a muşcat buza şi şi-a cerut scuze pentru greşeală. S-a sculat în picioare şi s-a dus într-o cabină telefonică de lângă recepţie. După un timp a venit şi mi-a spus că a decomandat Landroverul cu tot cu arheolog, şi a încercat să vorbească cu arhitectul Carlos Milla, dar a găsit-o numai pe soţia acestuia, care i-a spus că este plecat în weekend şi nu poate fi abordat decât la începutul săptămânii viitoare. Cu îngăduinţă i-am ascultat raportul: Milla cunoaşte fiecare construcţie arheologică deosebită din Perú, nu este cunoscut numai de arheologii oficiali dar şi de cei neoficiali, cum ar fi hoţii de morminte şi tăinuitorii lor, toţi îi sunt cunoscuţi şi, dacă există în Perú o persoană care poate să dea relaţii, el este cel mai potrivit. Dumnezeu să-l aibă în grijă.

Nu simt nici cea mai mică plăcere să aştept în Lima. Cunosc oraşul cu muzeul lui important din vizitele mele anterioare. Am fost şi în catedrala veche de 350 de ani, care are scaunele corului sculptate în lemn preţios şi care este considerată cea mai frumoasă biserică din America de Sud. Cuceritorul spaniol Francisco Pizarro a pus piatra de temelie a acestui oraş în anul 1624. Numeroase cutremure au făcut ca după fiecare reconstrucţie să fie adăugate noi elemente gotice, baroce sau clasice. Am admirat somptuoasele case din perioada colonială şi imensele lor curţi interioare, cu porţi sculptate în lemnul adus din

pădurea preistorică. În centru cunosc Piaza de Armas unde Francisco Pizarro a desenat în anul 1535, cu sabia pe pământ, planul oraşului. Nu, oraşul cu o populaţie de un milion şi jumătate de locuitori nu m-ar face decât să aştept şi asta m-ar enerva. Colonelul Chioino a înţeles şi s-a oferit să mă conducă să văd frumuseţile ţării sale.

— Am să mă duc la La Paz! am spus eu sec.

— Cunoşti oraşul la fel de bine ca pe Lima. Ce vrei să faci în La Paz?

— Vreau să văd câmpul cu ruine de la Puma-Punku, i-am explicat şi am observat pe faţa lui Chioino, că Puma-Punku era pentru el un sat boem.

— Aha! a spus el. Şi când ne revedem?

— Într-o săptămână, am propus eu, pe 22 la aceeaşi oră în acelaşi loc. Ne-am înţeles?

Colonelul şi-a golit paharul său de Pisco-sour şi mi-a spus:

— Okay, Erich!

O ţintă merituoasă: Puma-Punku

În dimineaţa următoare am plecat cu un avion al companiei aeriene „Lloyd Boliviana" la ora 7, 30 din Lima şi am aterizat la 10, 30 în La Paz.

Şi aici a început nebunia căutării unui vehicul de teren. Oferta firmelor de aici constă în maşini europene mici sau „crucişătoarele" americane mari consumatoare de benzină. Toate au fost închiriate de nenumărate ori şi ar trebui mâi bine să fie duse la fier vechi.

În Bolivia o maşină care funcţionează este o comoară nepreţuită, mai rară decât o căsuţă. Dacă în La Paz – de departe cel mai mare oraş bolivian, cu o populaţie de aproape 400.000 de locuitori – vezi o maşină strălucind şi mergând fără zgomot, poţi fi sigur că este vorba despre un diplomat străin pornit în căutare de plăceri.

Am ales un Volkswagen fabricat în 1969, cu 264.000 de kilometri la bord, care mai fusese de câteva ori

„ajustat”. Cunoşteam de ani această şosea dreaptă ca un şnur, neasfaltată, situată pe un podiş fără vegetaţie, la 4.000 de metri peste nivelul marii. În contextul elveţian aceasta înseamnă trecerea peste un deal, dar bolivienii îl numeau pas.

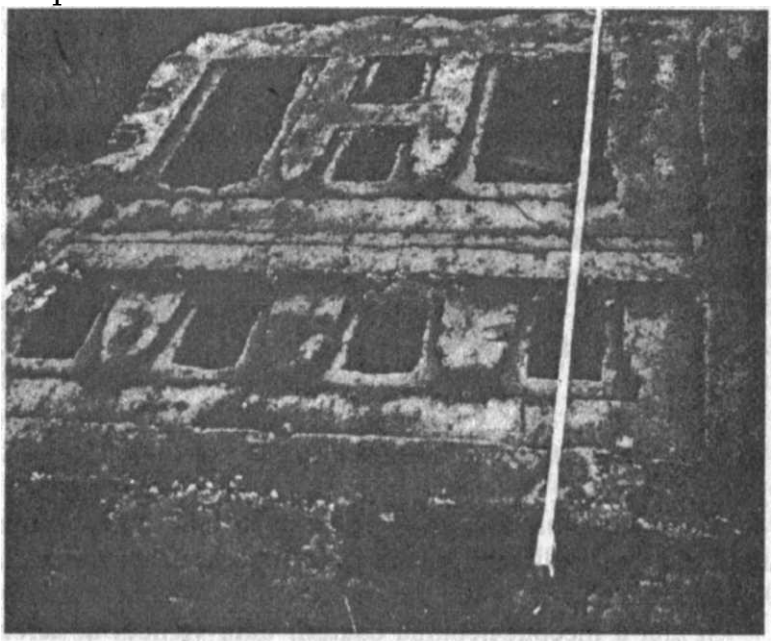

Pe dealul din apropiere de Tiahuanaco stă înconjurat de gratii acest basorelief pe care literatura arheologică îl denumeşte „masa de scris”.

Volksvagenul meu a început să sară ca un ţap. În aerul rarefiat, sărac în oxigen, pistoanele se clătinau în rulmenţii lor şi nu reuşeau să transmită puterea la axul cardanic. O scamatorie veche m-a ajutat. Am întors maşina cu 180 grade şi am mers în marşarier. Aşa a reuşit Volkswagenul meu să parcurgă câteva sute de metri, dar a fost o cursă infernală, căci eram mereu înghesuiţi spre prăpastie de autobuzele care veneau într-un nor de praf. Pe ambele părţi ale drumului hoinăreau câini fără stăpân, care semănau cu lupii. Autohtonii îi numesc Ios perdidos,

cei pierduţi. Aşa cum arată, stârnesc mila oricărui iubitor de animale. Los perdidos se adună împreună, vânează, urlă îngrozitor, iar noaptea sunt periculoşi şi pentru oameni.

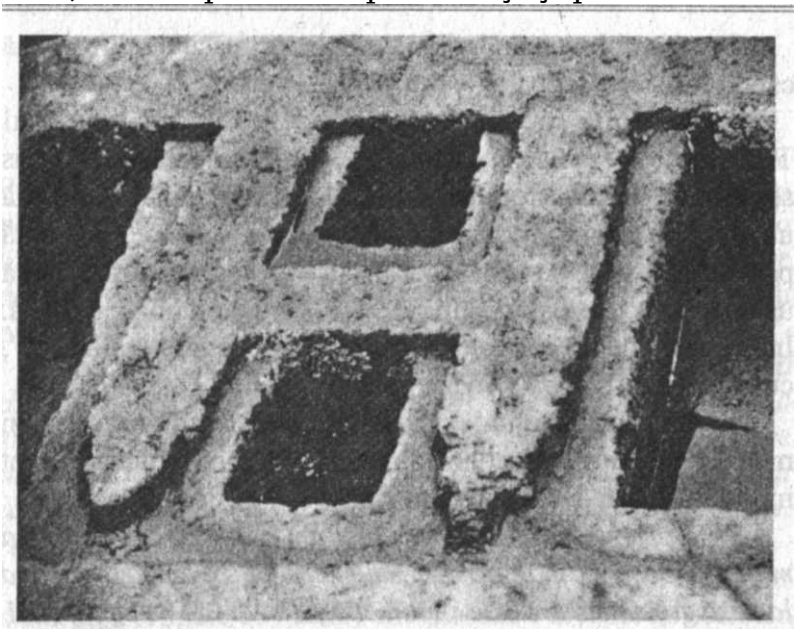

Dreptunghiuri exacte, cu borduri reliefate, lasă să se înţeleagă că ar fi vorba de o ştanţă tehnică pentru care există un pandant

Săraci cum sunt câinii sunt şi indienii din podiş. Pe drumuri lungi ei mână nişte capre sau oi slabe spre păşuni, stau pe vine şi ne privesc cu ochi sticloşi pe marginea drumului. Aici, ca şi pe străzile din La Paz, în autobuze supraîncărcate, toţi mestecă frunze de coca, care este la ea acasă în munţii Anzi. În plantaţie, aceşti pomişori sunt sădiţi cu frunzele lor fine şi gălbui lângă tufişuri cu flori. Cocaina este principalul alcaloid obţinut din frunzele de Coca. Acestea sunt amare şi amorţesc temporar nervii limbii. Consumul de coca dă o putere suplimentară. Dar medicina ştie că, în cantităţi mai mari, Cocaina, dacă este înghiţită nemestecată sau prizată mereu, atacă sistemul nervos central, iar de la o stare de sănătate bună poate

duce la o zdruncinare psihică. Pe piaţa neagră aceste narcotice se găsesc din abundenţă la preţurile cele mai mici, cu care indienii îşi duc sărăcia în spate.

Dacă vorbim cu un indian, trebuie să treacă un timp, până când se trezeşte la realitate din lumea sa de vis.

După două ore şi jumătate am străbătut sătuleţul Tiahuanaco, cu mult contestatele sale ruine, despre care s-a scris aşa de mult (chiar şi de mine). La stânga şoselei principale există un drum de ţară îngust spre sud-est, trecând peste o linie ferată părăsită care duce de la La Paz la lacul Titicaca. Alături se ridică un deal plin cu iarbă, înconjurat cu un gard de sârmă ghimpată, în literatura de specialitate deluşorul este denumit „piramidă”, cu toate că nu se poate vedea nimic piramidal.

La poalele dealului, exista ca aruncat de un braţ uriaş un monolit. Scriitorul elveţian Johann Iakob von Tschudi a văzut monolitul şi l-a descris în anul 1869:

„Pe drumul spre Puma-Punku am găsit pe un câmp un monolit deosebit, înalt de 1, 55 metri, lat de 1, 62 metri şi având la bază grosimea de 52 de centimetri şi la vârf de 45 centimetri. Conţine trei rânduri de panouri. Cele de jos sunt mai mari, lunguleţe şi sunt aşezate lateral, la mijloc două mai mici, pătrate, aşezate unul peste celălalt, iar în partea de sus, despărţite de un chenar simplu, patru pătrate. Monolitul este cunoscut sub numele de El Escritorio, masa de scris”.

Acest monolit prelucrat cu rafinament şi-a primit numele de la un savant, care şi-a adus aminte de masa sa de lucru de acasă. În literatura de specialitate nu s-a propus până astăzi niciun nume care ar fi putut să descrie mai exact acest monolit. Precis nu este vorba de o masă de scris.

Este incontestabil că s-a lucrat după un plan, dreptunghiuri exacte de aceeaşi mărime prevăzute cu borduri dreptunghiulare, chenare foarte exact trasate, cu

gradaţii lucrate fără greşeală. Precis a existat pentru aceasta o matriţă, care se potrivea exact, la milimetru. Fără un plan nu s-ar fi putut face această treabă. Dar un plan înseamnă măsurători şi trebuie presupus că scrisul era cunoscut.

Misterele Anzilor în partea de sus a dealului se arată ochiului misterul Anzilor: Puma-Punku – o creaţie de piatră, de o forţă incredibilă, complexă şi precisă. Ce este aici nu s-a putut compara cu nicio lucrare modernă. În cea mai nouă şi mai cuprinzătoare culegere de texte despre America de Sud, Puma-Punku este definită în puţine rânduri:

„La sud-vest de Tiahuanaco este situată marea piramidă din Puma-Punku. Platforma de sus este formată din două suprafeţe aflate la înălţimi diferite, la care se poate ajunge urcând nişte scări. Pe una din platforme e posibil să fi existat un templu, fiindcă există încă o intrare formată din trei portaluri, realizate în stilul Porţii Soarelui”.

Este aşa de concis – ca şi cum filarmonica din Berlin ar cânta abia primele 16 măsuri din „Eroica”. Trebuie să dedicăm construcţiei de la Puma-Punku toată atenţia noastră!

Primele informaţii au ajuns în Lumea Veche de la descoperitorii spanioli. La mijlocul secolului al XVI-lea Pedra de Cieça a descris Puma-Punku ca o construcţie străveche, cu coloane gigantice şi cu o terasă uriaşă. Nimeni nu a văzut acest loc straniu altcumva decât în ruine.

Conaţionalul său Antonio de Castro y del Castillo, care era în anul 1651 episcop în La Paz, scria:

„Cu toate că înainte s-a considerat că această construcţie ar fi fost opera incaşilor, fiind folosită ca cetate în războaiele lor, acum s-a recunoscut că, din contră, este vorba de o construcţie de dinainte de potop. Să fi fost o

lucrare a incaşilor într-un şes fără apă şi aşa de adânc săpată? Nici măcar spaniolii nu ar fi putut construi un lucru aşa de minunat şi de o asemenea frumuseţe. Eu admir aici cel mai mult pietrele care se îmbină aşa de bine”.

În prima jumătate a secolului al XIX-lea, paleontologul francez Alcide Charles Victor d’Orbigny (1802 – 1857) a călătorit în

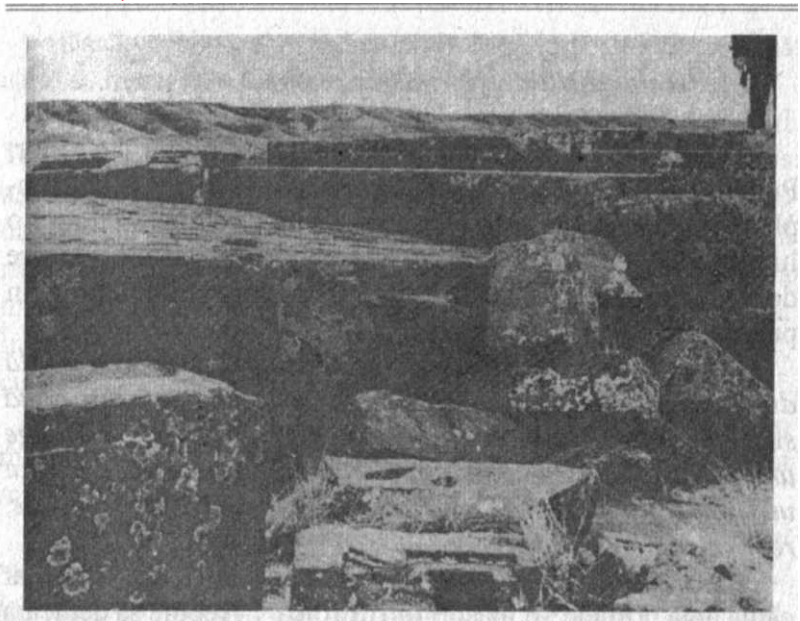

În 1651, episcopul de La Paz a scris că această construcţie a fost ridicată înainte de potop.

America de Sud. Cu privire la Puma-Punku el relatează despre nişte porţi monumentale situate pe plăci de piatră orizontale. Lungimea unei asemenea platforme o considera ca având 40 de metri deschidere. Astăzi nu se mai văd asemenea plăci aşezate sus, ele s-au spart, s-au sfărâmat şi au fost mâncate de timp. Dar ce a rămas este destul de impresionant ca să ne înveţe să ne temem de ele.

În calitate de „colecţionar” de construcţii timpurii,

abia pot să concep faptul că la Puma Punku există o construcţie atât de grandioasă, din alte timpuri. Aici zac într-un haos ameţitor, care lasă să se întrevadă ordonarea lor de altă dată, stânci uriaşe am granit, andezit şi diorit, o piatră de adâncime de culoare verde-gri, de o duritate şi rezistenţă enormă. Ne putem mira cât de precis au fost prelucraţi, şlefuiţi şi polizaţi monoliţii, ca şi cum ar fi opera unor ateliere moderne dotate cu freze din oţel dur şi burghie diamantate care sunt livrate pe bandă. Monoliţii din diorit sunt străbătuţi de şănţuleţe cu lăţimea de 6 milimetri şi adâncimea de 12 milimetri, trase ca de un lineal, pe o lungime de 5 metri. Ele au fost presate una în alta prin intermediul unor vrane. Clame de metal au legat aceşti monştri de piatră într-o creaţie care se sustrage astăzi oricărei închipuiri reconstructive.

Atelier de standardizare în Puma-Punku

Arheologul din Dresda, Max Uhle (1856 – 1944) este considerat „tatăl arheologiei peruane” şi este denumit „al doilea descoperitor al Perú-ului”. La muzeul zoologic şi antropoetnografic regal, Max Uhle l-a cunoscut pe geologul itinerant Alphons Stubel (1835 – 1904) care avea editată deja o lucrare în trei volume despre descoperirile arheologice din Perú. După o conlucrare de ani de zile, Uhle şi Stubel au editat lucrarea lor de referinţă: „Ruinele locaşurilor de cult de la Tiahuanaco din podişul înalt din vechiul Perú”. Această lucrare avea 58 de centimetri înălţime, 38 de centimetri lăţime, cântărea zece kilograme şi nici până astăzi nu a fost depăşită în desenele detaliate exacte şi măsurătorile la milimetru. Schiţele care îmi ghidează textul sunt scoase din această lucrare apărută în anul 1892 la Leipzig.

Ambii savanţi au fost fascinaţi de Puma-Punku. Ei s-au hotărât în faţa acestei construcţii de neînţeles să facă măsurători exacte şi schiţe pe care să le ia acasă. Ne putem gândi că ei n-au făcut această treabă numai din zel

ştiinţific, sau pentru că fuseseră extrem de impresionaţi, ci şi de teama ca rapoartele lor despre misterele Anzilor să nu fie luate în seamă.

Iată ce a notat Stubel:

„Partea cea mai importantă a ruinelor din Puma-Punku o constituie «platformele», care se găsesc încă acolo, şi blocurile de piatră întregi sau sfărâmate care sunt într-o mare varietate de forme şi mărimi.

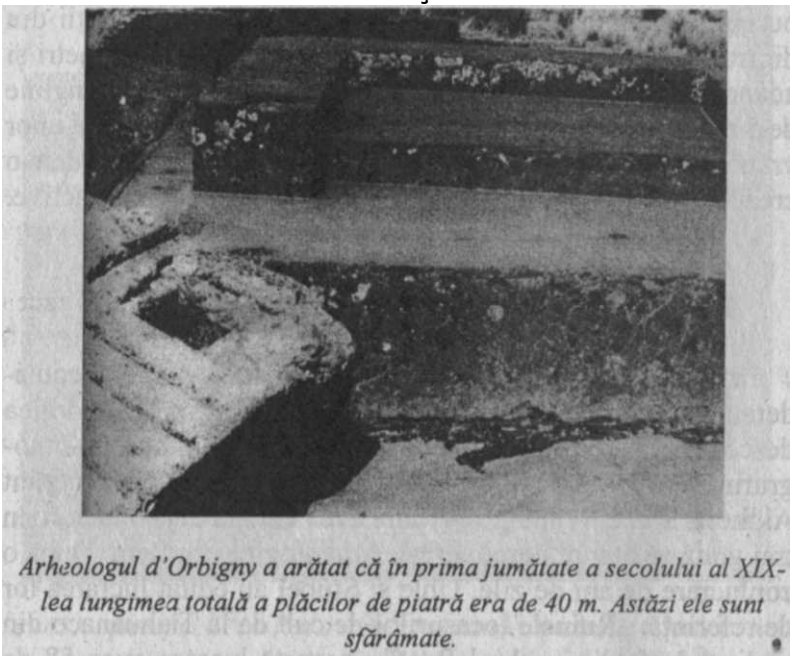

Arheologul d'Orbigny a arătat că în prima jumătate a secolului al XIX-lea lungimea totală a plăcilor de piatră era de 40 m. Astăzi ele sunt sfărâmate.

Această fotografie ne arată minunata operă a cioplitorilor de piatră misterioasă

Există pietre plate, plăci prelucrate din lavă, cu ornamente în formă de plăci, cu adâncituri, cu şănţuleţe mici, cu tipare groase sau foarte fin lucrate şi o altă mare varietate de forme. Starea actuală a ruinelor arată – cu excepţia celor trei platforme care sunt aşezate în linie dreaptă – o mare rigurozitate. Aşa numitele plăci principale sunt situate în direcţia nord-sud. Ele acoperă o suprafaţă de 43 de metri lungime şi circa patru metri lăţime”.

Max Uhle a văzut cum o unitate militară boliviana făcea acolo exerciţii de tragere. Dacă constructorii nu ar fi construit Puma-Punku pentru eternitate, totul ar fi fost numai dărâmături sau n-ar mai fi rămas nici măcar atâta.

Puma-Punku înseamnă „Poarta leilor”. Nu mai există nicio urmă de poartă. Nimic surprinzător, căci spaniolii, iar după ei indienii, le-au sfărâmat şi au căutat tot ce se putea căra de acolo. Cu toate că atât armata boliviana, cât şi indienii au trecut la o distrugere comună, nu au putut să schimbe starea acestor plăci gigantice.

Oare astăzi s-ar putea?

În anul 1964, folosindu-se tehnica occidentală avansată, Abu Simbel a fost tăiat, numerotat şi aşezat în alt loc, la 60 de metri deasupra Nilului, ca într-un gigantic joc de puzzle. La Puma-Punku nu s-a încercat nimic asemănător. Încă nu se ştie cât de adânc sunt îngropate în pământ blocurile de andezit şi diorit. Nu au fost aduse până acum – să mulţumim zeilor – excavatoare, ca să ridice aceste blocuri de piatră. Dacă ar fi transportabile, ar putea fi sfărâmate prin explozie şi ar putea fi folosite ca material de construcţie ieftin şi durabil pentru a împodobi pereţii unor birouri pompoase sau magazine, sau să fie integrate de arheologi influenţi acolo unde nu le este locul. După cum spune Siegfrid Huber, câmpul face impresia unui şantier viu:

„Spaţiul face impresia unui atelier de cioplit piatră unde maiştrii şi ucenicii s-au dus să mănânce şi se vor întoarce imediat la lucru cu dălţile şi ciocanele lor. O cantitate uriaşă de plăci, blocuri, pietre de moară, bucăţi de frize, scaune de piatră, porţi, prelucrate artistic şi lustruite, aşteaptă să fie transportate”.

Dacă ne uităm la ce este ancorat la Puma-Punku, metoda folosită pentru transport rămâne un mister. Alcide d’Orbigny relatează că ar fi văzut aceste trei plăci încă împreună şi că ar fi avut o lungime de peste 40 de metri. Un mamut de piatră lung de 40 metri, lat de şapte, îngropat la o adâncime necunoscută, ar avea volumul aproximativ egal cu o clădire înaltă de 11 etaje. Volumul înainte de prelucrare ar fi trebuit să fie şi mai mare. Acolo unde se ciopleşte trebuie să rămână urme. În Puma-Punku nu se văd resturi de pietre. În concluzie, aceste mase de piatră ar fi trebuit transportate pe acest podiş lipsit de vegetaţie prin forţa musculară a oamenilor, deoarece nu existau camioane uriaşe şi macarale. Cine poate spune cu uşurinţă că era posibil ca 1.000 de tone (= un milion de

kilograme) de piatră să fie transportate la Puma-Punku? Se pot împinge aceşti monştri de piatră pe nişte role de lemn? Astfel de afirmaţii ar putea risca numai acei oameni care vorbesc ca orbii despre culori. Aceste role de lemn s-ar fi strivit, s-ar fi făcut ţăndări. Dacă ar fi organizat coloane de transport pentru a trage greutatea spre înălţimi şi ar fi venit o ploaie tropicală, atunci pietrele ar fi intrat în noroi ca stafidele în prăjitură. Cumva trebuie să se fi efectuat acest transport, căci altfel nu s-ar mai găsi la Puma-Punku plăci de piatră şi monoliţi. Cum? Rămâne un mister fără o explicaţie satisfăcătoare. La fel de misterioasă ca transportul este şi precizia lucrărilor.

Primul exemplu:

Aici este un bloc paralelipipedic: are 2, 78 metri lungime, 1, 57 metri lăţime şi o înălţime medie de 88 de centimetri. Blocul are 6 suprafeţe: sus, jos şi patru laterale. Cele şase suprafeţe sunt împărţite în părţi mai mari şi mai mici, cu fiecare suprafaţă aşezată pe un alt plan. Înseamnă că: pe suprafaţa laterală B sunt situate suprafeţele 1 şi 7 care sunt cu un centimetru mai sus sau mai jos ca suprafeţele vecine. Suprafeţele 6 şi 7 sunt despărţite printr-o bordură de 5 centimetri, care se îngustează spre o formă de 4 centimetri grosime. Forma îngustă ca un fir de păr 8 dintre suprafeţele C şi D are numai 2 centimetri. Blocul este ca o pană: În spate (în schiţă – partea de sus) este mai gros ca în faţă. În ziua de astăzi, o asemenea lucrare de precizie – dacă un cioplitor s-ar angaja să o facă – se poate realiza numai cu freze şi burghie de rotaţie mare, răcite cu aer, apă sau gheaţă. Frezele şi burghiele se realizează întotdeauna în şabloane de oţel: De aici, întrebarea: Ce fel de unelte au folosit cioplitorii de la Puma-Punku?

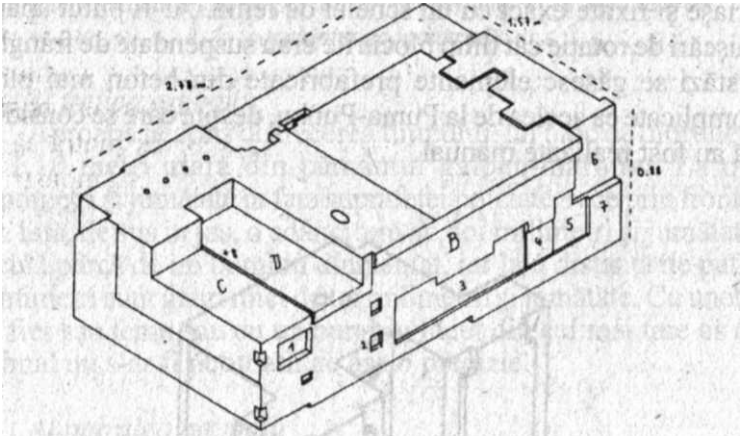

O imagine mai bună din Puma-Punku decât cea din lucrarea lui Uhle-Stübel. Această schiță exemplificatoare ne arată o secțiune a construcției.

Al doilea exemplu:

Blocul este construit din lava de andezit, are un metru înălţime şi în locul cel mai lat are un diametru de un metru. Suprafeţele vizibile le marcăm aici cu A, B, C, şi D. Între suprafeţele B şi C sunt dăltuite una peste alta două nişe ca nişte dreptunghiuri mici în peretele din spate, cuburi de 8 milimetri adâncime, şi dreptunghiulare. Aceste mici adâncituri ne aduc aminte de carabinierele moderne. Simplu de spus, greu de făcut, în afară de faptul că rafturile se potrivesc între ele, era nevoie de o aparatură care să lase pietrele să intre exact în formele potrivite, fără ca acestea să se sfărâme. Role sau scripeţi de lemn nu erau de ajuns ca să se fixeze aceste blocuri cu o greutate de câteva tone şi să se potrivească asemenea uşilor grele de la seifuri. Presupunem că prelucrarea s-a petrecut înainte ca pietrele să intre în pământ. La diferenţa complicată de înălţime a diferitelor planuri – prevăzute cu dreptunghiuri, pătrate, forme, borduri – nu s-ar fi putut să fie lăsate în jos pe asemenea blocuri uriaşe şi fixate exact cu un schelet de lemn. Ar fi putut apărea mişcări de rotaţie

cât timp blocurile erau suspendate de frânghii. Astăzi se găsesc elemente prefabricate din beton mai puţin complicate ca acelea de la Puma-Punku, despre care se consideră că au fost realizate manual.

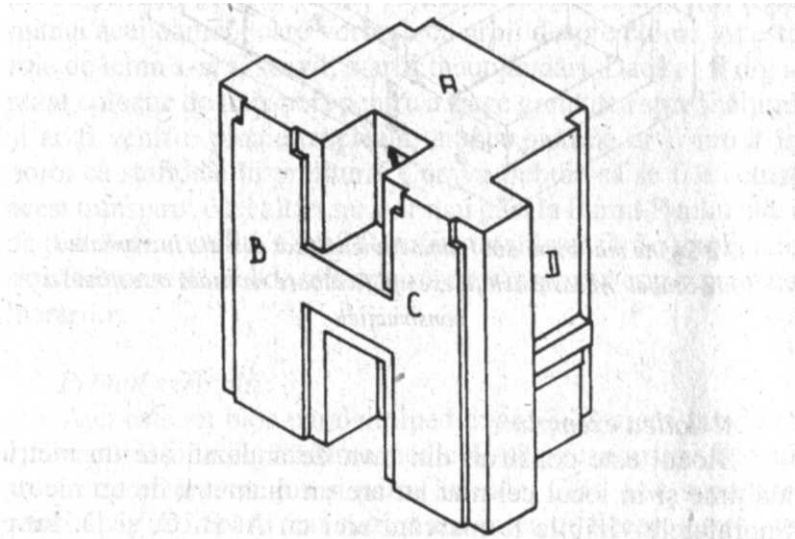

Acest desen arhitectural ne arată cum este alcătuit un bloc format din lavă de andezit

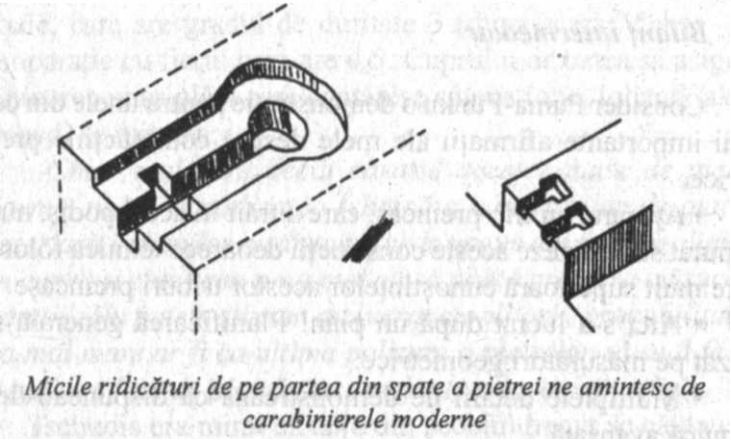

Micile ridicături de pe partea din spate a pietrei ne amintesc de carabinierele moderne

Al treilea exemplu Aproape neatins de trecerea timpului, un bloc de diorit iese la 1, 10 metri afară din pământul galben-maroniu. La opt centimetri şi jumătate în

faţa suprafeţei polizate trece prin frontul din faţă, de sus în jos, o adâncitură de doi milimetri şi jumătate, făcută parcă de un burghiu diamantat, iar la o distanţă de patru centimetri sunt găuri mici de un milimetru şi jumătate. Cu unelte de fier sau lemn sau cu un burghiu făcut din cel mai tare os de animal nu s-ar fi putut atinge aşa o precizie.

Al patrulea exemplu într-un bloc din andezit cu dimensiunile de 7, 81 x 5, 07 metri este scobit un dreptunghi cu o suprafaţă mare la o adâncime de 2, 5 milimetri. Aici nu s-a rebutat nimic, nu este niciun. loc în care s-a reparat cu mortar sau ciment. Este opera unui adevărat maestru în arta cioplitului. Şi această adâncitură are elemente de îmbinare, care a ţinut plăcile împreună.

Al cincilea exemplu

Constructorii din Puma-Punku nu ştiau să lucreze numai în unghiuri drepte, ei cunoşteau în afară de linie şi compasul. Eu am văzut şi am fotografiat într-o piatră, presat în afară, un cerc cu diametrul de 36 centimetri.

Bilanţ intermediar

Consider Puma-Punku o demonstraţie pentru unele din cele mai importante afirmaţii ale mele despre construcţiile preistorice.

Aymara, un trib preincaş, care a trăit în acest podiş, nu ar fi putut să realizeze aceste construcţii deoarece tehnica folosită este mult superioară cunoştinţelor acestor triburi preincaşe.

Aici s-a lucrat după un plan! Planificarea generală s-a bazat pe măsurători geometrice.

Multiplele detalii ne demonstrează că dispuneau de o tehnică avansată.

În ceea ce priveşte transportul maselor de piatră, constructorii ar fi trebuit să cunoască greutatea lor, rezistenţa şi fragilitatea materialului.

Planificarea formatului cerea neapărat o scriere. Erau aşa de multe poziţii de gândit, de fixat, de socotit că

nici aşa numita „cultură a memoriei” plină de fantezie (Stonehenge) nu putea să se descurce.

Dacă ne gândim la posibilitatea existenţei unui arhitect de geniu, trebuie să remarcăm că la aşa de multe şantiere de construcţii – cu probleme de transport, de prelucrare, cu indicaţii date personalului –, chiar şi un geniu ar fi căzut în genunchi, puterea omenească nu ar fi fost de ajuns, nu ar fi ajuns o viaţă omenească să facă sfeştania construcţiei. Nici chiar mai multe generaţii.

Concluzie: constructorii ar fi avut nevoie de o planificare evidentă, deci de cunoaşterea unei scrieri. Dar – aici arheologii şi etnologii sunt minunat de uniţi – băştinaşii aymara nu aveau scriere. Înseamnă că îi excludem dintre potenţialii constructori!

Niciun plan de construcţie, nici desene cu detalii! Aşa este şi la Puma-Punku. Chiar arheologii vorbesc despre nişte „clame de cupru” cu care blocurile de piatră erau ţinute împreună cu nişte închizătoare ca de carabiniere. Cuprul este un material moale, care are gradul de duritate 3 (după scara Mohs) – în comparaţie cu fierul care are 4, 5. Cuprul n-ar putea să asigure îmbinarea unor plăci care cântăresc câteva tone. Iohann Iakob Tschudi se minuna:

„Chiar mai mult decât căratul acestor mase de piatră enorme, ne miră realizarea tehnică a cioplitorilor de piatră. Meseriaşii indienilor nu dispuneau de unelte din fier, iar aliajele din cupru şi zinc erau prea moi ca să poată prelucra cu succes granitul. Nu putem şti cum au lucrat cioplitorii, probabilitatea cea mai mare ar fi ca ultima polizare a pietrelor să se fi făcut cu pulbere fină de piatră sau cu plante care conţin siliciu”.

Tschudis era mirat că deja din secolul trecut se căutau cu disperare soluţii plauzibile asupra misterului care planează la Puma-Punku. Cu pulbere de piatră sau plante silicoase se poate totuşi obţine o polizare de suprafaţă, dar nu se pot realiza şanţuri late de câţiva

milimetri, mari sau mici, pătrate sau dreptunghiulare.

Astăzi se ştie că granitul de la Puma-Punku a fost luat din Cerro de Skapia la Zepita de pe teritoriul actualului Perú, localitate situată la 60 de kilometri distanţă de construcţii. 60 de kilometri nu este o distanţă? Nu este, pe o stradă dreaptă şi îngrijită, dar aici pare să fie o rută fără sfârşit, dacă trece peste râuri şi dealuri.

Formula este simplă: planificare + aritmetică + geometrie + transport + unelte dintr-un metal tare = o tehnică care nouă ne este cel puţin şi probabil superioară.

Lunga noapte a zeilor.

Legendele indiene ne relatează că Puma-Punku a fost construită într-o singură noapte de zei. La această construcţie nu ar fi participat şi oamenii. Zeii, care ştiau să zboare, şi-au distrus singuri construcţia, după ce au ridicat-o în aer, au învârtit-o şi au lăsat-o să cadă.

Ea arată încă aşa după acest act de forţă. Această simplă legendă mitologică nu poate fi luată în serios? Ne cade un ţurţur de pe coroană dacă admitem că la 4.000 de metri înălţime, unde este o privelişte grandioasă cu aer rarefiat, o putere a înfăptuit ceva ce noi nu putem explica?

Ce este omul? În niciun caz, ceea ce se crede – „încununarea creaţiei”, cum a scris poetul Wilhelm Raabe (1831 – 1910).

Trei zile am călcat cu picioarele această privelişte de ruine, am măsurat bucăţi singulare, am fotografiat şi am dictat în reportofon. De două ori pe zi în jurul orelor 11 şi 14 un autobuz al liniei de transport Crillon Tours aducea câte cincizeci de turişti cu aparatele de fotografiat. Printre ei erau mulţi americani, dintre care unii m-au recunoscut şi m-au rugat să fac o poză în grup sau să le dau câte un autograf. În ultima zi, autobuzul de la ora două îşi descărca „marfa” în faţa bisericii satului din Tiahuanaco, când au apărut, având o privire cruntă, doi indieni îmbrăcaţi în poncho-uri verde închis şi cu chullos, nişte

căciulite cu moţ trase adânc peste urechi.

— Terminaţi imediat cu măsuratul! mi-a ordonat un indian.

— De ce domnilor? m-am informat eu.

— Este interzis străinilor să sape fără o autorizaţie scrisă din partea Universităţii din La Paz.

Am înţeles despre ce era vorba. M-am gândit un pic, după care le-am spus indienilor că pe 12.2.1975 Universidad Boliviana Gral José Ballivian, Trinidad, mi-a acordat titlul de doctor. În momentul când am primit diploma am fost neîncrezător. Titlul de doctor se dă celor care fac donaţii, dar eu nu dădusem universităţii niciun franc amărât. Abia după ce ministerul bolivian al educaţiei, ministerul de externe şi ambasada germană mi-au confirmat autenticitatea diplomei, am mulţumit pentru onoare. Aici aş fi putut-o folosi pentru prima oară, dar nu o aveam la mine. Mie mi-a plăcut atenţionarea indienilor.

Unde am ajunge dacă fiecare turist sau arheolog amator şi-ar băga în rucsac o amintire? Am spus:

— Aveţi dreptate, dar eu nu sap, eu las totul neatins, eu fac numai câteva măsurători, asta este permis?

— Nu, Señor von Däniken! Suntem însărcinaţi să întrerupem activitatea dumneavoastră.

Mi s-a amintit numele? Cine mă cunoştea în pustietatea aceasta? Nu dădusem niciun interviu vreunui ziar. Cine ştia de prezenţa mea? Mi s-a luat ruleta, nu am fost slăbit din ochi, dar mi s-a permis mai departe să fotografiez. Oare cui nu-i plăcea că făceam măsurători la Puma-Punku? S-ar sperria oamenii de torentul de vizitatori, pe care relatările mele i-ar putea aduce? Ar fi ceva dăunător pentru Tiahuanaco?

Ce nu se arată turiştilor în Sacsayhuaman

Seara, în barul de la etajul 25 a blocului „zgârie-nori” Sheraton din La Paz făceam conversaţie la un pahar cu o tânără pereche din München. Ea studiază etnologia, iar el

este jurist. Au venit în Perú cu un aeroglisor peste lacul Titicaca. Ambii îmi citiseră cărţile, iar acum erau decepţionaţi ce văzuseră peste zi şi se îndoiau de descrierile mele. Studenta m-a dojenit:

— Noi am văzut în partea de sus din Cuzco ruinele de la Sacsayhuaman, dar cu cea mai bună credinţă nu am reuşit să descoperim nimic extraterestru, cum scrieţi dumneavoastră.

Juristul a continuat pe un ton sec:

— Ghidul străinilor ne-a explicat cum au fost prelucrate pietrele. Acest mod de prelucrare se poate vedea şi astăzi pe străzile din Cuzco!

Vechiul cântec, greşeala eternă! Nici măcar operatoarea care a luat imagini pentru filmul *Amintiri despre viitor* nu a înţeles nimic extraterestru în ruinele pe care le-am descris. E drept că nu şi-a dat nici silinţa. Având în vedere înmulţirea în ultimul timp a croazierelor sud-americane, dau o descriere a drumului care duce la ruinele mele.

„Doamnelor şi domnilor, sculaţi-vă într-o dimineaţă şi luaţi un taximetru spre ruinele de la Sacsayhuaman. Spuneţi şoferului să urce pe vechea stradă spre Pisac, 1, 5 kilometri mai sus, până aproape de prima curbă spre stânga. Plătiţi taximetristului care vă promite că vă va aştepta. Acum uitaţi-vă pe deal în jos în direcţia cetăţii incaşilor. Urcaţi vă rog de lângă marginea străzii o mică înălţime cu nişte stânci cu crăpături care este situată la dreapta, la 200 de metri deasupra dumneavoastră. Intraţi într-un labirint de stânci care nu merită denumirea de ruine.

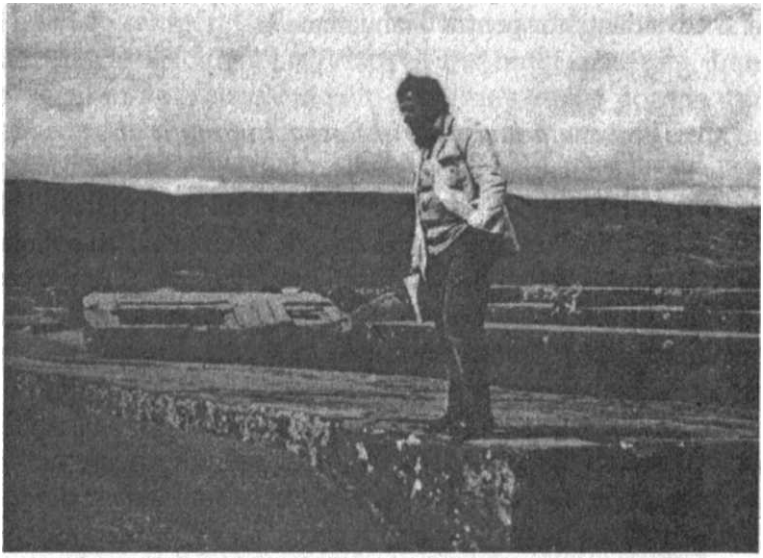

Trebuie să încetaţi imediat măsurătorile mi-a spus un indian. De ce?

Căţăraţi-vă peste prăpăstii şi grote pe platforme. Pe neaşteptate, vă veţi afla în faţa unor monoliţi tăiaţi cu mare precizie. Doamnelor şi domnilor, uitaţi-vă atent, puneţi mâna pe aceşti pereţi de beton polizaţi, care par scoşi abia ieri din nişte cofraje de lemn. Vă păcăliţi! Nu este beton, ci granit!

Dacă nu mai ştiţi să vă miraţi, aici veţi redobândi fără efort această însuşire. Ca scuturate de o forţă străveche, stau pietre răsturnate, care obturează intrările în nişte tunele drepte. Nimic nu leagă aceste pietre, mortar, beton sau altceva, totul se potriveşte şi este dintr-o bucată, nu există nici urme de coloane metalice ca la Puma-Punku. Nu, aici sus, deasupra cetăţii Sacsayhuaman, totul este dintr-o „singură turnare”. Canturile sunt dreptunghiulare, iar după fiecare colos vă aşteaptă noi surprize.

În stânga străzii pe pereți de munte se pot descoperi formațiuni de stâncă deosebite

Dacă faceţi acest taseu turistic care duce la cetatea incaşilor, veţi observa că adevărata senzaţie la Cuzco este misterul preistoric, acolo sus, peste pereţii din Sacsayhuaman. Locul acesta este mai puţin vizitat.

Deschideţi, vă rog, ochii mari! Aceste mase de piatră sunt numai o piatră de mozaic într-un puzzle neclar. Descoperiţi pe pereţii dealului, la stânga drumului, atât formaţiile de piatră cele mici cât şi cele mai mari. Mărşăluiţi în linişte – aici nu vă deranjează, nu vă avertizează nimeni – peste lunci, câmpuri uscate şi urcaţi peste gardurile păşunilor.

După câteva ore de călătorie în trecut, vă este clar că aproape toate stâncile au fost prelucrate. Niciun predicator arheologic nu va putea să vă convingă că draga noastră natură a creat în mod magic canturi dreptunghiulare în stâncă şi a polizat aşa de perfect

suprafeţele, a făurit din distracţie acele scaune uriaşe, a ciocănit vitrine de piatră, a făcut scări şi terase care ajung de sus până jos. Dacă staţi în cap, ca ultimă demonstraţie, uriaşul labirint a fost întâi scuturat în dezordine şi întors în jurul axei sale. Aşa cum sunt treptele aşezate astăzi, ele nu se pot urca. Dacă le întoarcem, rezultă nişte scări de clasa întâi care duc spre parterul înalt şi mai sus.

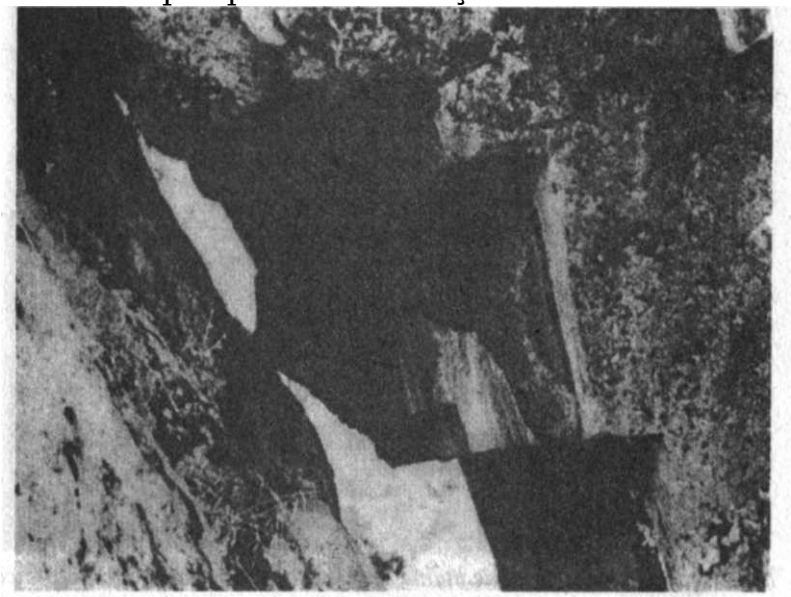

Canturi unghiulare, adâncituri în formă de ciomag ca formate din ceară

Să aruncăm o privire în „culisele" cetăţii incaşilor. Întoarceţi spatele mult fotografiatului zid. La aceeaşi înălţime stau bucăţi de stâncă monolitică care au un rol nedefinit. Aşa cum arată ele astăzi n-au niciun sens. Nu veţi vedea nimic care să ateste că ar putea fi ordonate după o schemă: nicio ordonare, niciun fel de ziduri sau monoliţi. Suprafeţele de stâpcă se apleacă una spre alta, unghiurile curate se termină pe treptele întoarse în toate părţile.

Dacă vedeţi toate acestea şi dacă vă uitaţi la

descrierile şi fotografiile mele de acasă, veţi fi bucuroşi că nu aţi călătorit pe o rută turistică cunoscută”.

Ce nu se găseşte nici după întoarcerea din călătorie în cărţile mele, vreau să adaug acum repede la tema Sacsayhuaman.

În literatura de senzaţie se susţine că numita stâncă Lacco sau Kenko Grande, cu nişele, camerele şi intrările sale în tunel, ar fi un loc sfânt, acolo ar fi fost nişele tronului morţii şi totul este subordonat ordinii (dezordinii!) considerată astăzi, care este prezentată în această formă de făuritorii ei.

Garcilaso de la Vega a remarcat încă din 1720 că actualul Chingana Grande – marele Labirint – a fost târât de 20.000 de muncitori în direcţia Sacsayhuaman, după care s-a prăbuşit şi a îngropat 3.000 de bărbaţi sub el. Arheologii văd astăzi altcumva: piatra nu a fost niciodată destinată să meargă la Sacsayhuaman. Ea nu a fost transportată, ci a stat dintotdeauna acolo unde se află acum.

Ar trebui să-i considerăm pe constructori nebuni, smintiţi şi nerozi pentru că au cioplit scări care merg de sus în jos, pe care nu s-a putut călca niciodată. Au cioplit aceste nişe pe suprafeţe strâmbe, pe care nu se poate aşeza niciun buchet de flori în onoarea subpământenilor, dar nicio statuie pentru rugăciune la locul sfânt. Cu efort sărmanii nebuni au polizat suprafeţe, au făcut nişte adâncituri, care în niciun caz nu sunt folosibile.

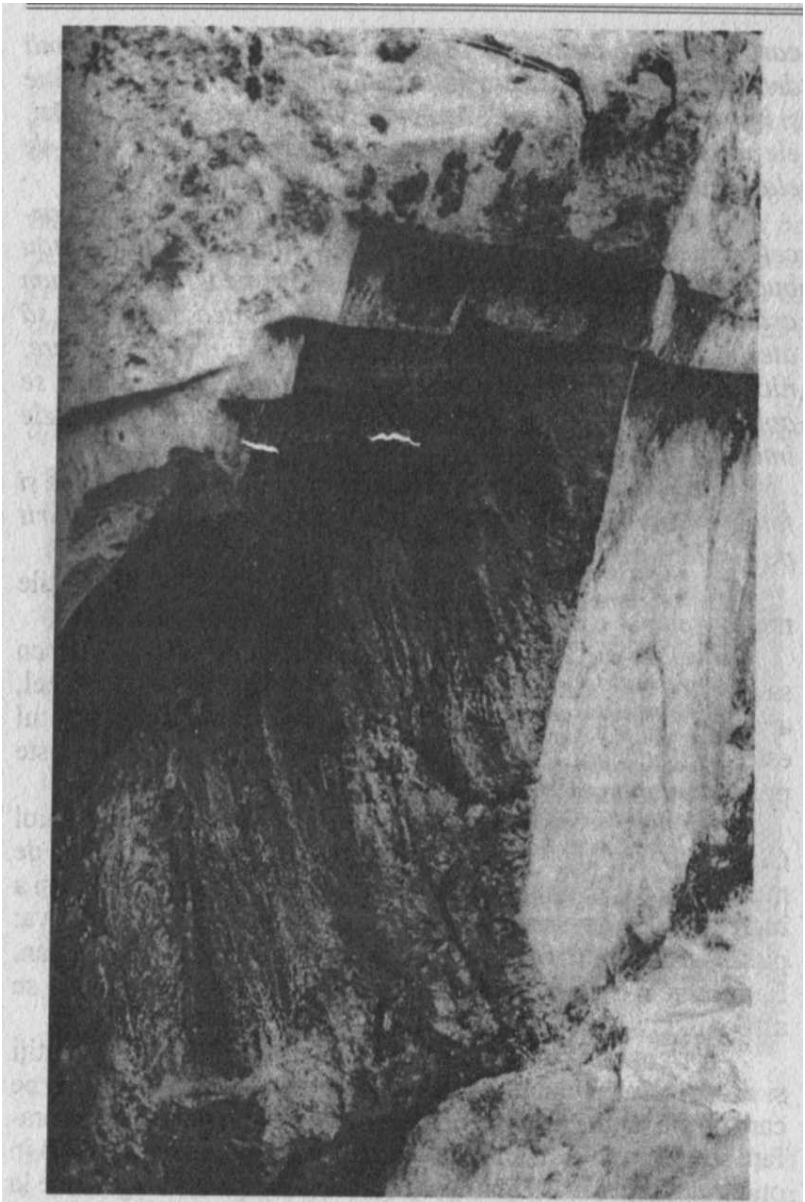

Trepte care merg de la tavan până jos – demonstrează că aici odată totul a fost întors

Pentru cei care ratează ocazia să vină cu vaporul în

America de Sud şi nu pot să examineze descrierile mele, pun la dispoziţie trei fotografii, pe care le-am făcut în vara anului 1980, la câteva sute de metri distanţă de cetatea incaşilor. Pentru cei ce vor să viziteze Sacsayhuaman, mă fac iarăşi ghid de călătorii.

„Doamnelor şi domnilor, vă rog aşezaţi-vă în treimea dreaptă din faţa zidului cetăţii cu faţa spre cetate. Exact în spatele dumneavoastră sunt în pământ nişte crestături – căţăraţi-vă înăuntru, nu este periculoşi Ajungeţi imediat într-o misterioasă privelişte subterană. În faţa dumneavoastră stau nişte monumente de piatră înalte de trei metri şi jumătate, cu o bordură dominantă. Imediat după colţ se găseşte tăiat din stâncă un cordon lat de trepte. Stânca este uşor înclinată spre înainte, în unele locuri este tangentă cu pereţii care stau alături. Vă rog s-o examinaţi cu grijă! Nu este vorba de o lucrare de construcţie compusă, este o stâncă compactă închisă. Abia pe deasupra suprafeţelor prelucrate începe piatra naturală neprelucrată. Aşa cum vedeţi aceste stânci prelucrate, niciodată nu s-a făcut ceva cu ele. Rămâneţi un pic în camera misterioasă. Aş putea să pun rămăşag că vă veţi lumina imediat şi vă veţi spune că pietrele prelucrate stăteau cândva sus pe deal şi, printr-un eveniment natural (de exemplu, un cutremur), sau într-un mod voit, prin aruncare în aer, au ajuns în poziţia actuală”.

O facilitate duce la aceleaşi chei ca la Puma Punku. Aici sus, deasupra cetăţii incaşilor, tehnica ce se poate examina era mai avansată decât zidul ciclopic al incaşilor de la Sacsayhuaman. Când spaniolii au cucerit ţara, zidul incaşilor exista, iar de atunci nu s-a mai adăugat nimic la el. Lucrările în piatră despre care vorbesc sunt mai vechi decât cetatea incaşilor. Ar fi trebuit să existe o planificare a lucrărilor de la Puma-Punku de dinainte ca ei să posede o scriere. Clădirea monumentală a fost mai mare decât ce puteau incaşii şi strămoşii lor să construiască.

Au lucrat aici aceiaşi constructori ca la Puma-Punku? După cum ne arată legenda, înşişi zeii au intervenit şi şi-au distrus opera, când au observat nemulţumirea oamenilor pe care i-au creat faţă de ei.

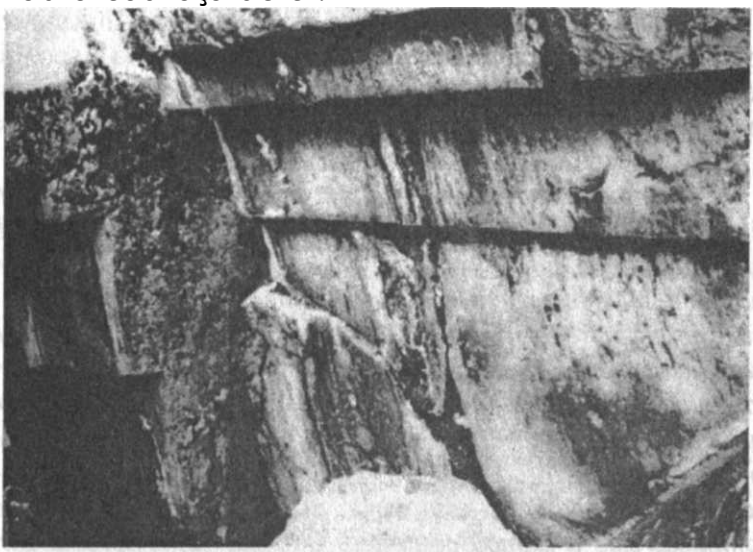

Această fotografie provine de la acelaşi complex de stânci la câteva sute de metri depărtare de atracţia turistică. Aici învăţăm iarăşi să ne mirăm. Simţim misterul trecutului timpuriu de pe pământ

După explicarea erorii comise, perechea müncheneză mi-a promis că va vizita încă o dată Cuzco. În zilele când scriam acest capitol, a sosit o carte poştală. „Acestea nu sunt construcţii ale indienilor simpli! De ce nu vorbeşte nimeni despre ele?” – scria după salutări şi mulţumirile de rigoare.

Eu vorbesc despre aceste lucruri. Mereu. Ca şi aici. Recomand reexaminarea.

Am ajuns la ţintă

Convorbirea cu colonelul Chioino şi cu arhitectul Carlos Milla a început la Lima într-o vineri pe 22 august cu un târg neplăcut. Milla era un om politicos, vorbea numai când era întrebat, avea mâini aspre şi dacă era nevoie punea mâna şi el la treabă.

— Dumneavoastră ştiţi ce caut eu? am intrat direct în discuţie.

— Vă rog arătaţi-mi unde se găsesc pe hartă aceste benzi perforate.

Carlos Milla s-a foit, la o întrebare aşa de directă.

— Da, domnule, ştiu exact unde sunt, pot să vă arăt pe o hartă de cadastru.

— Vă rog să faceţi treaba asta! am continuat eu. Arhitectul a închis ochii i-a redeschis, a trimis o privire ajutătoare spre colonel, care bătea nervos darabana pe masa de marmură. În engleză, colonelul mi-a şoptit cu jena unui gentleman:

— I believe, he wants money!

De data asta, expediţia nu va eşua. Sunt de mult obişnuit să plătesc pentru informaţii. Discret pe cât posibil, am împins o bancnotă de 50 de dolari.

— Vă rog, unde este situat?

Carlos Milla s-a uitat la bancnotă – voia mai mult. Ca să ajungă la aceste informaţii a făcut anumite cheltuieli şi ar fi pregătit să ne însoţească în călătorie.

— Cât costă treaba asta?

— 600 de dolari pentru trei zile şi 225 de dolari pentru Landroverul pe care l-am comandat, a cerut fără alte ezitări nu prea timidul arhitect.

Nu mă las „muls” cu plăcere, dar m-am gândit că acest afacerist ar putea în timpul călătoriei să-mi ceară şi alţi bani. M-am gândit că după informaţiile primite despre benzile perforate mă voi putea descurca şi fără Carlos Milla.

— Nu trebuie să ne însoţiţi. Vă plătesc 200 de dolari! M-am uitat la el aşteptând şi am început să-mi bag hârtiile în geantă. Să ştie că a fost ultima mea ofertă. Colonelul a vorbit cu el fără punct şi virgulă, ceea ce pentru mine devenise neplăcut. Carlos a închis iarăşi ochii – era o mască excelentă să laşi partenerul să ghicească – i-a

deschis după ce i-a fost clar că 200 de dolari în mână înseamnă mai mult decât nimic. Parcă fără tragere de inimă, mi-a explicat:

— Banda dumneavoastră perforată se extinde mult mai mult decât arată fotografiile din revista National Geographic. Locul prielnic dumneavoastră se găseşte la doi kilometri după satul Humay din valea Pisco. Mergeţi până la moşia Montesierpe. În spatele moşiei se găseşte o bandă de 300 de metri semănată cu plante de cultură şi chiar deasupra, pe nişte dealuri golaşe, veţi da cu ochii de benzile dumneavoastră perforate.

În cazul în care era adevărat, era o informaţie bună. Pe harta rutieră, valea Pisco se află în unghi drept faţă de Panamerica, una din autostrăzile de vis ale lumii. I-am plătit lui Carlos Milla cei două sute de dolari şi i-am promis şi alte afaceri, în care să descopere alte locuri misterioase în Perú. Pentru cei interesaţi aveţi aici adresa arhitectului Carlos Milla: Avenida Salverry 674, Lima.

Imediat după această convorbire am telefonat unui cunoscut de-al meu, profesorul doctor Janvier Cabrera din Ica, localitate situată la numai 70 de kilometri depărtare de Pisco, gândindu-mă că poate cunoştea ferma Montesierpe şi avea plăcerea să vină cu noi. Cabrera, un antropolog neortodox, ni s-a alăturat spontan. Am convenit să ne întâlnim a doua zi la ora 17, la muzeul din Ica.

Drumul până acolo a durat, într-un Datsun închiriat, patru ore bune. În afara Limei, pe o distanţă de 40 de kilometri, Panamerica este construită ca o autostradă veritabilă, după care se îngustează pe o singură bandă pe sens, care trece mai mult prin deşert, paralel cu coasta. Cu toate că fâşia de coastă care duce în jos de la Pisco la Oceanul Pacific este situată într-o zonă geografică în care există vegetaţie în exces, aici nu este aşa. Apa rece a curentului marin Humboldt răceşte atmosfera încălzită de soare aşa de tare, încât dimineaţa şi seara este mereu

ceaţă. Dacă ceaţa există în straturile calde mai înalte, atunci precipitaţiile sunt rare. Neconsolaţi, ne uităm cum ne îndepărtăm de şoseaua de vis. Urmează câmpuri de grohotiş într-un pământ deşertic uscat, tulpini de plante dezrădăcinate, din care autohtonii au făcut pe pereţii dealurilor inscripţii – la fel ca uriaşele sloganuri publicitare.

Imaginile se schimbă abrupt. Văi luxuriante cu câmpuri de bumbac; pe ambele părţi ale drumului nostru plantaţii de fructe şi trestie de zahăr. Pe marginea drumului indienii vând fructe, legume şi desigur Pisco, un rachiu îndrăgit, şi vin în nişte sticle burduhănoase. Abia ne-am obişnuit să privim aceste oaze pline de dragoste omenească, când dintr-odată schimbăm priveliştea; mai departe trecem prin deşertul cel nemilos. Urmează un caleidoscop alcătuit din mare, ceaţă, cer albastru, iar deşert neobişnuit şi iarăşi pământ roditor.

Pe lângă noi trec cu viteză autobuze, pline cu turişti care din cauza aerului condiţionat din maşină se aleg cu o răceală. Un pic de năduşeală ar fi mai bună, dar se plăteşte tribut progresului.

La muzeul din Ica, cranii amorţite se holbau la noi

Îl aşteptam pe profesorul Cabrera.

În vitrinele muzeului ne priveau cranii de mort dezgropate din mormintele de lângă Ica. Ele sunt oribile. Deformaţia începe la tâmple şi continuă în sus. Partea din spate a capului are un volum de trei ori mai mare decât unul normal.

În cărţi deştepte s-a găsit o explicaţie pentru aceşti monştri. Preoţi incaşi alegeau băieţi de vârstă fragedă şi le aşezau capul încă moale între nişte scânduri capitonate. Printr-o şarnieră s-au tras nişte şnururi, care încet şi continuu au făcut ca acest spaţiu să devină mai îngust. Unii copii trebuie să fi supravieţuit acestor chinuri, altfel nu s-ar explica prezenţa craniilor deformate de adulţi.

Zărirea acestor capete monstruoase m-a îndemnat să-mi pun întrebări.

Pentru ce aveau loc aceste ritualuri chinuitoare?

Cum se poate ajunge la o idee aşa de perversă să se deformeze capul unui copil? Aceste cranii deformate nu sunt numai o specialitate peruană, sud-americană, ele se găsesc şi la mayaşii din America Centrală, în nord-vestul Statelor Unite la indienii cu capul plat, dar şi în vechiul Egipt. Se pare că popoarele au copiat unele de la altele acest ritual.

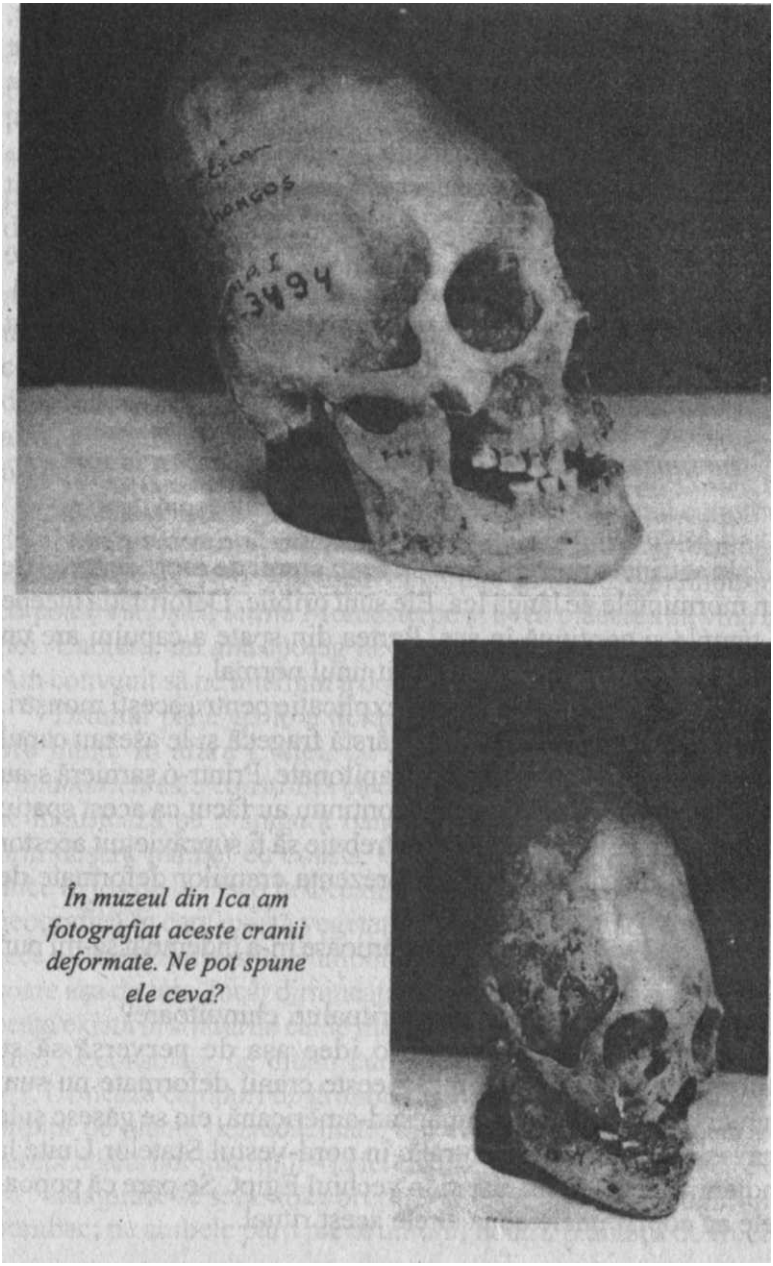

În muzeul din Ica am fotografiat aceste cranii deformate. Ne pot spune ele ceva?

Dacă versiunea corespunde – nimeni nu a fost de faţă – oameni cu capul deformat au fost aleşi să devină preoţi şi

călugări? De ce? Era nevoie de copii aşa de schilodiţi ca să semene cu zei? Au întâlnit o asemenea fiinţă inteligentă şi voiau să fie la fel, cel puţin prin aspectul lor exterior? S-au folosit oare preoţii de acest truc barbar ca să vină în întâmpinarea unor personaje dispărute? Au vrut preoţii să se deosebească de poporul obişnuit prin această deformare a capului? E posibil ca aceste ritualuri să se fi desfăşurat în secret.

Dacă relicvele ar fi fost ritualul unui trecut îndepărtat, ele ar fi existat în spaţiul unui singur popor şi am putea considera că este vorba de unele obiceiuri specifice, dar ele există pe teritorii depărtate unul de altul, pe continente diferite. Se practica deformarea craniului astfel încât capul să fie asemănător cu al altor fiinţe pe care le-au văzut şi au vrut să semene cu ele? Aura craniilor deformate ar putea salva pământul într-un viitor nedefinit? Dacă am putea răspunde numai la una din aceste întrebări, atunci am putea avea indicaţii asupra înfăţişării exterioare a extratereştrilor care ne-au vizitat cu foarte mult timp în urmă şi i-au fericit pe strămoşii noştri.

Marşul peste banda perforată

Profesorul Cabrera m-a întrerupt din formulele de politeţe specifice temperamentului sud-american. Am băut câte un Pisco-sour şi i-am arătat fotografiile cu „banda perforată”, care trece prin ţara sa. El nu cunoştea acest lucru şi a devenit sceptic când l-am asigurat că aşa ceva există la nicio sută de kilometri distanţă peste înălţimi şi văi.

— În valea de la Pisco? O cunosc exact, am zburat de mai multe ori pe deasupra, cunosc şi ferma Montesierpe. Dar această bandă ciudată nu am văzut-o niciodată, a afirmat el.

Şi a rămas sceptic când a doua zi de dimineaţă am trecut peste Panamericană spre Pisco. De fiecare dată când trec prin

Pisco, stomacul meu devine rebel. Pisco pute, nu există alt oraş cu asemenea mirosuri. În port este ancorată o flotă de pescuit aparţinând statului. Fabricile acestea nu produc ulei de trandafiri, ci fainã de peşte. Un „iz” din Pisco a venit ca un nor şi, pe drumul de pe litoral, mi-am amintit de copilăria mea când mama îmi dădea cu forţa untură de peşte. Conţine vitamine, care ajută copiii la creştere. Astăzi copiii o duc mai bine, pot suge tablete foarte apetisante cu vitamine. Găinile sunt hrănite cu făină de peşte pentru ca ouăle şi carnea să aibă un gust mai bun. Dacă apetitul meu aşa de uman se va altera vreodată – şi mă gândesc la ochiurile pe care le mâncam cu atâta plăcere – ar fi din cauza gustului de peşte al cărnii de găină.

Era o zi strălucitoare, steguleţul speranţei flutura a biruinţă. La patru kilometri nord de Pisco un drum cu pietriş duce prin valea Pisco spre Humay şi apoi mai departe spre Anzii înalţi la Castrovirreyna şi Huancavelica. Acolo unde se irigă cu apă adusă în conducte se dezvoltă legumele şi fructele. Mereu este iritantă trecerea de la deşert la o privelişte cu lanuri de cultură şi invers. Dealuri din piatră şi nisip flanchează un drum îngust, bogat în curbe.

După 31 de kilometri trecem prin orăşelul Humay, iar după 5 minute atingem ferma Montesierpe. Cotim spre o curte interioară, care altă dată arăta mai bine. Conacul de odinioară este sprijinit cu schele, unei biserici i se năruie acoperişul, statui cu capul în noroi, pe pereţii conacului şi ai bisericii se desprind straturile de vopsea. De la prima reformă, pe vremea guvernului militar socialist, când proprietarii au fost alungaţi, se degradează tot ce ar avea valoare ca să fie reţinut. Reparaţii se fac numai la ceea ce este imperios necesar. Indienilor le merge tot atât de prost ca şi înainte de revoluţie. Un regim nedrept s-a prăbuşit, următorul de aceeaşi calitate i-a luat locul, iar greul cade

tot pe umerii oamenilor simpli.

Copii cu tenul măsliniu ars, cu ochii mari şi întunecaţi, s-au strâns în jurul nostru. Au cămăşi şi pantaloni ori prea mari ori prea mici, toate zdrenţuite, murdare, demne de milă. Révolu

La nord de Pisco, o stradă cu pietriş duce în valea Pisco, apoi mai departe în sus spre înălţimile Anzilor

ţi-a a promis şi aici un paradis nou. Nimic nu s-a schimbat. Totul n-a fost decât un schimb de putere.

Profesorul Cabrera a intrat în casă, eu l-am urmat. El a arătat fotografiile mele unei matroane grase care torcea lâna de pe o roată de tors. Lângă ea era o piramidă de portocale, iar peste ea se uscau agăţate pe sfoară cămăşi colorate pline de găuri.

Cabrera vorbea cu matroana în „rafale” de cuvinte, pe care cunoştinţele mele reduse de spaniolă mă împiedicau să le înţeleg. A venit spre mine şi mi-a spus că matroana nu ştie despre ce este vorba. Mi-a apărut în faţă chipul arhitectului Carlos Milla care afirmase că la numai 300 de metri distanţă de această fermă mi-aş găsi ţinta.

Lucrul ăsta ar fi trebuit să-l ştie matroana, care precis nu şi-a părăsit localitatea toată viaţa ei.

O epavă de tractor a intrat în curte. Imediat Cabrera s-a dus la cei doi bărbaţi şi i-a rugat să le dea o informaţie. M-am ţinut la distanţă şi am citit pe feţele lor ce spuneau şi ce gândeau. În sfârşit unul din cei doi tractorişti a dat din cap, deja cred că el ştia ceva. Cu o mişcare obosită de mână ne-a arătat spre dealurile din spatele fermei. Fără să aştept explicaţiile lui Cabrera, mi-am pus pe umăr aparatele de fotografiat.

În spatele fermei este un Ian de cultură lat de 250 de metri. Unul în spatele celuilalt am urcat pe o cărare îngustă până sus pe primul deal. Am examinat priveliştea jur-împrejur, dar nu am văzut nimic din banda găurită. Răsuflând din greu mergem mai departe. Soarele arde, iar aerul este înăbuşitor.

Facem o pauză, ne aşezăm. Lumina este pătrunzătoare, soarele este exact sus deasupra noastră şi nu avem umbre. De atunci am probleme cu ochii, mă dor des, nu mai suport lumina puternică. Câteodată mă pomenesc în timpul amiezii, când mă concentrezcă găsesc în lumina strălucitoare contururi, puncte de pornire, indicaţii. Atunci m-au durut ochii ca şi astăzi, când stau la masa de scris cu veioza în faţă. Uneori rândurile pe care le-am scris sclipesc şi tremură, cape dealuri, povârnişuri şi margini de deşert.

M-au înşelat oare ochii? În aerul scânteietor, în cealaltă parte a văii, au apărut desenate dungi negre, ca un uriaş şarpe negru care strângea dealul în braţe. Nu am spus nimic, am luat teleobiectivul şi mi-am verificat observaţia. S-a confirmat ceea ce văzusem cu propriii mei ochi: undeva în aburul depărtării o bandă se căţăra peste dealuri şi văi şi se sfârşea în câmpul cultivat al văii Pisco.

În deliberarea mea mi-am dezvoltat plăsmuirea. Prelungirea limitei putea să ajungă în apropierea noastră.

I-am întins teleobiectivul lui Cabrera şi i-am arătat locul, de unde să începem căutarea. El a văzut acelaşi lucru ca şi mine, deci nu m-am înşelat.

A trebuit să urcăm mai sus pentru a vedea o imagine de ansamblu mai exactă. Răsuflăm din greu. Ne-am căţărat pe coama dealului, la dreapta şi la stânga noastră numai văi aride, şi mereu acest prundiş, care ne interzicea să ridicăm ochii. Ne-am

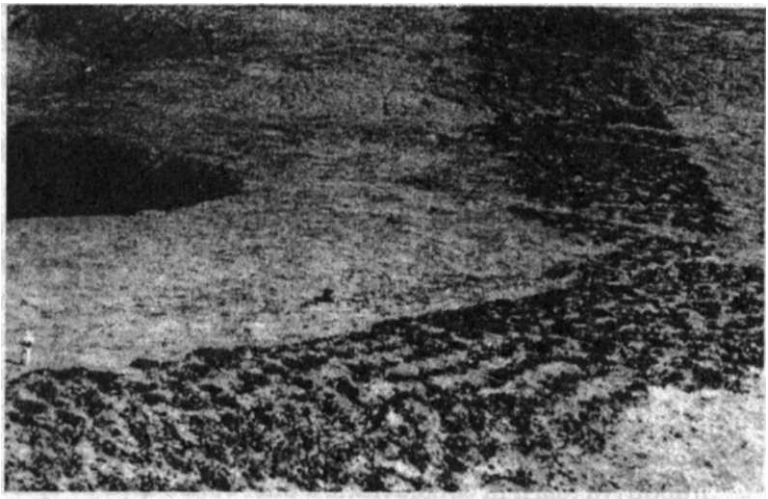

Până la nesfârşit privirea noastră a urmărit banda. Fără greutate aceasta a fost înghiţită de aburi

Împiedicat. Şi eu m-am împiedicat în prima gaură a benzii întunecate. Imediat am ştiut: Aceasta este!

Scepticul profesor Cabrera s-a scărpinat în capul asudat, s-a aşezat pe pământ şi s-a uitat la mine:

— Erich, am ajuns!

Gaura în care m-am împiedicat avea un diametru de un metru şi era tot atât de adâncă. Imediat lângă noi, o a doua, o a treia, o a patra, într-adevăr o bandă de găuri se derula la nesfârşit în depărtări. Mi-am ridicat privirea, am urmărit parcursul găurilor şi am văzut cum dispare sus, în spatele dealurilor.

La cinci sute de metri deasupra fermei se afla primul rând de găuri. Toate găurile erau goale, nu conţineau decât un pic de pietriş. Ele erau într-adevăr aici – cum a fost şi prima mea impresie, când am văzut vechile fotografii – erau apăsate ca de o rolă cu care se întinde aluatul. Am urmărit în sus şirul găurilor. Ne uitam către deal ca nişte războinici obosiţi, dar totuşi fericiţi că ne-am atins ţelul.

Cu fiecare porţiune de înălţime câştigată, găurile din pământ îşi schimbau forma. Erau plasate pe o linie, şi tot mai des erau înconjurate de pietre. Câteodată vedeam şi ziduri micuţe care erau clădite înjur. Când am ajuns sus pe deal fiecare gaură era zidită. Un rând fără sfârşit de găuri arătau ca pielea unei reptile. Părea ca şi cum strămoşii indienilor ar fi săpat în acelaşi timp la comandă pământul, unul lângă celălalt pe o lăţime a benzii de 24 m. În fiecare gaură ar fi avut loc un om. Să fi fost de fapt o construcţie de apărare? A fost prima întrebare pe care mi-am pus-o. Ar fi trebuit să fie o armată uriaşă cu flancuri deschise peste văi şi înălţimi. Lucrul acesta era împotriva oricărei strategii militare. Îngropaţi, soldaţii nu ar fi putut aduce prejudicii atacatorilor. Ei erau constrânşi să stea în găuri.

Împotriva luării în consideraţie a unei construcţii de apărare vorbeşte şi derularea benzii găurite. Dacă s-ar întinde numai peste creste şi vârfuri de munte ar putea să aibă un scop. Văzut de sus – dacă aici ar fi fost ceva de apărat – atacatorii ar fi trebuit să lupte în sus şi ar fi fost sub privirile lor. Marile construcţii de apărare ca zidurile incaşilor din Perú sau Marele Zid Chinezesc domină înălţimile. În mod logic cavalerii medievali şi-au aşezat cetăţile în vârfuri de munte, de unde puteau să aibă duşmanul sub ochi din toate direcţiile. Aici nu este aşa, fiindcă banda cu găuri face curbe elegante peste văi şi dealuri. Dacă găurile ar fi fost buncăre de apărare individuale, de multe ori ele erau situate mai jos decât

armatele care se apropiau.

Ce rol au îndeplinit sutele, miile de găuri? Niciodată aici nu a fost pământ lutos care să facă din săparea găurilor un joc de copii, aici a fost mereu un pământ pietros, tare şi uscat. Pentru ce s-a făcut această lucrare plină de trudă?

Ne-am aşezat unul lângă altul în găuri. Ne-am uitat în sus pe deal, apoi în jos în vale până când depărtarea a înghiţit banda în căldura sufocantă.

Era oare un cimitir? Ar fi fost singurul din lume întins peste mulţi kilometri şi având mormintele neacoperite. Mormintele ne arată mereu pietre funerare, resturi de oase, urme de îmbrăcăminte. Aici sus nu este nimic care să demonstreze acest lucru.

Marchează găurile graniţa unui teritoriu? Şi o gândire primitivă ar fi observat la construcţia găurilor o risipă enormă. Pietre aşezate alături ar fi îndeplinit acelaşi scop. Ar fi putut duce aceste marcări de graniţă şi peste pereţi oblici? Chiar şi un tiran, care putea să-şi forţeze oamenii să muncească, ar fi acceptat albia râurilor ca marcaj. Banda cu găuri duce câteodată de-a lungul râului, merge drept, apoi face o curbă ca şi cum ar evita o infrastructură. Sigur nu a fost un mijloc de marcare a graniţei. Dar ce a fost oare?

S-ar fi aşezat pe această linie nişte semne? Ne putem închipui, în nopţi întunecate – de ziua unui conducător sau a unui preot – cum o sută de mii de indieni ar fi şezut în găuri şi, la o comandă, ar fi aprins nişte făclii. Să fi fost un lanţ de lumini pompos care să lumineze străzile, ca în Las Vegas? Nici pentru asta nu ar fi fost nevoie de găuri în pământ, era suficient ca indienii să se aşeze într-o linie.

Era aici la fel ca în câmpia de la Nazca – situată la numai 180 km în linie dreaptă spre sud – un semn pentru zei? Avea banda o însemnătate astronomică precisă? Până acum nu a fost stabilit nimic. Vechile fotografii din revista

National Geographic au fost uitate, banda cu găuri este necunoscută, nu este amintită în nicio lucrare. Nu sunt sigur dacă vechile fotografii există în arhive. Dacă au fost prevăzute cu numere de catalog, poate într-o zi un arheolog tânăr ar putea fi animat de aceste mistere ale Anzilor. Mie îmi lipsesc mijloacele să finanţez aceste cercetări. Cel puţin am deschis drumul unui necunoscut. El nu mai trebuie să caute undeva ţinta, poate să urmărească ruta pe care am descris-o.

Cu puţin înainte să părăsesc Ica, profesorul Cabrera mi-a transmis că autohtonii numesc de secole această bandă la avenida misteriosa de las picaduras de viruelas – misterioasa stradă a celor ciupiţi de vărsat de vânt.

Într-adevăr, strada este misterioasă. Singur sunt nesigur, ce se crede că trece peste dealuri şi văi este un semn al trecutului în Perú. Rog a veni cu propuneri de rezolvare. Eu am să citesc fiecare scrisoare care îmi parvine pe adresa CH-4532 Feldbrunnen So, Baselstrasse 10.

Amurgul zeilor!

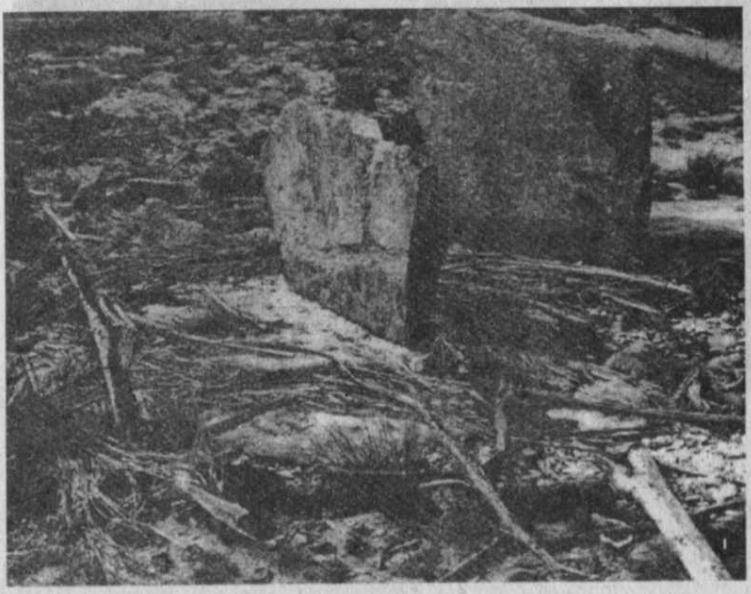

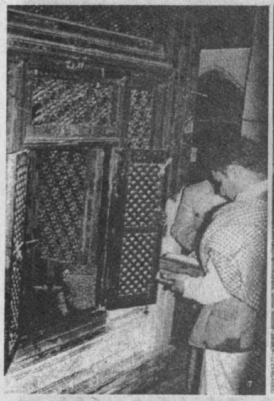

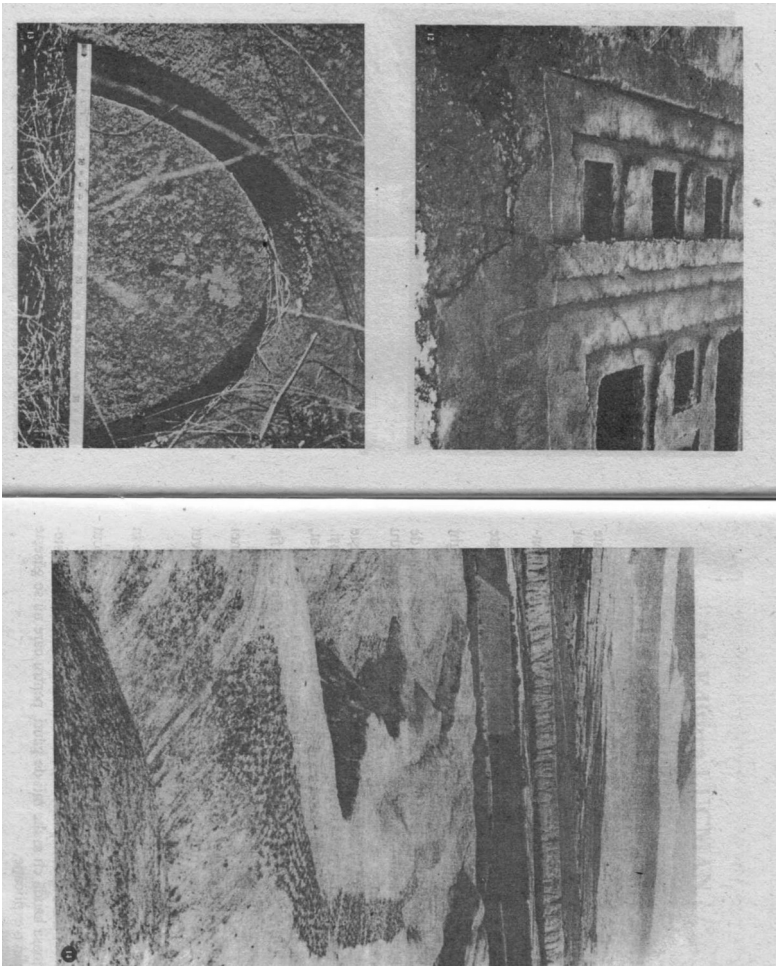

Legenda la fotografii

1. Două dintre multele pietre de pe insula Ararae. Aruncate adânc în pământ, arată din timpuri imemoriale direcţia unor insule îndepărtate

2. Stonehenge cum sunt ele cunoscute – triliţi monumentali.

3. La Rollright au început cercetările care au dus la nişte afirmaţii total diferite.

4. Mâncate de trecerea mileniilor, pietrele de la Rollright mai au lucruri importante de spus.

5. Localităţile de margine din Srinagar erau străbătute de pâraie care astăzi servesc doar de canalizare – frumos pentru ochi rău, pentru nas.

6. Biserica în care se spune că ar fi îngropat Iisus se numeşte Rauzabal Khanyar. Aici se roagă creştini, musulmani şi induşi.

7. Am intrat în cavou printr-o mică portiţă din fier forjat, care în general este închisă pentru vizitatori.

8. După legendă sub piatra de mormânt ar trebui să fie sarcofagul cu mumia lui Iisus din Nazaret.

9. Câmpul de ruine din Parhaspur făcea impresia unei distrugeri din aer.

10. În America de Sud se pare că constructorii nu ar fi avut probleme cu transportul şi prelucrarea coloşilor din piatră.

11. Monumentul 27 de la El Baul.

12. La Puma-Punku se găseşte un monolit deosebit care în literatura de specialitate este numit masa de scris.

13. Constructorii preistorici de la Puma-Punku au cunoscut cu siguranţă compasul pe care l-au folosit în desenele lor.

14. De undeva până altundeva străbate în valea Pisco misterioasa bandă cu multe mii de găuri, pentru care nu se găseşte nicio explicaţie.

La Editura LUCMAN au apărut:

a) în colecţia de carte şcolară

— Gramatica limbii engleze de Georgiana Gălăţeanu-Fârnoagă

— Exerciţii de gramatică engleză de Georgiana Gălăţeanu-Fârnoagă

— Sinteze de gramatică engleză, exerciţii şi teste de evaluare de Georgiana Gălăţeanu-Fârnoagă b) în colecţia OZN

* întoarcerea la stele (nr. 1)

de Erich von Däniken

— Străini veniţi din spaţiu (nr. 2)
de Donald Keyhoe
— Misterul lumilor uitate (nr. 3)
de Charles Berlitz c) în colecţia PARANORMAL
— Trăim numai o viaţă? (nr. 1)
de Richard Rifkin
— Secretele decorporării (nr. 2)
de Bernard Raquin d) în colecţia CARTEA
— Cartea verde – Cum să trăim sănătos şi ieftin de A.G. White